

ATHEX
Χρηματιστήριο Αθηνών

**ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ**

ΕΤΗΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

**Για τη χρήση 1^η Ιανουαρίου 2018 – 31^η Δεκεμβρίου 2018
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής
Αναφοράς**

ΟΜΙΛΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
Λ. Αθηνών 110
Τ.Κ. :10442
Τηλ.: 2103366800
Φαξ: 2103366101

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	4
2. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	6
3. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ	74
4. ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 2018.....	81
4.1. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	82
4.2. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	84
4.3. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ.....	85
4.4. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	87
5. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ 2018	88
5.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΗΣ	89
5.2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	90
5.3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ.....	94
5.4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	112
5.5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	116
5.6. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ	116
5.7. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	118
5.8. ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ('TRADING').....	118
5.9. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ('CLEARING').....	118
5.10. ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ('SETTLEMENT')	119
5.11. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ.....	119
5.12. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟΥ.....	120
5.13. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ	121
5.14. ΔΙΑΧΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (MARKET DATA)	121
5.15. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ.....	121
5.16. ΕΣΟΔΑ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	122
5.17. ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Colocation, XNET, LEI).....	122
5.18. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	123
5.19. ΠΟΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	124
5.20. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	124
5.21. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	126
5.22. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	127
5.23. ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	127
5.24. ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ.....	127
5.25. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	128
5.26. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ.....	128
5.27. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΕΣ	129

5.28. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	129
5.29. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΑΙ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	130
5.30. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	135
5.31. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	138
5.32. ΠΙΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	138
5.33. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΛΟΙΠΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ	141
5.34. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	141
5.35. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΟΜΙΛΟΥ	142
5.36. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ.....	142
5.37. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ.....	144
5.38. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ.....	147
5.39. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	147
5.40. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	148
5.41. ΤΡΕΧΩΝ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ.....	148
5.42. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	150
5.43. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (ΕΣΕΔ).....	152
5.44. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ	152
5.45. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΧΕ)-HELLENIC ENERGY EXCHANGE (HEnEx).....	154
5.46. ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ	156
5.47. ΕΠΙΔΙΚΕΣ'Η ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	156
5.48. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (APMs)	158
5.49. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	161

1. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν.3556/2007)

ΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΟΤΙ

1. εξ όσων γνωρίζουμε, οι συνημμένες ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση της 31.12.2018 και τα αποτελέσματα της χρήσης 2018 της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ», καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο,

2. εξ όσων γνωρίζουμε, η συνημμένη έκθεση της χρήσης 2018 του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις, τη θέση της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν,

3. εξ όσων γνωρίζουμε, οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2018 είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» την 18.03.2019 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτηση τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.athexgroup.gr

Αθήνα, 18 Μαρτίου 2019

Ο	Ο	ΤΟ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΝΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ
Α.Δ.Τ.: X-501829

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ.: AK-218278

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ
Α.Δ.Τ.: AK-088810

2. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**ΤΗΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ»**

ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

**(σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007
και τον Ν. 4548/2018)**

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (Χρηματιστήριο Αθηνών ή ATHEX ή Εταιρεία) παρουσιάζει την Έκθεσή του για τις ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2018, σύμφωνα με το Ν 4548/2018 και του άρθρου 4 του Ν.3556/2007.

Οι ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις συντάχθηκαν βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ

Ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έκλεισε την 31.12.2018 στις 613,30 μονάδες, μειωμένος κατά 23,6% από τις 802,37 μονάδες στο τέλος του 2017. Η μέση κεφαλαιοποίηση της αγοράς διαμορφώθηκε στα €52,2 δις, αυξημένη κατά 4,0% σε σχέση με το 2017 (€50,2 δις).

Η συνολική αξία συναλλαγών το 2018 (€13,9 δις) παρουσιάζει μείωση 6,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περιουσινή περίοδο (€14,8 δις), ενώ η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών ανήλθε σε €55,7 εκ. έναντι €58,8 εκ. το 2017, εμφανίζοντας μείωση 5,3%. Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 48,7% και διαμορφώθηκε στα 37,3 εκ. μετοχές έναντι 72,7 εκ. μετοχές.

Στην αγορά παραγώγων, η συνολική συναλλακτική δραστηριότητα μειώθηκε κατά 28,3% (2018: 13,9 εκ. συμβόλαια, 2017: 19,4 εκ. συμβόλαια), ενώ ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 27,7% (56,0 χιλ. συμβόλαια έναντι 77,5 χιλ. συμβόλαια).

ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Οργανωμένη Αγορά

Νέες εισαγωγές κινητών αξιών

Τον Ιούλιο του 2018, πραγματοποιήθηκε η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των μετοχών της εταιρείας CNL CAPITAL E.K.E.S.- Δ.Ο.Ε.Ε. στην Κύρια Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, μέσω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια προσφορά, κατά την οποία αντλήθηκαν €4,2 εκατ., αξιοποιώντας την υπηρεσία Η.Β.Ι.Π. (Ηλεκτρονικό Βιβλίο Προσφορών) που παρέχεται από το Χρηματιστήριο Αθηνών.

Επιπρόσθετα, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2018, εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος του Χρηματιστηρίου Αθηνών, τα κοινά εταιρικά ομόλογα των εταιρειών ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. (άντληση €120 εκατ.), CORAL Α.Ε. (άντληση €90 εκατ.) και B&F Α.Β.Ε.Ε. (άντληση €25 εκατ.).

Η έκδοση του συνόλου των προαναφερθέντων εταιρικών ομολόγων υλοποιήθηκε μέσω Δημόσιας Προσφοράς, με χρήση της υπηρεσίας Η.Β.Ι.Π.

Στις 17/7/2018 καταχωρήθηκαν στην ATHEXCSD οι μετοχές της εταιρείας «ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΑΠΟΔΟΧΗΣ Α.Ε.» - «WORLD EXCELLENT PRODUCTS S.A.» («WEP»). Η εταιρεία κατά το χρόνο καταχώρισή της δεν ήταν εισηγμένη σε καμία οργανωμένη ή μη Χρηματιστηριακή Αγορά ή Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ). Έκτοτε, οι μετοχές της WEP εισήχθησαν για διαπραγμάτευση σε αγορά (ΠΜΔ) του Χρηματιστηρίου της Βιέννης και στις 6/9/2018 ξεκίνησε η διαπραγμάτευσή τους. Ο διακανονισμός των συναλλαγών επί των εν λόγω μετοχών διενεργείται από το αποθετήριο Clearstream Banking Luxembourg (CBL). Η CBL διατηρεί Έμμεσο Σύνδεσμο με την ATHEXCSD μέσω του Χειριστή SAT Citibank (υποκατάστημα Ελλάδας).

Σημαντικές Εταιρικές πράξεις – Αυξήσεις Μετοχικού Κεφαλαίου

Η εταιρεία ΧΑΛΚΟΡ Α.Ε. προέβη σε συγχώνευση με απορρόφηση της μη εισηγμένης εταιρείας ΕΛΒΑΛ Α.Ε. και σε αλλαγή της επωνυμίας της σε ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ Α.Ε.

Οι εταιρείες ATTICA BANK Α.Τ.Ε., και ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε. προέβησαν σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, με άσκηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, αντλώντας €94 εκατ.

Η εταιρεία ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. προέβη σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, αντλώντας €41,3 εκατ.

Οι εταιρείες ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ Α.Ε. και ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ προέβησαν σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, με κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, υπέρ πιστωτών.

Οι εταιρείες Π.Γ. ΝΙΚΑΣ Α.Β.Ε.Ε. και FORTHNET A.E. προχώρησαν σε εισαγωγή προς διαπραγμάτευση νέων μετοχών τους οι οποίες προέκυψαν από μετατροπή ομολογιών υφιστάμενου μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου.

Οι εταιρείες FOURLIS A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και COCA-COLA HBC AG προχώρησαν σε εισαγωγή προς διαπραγμάτευση νέων μετοχών οι οποίες προέκυψαν από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών (Stock Options).

Δημόσιες προτάσεις- προτάσεις Εξαγοράς επί εισηγμένων αξιών

- Ιανουάριος 2018 - Ολοκληρώθηκε η διαδικασία καταχώρησης της δημόσιας πρότασης επί των μετοχών της εταιρείας ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ & ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ A.E.
- Απρίλιος 2018 - Ολοκληρώθηκε η διαδικασία της Πρότασης Εξαγοράς των Ελληνικών Πιστοποιητικών των μετοχών της εταιρείας Mermener Kombinat AD – Prilep.

Υποχρεωτικές εξαγορές εισηγμένων εταιρειών

- Ιούνιος 2018 - Ολοκληρώθηκε η διαδικασία υποχρεωτικής εξαγοράς των εναπομεινάντων μετοχών της εισηγμένης εταιρείας ΑΘΗΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.
- Ιούλιος 2018 – Ολοκληρώθηκε η διαδικασία υποχρεωτικής εξαγοράς των εναπομεινάντων μετοχών της εισηγμένης εταιρείας ΚΟΡΡΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ-ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ.

Εναλλακτική Αγορά

Τον Φεβρουάριο του 2018, πραγματοποιήθηκε η ένταξη προς διαπραγμάτευση του εταιρικού ομολόγου της εταιρείας ΔΕΛΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε., στην Κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος. Η κάλυψη της έκδοσης πραγματοποιήθηκε μέσω Ιδιωτικής Τοποθέτησης και το συνολικό ποσό που αντλήθηκε ανήλθε σε €6,5 εκατ.

Τον Μάρτιο του 2018 η εταιρεία ΦΟΥΝΤΛΙΝΚ Α.Β.Ε.Ε. προέβη σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, με άσκηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, αντλώντας €3 εκατ.

Έναρξη λειτουργίας προγράμματος Roots

Το Δεκέμβριο του 2018 ξεκίνησε το πρόγραμμα Roots, με τη διοργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη.

Το πρόγραμμα Roots (www.roots-program.com) είναι μια πρωτοβουλία του Χρηματιστηρίου Αθηνών, που πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο και με την υποστήριξη της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Συμβουλίων Ανταγωνιστικότητας (GFCC) και του Υπουργείου Εξωτερικών, στοχεύει στη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜμΕ σε επενδυτικά κεφάλαια μέσω της κεφαλαιαγοράς, προσφέροντάς τους υποστήριξη για την προετοιμασία και επικοινωνία της επενδυτικής τους πρότασης, με κανόνες και βέλτιστες πρακτικές που διαμορφώνονται διεθνώς.

Ευρύτερες δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας

Το Χρηματιστήριο Αθηνών, μαζί με το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο, και την ERNST & YOUNG Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Α.Ε., διοργάνωσαν τον διαγωνισμό «Κάνε την Καινοτομία Πράξη - Make Innovation Work».

Στόχος του διαγωνισμού, ήταν η συμβολή στην τόνωση της ελληνικής επιχειρηματικότητας και της ελληνικής οικονομίας, με την προβολή των δημιουργικών δυνατοτήτων των ελληνικών επιχειρήσεων και την αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητάς τους στο διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον.

Επιπλέον, το Χρηματιστήριο Αθηνών υποστήριξε τον 1ο Διαγωνισμό Επιχειρηματικής ιδέας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου στη διαδικασία εύρεσης μεντόρων και σύνδεσης με το ευρύτερο επιχειρηματικό οικοσύστημα. Οι μέντορες βοήθησαν τις ομάδες κυρίως με το χρηματοοικονομικό υπόβαθρο του επιχειρηματικού τους σχεδίου, και την ανάπτυξη του marketing της ιδέας. Την τεχνική υποστήριξη των ιδεών ανέλαβαν καθηγητές του Γεωπονικού Πανεπιστημίου. Επιπλέον, 3 στελέχη του Χρηματιστηρίου Αθηνών υποστήριξαν το διαγωνισμό με τη συμβολή τους ως μέντορες.

Στο πλαίσιο του Διαγωνισμού, το Χρηματιστήριο διέθεσε το χώρο για εκδηλώσεις και συναντήσεις, και φιλοξένησε την τελική εκδήλωση βράβευσης. Στις νικήτριες ομάδες απονεμηθήκαν χρηματικά έπαθλα με χορηγία του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Μέσω αυτής της δράσης, στόχος του Χρηματιστηρίου ήταν όχι μόνο να βοηθήσει τις ομάδες στην ανάπτυξη της πρωτοβουλίας τους, αλλά και στη σύνδεση ανθρώπων και φορέων από διαφορετικούς χώρους, διευκολύνοντας τη συνεργασία τους πάνω στην ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

Έργο ανάπτυξης αγοράς ενέργειας

Η απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας και η δημιουργία νέων προϊόντων, όπως παραγωγών χρηματοοικονομικών προϊόντων επί δεικτών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και η εμπλοκή του Ομίλου EXAE στο συνολικό έργο, οδήγησε στην σύσταση ομάδας προετοιμασίας, διερεύνησης και σχεδιασμού του μοντέλου διαχείρισης κινδύνων της αγοράς αυτής καθώς και την προετοιμασία φακέλου για την αίτηση για επέκταση της άδειας εκκαθάρισης της ATHEXClear στα νέα χρηματοοικονομικά προϊόντα.

Στα πλαίσια αυτής της πρωτοβουλίας πραγματοποιήθηκαν επαφές με παράγοντες της αγοράς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό για ανταλλαγή απόψεων και μεταφορά τεχνογνωσίας.

Η ομάδα εργασίας συμμετείχε ενεργά στον σχεδιασμό του μοντέλου εκκαθάρισης και διακανονισμού των Συναλλαγών Αγοράς Επόμενης Ημέρας & Ενδοημερήσιας Αγοράς, καθώς και στην συγγραφή σχεδίου Κανονισμού Εκκαθάρισης και σχεδίων τεχνικών αποφάσεων που προβλέπονται στον Κανονισμό.

Επίσης, πραγματοποιήθηκαν δράσεις για το σχεδιασμό παραγώγων προϊόντων με υποκείμενη αξία ενεργειακά προϊόντα, περιγράφηκαν οι διαδικασίες εκκαθάρισής τους καθώς και οι διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου.

Ανάπτυξη data warehouse για δεδομένα που αφορούν τη διαχείριση κινδύνου

Προκειμένου να είναι δυνατή η αποθήκευση και διαχείριση μεγάλου όγκου ιστορικών δεδομένων που αφορούν την διαχείριση κινδύνου ολοκληρώθηκε το έργο ανάπτυξης ενός data warehouse που είχε ξεκινήσει το 2017.

Στόχος, πέρα από την τήρηση των στοιχείων, είναι να είναι δυνατή η συγκέντρωση και ο συνδυασμός πληροφοριών από διαφορετικές πηγές, να μειωθεί ο απαιτούμενος χρόνος από το ανθρώπινο δυναμικό της διεύθυνσης για την παραγωγή αναφορών και να διευρυνθεί το πλήθος των πληροφοριών που διαχέονται.

Αξιοποιώντας τη νέα υποδομή, ολοκληρώθηκε ο σχεδιασμός και η υλοποίηση αναφορών που αυτοματοποιούν σε μεγάλο βαθμό την διαδικασία παραγωγής και διάχυσης πληροφορίας προς το ευρύτερο επενδυτικό κοινό σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα (IOSCO disclosure standards), αλλά και εξειδικευμένων αναφορών προς τις επιβλέπουσα αρχή.

Υποστήριξη εκκαθάρισης συναλλαγών κατά την περίοδο Προαγοράς

Με στόχο την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του, το Χρηματιστήριο αποφάσισε την ενεργοποίηση της Διαδικασίας Προαγοράς, σύμφωνα με την οποία είναι δυνατή η πραγματοποίηση συναλλαγών αξιών και πριν από την εισαγωγή τους στις αγορές του.

Λόγω του ότι οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται κατά την περίοδο της Προαγοράς γίνονται οριστικές μόνο μετά την απόφαση του Χρηματιστηρίου για την εισαγωγή των κινητών αξιών στις αγορές του Χρηματιστηρίου, οι συναλλαγές αυτές έχουν κάποιες ιδιαιτερότητες συγκρινόμενες με τις κανονικές συναλλαγές που αφορούν τη διαχείριση κινδύνου αλλά και την εκκαθάριση και διακανονισμό τους.

Για την υποστήριξή της νέας υπηρεσίας πραγματοποιήθηκαν αλλαγές στα πληροφοριακά συστήματα εκκαθάρισης, διακανονισμού και διαχείρισης κινδύνου ενώ έγιναν και οι απαραίτητες αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο της ATHEXClear.

Αποδέσμευση Ασφαλειών με τη μορφή κινητών αξιών απευθείας από τα Εκκαθαριστικά Μέλη

Στα πλαίσια της συνεχούς βελτίωσης των υπηρεσιών που παρέχει η ATHEXClear, στα Εκκαθαριστικά Μέλη, υλοποιήθηκε νέα λειτουργικότητα στο Σύστημα Εκκαθάρισης ώστε να δίνεται η δυνατότητα στα Εκκαθαριστικά Μέλη της Αγοράς Αξιών και Παραγώγων να αποδεσμεύουν ασφάλειες με τη μορφή κινητών αξιών τις οποίες έχουν δεσμεύσει ως ενέχυρα στο Σύστημα Εκκαθάρισης υπέρ ATHEXClear., απευθείας από το Σύστημα Εκκαθάρισης χωρίς την παρέμβαση χρήστη της ATHEXClear.

Η νέα λειτουργία έρχεται να αντικαταστήσει μια διαδικασία η οποία υποχρέωνταν τα Εκκαθαριστικά Μέλη που ήθελαν να προχωρήσουν σε αποδέσμευση ενεχύρων να το δηλώνουν εγγράφως με φαξ / mail στην ATHEXClear, και στην συνέχεια η αποδέσμευση να πραγματοποιείται από στέλεχος της ATHEXClear με αντίστοιχη καταχώρηση στο Σύστημα Εκκαθάρισης.

Με την νέα λειτουργία η αποδέσμευση των ασφαλειών και η επιστροφή τους στο Εκκαθαριστικό Μέλος πραγματοποιείται άμεσα, περιορίζεται στο ελάχιστο ο απαιτούμενος χρόνος των στελεχών των εκκαθαριστικών μελών αλλά και της ATHEXClear ενώ ταυτόχρονα μειώνεται ο λειτουργικός κίνδυνος για την πραγματοποίηση ανθρώπινου λάθους.

Για την υλοποίηση της νέας διαδικασίας απαιτήθηκε σχετικός σχεδιασμός, υλοποίηση και έλεγχος των πληροφοριακών συστημάτων, καθώς και περιορισμένες μεταβολές στις κανονιστικές αποφάσεις και τις εσωτερικές διαδικασίες της ATHEXClear.

Βελτιώσεις μοντέλου διαχείρισης κινδύνου

Προκειμένου να καλυφθούν παρατηρήσεις και προτάσεις για βελτίωση του μοντέλου διαχείρισης κινδύνου της ATHEXClear από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, πραγματοποιήθηκε έργο αξιολόγησης πιθανών εναλλακτικών βελτιώσεων με τα εξής προαπαιτούμενα:

- Να καλύπτει πλήρως τις κανονιστικές απαιτήσεις
- Να ταιριάζει με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ελληνικής αγοράς
- Να μην αυξάνει αδικαιολόγητα το κόστος προς τους συμμετέχοντες

Το νέο μοντέλο επικυρώθηκε από ανεξάρτητο εξειδικευμένο σύμβουλο, παρουσιάστηκε στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Κολέγιο και μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου θα τεθεί πλήρως σε εφαρμογή το δεύτερο τρίμηνο του 2019. Ειδικά η θέσπιση ορίου αποτίμησης ενεχύρων, ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα ρευστοποίησής τους και υπό συνθήκες χαμηλής ρευστότητας, τέθηκε σε εφαρμογή τον Ιανουάριο του 2019.

Ετήσια επικύρωση των μοντέλων διαχείρισης κινδύνου

Σύμφωνα με το Άρθρο 49 του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (EMIR), θα πρέπει να εκτελείται από εξειδικευμένο ανεξάρτητο σύμβουλο ετήσιος έλεγχος των μοντέλων διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει η ATHEXClear.

Το έργο ανατέθηκε σε εξειδικευμένο σύμβουλο, ο οποίος ολοκλήρωσε τις εργασίες του σε συνεργασία με το προσωπικό της ATHEXClear και παρέδωσε την τελική αναφορά των αποτελεσμάτων του ελέγχου, η οποία υποβλήθηκε στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στην Επιτροπή Κινδύνου και στο Διοικητικό Συμβούλιο της ATHEXClear.

Το συνολικό συμπέρασμα από τους ελέγχους είναι ότι δεν υπάρχουν κρίσιμα ευρήματα, ενώ τα μοντέλα που εξετάστηκαν είναι αρκετά συντηρητικά.

BREXIT. Προετοιμασία Χρηματιστηρίου Αθηνών για την επερχόμενη έξοδο της Μ. Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Στο πλαίσιο της επερχόμενης εξόδου της Μ. Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Brexit), όπου καταληκτική ημερομηνία έχει οριστεί η 29/03/2019, τα εξ' αποστάσεως Μέλη του ΧΑ με έδρα στην Μ. Βρετανία, με σκοπό να διασφαλίσουν την αδιάκοπη και απρόσκοπη δραστηριοποίηση τους στα Ευρωπαϊκά Χρηματιστήρια, έχουν προγραμματίσει την πρόσβαση τους στις ευρωπαϊκές αγορές μέσω άλλων ευρωπαϊκών κρατών ώστε να διατηρήσουν το κατά MiFID European Passport που διαθέτουν.

Ειδικότερα, τα ενεργά εξ αποστάσεως Μέλη του ΧΑ που έχουν την έδρα τους στην Μ. Βρετανία είναι τα εξής τέσσερα: Citigroup Global Markets Limited, Credit Suisse Securities (EUROPE) Limited, UBS Limited και Merrill Lynch International.

Τα εν λόγω Μέλη, ενημέρωσαν το ΧΑ ότι θα αιτηθούν εκ νέου την απόκτηση της ιδιότητας του εξ' Αποστάσεως Μέλους Διαπραγμάτευσης στην Αγορά Αξιών του ΧΑ μέσω άλλων θυγατρικών εταιρειών τους με έδρα εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ τα ήδη υπάρχοντα εξ αποστάσεως Μέλη του ΧΑ με έδρα στην Μ. Βρετανία θα αιτηθούν την παραίτηση τους από το ΧΑ πριν την καταληκτική ημερομηνία εφαρμογής της εξόδου της Μ. Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ήτοι 29/03/2019.

Βάσει των παραπάνω, τα νέα εξ αποστάσεως Μέλη του ΧΑ είναι τέσσερα και είναι τα εξής:

1. Credit Suisse Securities Sociedad de Valores, Sociedad Anonima – που θα αντικαταστήσει την Credit Suisse Securities (EUROPE) Limited
2. Citigroup Global Markets Europe AG – που θα αντικαταστήσει την Citigroup Global Markets Limited
3. UBS Europe SE – που θα αντικαταστήσει την UBS Limited
4. BofA Securities Europe SE – που θα αντικαταστήσει την Merrill Lynch International

Ετήσιος Έλεγχος Συμμόρφωσης των Εκκαθαριστικών Μελών για το έτος 2017

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, διενεργήθηκε ο προγραμματισμένος ετήσιος έλεγχος συμμόρφωσης των Μελών Χρηματιστηρίου Αθηνών, ATHEXClear και ATHEXCSD, για το έτος 2017.

Σύμφωνα με το υφιστάμενο κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο, τα Μέλη οφείλουν να τηρούν σε συνεχή βάση και καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας τους τις προϋποθέσεις που εκάστοτε ισχύουν για την απόκτηση των αντίστοιχων ιδιοτήτων τους. Προκειμένου να διαπιστωθεί ο βαθμός συμμόρφωσής τους στα παραπάνω, διενεργήθηκε ο Ετήσιος Έλεγχος Συμμόρφωσης των Μελών για το έτος 2017.

Βασική επιδίωξη του Ελέγχου, είναι να γίνει μια επισκόπηση στις ακόλουθες ενότητες λειτουργίας των Μελών:

- απαιτούμενη οργανωτική και χρηματοοικονομική επάρκεια,
- τήρηση και εφαρμογή των προβλεπόμενων διαδικασιών Διαπραγμάτευσης, Εκκαθάρισης και Διαχείρισης Κινδύνου,
- τήρηση και εφαρμογή των ειδικών προβλεπόμενων διαδικασιών διεξαγωγής Ειδικής Διαπραγμάτευσης,
- τήρηση και εφαρμογή διαδικασιών ασφάλειας δεδομένων καθώς και πρόβλεψη πολιτικών αδιάλειπτης λειτουργίας και επιχειρησιακής συνέχειας

καθώς και να διαπιστωθούν τυχόν ελλείψεις ώστε ακολούθως, να προταθούν και οι απαραίτητες διορθωτικές κινήσεις.

Ο έλεγχος διενεργήθηκε από τα αντίστοιχα στελέχη του ATHEX, της ATHEXClear, και της ATHEXCSD που απασχολούνται στη Μονάδα Εξυπηρέτησης Μελών & Δικτύου, με την αντίστοιχη επίβλεψη της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου.

Η τελική διαπίστωση που προκύπτει από τον εν λόγω Ετήσιο Έλεγχο είναι ότι το σύνολο των Μελών, πληροί τα προβλεπόμενα στους οικείους κανονισμούς, για το έτος 2017.

Κανονισμός (ΕΕ) 909/2014 (CSDR) - Στρατηγική προσαρμογή της «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.» (ATHEXCSD) στο νέο περιβάλλον

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 909/2014 («Κανονισμός CSDR») «σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιογράφων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων» εντάσσεται στη δέσμη μέτρων της ΕΕ για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση στον τομέα των μετασυναλλακτικών υπηρεσιών και την εγκαθίδρυση συνθηκών ενιαίας αγοράς. Ο εν λόγω Κανονισμός επιδρά στη λειτουργία του συστήματος της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, επιφέροντας σημαντικές αλλαγές μέσω: α) της απελευθέρωσης των υπηρεσιών KAT που εισάγεται σε επίπεδο ΕΕ και β) της υιοθέτησης των συλλογικών λογαριασμών για την τίμηση τίτλων.

Στο παραπάνω πλαίσιο, η ATHEXCSD συμμετέχει ενεργά στις δράσεις προσαρμογής της ελληνικής κεφαλαιαγοράς στο νέο περιβάλλον, ιδίως δε όσον αφορά στην αδειοδότηση της Εταιρείας σύμφωνα με τον Κανονισμό CSDR εντός του 2019. Σημαντική εξέλιξη προς αυτή την κατεύθυνση αποτελεί η δημοσίευση του ν.4569/2018 «I) Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων, II) Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2258 και άλλες διατάξεις και III) Λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Οικονομικών» (ΦΕΚ Α' 179/11.10.2018).

Ειδικότερα, κατά το 2018, η ATHEXCSD συμμετείχε ενεργά στις ακόλουθες δράσεις:

- Προπαρασκευαστικές ενέργειες της ATHEXCSD για την έγκαιρη υλοποίηση των μεταβατικών διατάξεων του προαναφερθέντος νομοσχεδίου CSDR μετά την ψήφισή του.
- Υλοποίηση δράσεων συμμόρφωσης της ATHEXCSD, στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησής της σύμφωνα με τον Κανονισμό CSDR.
- Μελέτη των CSDR Level 2 regulatory & technical standards σχετικά με τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της αδυναμίας διακανονισμού (settlement discipline), για σκοπούς ανάλυσης επιπτώσεων και σχεδιασμό/υλοποίηση δράσεων συμμόρφωσης της ATHEXCSD. Σημειώνεται ότι οι συγκεκριμένες διατάξεις δημοσιεύθηκαν στην επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 13/09/2018 και η υποχρέωση συμμόρφωσης των κεντρικών αποθετηρίων τίτλων με αυτές ξεκινά στις 14/9/2020.
- Λήψη και δημοσιοποίηση όλων των αναγκαίων αποφάσεων σχετικά με την εμπρόθεσμη υλοποίηση, στο διάστημα Νοέμβριος 2018 - Ιούλιος 2019, των ενεργειών/εργασιών που ορίζουν οι παράγραφοι 7, 8 και 9 του άρθρου 29 του ν.4569/2018 (ΦΕΚ Α' 179/11.10.2018). Η υλοποίηση των εν λόγω ενεργειών/εργασιών αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την ολοκλήρωση των αναγκαίων προσαρμογών στο περιβάλλον λειτουργίας της ATHEXCSD, ιδίως σε ότι αφορά στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.), προκειμένου να συμπληρωθεί ο φάκελος της αίτησης της εταιρείας για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας κεντρικού αποθετηρίου τίτλων σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 909/2014 (CSDR) και το ν.4569/2018 (ΦΕΚ Α' 179/11.10.2018). Πληροφορίες για τη διαδικασία και τους ειδικότερους όρους εφαρμογής των σχετικών διατάξεων του ν.4569/2018 (Άρθρο 29, παρ. 7, 8 και 9) δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα www.athexgroup.gr/Law4569, ενώ οι Πίνακες ανάθεσης εκποιούμενων αξιών δικαιούχων σε Μέλη και ο Πίνακας υπολοίπων εκποιούμενων αξιών ανά ημέρα εκποίησης δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα www.athexgroup.gr/Law4569-ForcedSales.

Έργο επικαιροποίησης στοιχείων Μερίδων στο Σ.Α.Τ. από τους Χειριστές, σύμφωνα με τις αποφάσεις 1/736/2.11.2015 (ΦΕΚ Β' 2558/26.11.2015) & 7/759/29.6.2016 (ΦΕΚ Β' 2130/11.07.2016) του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και την απόφαση αρ. 6/27.06.2016 του Διοικητικού Συμβουλίου της ATHEXCSD όπως ισχύει από τις 30/6/2016.

Σε εφαρμογή των σχετικών αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της ATHEXCSD, το 2018 οργανώθηκαν και εκτελέστηκαν δράσεις περιοδικών (μηνιαίων και τετραμηνιαίων) ελέγχων ορθότητας καταχωρήσεων στις ενεργές Μερίδες Επενδυτή στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) από την ATHEXCSD και αντίστοιχης ενημέρωσης των Χειριστών Σ.Α.Τ., με σκοπό την επικαιροποίηση των σχετικών στοιχείων που τηρούνται στο Σ.Α.Τ. σύμφωνα με το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο.

Η παρακολούθηση προόδου των δράσεων του συγκεκριμένου έργου πραγματοποιείται συμπληρωματικά μέσω σχετικού ερωτηματολογίου προς τους Χειριστές Σ.Α.Τ. ανά τετράμηνο (Ιανουάριο, Μάιο και Σεπτέμβριο) κάθε έτους. Το σύνολο των σχετικών δράσεων εντάσσεται στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την ομαλή μετάβαση του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) στο νέο περιβάλλον υπό τον Κανονισμό CSDR που θα πραγματοποιηθεί με την χορήγηση άδειας λειτουργίας κεντρικού αποθετηρίου τίτλων στην ATHEXCSD σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό.

Ολοκλήρωση των αναγκαίων προσαρμογών για την εκπλήρωση υποχρεώσεων των Εταιρειών του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών και των συμμετεχόντων στην ελληνική αγορά, ιδίως της ATHEXCSD και των

Χειριστών Σ.Α.Τ., αναφορικά με την Αυτόματη Ανταλλαγή Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία.

Οι σχετικές δράσεις και έργα αφορούν:

- Τη συμφωνία Ελλάδας – ΗΠΑ για την εφαρμογή της νομοθεσίας FATCA, όπως έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με το Ν. 4493/2017 (ΦΕΚ Α' 164/31-10-2017).
- Την οδηγία 2011/16/ΕΕ όπως έχει τροποποιηθεί με την Οδηγία 2014/107/ΕΕ, όπως έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με το ν.4170/2013 και το ν.4378/2016.
- Την Πολυμερή Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών του ΟΟΣΑ («Κοινό Πρότυπο Αναφοράς»), όπως έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με το ν.4428/2016.

Με βάση τα παραπάνω υπεβλήθησαν από την ATHEXCSD οι κάτωθι αναφορές σχετικά με τηρούμενα χαρτοφυλάκια στον ειδικό λογαριασμό:

- Ιούνιος 2018 – Υποβολή 1ης αναφοράς σε εφαρμογή της νομοθεσίας FATCA, σύμφωνα με την αριθ. ΠΟΛ 1094/21.05.2018 (ΦΕΚ Β' 1891/24.05.2018) απόφαση Διοικητή ΑΑΔΕ
- Ιούνιος 2018 – Υποβολή 2ης αναφοράς για το έτος 2017, σε εφαρμογή της Πολυμερούς Συμφωνίας Αρμόδιων Αρχών του ΟΟΣΑ («Κοινό Πρότυπο Αναφοράς» CRS/DAC2) και της οδηγίας 2011/16/ΕΕ όπως έχει τροποποιηθεί με την Οδηγία 2014/107/ΕΕ, σύμφωνα με τις ΠΟΛ. 1135/2017, 1137/2017, 1090/2018 & 1102/2018.

Ανάπτυξη εργασιών υπηρεσίας AXIAlei

Η ATHEXCSD ανταποκρινόμενη στην ανάγκη έκδοσης κωδικού Αναγνωριστικού Νομικών Προσώπων (Legal Entity Identifier – LEI), για όλες τις νομικές οντότητες που διενεργούν συναλλαγές επί κινητών αξιών από 3/1/2018, εντός του 1^{ου} εξαμήνου 2018 σύμφωνα με την από 27/12/2017 σχετική Δήλωση της ESMA (EAKAA) και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας MiFID II και του Κανονισμού MiFIR, παρείχε επιτυχώς τις σχετικές υπηρεσίες.

Συνολικά, το 2018:

- εκδόθηκαν από την ATHEXCSD 1.127 νέοι κωδικοί LEI,
- ανανεώθηκαν από την ATHEXCSD 1.216 κωδικοί LEI,
- 14 κωδικοί LEI μεταφέρθηκαν από άλλο πάροχο υπό το χειρισμό της ATHEXCSD,
- 8 κωδικοί LEI μεταφέρθηκαν από το χειρισμό της ATHEXCSD σε άλλο πάροχο.

Διενέργεια εκπαιδευτικών δράσεων

Στοχεύοντας στις εκπαιδευτικές ανάγκες των επαγγελματιών της κεφαλαιαγοράς αλλά και του επενδυτικού κοινού, καθώς και την υποστήριξη, προβολή και προώθηση νέων προϊόντων μέσω πρωτοβουλιών επιμόρφωσης, ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών έκρινε σκόπιμο να προχωρήσει στη διοργάνωση ορισμένων εξειδικευμένων σεμιναρίων.

Ειδικότερα, αξιοποιώντας και το γεγονός της ίδρυσης του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας καθώς και της στρατηγικής συνεργασίας που εγκαινιάστηκε με τον ΔΕΣΦΑ, έγινε στοχοθεσία εκπαιδευτικών δράσεων ιδιαίτερα σε αυτόν τον νέο και εξελισσόμενο τομέα.

Αναλυτικά, το έτος 2018 ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών διοργάνωσε τις παρακάτω εκπαιδευτικές δράσεις:

- Επτά εξειδικευμένα σεμινάρια σε επαγγελματίες και ιδιώτες του κλάδου της Ενέργειας με συμμετοχή 222 ατόμων.
- Σεμινάρια με συμμετέχοντες στελέχη της ΔΕΗ αναφορικά με τις χρηματιστηριακές αγορές Ενέργειας.
- Δύο σεμινάρια με συμμετοχή 87 ατόμων με θέματα της αγοράς Φυσικού Αερίου.
- Ενδοεπιχειρησιακό σεμινάριο που το παρακολούθησαν 32 στελέχη του ΔΕΣΦΑ με θεματολογία που σχετίζεται με τις χρηματιστηριακές αγορές ενέργειας.

Επιπλέον των παραπάνω, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Ανωνύμων Εταιριών, σεμινάρια διοργανώθηκαν τόσο για τον νέο Νόμο περί Ανωνύμων Εταιριών, όσο και για τον νέο θεσμό της Διαμεσολάβησης για χρηματιστηριακής διαφορές.

Τέλος, ο Όμιλος του Χρηματιστηρίου Αθηνών, έχοντας ως στόχο την ευρύτερη ενημέρωση γύρω από την λειτουργία του χρηματιστηρίου, προσέφερε εκπαιδευτικές δράσεις προς φοιτητές και μαθητές Ελληνικών και αλλοδαπών ιδρυμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, 679 φοιτητές και μαθητές επισκέφτηκαν το Χρηματιστήριο το 2018 και παρακολούθησαν εξειδικευμένες παρουσιάσεις της λειτουργίας του θεσμού του χρηματιστηρίου και της Ελληνικής κεφαλαιαγοράς.

Παροχή υπηρεσιών προς το ΧΑΚ

Ολοκληρώθηκε επιτυχώς το Μάιο του 2018 η μετάβαση του συστήματος ΣΑΤ του συνεργάτη μας Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) σε περιβάλλον WEB, ταυτόχρονα με την εκκίνηση της παροχής υπηρεσιών διαχείρισης και φιλοξενίας της σχετικής Πληροφοριακής Υποδομής στις εγκαταστάσεις του Ομίλου ATHEX από στελέχη του.

Το έργο θεωρείται κομβικό για τη συνέχιση της συνεργασίας μεταξύ των δύο Χρηματιστηρίων καθώς παρέχει δυνατότητα για περαιτέρω δράσεις ανάπτυξης και εμπλουτισμού των παρεχόμενων υπηρεσιών τους στο πλαίσιο της Κοινής Πλατφόρμας.

Το ATHEX ανάλαβε στις αρχές του 2018, ως Πάροχος Υπηρεσίας Εξωτερικής Ανάθεσης (outsourced service provider), την παροχή της Υπηρεσίας Τήρησης Αρχείων Εντολών (ORDER RECORD KEEPING) για λογαριασμό του ΧΑΚ, την οποία το τελευταίο οφείλει να παρέχει ως Τόπος Διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το Ρυθμιστικό Τεχνικό Πρότυπο 24 (RTS 24) που συμπληρώνει τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό MiFIR.

Ο Όμιλος ATHEX συμφώνησε μέσα στο 2018 για την παροχή, ως Παρόχου Έργου, της υλοποίησης δημοσίευσης από το ΧΑΚ ως Τόπου Διαπραγμάτευσης στοιχείων αναφορικά με την ποιότητα εκτέλεσης συναλλαγών την οποία το τελευταίο οφείλει να παρέχει ως Τόπος Διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το Ρυθμιστικό Τεχνικό Πρότυπο 27 (RTS-27) που συμπληρώνει τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό MiFIR.

Νέες Υπηρεσίες ATHEX DATA Reporting Services (ARM@ATHEX & APA@ATHEX)

Στο πλαίσιο των υποχρεώσεων reporting των συμμετεχόντων σε οργανωμένες αγορές που προέκυψαν από την MiFID II, είχαμε στο έτος 2018 την έναρξη της εμπορικής διάθεσης των υπηρεσιών ARM@ATHEX & APA@ATHEX. Ως νέες υπηρεσίες επέφεραν αυξημένες ανάγκες για υποστήριξη των πελατών και την συνεχή ανάπτυξη νέων και βελτιωμένων εκδόσεων. Συνολικά, 11 νέες εκδόσεις των υπηρεσιών αυτών δόθηκαν προς τους πελάτες προς χρήση εντός του 2018.

Οι πελάτες των υπηρεσιών αυτών ανέρχονται στους 58 για την υπηρεσία ARM@ATHEX και 31 για την υπηρεσία APA@ATHEX και προέρχονται από την Ελλάδα, Κύπρο, Ρουμανία και Αγγλία.

Έργο μείωσης κόστους αγοράς ξένου Data Feed

Σημαντικό έργο για το έτος 2018 ήταν αυτό της μείωσης του κόστους για την αγορά του ξένου Data Feed. Σημειώνεται ότι η ενέργεια αυτής της αλλαγής εφαρμόστηκε με επιτυχία και δεν δημιούργησε αρνητικές συνέπειες (απώλεια πελατών) και σε αυτό συνέβαλλε τόσο η εμπορική επικοινωνία στην οποία τονίστηκαν οι αφέλειές τους από αυτή την αλλαγή, όσο και η τεχνική υλοποίηση η οποία δεν επηρέασε τους πελάτες.

Διαχείριση Υποδομών & Υποστήριξης

- Η νέα Αρχιτεκτονική Υποδομής Active –Active είναι ένα σημαντικό έργο που εκτελείται κατά το τρέχον έτος και υλοποιείται από τα ακόλουθα έργα προμήθειας και εγκατάστασης:
  1. Έργο προμήθειας & εγκατάστασης Εξοπλισμού αποθήκευσης δεδομένων Storage active-active
  2. Έργο προμήθειας τηλεπικοινωνιακών Κυκλωμάτων Οπτικών Ινών & Μέτρο Ethernet.
  3. Έργο προμήθειας Εξοπλισμού φωτισμού Οπτικών Ινών (DWDM).
  4. Προμήθεια Servers για το Virtualized περιβάλλον (VMWARE)

5. Έργο προμήθειας & εγκατάστασης εξοπλισμού Δικτύου INTRANET & ΔΧΣ

- Δημιουργία Υποδομής Low Latency για την εφαρμογή Market Order και προσέλκυση της Εθνικής Τράπεζας ως πελάτη για proximity services τόσο στην Αθήνα όσο και στο Λονδίνο.
- Εγκατάσταση Microsoft Advanced Threat Analytics (ATA) από την λειτουργία του οποίο έχουν προκύψει μέχρι τώρα πολλά χρήσιμα συμπεράσματα για την ασφάλεια των υποδομών.
- Εγκατάσταση ασφαλούς υποδομής (security hardened) για την Νέα Υπηρεσία «ROOTS»
- Συμμετοχή σε διαγωνισμό του ΔΕΣΦΑ για την προμήθεια qualified remote e-signatures και την υλοποίηση παράλληλα εταιρικών workflows. Ο Όμιλος επελέγη ως ανάδοχος του και έχει ξεκινήσει η υλοποίησή του με χρονοδιάγραμμα παράδοσης τον Μάρτιο 2019.
- Συμμετοχή στον ανοικτό διαγωνισμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την «Υλοποίηση, συντήρηση και φιλοξενία συστήματος αναφοράς συναλλαγών TRS/TREM» σε αντικατάσταση υπάρχοντος συστήματος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς βάσει των οδηγιών MiFID II / MiFIR. Ο Όμιλος επελέγη ως ανάδοχος του έργου, η υλοποίηση του οποίου έχει ήδη ξεκινήσει.

Κατά το 2018 ξεκίνησαν να υλοποιούνται σημαντικά έργα εκσυγχρονισμού των Τεχνολογικών Υποδομών του Ομίλου. Πιο συγκεκριμένα μεταξύ άλλων αναφέρονται: Εκτέλεση έργου κατασκευής κυκλωμάτων οπτικών ίνών για τη διασύνδεση των κέντρων δεδομένων του Ομίλου στην Αττική, εκτέλεση έργου για την προμήθεια εξοπλισμού για το φωτισμό των οπτικών ίνών τύπου “Dark Fiber”, εκτέλεση έργου αναβάθμισης των τηλεπικοινωνιακών κυκλωμάτων των μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (XA) στην Αττική, εκτέλεση έργου για το σχεδιασμό και υλοποίηση του νέου Δικτύου του XA, εκτέλεση έργου για το σχεδιασμό και υλοποίηση της νέας καλωδιακής υποδομής στα Data Center του XA (Main & DR site), εκτέλεση έργου για το σχεδιασμό και υλοποίηση του νέου συστήματος χρονισμού του XA, μεταφορά του XAK-SAT στις υποδομές του XA, SAT Auditing, δημιουργία υποδομών για το Χρηματιστήριο Ενέργειας, ΔΕΣΦΑ, LEPS (Leveraging eID in the Private Sector).

Τεχνική Υποστήριξη

Η οργανωτική αλλαγή του 2018, με την συγκέντρωση των Υπηρεσιών Τεχνικής Υποστήριξης σε ένα Τμήμα, έχει βοηθήσει σημαντικά στην βελτίωση της ποιότητας των Υπηρεσιών Τεχνικής Υποστήριξης θέτοντας ως προτεραιότητα την ικανοποίηση του πελάτη (εσωτερικού και εξωτερικού). Ειδικότερα εκτελέστηκαν τα εξής έργα τεχνικής υποστήριξης:

- Στο πλαίσιο της εγκατάστασης του νέου Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας (EXE) έγιναν οι απαραίτητες χωροταξικές αλλαγές και μετακινήσεις χρηστών στο κτίριο, υλοποιήθηκαν οι Desktop Υποδομές Χρηματιστηρίου Ενέργειας και παρασχέθηκαν υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης. Με την λειτουργία της εταιρείας από τον Ιούνιο του 2018 παρέχονται πλέον καθημερινά υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης για την εύρυθμη λειτουργία της εταιρείας.
- Υποστήριξη της 5ης Γενικής Δοκιμής Επιχειρησιακής Συνέχειας του Ομίλου η οποία ολοκληρώθηκε με επιτυχία στις 30/6/2018. Σημειώνεται ότι στις 16/6/2018 πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η προ-δοκιμή της Γενικής Δοκιμής. Επίσης πραγματοποιήθηκε με επιτυχία και η ανεξάρτητη δοκιμή ετοιμότητας που γίνεται σε ετήσια βάση για την υποδομή SWIFT του Ομίλου.
- Υποστήριξη της πλατφόρμας Δημοπρασιών του ΔΕΣΦΑ. Ο Όμιλος ανέπτυξε και διέθεσε στην εταιρία ΔΕΣΦΑ ένα νέο λογισμικό για την εκτέλεση δημοπρασιών στην αγορά balancing του Φυσικού Αερίου. Το τμήμα στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου συμμετείχε στις δράσεις εκπαίδευσης και εγκατάστασης και από τον Απρίλιο του 2018 παρέχει υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης (1st Level Support).
- Υποστήριξη της πλατφόρμας MarketOrder / InBroker. Ο Όμιλος έχει αναπτύξει και διαθέτει στα μέλη του χρηματιστηρίου μία σουίτα εφαρμογών για την Διαχείριση της εντολοδοσίας πελατών (Order Management System), την online πληροφόρηση για τις αγορές και την διαχείριση υπηρεσιών Direct Market Access (DMA) που προσφέρουν σε πελάτες του εξωτερικού.

Υπηρεσία PKI

- LEPS – Leveraging eID in Private Sector

Συνεχίσθηκε και ολοκληρώθηκε η ενεργή συμμετοχή μας ως Trust Service Provider στο ευρωπαϊκό χρηματοδοτούμενο έργο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «LEPS – Leveraging eID in Private Sector» (www.LEPS-project.eu), (συνολικού ύψους 1,252 εκατ. Ευρώ) σε συνεργασία με τους ATOS, University of Murcia, Correos, Πανεπ. Αιγαίου, NTUA και τα ELTA. Το βασικό αντικείμενο του έργου είναι η ανάπτυξη eIDAS ηλεκτρονικών υπηρεσιών (ηλεκτρονικών ταυτοτήτων - eIDs και Ψηφιακών Υπογραφών) στον ιδιωτικό τομέα με χρήση διασυνοριακών συναλλαγών (Cross Border transactions).

Ειδικότερα το έργο ολοκληρώθηκε επίσημα στις 30/11. Την Δευτέρα 12 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε με επιτυχία συνάντηση υπό μορφή teleconference για το Final Review του έργου με την αρμόδια αρχή INEA.

Τέλος εντός του Δεκεμβρίου 2018 και στις αρχές Ιανουαρίου 2019, ολοκληρώθηκαν και τα logistics του έργου με την παράδοση του σχετικού Technical report και του Individual Financial Statement από πλευράς ATHEX.

- Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκή δράση CEF-TC-2018-1: eID & e-Signature

Τον Μάιο του 2018 υποβάλλαμε πρόταση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την έγκριση Χρηματοδοτούμενου Έργου με τίτλο «eIDAS enabled i-Banking (eIB)» σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, την Εθνική Τράπεζα και την Ένωση Ιταλικών Τραπεζών (συνολικού ύψους 1 εκατ. Ευρώ περίπου), με αντικείμενο την ανάδειξη των δυνατοτήτων χρήσης των ηλεκτρονικών ταυτοτήτων (eIDs) και της τεχνολογίας των eIDAS qualified ηλεκτρονικών υπογραφών (digital signatures), μέσα από την πλήρη αυτοματοποίηση της διαδικασίας εγγραφής & χρήσης τραπεζικών υπηρεσιών.

Η πρόταση εγκρίθηκε στις αρχές Οκτωβρίου 2018 και ακολούθησε η διαδικασία οριστικοποίησης της σύμβασης Grant Agreement με την αρμόδια αρχή INEA. Στην παρούσα φάση είμαστε σε διαδικασία υπογραφής της σύμβασης μεταξύ INEA – ATHEX καθώς και με τους υπόλοιπους partners UAEGBAN, NBG και ABI-LAB.

Σημειώνεται ότι στο συγκεκριμένο έργο η ATHEX θα έχει και το ρόλο Coordinator / Project Manager μεταξύ των partners.

Ανάπτυξη Συστημάτων

Ως προς την ανάπτυξη συστημάτων είχαμε σημαντικά έργα μεταξύ των οποίων αναφέρονται:

- Βελτιώσεις σε εταιρικές πράξεις (Spin-off, Άλλαγή στην διαδικασία καταχώρησης φόρου για τοκομερίδια κρατικών ομολόγων, βελτιώσεις σε οιθόνες, μεταφορά εργασιών (53,60), Multilisted χρεόγραφα x-net και επανεπένδυση, Αυτόματο κλείσιμο μετοχολογίου εταιρικής τύπου 44 κ.α.)
- Άλλαγή του τρόπου υπολογισμού κίνδυνου διημέρου για τα εταιρικά ομόλογα
- Αυτοματοποιημένη υποστήριξη αντιγράφου της κεντρικής βάσης αναφοράς οικονομικών προϊόντων της ESMA (FIRDS)
- Νέα CSV αρχεία
- Προσαρμογή απαιτήσεων για FATCA - DAC/CRS
- Υποστήριξη παραμετροποίησης στα pdf attributes των αναφορών για ψηφιακή υπογραφή και αποθήκευση σε document management σύστημα (ασφάλεια, τίτλος, keywords)
- Δρομολόγηση καταχώρησης/αλλαγής σε μεταγενέστερο χρόνο
- Έλεγχος ονομασίας αξιών κατά την καταχώρηση
- Καθημερινή ενημέρωση κωδικών CFI αλλοδαπών αξιών
- Ειδοποίηση λήξης κωδικών Leī χειριστών – εκδοτριών
- Άλλαγή στοιχείων μερίδας (Ένδειξη Απαλλαγής Παρακράτησης Φόρου)
- Μετάβαση ΧΑΚ σε περιβάλλον WEB
- Ενσωμάτωση λειτουργικότητας υποστήριξης εταιρικών πράξεων τρίτου συστήματος στο DSS (Ms Access, εύρημα εσωτερικού ελέγχου)

- Υποστήριξη Προαγοράς
- Πιλοτικό περιβάλλον για την υποστήριξη του DSB (δημιουργία isin κωδικών για Over the counter παράγωγα)
- Επέκταση του τρέχοντος μηχανισμού logging σε νέο χρήστη (πιλοτικό περιβάλλον, εύρημα εσωτερικού ελέγχου)
- Διόρθωση προβλημάτων και βελτιώσεις στον υπολογισμό κινδύνου παραγώγων (Sliding windows, υπολογισμός και την ημέρα λήξης)
- Υποστήριξη υπερημερίας μέλους ενώ υφίστανται μερικώς διακανονισμένες συναλλαγές από θεματοφύλακα
- Αυτοματοποίηση της διαδικασίας αποδέσμευση αξιών που έχουν δεσμευτεί ως εγγυήσεις από την ATHEXClear και ρυθμίσεις χρονισμού δέσμευσης
- Διαχείριση αλλοδαπών αξιών κατά την μεταφορά τίτλων
- Υποστήριξη υπηρεσίας EIDAS (LEPS) στο AxiaWeb για εγγραφή και πιστοποίηση επενδυτών στο σύστημα.
- Υποστήριξη ορίου αποτίμησης εγγυήσεων της ATHEXClear με παράλληλη αυτοματοποίηση της διαδικασίας για λήψη των ορίων από το ΣΣΠ
- Προσαρμογή σε αλλαγές του T2
- Υποστήριξη της πρώτης φάσης της CSDR (Σύσταση ενεχύρων από μέλος, εκτυπωτικά, CSVs, αυτόματη μεταφορά απλών ενεχύρων, εταιρικές πράξεις)
- Ανάπτυξη λειτουργικότητας για την υποστήριξη για τη λειτουργία του CSD ως θεματοφύλακας. Υποστήριξη της διαδικασίας εκποίησης

Σύστημα συναλλαγών ΟΑΣΗΣ

Τα βασικά ορόσημα στην ανάπτυξη του συστήματος συναλλαγών ΟΑΣΗΣ ήταν η Εκτέλεση του έργου Quality Assurance με την εταιρεία Exactpro, η Ανάπτυξη της έκδοσης OASIS 5.1 η οποία περιλαμβάνει: α) κάποιες διορθώσεις από την έκδοση 5.0 (MiFID 2), β) βελτιώσεις ως αποτέλεσμα της εκτέλεσης του έργου Quality Assurance στο (1) και η Μετάβαση της CDB στις εκδόσεις Oracle 12c & APEX 5.1

Σύστημα συναλλαγών ATM

Το σύστημα συναλλαγών ATM είναι ένα νέο σύστημα που αναπτύσσεται στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου Vineyard του ερευνητικού προγράμματος Horizon 2020. Εντός του 2018 πραγματοποιήθηκαν οι Λειτουργικές προδιαγραφές για το νέο σύστημα, η ανάπτυξη της CDB για τις ανάγκες του ATM, ανάπτυξη του υποσυστήματος για το Data Feed και η ανάπτυξη εργαλείων διαχείρισης και παρακολούθησης του νέου συστήματος.

Σύστημα Εποπτείας (SURVEILLANCE)

Για το σύστημα Εποπτείας έγιναν τα ακόλουθα αναπτυξιακά έργα:

- Ανάπτυξη και μεταφορά στην παραγωγή της έκδοσης SURV ver 2.2 με υλοποίηση της λειτουργικότητας που προσδιόρισαν οι απαιτήσεις του RTS 27 της οδηγίας MiFID II.
- Ανάπτυξη και μεταφορά στην παραγωγή της έκδοσης SURV ver 2.3 αναφορικά με την Προαγορά
- Δημιουργήθηκαν επιπλέον αναφορές/οιθόνες για τα ακόλουθα υποσυστήματα του Συστήματος Εποπτείας σε Offline και Online.

Υποσύστημα Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

Σε αυτή την κατηγορία των έργων αναφέρονται η Αναβάθμιση των εφαρμογών client σε Windows 10, διόρθωση – Τροποποίηση Αναφορών, διευκόλυνση και επεξηγήσεις σε ερωτήσεις τους και υλοποίηση νέων οιθονών σε forms 6i για αλγόριθμους κλεισίματος και OTC

Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνου (RISK)

Ανάπτυξη και μεταφορά στην παραγωγή της έκδοσης RISK v.1.12 του συστήματος η οποία περιέχει αλλαγές και προσθήκες που αφορούν Eu_Wide Stress Test, Clean Back Test καθώς και Διόρθωση σφάλματος κατά τον υπολογισμό του Credit και Liquidity stress tests αναφορικά με τον χρηματικό διακανονισμό στη λήξη η εξάσκηση των προϊόντων επί δεικτών

Ανάπτυξη και μεταφορά στην παραγωγή της έκδοσης RISK v.1.13 του συστήματος η οποία περιέχει αλλαγές και προσθήκες που αφορούν Actual Liquidity Test, Διόρθωση στα στοιχεία των contract size των προϊόντων δανεισμού. Δημιουργήθηκε πρόβλημα κατά τον υπολογισμό του κόστους κλεισίματος θέσης με τον μη συνυπολογισμό του κόστους των προϊόντων δανεισμού, Άλλαγή χρήστης πρόσβασης στο ΣΑΤ και Άλλαγές / Προσθήκες στα στοιχεία του RISK MIS

Ανάπτυξη συστημάτων υποστήριξης

Πέραν των ανωτέρω κατά τη διάρκεια του 2018 ολοκληρώθηκαν ή ξεκίνησαν σημαντικά έργα που αναφέρονται στη προσαρμογή σε MiFID II, βελτίωση των sites, προσαρμογή σε GDPR, ανάπτυξη ΣΣΠ, EMIR TR, HERDS, DMS, CRM, IDM/Security, PKI-HUB, VILO, MarketOrder OMS (Ανάπτυξη και υποστήριξη), Σύστημα Διαπραγμάτευσης SPOT για το Χρηματιστήριο Ενέργειας, MarketOrder Application Server (XOAS), Athex Trading Machine (Trading System), εισαγωγή Identity Management (IDM), εγκαταστάσεις collocation, υλοποίηση νέων λειτουργιών στον IB lite client, Υλοποίηση νέων λειτουργιών στο IB lite IR, IB backend APIs and servers, αναβάθμιση υποδομής InBroker, MarketOrder Application Server (XOAS), MarketOrder & InBroker Desktop Client, Vineyard Trading System, IB RDS web services, ORK mediator, Πλατφόρμα Δημοπρασιών του ΔΕΣΦΑ, Σύστημα Διαπραγμάτευσης SPOT για το Χρηματιστήριο Ενέργειας καθώς και εισαγωγή Identity Management (IDM)

Ενέργειες προώθησης

Στο πλαίσιο των δράσεων του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών για την ενίσχυση της προβολής και προώθησης της Ελληνικής Κεφαλαιαγοράς, την ανάδειξη διαχρονικού ρόλου του Χρηματιστηρίου στη στήριξη της επενδυτικής δραστηριότητας, τη διεύρυνση του επενδυτικού δικτύου και την ενίσχυση των επαφών των εισηγμένων εταιρειών με τους εγχώριους και διεθνείς διαχειριστές κεφαλαίων, το Χρηματιστήριο Αθηνών προχώρησε στις ακόλουθες δράσεις:

- τον Απρίλιο του 2018, υλοποιήθηκε στην Αθήνα το 1ο Συνέδριο Ελληνικών Επιχειρήσεων Μεσαίας Κεφαλαιοποίησης (1st ATHEX Mid-Cap Conference). Το συνέδριο διοργανώθηκε με στόχο την μεγαλύτερη προβολή των εισηγμένων εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης στην επενδυτική κοινότητα, την αύξηση της κάλυψής τους από χρηματιστηριακούς αναλυτές και την ενίσχυση της εμπορευσιμότητας των μετοχών τους. Μέσω των 350 κατ' ιδίαν συναντήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του συνεδρίου, δόθηκε η δυνατότητα στις 16 εισηγμένες εταιρίες του Ελληνικού Χρηματιστηρίου που συμμετείχαν, να παρουσιάσουν σε Έλληνες και Ξένους Διαχειριστές και Αναλυτές τις επιχειρηματικές τους εξελίξεις και προοπτικές. Επιπλέον, στο πλαίσιο του συνεδρίου δόθηκαν ομιλίες από παράγοντες της αγοράς.
- Τον Απρίλιο του 2018, υλοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών και το δεύτερο ετήσιο Συνέδριο για το Χρηματοοικονομικό Αλφαβητισμό. Το Συνέδριο συνδιοργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο Πειραιά και από τον καθηγητή Χρηματοοικονομικής και Πρόεδρο του Ινστιτούτου Χρηματοοικονομικού Αλφαβητισμού Νικόλαο Φίλιππα. Η υποστήριξη του Συνεδρίου από το Χρηματιστήριο Αθηνών για το Χρηματοοικονομικό Αλφαβητισμό εντάσσεται στο πλαίσιο των δράσεων που ήδη υλοποιούνται και αφορούν στην ενημέρωση και εκπαίδευση μαθητών και φοιτητών σχετικά με την οικονομική παιδεία και το θεσμό του Χρηματιστηρίου.
- Το Μάιο του 2018, ολοκληρώθηκε με επιτυχία ο πρώτος Διαγωνισμός Επιχειρηματικής ιδέας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών στο Χρηματιστήριο Αθηνών με θέμα την «Παρουσίαση και

Βράβευση Επιχειρηματικών Σχεδίων Επιχειρήσεων Τροφίμων και Γεωργίας. Η υποστήριξη του Διαγωνισμού του ΓΠΑ από το Χρηματιστήριο Αθηνών εντάσσεται στο πλαίσιο των δράσεων που πρωταρχικό σκοπό έχουν να εκπαιδευθούν σωστά οι εταιρίες σε θέματα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας και να δημιουργηθεί ένα συνεργατικό περιβάλλον ανάδειξης, ενδυνάμωσης και ενίσχυσης της εξωστρέφειάς τους. Τα επιχειρηματικά σχέδια που διαγωνίστηκαν αξιοποίησαν ποικιλία αντικειμένων στα οποία πραγματοποιείται υψηλού επιπέδου καινοτόμος έρευνα στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Στις νικήτριες ομάδες απονεμήθηκαν χρηματικά έπαθλα με χορηγία του Χρηματιστηρίου Αθηνών, το οποίο παρείχε υποστήριξη σε όλη τη φάση της ανάπτυξης και παρουσίασης των business plans στις ομάδες του διαγωνισμού μας.

- Τον Ιούνιο του 2018 μαζί με το Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο και σε συνεργασία με το Enterprise Greece, υλοποιήθηκε το 7ο Ελληνικό Επενδυτικό Forum στη Νέα Υόρκη στο πλαίσιο του Greek Investment Roadshow in the USA. Στην ελληνική αποστολή συμμετείχαν 23 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες, όπου οι εκπρόσωποί τους, μέσα από τις 400 συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν, είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν τη στρατηγική τους και τα επενδυτικά τους σχέδια σε θεσμικούς επενδυτές. Στο πλαίσιο του Forum, διοργανώθηκε ενημερωτική συνάντηση με θέμα: «Η Ελλάδα πίσω στο δρόμο της Ανάπτυξης». Η διοργάνωση, πέραν του Forum, συνδυάστηκε με επισκέψεις στην Ουάσιγκτον και το Σικάγο για συναντήσεις με επιχειρηματικούς και πολιτειακούς φορείς και ομάδες επιρροής.
- Τον Ιούνιο του 2018, διοργάνωσε εκδήλωση με θέμα: «Η αξία της εταιρικής διακυβέρνησης» με κεντρικό ομιλητή τον Καθηγητή του Harvard Business School κ. Γιώργο Σεραφείμ. Στόχος της εκδήλωσης ήταν η ανάδειξη των προσαρμογών που απαιτούνται στην επιχειρηματικότητα, στις εταιρείες αλλά και τα στελέχη τους, ώστε να επιτευχθεί η διαρκής ανταγωνιστικότητα, τόσο σε ελληνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, με οδηγό επιτυχημένα επιχειρηματικά παραδείγματα και διεθνείς πρακτικές. Το δεύτερο μέρος της εκδήλωσης περιλάμβανε την απονομή βραβείων με στόχο την ανάπτυξη και ενδυνάμωση της Κεφαλαιαγοράς στα Μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών με βάση τη συναλλακτική τους δραστηριότητα στην Αγορά Μετοχών, την Αγορά Παραγώγων, την Αγορά Ομολόγων και το Δίκτυο XNet. Παράλληλα, βραβεύθηκαν τα κορυφαία Τμημάτων Ανάλυσης Μελών, με βάση τα αποτελέσματα της κατηγορίας «Greek Research» της EXTEL για το 2018 καθώς και τα κορυφαία Τμήματα Investor Relations των Εισηγμένων Εταιρειών στο Χρηματιστήριο Αθηνών.
- Τον Σεπτέμβριο του 2018, υλοποιήθηκε το 13^ο Συνέδριο Ελληνικών Επιχειρήσεων (13th Annual Greek Roadshow) στο Λονδίνο. Στο πλαίσιο του συνεδρίου, δόθηκε η δυνατότητα στις 33 συμμετέχουσες εισηγμένες εταιρείες του Χρηματιστηρίου Αθηνών να παρουσιάσουν, στη διεθνή επενδυτική κοινότητα τα επιχειρηματικά τους πλάνα και προοπτικές. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 620 κατ' ίδιαν συναντήσεις με τις εισηγμένες εταιρείες, στις οποίες συμμετείχαν 96 επενδυτικά κεφάλαια και 130 αναλυτές και διαχειριστές χαρτοφυλακίων.
- Τον Οκτώβριο του 2018, πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα το 1^ο ATHEX Small-Cap Conference. Το συνέδριο αυτό αποτελεί μια πρωτοβουλία του Χρηματιστηρίου Αθηνών για την ενίσχυση της προβολής των εταιρειών μικρής κεφαλαιοποίησης στο επενδυτικό κοινό και έδωσε τη δυνατότητα σε 14 εταιρείες, εισηγμένες στην Κύρια και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, να παρουσιάσουν το επιχειρηματικό τους προφίλ και τις προοπτικές τους, σε θεσμικούς επενδυτές, οικονομικούς αναλυτές και άλλους επαγγελματίες της αγοράς.
- Τον Οκτώβριο του 2018, διοργάνωσε για πρώτη φορά σε ελληνικό έδαφος και με το Χρηματιστήριο Αθηνών ως οικοδεσπότη την 58η Γενική Συνέλευση και Ετήσια Σύνοδο της World Federation of Exchanges (WFE) στην Αθήνα. Η Ετήσια Σύνοδος της WFE προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία στα κορυφαία διεθνή Χρηματιστήρια και τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους, στις ρυθμιστικές αρχές, στους αρμόδιους χάραξης πολιτικής και στους θεσμικούς επενδυτές να έρθουν σε επαφή μεταξύ τους, να ανταλλάξουν απόψεις και να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στα σημαντικά ζητήματα που απασχολούν τον κλάδο. Η Σύνοδος αποτελεί ένα σημαντικό κέντρο χάραξης της ευρύτερης πολιτικής των κεφαλαιαγορών σε παγκόσμιο επίπεδο. Κεντρικό μήνυμα της φετινής συνάντησης ήταν η ανανέωση των κεφαλαιαγορών και ο κομβικός ρόλος που αυτές καλούνται να διαδραματίσουν στη συνέχιση της απρόσκοπτης χρηματοδότησης των επιχειρήσεων, στη διασφάλιση εναρμονισμένων κανόνων διαφάνειας και στη γενικότερη συνεισφορά τους στη βιώσιμη ανάπτυξη ως θεμελιώδεις πυλώνες της οικονομίας.

Τέλος, το Χρηματιστήριο Αθηνών, υποστηρίζοντας την προσπάθεια της Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών για την ενημέρωση των επαγγελματιών της αγοράς, παραχώρησε τον απαιτούμενο χώρο για την πραγματοποίηση παρουσιάσεων από εισηγμένες εταιρείες. Στο πλαίσιο αυτό, 18 εισηγμένες εταιρείες παρουσίασαν τα αποτελέσματα, την στρατηγική ανάπτυξης και τις προοπτικές εξέλιξής τους.

Άλλες δράσεις

Κατά το 2018 πραγματοποιήθηκαν επίσης, μία σειρά από συμπληρωματικές δράσεις με σημαντικότερες τις παρακάτω:

- Επικαιροποίηση των στοιχείων που αναφέρονται στον ιστοχώρο του Ομίλου σχετικά με την εκκαθάριση και την διαχείριση κινδύνου και παροχή του συνόλου των πληροφοριών και στα αγγλικά.
- Συμμετοχή στους εξαμηνιαίους ελέγχους της διαδικασίας έκτακτης ανάγκης του Target 2.
- Συμμετοχή στον ετήσιο έλεγχο των διαδικασιών επιχειρησιακής συνέχειας του Ομίλου.
- Βελτιώσεις στο Σύστημα Εκκαθάρισης ώστε να απαιτείται η ύπαρξη LEI στους λογαριασμούς θέσης παραγώγων νομικών προσώπων και να καλύπτεται η σχετική απαίτηση της υπηρεσίας EMIR-TR.
- Βελτίωση στην μεθοδολογία υπολογισμού κινδύνου διημέρου για τα εταιρικά ομόλογα.

Εκτός από τις καθημερινές εργασίες της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου και Εκκαθάρισης, που αποσκοπούν στην εύρυθμη λειτουργία της Αγοράς, κατά το 2018 πραγματοποιούνται και μία σειρά έργων με στόχο: την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών / προϊόντων

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Αποτελέσματα της χρήσης 2018 του Ομίλου

Ο κύκλος εργασιών του έτους 2018 για τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε €26,6 εκ., έναντι €27,4 εκ της αντίστοιχης χρήσης του 2017, σημειώνοντας μείωση της τάξης του 3,0%. Το 51% σχεδόν του κύκλου εργασιών του Ομίλου προέρχεται από τα δικαιώματα από τη διαπραγμάτευση, εκκαθάριση και διακανονισμό των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Το EBITDA στο έτος του 2018 ανήλθε σε €7,4 εκ έναντι των €8,0 εκ του αντίστοιχου περσινού διαστήματος παρουσιάζοντας μείωση κατά 7,5%.

Τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT) διαμορφώθηκαν στα €3,9 εκ., έναντι €4,9 εκ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, σημειώνοντας μείωση κατά 21,2%.

Με την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος ύψους €981 χιλ. τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους διαμορφώνονται για τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών σε €3.027 εκ., έναντι €3.076 εκ., εμφανίζοντας μείωση της τάξης του 1,6%. Συμπεριλαμβανομένων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων (αποτίμηση μετοχών), διαμορφώνονται σε €1,9 εκ. έναντι των €2,5 εκ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, μειωμένα κατά 24,0%.

Μητρική Εταιρεία του Ομίλου Χρηματιστήριο Αθηνών

Για τη μητρική Εταιρεία ο κύκλος εργασιών διαμορφώθηκε στα €13,6 εκ. έναντι 14,0 εκ., μειωμένος κατά 2,8% από την περσινή χρήση, ενώ τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους ανήλθαν σε €1,8 εκ. στο 2018 έναντι των €1,6 εκ. την αντίστοιχη περιστήν ομοίως εμφανίζοντας αύξηση κατά 11,5%.

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Εταιρεία διατηρούσε στο χαρτοφυλάκιο της 13.365.316 μετοχές που προέκυψαν από τη ανταλλαγή των ομολόγων της Τράπεζας Πειραιώς. Στη συνέχεια μέσω reverse split 1/20 οι μετοχές διαμορφώθηκαν σε 668.265 X €6 =€4.009.590. Την 31.12.2018 η τιμή της μετοχής έκλεισε στα €0,84 και ως εκ τούτου το σύνολο της αποτίμησης των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς διαμορφώθηκε στα €561.343,60, εμφανίζοντας ζημία €1.490.231,95 σε σχέση με την αποτίμηση της 31.12.2017 η οποία εμφανίζεται στον πίνακα λοιπών συνολικών εισοδημάτων (OCI), σύμφωνα με το IFRS 9.

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΑΤΗΞClear

Η Εταιρεία προκειμένου να εναρμονισθεί με το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που καθορίζεται από τον κανονισμό 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Κανονισμός EMIR) τηρεί όλες τις εξασφαλίσεις σε μετρητά που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης από την Εταιρεία και σχετίζονται με την αγορά αξιών και την αγορά παραγώγων, καθώς επίσης και τα ίδια ταμειακά διαθέσιμα σε λογαριασμό της ως άμεσος συμμετέχων μέσω διαδικτύου στο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίου και Διακανονισμού σε συνεχή χρόνο (TARGET2-GR), στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Συνεπώς τα ίδια διαθέσιμα και τα διαθέσιμα τρίτων (ασφάλειες) κατατίθενται στον ίδιο λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear, στην Τράπεζα της Ελλάδος, με αποτέλεσμα να είναι απαραίτητος ο διαχωρισμός τους ώστε οι εξασφαλίσεις που εισπράττει η ATHEXClear να απεικονίζονται ξεχωριστά στο κυκλοφορούν ενεργητικό της 31.12.2018. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31.12.2018 απεικονίζονται ισόποσα και στο κυκλοφορούν ενεργητικό και στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ως «διαθέσιμα τρίτων σε τραπεζικό λογαριασμό Εταιρείας» και αφορούν μερίδες μελών στο Κεφάλαιο Εκκαθάρισης καθώς και ασφάλειες στις αγορές αξιών και παραγώγων που ήταν κατατεθειμένες στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear στην ΤΤΕ την 31.12.2018.

Την 31.12.2018 στο λογαριασμό της ΤΤΕ είχαν κατατεθεί ασφάλειες στην αγορά αξιών ύψους €112,0 εκ. και των παραγώγων ύψους €39,8 εκ.

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η Εταιρεία είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών και οι μετοχές της διαπραγματεύονται στο σύνολό τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στην κατηγορία της Μεγάλης Κεφαλαιοποίησης. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι κοινές ονομαστικές με δικαιώμα ψήφου.

Με την απόφαση της Α' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 13.6.2018 α) περί επιστροφής κεφαλαίου €0,15 ανά μετοχή, με ταυτόχρονη ισόποση μείωση της ονομαστικής αξίας της μετοχής και β) ακύρωσης των 251.000 ιδίων μετοχών, το μετοχικό κεφάλαιο διαμορφώθηκε σε €41.640.120,00 διαιρούμενο σε 60.348.000 μετοχές με ονομαστική αξία €0,69 η κάθε μία.

Τα ίδια Κεφάλαια του Ομίλου την 31.12.2018 ανέρχονται σε €110,7 εκ., ενώ της Εταιρείας σε €94,8 εκ.

ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Η 14η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας στις 20/05/2015 ενέκρινε πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών με σόχο την αγορά έως 10% του μετοχικού κεφαλαίου με εύρος τιμών αγοράς από €1,50 έως και €7,00 και διάρκειας δύο ετών (Μάιος 2015 - Μάιος 2017) με σόχο την ακύρωση τουλάχιστον του 95% των αποκτηθέντων μετοχών (το υπόλοιπο 5% μπορεί να διανεμηθεί στο προσωπικό).

Το πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών ξεκίνησε από 9.2.2016 και μέχρι την λήξη του στις 20.4.2017 αγοράστηκαν 5.020.563 μετοχές ή 7,68% του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας με μέση τιμή κτήσης €4,63 και συνολικό κόστος €23.244.794. Από τις παραπάνω ίδιες μετοχές το 95% ήτοι 4.769.563 μετοχές ακυρώθηκαν με απόφαση της Α' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 9.6.2017.

Στη συνέχεια με απόφαση της Α' επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 13.6.2018 ακυρώθηκαν οι 251.000 εναπομείνασες ίδιες μετοχές με αποτέλεσμα κατά την 31.12.2018 η Εταιρεία να μη διατηρεί ίδιες μετοχές.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Ελληνικά Χρηματιστήρια - Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών της 30.05.2018, αποφάσισε τη διανομή μερίσματος ύψους €3.029.950 ή €0,05 ανά μετοχή στους μετόχους. Η αποκοπή του δικαιώματος έγινε την 5.6.2018 και το μέρισμα καταβλήθηκε την 12.6.2018. Με την προσαύξηση λόγω κατοχής ιδίων μετοχών, το μέρισμα ανά μετοχή διαμορφώθηκε σε €0,050208.

Η Επαναληπτική Γενική Συνέλευση της 13.6.2018 ενέκρινε την πρόταση του Δ.Σ. για επιστροφή κεφαλαίου €0,15 ανά μετοχή συνολικού ύψους €9.089.850. Η αποκοπή του δικαιώματος έγινε την 6.8.2018 και η επιστροφή

κεφαλαίου καταβλήθηκε την 10.8.2018. Με την προσαύξηση λόγω κατοχής ιδίων μετοχών, η επιστροφή κεφαλαίου διαμορφώθηκε σε €0,1506239 ανά μετοχή.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΧΡΗΣΕΙΣ 2008, 2009 ΚΑΙ 2010

Στις 11.7.2016 κοινοποιήθηκαν στην Εταιρεία πράξεις προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρων και σχετικό σημείωμα διαπιστώσεων ελέγχου από το Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.) Ο συγκεκριμένος φορολογικός έλεγχος διενεργήθηκε για τα φορολογικά έτη 2008, 2009 και 2010 σύμφωνα με την υπ' αριθ. 760/4/1118/22.12.2015 εντολή ελέγχου. Συνολικά ο έλεγχος καταλόγισε στην Εταιρεία φόρους και πρόσθετους φόρους λόγω υποβολής ανακριβούς δήλωσης ύψους €1.689 χιλ., εκ των οποίων €603 χιλ. πρόσθετοι φόροι.

Στη συνέχεια την 29.7.2016 η Εταιρεία κατέθεσε έκθεση απόψεων –υπόμνημα προς το ΚΕΜΕΕΠ εκφράζοντας την αντίθετη άποψη της στο ανωτέρω σημείωμα. Το ΚΕΜΕΕΠ στην απάντηση του μείωσε το φόρο επί των λογιστικών διαφορών κατά €127 χιλ. περιορίζοντας το συνολικό ποσό στα €1.562 χιλ.

Εντός των προθεσμιών του νόμου η Εταιρεία την 30.9.2016 κατέθεσε ενδικοφανή προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 63 Ν. 4174/2013 ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ) της ΓΓΔΕ έναντι του πορίσματος του φορολογικού ελέγχου, καταβάλλοντας ταυτόχρονα το 100% της οφειλής ήτοι συνολικό ποσό €1.562 χιλ., το οποίο εμφανίζεται στις λοιπές απαιτήσεις στην κατάσταση οικονομικής θέσης της 31.12.2017, προκειμένου να αποφευχθεί η συσσώρευση, υπολογισμός και βεβαίωση τόκων για όσο διάστημα διαρκεί η αναστολή της οφειλής (άρθρο 53 παρ. 1 του ν.4174/2013).

Το πόρισμα της ΔΕΔ, το οποίο παρελήφθη την 15.2.2017, μειώνει τη συνολική οφειλή κατά €579 χιλ. στις €983 χιλ. Η διαφορά έχει ήδη συμψηφιστεί με ισόποσες φορολογικές υποχρεώσεις της ΑΤΗΕΧ από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Η Εταιρεία έχει προσφύγει περαιτέρω στα Διοικητικά Δικαστήρια (16.3.2017) προκειμένου να περιορίσει το καταλογισθέν ποσό φόρου και προσαυξήσεων του φορολογικού ελέγχου. Η Εταιρεία έλαβε κλήση και παρέστη στο Διοικητικό Εφετείο για την εκδίκαση της υπόθεσης την 6.3.2018. Η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στο Πρωτοδικείο όπου έχει οριστεί δικάσιμος την 24.9.2019.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Οι συναλλαγές που αφορούν το κόστος μισθοδοσίας 14 Διευθυντικών στελεχών και εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. για το έτος 2018 ανέρχονται στο ποσό των €1.490 χιλ. για τον Όμιλο και €1.015 χιλ. για την Εταιρεία. Πέραν αυτών των συναλλαγών δεν πραγματοποιήθηκαν άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΔΛΠ 24, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν ουσιαστικά τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις του Ομίλου κατά την εν λόγω περίοδο. Δεν υπάρχει υπόλοιπο (χρεωστικό ή πιστωτικό) από τις συναλλαγές αυτές την 31.12.2018. Για τις υπόλοιπες συναλλαγές μεταξύ συνδεδεμένων μερών βλ. σημ. 5.42

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Ο Όμιλος μέσω της θυγατρικής «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ Α.Ε.»- (ATHEXCSD) τηρεί υποκατάστημα στην Θεσσαλονίκη στην οδό Κατούνη 16-18.

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Επιχειρηματικό μοντέλο

Εισαγωγή (listing): Για την άντληση κεφαλαίων με στόχο την ανάπτυξή τους, δυναμικές εταιρείες όλων των μεγεθών επιλέγουν τις κεφαλαιαγορές. Το Χρηματιστήριο Αθηνών υποστηρίζει και διευκολύνει την διαδικασία έκδοσης μετοχών και ομολόγων για την χρηματοδότηση των εταιρειών μέσω των εργαλείων που αναπτύσσει, εξασφαλίζοντας την διαπραγματευσιμότητα των εκδιδόμενων – με διεθνώς ομογενοποιημένους κανόνες – τίτλων.

Διαπραγμάτευση (trading): Το Χρηματιστήριο Αθηνών λειτουργεί την απαραίτητη υποδομή ώστε οι οργανωμένες αγορές μετοχών, ομολόγων, καθώς και παραγώγων – συμβολαίων επί άλλων αξιών ή δεικτών (όπως μετοχές, χρηματιστηριακοί δείκτες κ.α.) - να εξασφαλίζουν τους Ευρωπαϊκά θεσμοθετημένους όρους

διαφάνειας και αποτελεσματικότητας. Το Χρηματιστήριο λειτουργεί επίσης και την Εναλλακτική Αγορά (EN.A.) για μικρότερες, αναπτυσσόμενες εταιρίες.

Εκκαθάριση (clearing): Εκκαθάριση είναι η διαδικασία που ακολουθείται για να εξασφαλιστεί ότι οι συναλλαγές που συνάπτονται θα ολοκληρωθούν με τον διακανονισμό τους μέσω της κάλυψης του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου. Ο Οίκος Εκκαθάρισης του Ομίλου, η ATHEXClear, παρέχει την πλατφόρμα εκκαθάρισης και επιπλέον λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος: ως αγοραστής για τους πωλητές, και πωλητής για τους αγοραστές, ώστε να ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου.

Διακανονισμός (settlement): Διακανονισμός είναι η διαδικασία ανταλλαγής μεταξύ αγοραστών και πωλητών τίτλων και χρημάτων για την ολοκλήρωση των συναλλαγών που διενεργήθηκαν. Η εγγραφή των αντίστοιχων χρεοπιστώσεων τίτλων στους λογαριασμούς των επενδυτών που τηρούνται στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (SAT) μέσω αδειοδοτημένων ΕΠΕΥ και τραπεζών (Χειριστές SAT), πραγματοποιείται σε αυτό το στάδιο. Η θυγατρική ATHEXCSD παρέχει την σχετική υπηρεσία, ακολουθώντας διεθνείς κανόνες και πρακτικές.

Τήρηση τίτλων (registry): Μετά την ολοκλήρωση του διακανονισμού, οι τίτλοι τηρούνται με ασφάλεια μέσω των Χειριστών SAT στους λογαριασμούς των επενδυτών στο SAT, όπου οι εταιρίες με εισηγμένους τίτλους (εκδότες τίτλων) βρίσκουν καταγεγραμμένους τους δικαιούχους τίτλων, και οι δικαιούχοι τίτλων τα χαρτοφυλάκιά τους. Η θυγατρική ATHEXCSD προσφέρει στους εκδότες τίτλων υπηρεσίες για την διαχείριση εταιρικών πράξεων (όπως οι αυξήσεις κεφαλαίου κ.α.) και την καταβολή χρηματικών διανομών (όπως μερίσματα και τόκους).

Πληροφόρηση (market data): Οι ιδιώτες και επαγγελματίες επενδυτές λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις με βάση τις πληροφορίες και τα δεδομένα της αγοράς. Το Χρηματιστήριο Αθηνών παρέχει πληροφόρηση για τις αγορές αξιών, ομολόγων και παραγώγων, όπως δεδομένα σε πραγματικό χρόνο, ιστορικά δεδομένα, στοιχεία για τους δείκτες του κ.α.

Δείκτες (indices): Σε συνεργασία με τον οίκο FTSE το Χρηματιστήριο Αθηνών συντηρεί και παρέχει δείκτες που παρακολουθούν την Ελληνική κεφαλαιαγορά και επιμέρους κλάδους της, ενώ με αντίστοιχους κανόνες συντηρεί και παρέχει τον Γενικό Δείκτη. Οι δείκτες με την σειρά τους αποτελούν υποκείμενο τίτλο σε άλλα διατραγματεύσιμα προϊόντα όπως τα ETFs και τα παράγωγα (futures & options).

Τεχνολογία: Τα τεχνολογικά συστήματα και υποδομές αποτελούν τα θεμέλια του Ομίλου για όλες τις υπηρεσίες που προσφέρει. Ο Όμιλος αναπτύσσει και συντηρεί συστήματα συναλλαγών, εκκαθάρισης, διακανονισμού και αποθετηρίου, καθώς επίσης και την απαραίτητη δικτυακή υποδομή, με υψηλό βαθμό διαθεσιμότητας, και παρέχει επίσης τις υποδομές για συμπληρωματικές υπηρεσίες προς ΕΠΕΥ και τράπεζες όπως collocation.

Επιχειρηματική βιώσιμότητα και ηθική

Η Εταιρεία ακολουθεί εμπορικές, οργανωτικές και λειτουργικές πρακτικές σύμφωνα με τους κανόνες, νομοθεσία και κανονισμούς όπως υπαγορεύονται από τις εθνικές και ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές και φροντίζει να λαμβάνει όλες τις σχετικές άδειες που προβλέπονται για τα προϊόντα, υπηρεσίες και λειτουργίες της.

Στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξής της, παρακολουθώντας όλες τις εξελίξεις στην ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά, η Εταιρεία φροντίζει ώστε οι υπηρεσίες που παρέχει να καλύπτουν τις σύγχρονες ανάγκες του επενδυτικού κοινού και όλων των συμμετεχόντων στον επιχειρηματικό χώρο που δραστηριοποιείται.

Η Εταιρεία, έχοντας ως αρχή τη μη ανοχή σε περιστατικά απάτης, διαφθοράς και κατάχρησης αγοράς, εφαρμόζει κατάλληλα μέτρα παρακολούθησης, πρόληψης και αντιμετώπισης τέτοιων περιστατικών σε όλες τις δραστηριότητές της.

Υποστηρίζουμε ως ενεργό Μέλος τις προσπάθειες του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Υπευθυνότητα που στοχεύει στην προώθηση και προβολή της Εταιρικής Υπευθυνότητας τόσο στο επιχειρηματικό και κοινωνικό σύνολο όσο και στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ κερδοφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης.

Λειτουργία Ομίλου

Ο Όμιλος προσπαθεί συνεχώς να βελτιώνει όλους τους τομείς της λειτουργίας του με βάση διεθνή πρότυπα. Συγκεκριμένα:

Πρότυπο		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXClear
Διαχείριση Επιχειρησιακής Συνέχειας	ISO 22301	✓	✓	✓
Διεθνές Πρότυπο Διασφάλισης Ελεγκτικών Διαδικασιών (International Standard on Assurance Engagements)	ISAE3402	Η διαδικασία πιστοποίησης βρίσκεται σε εξέλιξη, και το Πιστοποιητικό αναμένεται εντός του 2019		

Εργαζόμενοι και κοινωνία

Προωθούμε και στηρίζουμε ένα πρόγραμμα ενημέρωσης & εκπαίδευσης σε μαθητές, φοιτητές και στελέχη της αγοράς στοχεύοντας στην ανάπτυξη της χρηματιστηριακής παιδείας. Σε αυτό το πλαίσιο, μεταξύ άλλων, η Εταιρεία συμμετέχει συστηματικά σε προγράμματα πρακτικής άσκησης φοιτητών ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Η Εταιρεία φροντίζει για τη δημιουργία ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, σύμφωνα με τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς νόμους και κανονισμούς και μεριμνά για την αποτελεσματική διαχείριση θεμάτων υγιεινής, ασφάλειας και ευημερίας του προσωπικού. Σε αυτό το πλαίσιο, η Εταιρεία διευκολύνει και ενθαρρύνει με κάθε τρόπο την πρόσβαση των εργαζομένων και των επισκεπτών με κινητικά προβλήματα στις εγκαταστάσεις της.

Η Εταιρεία προσφέρει ένα εργασιακό περιβάλλον ίσων ευκαιριών σε όλο το προσωπικό, όπου τηρούνται τα δικαιώματα που απορρέουν από την νομοθεσία. Επιπλέον, η Εταιρεία φροντίζει για τα εργασιακά θέματα των εργαζομένων και επενδύει συνεχώς στην επαγγελματική τους εκπαίδευση και ανάπτυξη.

Για τη δημιουργία εργασιακού περιβάλλοντος και συνθηκών που βοηθούν στη βελτιστοποίηση της αποδοτικότητας των εργαζομένων και κατ' επέκταση στη βιωσιμότητα της Εταιρείας, η Εταιρεία ενθαρρύνει την ανταλλαγή ιδεών, απόψεων και πληροφοριών μεταξύ των εργαζομένων, προστατεύει τα προσωπικά και ευαίσθητα δεδομένα τους ενώ δεν ανέχεται και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα εντοπισμού και αντιμετώπισης κακόβουλων ή προσβλητικών συμπεριφορών εκφοβισμού και παρενόχλησης.

Προσπαθούμε να συμβάλλουμε στη μείωση της φτώχειας ενισχύοντας το έργο εθελοντικών οργανισμών που στηρίζουν συνανθρώπους μας.

Ενδεικτικοί δείκτες το 2018	Όμιλος
Εργαζόμενοι	
Αριθμός εργαζομένων (τέλος έτους)	227
% εργαζομένων με συμβάσεις πλήρους απασχόλησης	100%
Μέση ηλικία εργαζομένων πλήρους απασχόλησης	46 έτη
Γυναίκες εργαζόμενοι (% συνόλου)	39%
Γυναίκες εργαζόμενοι σε ανώτερες διοικητικές θέσεις (%)	15%
Voluntary turnover (%)	6,7%
Involuntary turnover (%)	0%
Υγεία - ασφάλιση	
Ημέρες απουσίας λόγω ασθενείας ανά εργαζόμενο	3,7
Μέσο κόστος ασφάλισης υγείας ανά εργαζόμενο	€1.670
Μέση εισφορά σε ιδιωτικό συνταξιοδοτικό πρόγραμμα / εργαζόμενο	€604
Εκπαίδευση – πρακτική άσκηση	
Εκπαίδευση-κατάρτιση (ώρες ανά εργαζόμενο)	30
Διαθέσιμο ποσό για εκπαίδευση ανά εργαζόμενο	€625
Αριθμός φοιτητών που πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση	30

Περιβάλλον

Συνεχίζουμε τις προσπάθειες μας για την προστασία του περιβάλλοντος με καθημερινές ενέργειες ανακύκλωσης και υιοθέτηση απλών πρακτικών λειτουργίας του κτηρίου που έχουν ως σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας.

Ενδεικτικοί δείκτες το 2018		Όμιλος
Περιβάλλον		
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (εκ. KWh)	(1)	4,48
Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας (% συνολικής ενέργειας κατανάλωσης)	(1)	96%
% ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (% συνόλου)	(1)	0%
Scope 1 emissions (tonnes of CO ₂ equivalent)	(1)	180.5
Scope 2 emissions (tonnes of CO ₂ equivalent)	(1)	4,211.2
Ανακύκλωση χαρτιού (κιλά)		16.550
Ανακύκλωση μπαταριών (κιλά)		42

(1) Περιλαμβάνεται η κατανάλωση ενέργειας για τις ανάγκες του Ομίλου. Δεν περιλαμβάνεται η κατανάλωση ενέργειας για την υπηρεσία Colocation που προσφέρει ο Όμιλος, καθώς το σχετικό κόστος επανατιμολογείται στους πελάτες της υπηρεσίας.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2019

Η προσδοκώμενη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος αναμένεται να δώσει ευκαιρίες για άντληση κεφαλαίων μέσα από τη χρηματιστηριακή αγορά. Για το 2019 προγραμματίζονται νέες εισαγωγές εταιρειών καθώς και αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, γεγονός το οποίο θα ανατροφοδοτήσει το ενδιαφέρον των επενδυτών. Στο πλαίσιο αυτό, οι συνθήκες αναμένεται να είναι ιδιαίτερα ευνοϊκές για την ιδιωτικοποίηση επιχειρήσεων μέσω του Χρηματιστηρίου. Με τη σειρά της, μια τέτοια εξέλιξη θα ανατροφοδοτούσε το θετικό κλίμα για την χρηματιστηριακή αγορά.

Παρότι η Ελληνική κεφαλαιαγορά κατόρθωσε κατά τη διάρκεια της κρίσης να διατηρήσει το ενδιαφέρον της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας, εκτιμάται ότι η αναδιάρθρωση του επιχειρηματικού τοπίου μέσω πιθανών εξαγορών και συγχωνεύσεων, η πρόοδος στη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPLs), οι ιδιωτικοποίησεις, η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδα καθώς και οι εκδόσεις κρατικών ομολόγων αναμένεται να κινήσουν περαιτέρω το ενδιαφέρον των θεσμικών επενδυτών, αρκεί να παραμείνει η προσήλωση σε πολιτικές που εστιάζουν στην βελτίωση του οικονομικού κλίματος.

Οι προοπτικές του Ομίλου και της Εταιρείας διαμορφώνονται επίσης και από τις Κανονιστικές αλλαγές που πραγματοποιούνται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, και από την εστίαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη δυνατότητα χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω των κεφαλαιαγορών εξαιτίας της συνεχούς απομόχλευσης στο τραπεζικό σύστημα και από τις ευρύτερες εξελίξεις στο διεθνές μακροοικονομικό περιβάλλον.

Σε αυτές τις συνθήκες, η Εταιρεία προσπαθεί να περιορίζει το κόστος λειτουργίας της, να φροντίζει για την εύρυθμη λειτουργία των αγορών της, να παρέχει υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, να αξιοποιεί τις υποδομές της εμπλουτίζοντάς με νέα προϊόντα και υπηρεσίες ώστε να επιτελέσει αποτελεσματικά το ρόλο της στην μεταφορά επενδυτικών πόρων στον παραγωγικό ιστό της Ελλάδας.

Η άρτια οργάνωση του Ομίλου, η απρόσκοπη λειτουργία της Χρηματιστηριακής αγοράς, οι συνεχείς επενδύσεις σε σύγχρονο εξοπλισμό και διαδικασίες, η έλλειψη δανειακών υποχρεώσεων, η αναγνώριση της αξιοπιστίας της από διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης καθώς και η ρευστότητα που διαθέτει αποτελούν τα εχέγγυα για τη μακροχρόνια επιβίωση με σημαντικά οφέλη για τους μετόχους.

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ - ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Σημαντικές πηγές εσόδων για τον Όμιλο, εκτός από τις προμήθειες από τις συναλλαγές που διενεργούνται στις αγορές του Χρηματιστηρίου Αθηνών και εισπράττονται μέσω των Μελών είναι, τα έσοδα από εντολές και τερματικά των Μελών, έσοδα από συνδρομές Μελών και Χειριστών, έσοδα από συνδρομές και αυξήσεις

μετοχικών κεφαλαίων εισηγμένων εταιρειών, έσοδα από πάροχους πληροφόρησης, έσοδα από υπηρεσίες τεχνολογικής – υπολογιστικής υποστήριξης, εκπαιδευτικές υπηρεσίες, κλπ.

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου, διαμορφώνεται σε μεγάλο βαθμό από παράγοντες τους οποίους δεν δύναται να επηρεάσει, καθώς συνδέονται με τις εξελίξεις των μεγεθών της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, τα οποία με τη σειρά τους επηρεάζονται από μια σειρά από παράγοντες, όπως τα βασικά οικονομικά στοιχεία των εισηγμένων εταιρειών, τα θεμελιώδη μακροοικονομικά στοιχεία της ελληνικής οικονομίας, καθώς επίσης και από τις εξελίξεις στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.

Αντίθετα με το σκέλος των εσόδων, των οποίων το μέγεθος δεν μπορεί να ελεγχθεί από τις Εταιρείες του Ομίλου, στο σκέλος των εξόδων καταβάλλονται συντονισμένες προσπάθειες εξορθολογισμού τους, με σκοπό τη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου ακόμα και υπό δυσμενείς συνθήκες αγοράς.

Η οικονομική κρίση που μαστίζει την Ελληνική Οικονομία τα τελευταία χρόνια έχει αυξήσει τους κινδύνους για τους ξένους και εγχώριους επενδυτές με αποτέλεσμα να παρατηρείται σημαντική πτώση των χρηματιστηριακών συναλλαγών καθώς και των εταιρικών πράξεων των εισηγμένων εταιρειών.

Με την ολοκλήρωση του τρίτου μνημονίου και την σταδιακή έξοδο στις αγορές ομολόγων εμφανίζονται κάποιες ακτίνες αισιοδοξίας, οι οποίες όμως μέχρι τώρα δεν έχουν μετουσιωθεί σε επενδυτικό ενδιαφέρον που θα μπορούσε να επηρεάσει θετικά τις χρηματιστηριακές συναλλαγές και να ωθήσει τις εισηγμένες εταιρείες στη διενέργεια εταιρικών πράξεων.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Γενικά – Περιβάλλον Διαχείρισης Κινδύνου

Βασική μέριμνα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών (Όμιλος) αποτελεί η διαχείριση του κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Στον Όμιλο ανήκει και η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί τις αυστηρές απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου EMIR (European Market Infrastructure Regulation) σχετικά με την διαχείριση κινδύνου, σύμφωνα με τον οποίο έχει αδειοδοτηθεί από το 2015. Αν και η διαχείριση κινδύνου του Ομίλου αφορά το σύνολο των εταιρειών και των κατηγοριών κινδύνου, αναγνωρίζεται ότι λόγω του ρόλου της στην αγορά η ATHEXClear αντιμετωπίζει και πρέπει να διαχειριστεί το σημαντικότερο κίνδυνο.

Το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών γνωστός ως EMIR.

Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να συνάδει με την κεφαλαιακή επάρκεια της ATHEXClear, να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να ξεασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

Οργανωτική δομή

Πέρα από συνολικά μέτρα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των συστημάτων του Ομίλου, κάθε οργανωτική μονάδα του Ομίλου είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται τους πιθανούς κινδύνους με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε περίπτωση εμφάνισης γεγονότων κινδύνου.

Συνεχίζοντας την προσπάθεια των τελευταίων χρόνων και κατά το 2018 γίνονται προσπάθειες ενδυνάμωσης της λειτουργίας της διαχείρισης κινδύνου για την ATHEXClear, ώστε να παραμείνει εναρμονισμένη με τον κανονισμό EMIR και να ακολουθεί τις διεθνείς καλές πρακτικές.

Ειδικότερα, όσον αφορά στην ATHEXClear, η οργανωτική δομή που υποστηρίζει τη διαχείριση κινδύνου περιλαμβάνει τις παρακάτω μονάδες:

- Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο έχει την τελική ευθύνη και τη λογοδοσία αναφορικά με τη διαχείριση της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου της εταιρείας. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει, καθορίζει και τεκμηριώνει ενδεδειγμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου και ικανότητας ανάληψης κινδύνου της εταιρείας. Επίσης, το Συμβούλιο και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη μεριμνούν ώστε οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι της εταιρείας να συνάδουν με το επίπεδο ανοχής κινδύνου και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου της εταιρείας, και να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο η εταιρεία αναγνωρίζει, αναφέρει, παρακολουθεί και διαχειρίζεται κινδύνους.
- Επιτροπή Κινδύνου, η οποία συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα διαχείρισης κινδύνου.
- Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία λαμβάνει αποφάσεις για τον καθορισμό των ορίων και παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας, καθορίζει πολιτικές και πρότυπα για την επενδυτική στρατηγική, τις αρχές χρηματοδότησης, τη διαχείριση της ρευστότητας, τον κίνδυνο επιτοκίων και τη διαχείρισή του.
- Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης της ATHEXClear, το οποίο είναι επαρκώς ανεξάρτητο από τις άλλες υπηρεσίες της εταιρείας και κύριο καθήκον του είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η ATHEXClear με στόχο την αναγνώριση τους, τον υπολογισμό τους και τέλος τη διαχείριση τους. Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου διαθέτει την απαραίτητη δικαιοδοσία, τους απαραίτητους πόρους, εμπειρογνωμοσύνη και πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες.
- Υπεύθυνος Κινδύνου (Chief Risk Officer), προϊστάμενος του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνου, ο οποίος για θέματα διαχείρισης κινδύνων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω του Προέδρου της Επιτροπής Κινδύνου και εφαρμόζει το πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου μέσω των πολιτικών και των διαδικασιών που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Οργανωτικές Μονάδες, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την αναγνώριση και διαχείριση των κινδύνων οι οποίες εμπίπτουν στο αντικείμενό τους και συμμετέχουν στη διαχείριση κινδύνων συνολικά του Ομίλου.

Ειδικότερα, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου παρακολουθεί τα επίπεδα κινδύνου της εταιρείας σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Κατηγορίες κινδύνου

Ο Όμιλος μεριμνά για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων εσωτερικών, ή εξωτερικών, παρόντων ή μελλοντικών και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντικοί. Αναγνωρίζεται ότι κάθε υπηρεσία που προσφέρεται από τον Όμιλο μπορεί να τον εκθέσει σε οποιονδήποτε συνδυασμό των παρακάτω κινδύνων.

Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους λόγω της φύσης των εργασιών του μπορεί να εκτίθεται ο Όμιλος, είναι:

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος

- Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου (πιστωτικός κίνδυνος από την αθέτηση υποχρεώσεων εκκαθάρισης ενός ή περισσοτέρων αντισυμβαλλόμενων εκκαθαριστικών μελών).
- Κίνδυνος αγοράς (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, τιμών αγοράς, εμπορευμάτων και μεταβλητότητας), κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.
- Πιστωτικός κίνδυνος (κυρίως από επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων).
- Κίνδυνος ρευστότητας (κυρίως κίνδυνος ταμειακών ροών) κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.

Λειτουργικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, από ανθρώπινο παράγοντα, ή από εξωτερικά γεγονότα όπου περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος που σχετίζεται

με την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων, όπως και για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, αναδεικνύεται πλέον ως πολύ σημαντικός και λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα περιορισμού του.

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω νέων ανταγωνιστών, πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, επιδείνωσης της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κατάστασης κ.λπ.

Περιγραφή κατηγοριών και κυρίων παραγόντων κινδύνου

Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε περιορισμένο βαθμό σε κίνδυνο αγοράς που απορρέει από τις δραστηριότητές του. Πιθανή ζημία από κίνδυνο αγοράς ενδέχεται να εκδηλωθεί σε περίπτωση που εκδηλωθεί υπερημερία εκκαθαριστικού μέλους (κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου) καθώς η ATHEXClear είναι υποχρεωμένη να προβεί σε συναλλαγές κάλυψης των χαρτοφυλακίων του υπερήμερου μέλους. Σε κάθε περίπτωση, ο Όμιλος παρακολουθεί την πιθανή έκθεση που μπορεί να φέρει σε κίνδυνο αγοράς και υπολογίζει τυχόν κεφάλαια που πρέπει να τηρεί έναντι του κινδύνου αγοράς σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων που εφαρμόζει.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Ο κίνδυνος αυτός δεν επηρεάζει ουσιαστικά τη λειτουργία του Ομίλου, δεδομένου ότι οι συναλλαγές με τους πελάτες & τους προμηθευτές σε ξένο νόμισμα είναι περιορισμένες.

Κίνδυνος Αντισυμβαλλόμενου και Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου του Ομίλου αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος.

Η ATHEXClear έχει λάβει βάσει των αποφάσεων 5, 6 και 7/556/8.7.2010 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, άδειες διαχειριστή και λειτουργίας για τα συστήματα εκκαθάρισης συναλλαγών επί άυλων αξιών (Σύστημα Αξιών) και επί παραγώγων (Σύστημα Παραγώγων). Βάσει των ιδιοτήτων αυτών, η ATHEXClear φέρει τον κίνδυνο αθέτησης από τα Εκκαθαριστικά Μέλη των υποχρεώσεων εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών όπως αυτές περιγράφονται στους Κανονισμούς (πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου ή «credit counterparty risk»). Επιπλέον, η ATHEXClear από τις 22 Ιανουαρίου 2015 έχει αδειοδοτηθεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος υπό τον Κανονισμό EMIR και έχει ένα πολύ αυστηρό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου.

Η ATHEXClear έχει θεσπίσει και εφαρμόζει σειρά μηχανισμών και χρηματοπιστωτικών πόρων για την κάλυψη των κινδύνων που αναλαμβάνει και την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος γενικότερα σε σχέση με το εύρος και την κλίμακα των συναλλαγών των οποίων έχει αναλάβει την εκκαθάριση. Οι μηχανισμοί που εφαρμόζει η ATHEXClear περιγράφονται στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή», στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων», στο «Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου» καθώς και στις σχετικές Αποφάσεις του Δ.Σ. της ATHEXClear.

Για την απόκτηση της ιδιότητας του Εκκαθαριστικού Μέλους, η Ε.Π.Ε.Υ. ή το Πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να πληροί συγκεκριμένες ελάχιστες προϋποθέσεις χρηματοοικονομικής και λειτουργικής επάρκειας που ορίζονται στους Κανονισμούς Εκκαθάρισης και οι οποίες πρέπει να πληρούνται σε συνεχή βάση καθ' όλη της διάρκεια λειτουργίας του.

Τόσο για την Αγορά Αξιών όσο και για την Αγορά Παραγώγων, η ATHEXClear εκκαθαρίζει τις συναλλαγές αναλαμβάνοντας το ρόλο του Κεντρικού Αντισυμβαλλόμενου. Για την κάλυψη του κινδύνου έναντι των εκκαθαριστικών μελών της η ATHEXClear παρακολουθεί και υπολογίζει σε ημερήσια βάση (τέλος ημέρας αλλά και ενδομερησίως σε σχεδόν πραγματικό χρόνο) περιθώριο ασφάλισης για κάθε λογαριασμό εκκαθάρισης των Εκκαθαριστικών Μελών και δεσμεύει τις αντίστοιχες πρόσθετες εγγυήσεις με τη μορφή μετρητών ή/και κινητών αξιών.

Επίσης διαχειρίζεται τα Κεφάλαια Εκκαθάρισης των δύο αγορών τα οποία λειτουργούν ως κεφάλαια αλληλοασφαλιστικού χαρακτήρα («risk sharing fund») και στο οποίο εισφέρουν τα Εκκαθαριστικά Μέλη αποκλειστικά με μετρητά. Βάσει των περιθωρίων που έχουν δεσμευτεί, αναθεωρούνται σε συνεχή βάση τα πιστωτικά όρια που αποδίδονται στα μέλη, η τήρηση των οποίων ελέγχεται σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Το ελάχιστο ύψος των Κεφαλαίων Εκκαθάρισης επανυπολογίζεται κατ' ελάχιστον σε μηνιαία βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού, έτσι ώστε το ύψος του να επαρκεί κατ' ελάχιστον

για την κάλυψη κατά πάντα χρόνο των απαιτήσεων που θέτει ο EMIR, δηλαδή την απορρόφηση ζημιών πέραν των περιθωρίων ασφάλισης σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων τουλάχιστον από τις δύο (2) ομάδες εκκαθαριστικών μελών έναντι των οποίων η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη ζημιά από το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα) υπό ακραίες συνθήκες αγοράς.

Τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου και οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται εξετάζονται ως προς την αποτελεσματικότητά τους σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά πιθανά σενάρια (Margin/Haircut Back-Testing, Default Fund Coverage under Stress), ενώ επικυρώνονται σε ετήσια βάση από εξωτερικό ανεξάρτητο εξειδικευμένο σύμβουλο.

Πέραν του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου που αντιμετωπίζει η ATHEXClear, ο Όμιλος αντιμετωπίζει πιστωτικό κίνδυνο που προέρχεται από την επένδυση των ιδίων κεφαλαίων. Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πολιτικής, ορίζονται συγκεκριμένες αρχές για τις ρυθμίσεις τοποθέτησης των ταμειακών διαθεσίμων. Ειδικά για την ATHEXClear οι τοποθετήσεις κεφαλαίων γίνονται κατά κανόνα στην Τράπεζα της Ελλάδος, γεγονός που περιορίζει στο ελάχιστο την έκθεσή της σε κίνδυνο.

Στις υπόλοιπες Εταιρείες του Ομίλου οι τοποθετήσεις των διαθεσίμων για βραχυχρόνιες περιόδους που δεν ξεπερνούν το τρίμηνο γίνονται στα Ελληνικά Συστημικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα σύμφωνα με την Επενδυτική Πολιτική που έχει χαράξει η Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων του Ομίλου ATHEX.

Η αξιολόγηση των Ελληνικών Συστημικών Τραπεζών από Διεθνή Οίκο Αξιολόγησης αναφέρεται παρακάτω:

BANK RATING VALUES

STANDARD & POOR'S				
Outlook	Long Term Local Issuer Credit	Short Term Local Issuer Credit	Long Term Foreign Issuer Credit	Short Term Foreign Issuer Credit
STABLE	B-	B	B-	B
STABLE	B-	B	B-	B
STABLE	B-	B	B-	B
STABLE	B-	B	B-	B
#N/A	NR	NR	NR	NR
STABLE	A	A-1	A	A-1

Από το συνολικό ποσό των ταμειακών διαθέσιμων του Ομίλου ύψους €74,6 εκ ποσό περίπου €45 εκ είναι κατατεθειμένο στα Ελληνικά συστημικά πιστωτικά ιδρύματα, ενώ το υπόλοιπο περίπου €29,6 εκ στην Τράπεζα Ελλάδος.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνολικά για τον Όμιλο διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα με τη διατήρηση επαρκών διαθεσίμων.

Ο κυριότερος κίνδυνος ρευστότητας του Ομίλου αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος.

Ειδικότερα για την ATHEXClear, στόχος είναι η διατήρηση επαρκούς επιπέδου ρευστότητας ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά σε πληρωμές και διακανονισμούς σε όλα τα σχετικά νομίσματα που καθίστανται πληρωτέα, στο τέλος κάθε ημέρας ή και, εφόσον απαιτείται, σε ενδοημερήσια βάση. Η εκτίμηση του ύψους των υποχρεώσεων της ATHEXClear γίνεται τόσο βάσει του επιχειρηματικού της σχεδίου, όσο και βάσει πιθανών, αλλά απρόβλεπτων, γεγονότων.

Η διαθέσιμη ρευστότητα της ATHEXClear εξετάζεται ως προς τα κριτήρια που θέτει ο EMIR. Σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά εύλογα σενάρια, ακραίων συνθηκών αγοράς εξετάζεται αν επαρκούν τα ρευστά διαθέσιμα που θα απαιτηθούν μετά την αθέτηση των υποχρεώσεων από δύο (2) ομάδες εκκαθαριστικών μελών στα οποία η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη απαίτηση ρευστότητας για το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα). Επίσης παρακολουθούνται οι ανάγκες ρευστότητας στο σύνολο της ATHEXClear με ανάλυση ληκτοτήτων ρευστότητας (liquidity gap analysis) σε καθημερινή βάση.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν επιδιώκει να αναλάβει λειτουργικό κίνδυνο, αλλά αποδέχεται ότι ο λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα την αποτυχίας των συστημάτων, των εσωτερικών διαδικασιών ή ανθρώπινου λάθους. Πιο συγκεκριμένα, αναγνωρίζεται ότι λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει, μεταξύ άλλων, λόγω: εξωτερικής ανάθεσης υπηρεσιών (outsourcing), εποπτικής και κανονιστικής μη συμμόρφωσης, αποτυχίας της επιχειρησιακής συνέχειας, κινδύνων πληροφοριακών συστημάτων και ασφάλειας πληροφοριών και εκτέλεσης έργων.

Ο λειτουργικός κίνδυνος διατηρείται σε αποδεκτά επίπεδα, μέσω ενός συνδυασμού ορθής εταιρικής διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων, εύρωστων συστημάτων και ελέγχων.

Κατά το 2018 δεν υπήρξαν περιπτώσεις διακοπής των δραστηριοτήτων εκκαθάρισης, διακανονισμού και καταχώρισης του Ομίλου οφειλόμενης σε αστοχία ή μη διαθεσιμότητα των πληροφοριακών συστημάτων ή σε ανθρώπινο λάθος. Δύο περιορισμένες χρονικά περιπτώσεις μη διαθεσιμότητας του συστήματος διατραγμάτευσης καταγράφηκαν λόγω τεχνικών προβλημάτων τα οποία στη συνέχεια αναγνωρίσθηκαν και διορθώθηκαν. Δεν πρόεκυψαν μείζονες ζημίες και χρηματικές απαιτήσεις οφειλόμενες σε δικαστικές διαφορές (νομικά και δικαστικά έξοδα) ή σε μη συμμόρφωση προς το εποπτικό πλαίσιο και τις συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου. Επίσης δεν αντιμετωπίσθηκαν ζημίες λόγω εξωτερικών γεγονότων.

Μέτρα μείωσης λειτουργικού κινδύνου

Ο Όμιλος αναγνωρίζει την ανάγκη προσδιορισμού, εκτίμησης, παρακολούθησης και μείωσης του λειτουργικού κινδύνου που εμπεριέχεται στις λειτουργίες και τις δραστηριότητές του, καθώς επίσης και την ανάγκη διατήρησης επαρκών κεφαλαίων, προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο τύπο κινδύνου.

Ειδικότερα, για την ATHEXClear, σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR, υπολογίζεται σε ετήσια βάση η κεφαλαιακή απαίτηση για λειτουργικούς κινδύνους χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του βασικού δείκτη (Basic Indicator Approach - BIA), ενώ έχει θεσπισθεί πλαίσιο συστηματικής παρακολούθησης του λειτουργικού κινδύνου.

Τα σημαντικότερα μέτρα μείωσης του λειτουργικού κινδύνου είναι η εφαρμογή σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας για το σύνολο των κρίσιμων υπηρεσιών του Ομίλου, η σύναψη ασφαλιστηρίων συμβολαίων καθώς και μέτρα διασφάλισης της συμμόρφωσης σε νέους κανονισμούς. Ειδικά η ATHEXClear ακολουθεί συγκεκριμένη μεθοδολογία διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου σύμφωνα με το οποίο διενεργεί σε τακτική βάση RCSA¹ για την αξιολόγηση και κατηγοριοποίηση των κινδύνων, διατηρεί βάση δεδομένων ζημιών (loss data base²), παράγει τακτικές αναφορές και προγραμματίζει δράσεις για την βελτίωση της διαχείρισης των κινδύνων.

Σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας (Business Continuity plan)

Ο Όμιλος έχει επεξεργασθεί και θέσει σε λειτουργία κατάλληλες υποδομές και σχέδιο έκτακτης ανάκαμψης των λειτουργιών του, που περιλαμβάνουν:

- **Λειτουργία εναλλακτικού Μηχανογραφικού Κέντρου (Disaster Recovery site):** Ο Όμιλος συντηρεί εναλλακτικό μηχανογραφικό κέντρο για τα πληροφοριακά του συστήματα. Επίσης ο Όμιλος έχει λάβει και διατηρεί πιστοποίηση κατά το διεθνές πρότυπο επιχειρησιακής συνέχειας ISO-22301.
- **Συγκρότηση ομάδων διαχείρισης κρίσεων και διαχείρισης εκτάκτων συμβάντων:** Οι ομάδες αυτές έχουν σκοπό τη διατήρηση της συνέχειας παροχής των υπηρεσιών διατραγμάτευσης σε περίπτωση

¹ Risk Control Self-Assessment (RCSA): σε τακτικά διαστήματα η ATHEXClear διεξάγει workshops για τη κατηγοριοποίηση των κινδύνων ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας σε επίπεδο διαδικασιών και των ορισμό Key Risk Indicators (KRIs).

² Loss Database: σε καθημερινή βάση ενημερώνεται η βάση δεδομένων με γεγονότα λειτουργικού κινδύνου ανεξάρτητα από το ύψος ζημιάς.

απρόβλεπτου γεγονότος. Έχουν καθορισθεί συγκεκριμένες αρμοδιότητες και έχουν ανατεθεί σε ειδικώς εκπαιδευμένα στελέχη του Ομίλου.

- **Υπαρξη εφεδρικών πληροφοριακών συστημάτων:** Τα πληροφοριακά συστήματα του Ομίλου είναι εγκατεστημένα και λειτουργούν στο κέντρο δεδομένων της έδρας του Ομίλου. Το κέντρο δεδομένων αποτελείται από δύο, ανεξάρτητα ως προς τη χωροθέτηση, τις υποστηρικτικές εγκαταστάσεις και τις παρεχόμενες τεχνολογικές υπηρεσίες, κατοπτρικά –επιμέρους– κέντρα δεδομένων, ώστε να υπάρχει πλεονασμός (redundancy) και αυξημένη διαθεσιμότητα (high availability) διασφαλίζοντας την αδιάλειπτη λειτουργία των συστημάτων.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Λειτουργικοί κίνδυνοι τους οποίους ο Όμιλος δεν δύναται ή δεν επιθυμεί να αναλάβει, μεταφέρονται σε ασφαλιστικές εταιρείες. Η διαχείριση των ασφαλιστήριων συμβολαίων πραγματοποιείται κεντρικά για όλο τον Όμιλο ώστε να επιτυγχάνονται οι καλύτερες υπηρεσίες και οι επωφελέστεροι όροι. Συγκεκριμένα, οι καλύψεις αφορούν, μεταξύ άλλων, σε αστική ευθύνη έναντι τρίτων και επαγγελματική ευθύνη (DFL/PI) και σε αστική ευθύνη μελών ΔΣ και στελεχών (D&O). Επίσης υπάρχουν ασφαλιστήρια συμβόλαια πυρός και λοιπών κινδύνων για τα κτίρια και τον εργασιακό και απολογιστικό εξοπλισμό του Ομίλου.

Κανονιστική συμμόρφωση

Με βασικούς στόχους τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, τους κανονισμούς και τις πολιτικές, τη μέτρηση και ελαχιστοποίηση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τη μη συμμόρφωση στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, έχει συσταθεί μονάδα κανονιστικής συμμόρφωσης που λειτουργεί ανεξάρτητα από τις άλλες υπηρεσίες της Εταιρείας με γραμμές αναφοράς σαφείς και χωριστές από εκείνες των άλλων δραστηριοτήτων της. Βασικές αρμοδιότητες της μονάδας είναι:

- Η παρακολούθηση αλλαγών θεσμικού και εποπτικού πλαισίου και ενημέρωση Δ.Σ., Επιτροπής Ελέγχου και προσωπικού.
- Η διενέργεια συγκριτικής ανάλυσης μεταξύ υφιστάμενης και μελλοντικής κατάστασης που επιφέρουν οι θεσμικές και εποπτικές αλλαγές.
- Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης της Εταιρείας στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο.
- Η διαχείριση αιτημάτων σχετικά με θέματα συμμόρφωσης.
- Η μέτρηση και παρακολούθηση του κινδύνου συμμόρφωσης.

Ειδικά για την ATHEXClear, είναι σε εφαρμογή οι πολιτικές σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων, την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων, την διαχείριση παραπόνων εκκαθαριστικών μελών, τις αποδοχές του προσωπικού, των στελεχών και των μελών Δ.Σ. και τη διαχείριση των αρχείων της, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού EMIR.

Επιχειρηματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι η εμφάνιση επιχειρηματικού κινδύνου εξαρτάται από τις μακροοικονομικές εξελίξεις και ότι επηρεάζεται από εξωτερικά γεγονότα όπως μεταβολές στο ανταγωνιστικό περιβάλλον των αγορών κεφαλαίου, μεταβολές στη διεθνή και εγχώρια οικονομική κατάσταση, κανονιστικές και ρυθμιστικές εξελίξεις, μεταβολές στο φορολογικό καθεστώς και στη τεχνολογία κ.λπ. Τέτοια γεγονότα μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην ανάπτυξη και βιωσιμότητα του Ομίλου προκαλώντας μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας, μείωση των αναμενόμενων κερδών, αδυναμία ρευστοποίησης ή και απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων κ.λπ.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς και συστηματικά τις εξελίξεις και προσαρμόζεται στο διαμορφούμενο περιβάλλον.

Ειδικότερα, για την ATHEXClear, σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR, υπολογίζεται σε ετήσια βάση η κεφαλαιακή απαίτηση για επιχειρηματικούς κινδύνους.

Ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία αναθεώρησης του πλαισίου αξιολόγησης, κατηγοριοποίησης και διαχείρισης των επιχειρησιακών κινδύνων του αξιοποιώντας το υφιστάμενο μοντέλο και τη σχετική εμπειρία στην ATHEXClear.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Πρωταρχικό μέλημα της Εταιρείας, αποτελεί η ανάπτυξη και η διαρκής βελτίωση και αναβάθμιση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο αποτελεί το σύνολο των καταγεγραμμένων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτουν όλο το φάσμα των καθημερινών λειτουργιών και διαδικασιών της Εταιρείας.

Ειδικότερα αναφορικά με τις οικονομικές λειτουργίες της Εταιρείας, εφαρμόζεται ένα σύστημα δικλείδων ασφαλείας που αποσκοπεί στην πρόληψη ή και έγκαιρη ανίχνευση ουσιωδών σφαλμάτων με σκοπό να διασφαλίσει την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων, την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών και τη συμμόρφωση με το κείμενο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο. Με βάση συγκεκριμένα κριτήρια σημαντικότητας (ποσοτικά και ποιοτικά) εντοπίζονται οι σημαντικοί λογαριασμοί, καταγράφονται οι διαδικασίες, ορίζονται οι αρμοδιότητες και οι πολιτικές και σχεδιάζονται σημεία ελέγχου που εφαρμόζονται σε συνεχή βάση από τη Διοίκηση και το προσωπικό.

Το ΔΣ είναι εκείνο που έχει την τελική ευθύνη για τον ορισμό του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, καθώς και την παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας του.

Υπεύθυνοι για τον έλεγχο της τήρησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι: α) η Επιτροπή Ελέγχου και β) η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.

Η [Επιτροπή Ελέγχου](#) της Εταιρείας έχει συσταθεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και λειτουργεί με βάση τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, το ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, τον κανονισμό (ΕU) 537/2014, τις διατάξεις του Ν. 4449/2017, καθώς και τις επισημάνσεις, διευκρινίσεις και συστάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς όπως διατυπώνονται στην επιστολή της με Α.Π. 1302/28.04.2017.

Βασικός σκοπός της Επιτροπής Ελέγχου είναι να συνεπικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στην επίβλεψη της ποιότητας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της ποιότητας εργασιακής απόδοσης της Εταιρείας και των θυγατρικών Εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

Η [Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου](#) λειτουργεί με τον τρόπο που ορίζεται από το διεθνές πλαίσιο για την επαγγελματική εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (IPPF), την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000 και από το ν.3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση. Υπάγεται διοικητικά στο Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας και λειτουργικά στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, από την οποία και εποπτεύεται. Το ανωτέρω ισχύει και για τις θυγατρικές Εταιρείες του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Η βασική ευθύνη της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου είναι η έκφραση γνώμης σχετικά με την τήρηση ή μη των εσωτερικών διαδικασιών της κάθε ελεγχόμενης περιοχής καθώς και την εφαρμογή των δικλείδων ασφάλειας που έχουν υιοθετηθεί από τη Διοίκηση, με σκοπό την πρόληψη και αποφυγή κινδύνων.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Αγορά Αξιών

Η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. (ATHEXClear) διαχειρίζεται το Κεφάλαιο Εκκαθάρισης με σκοπό την προστασία του Συστήματος από πιστωτικούς κινδύνους των Εκκαθαριστικών Μελών που απορρέουν από την εκκαθάριση των συναλλαγών.

Στο Κεφάλαιο Εκκαθάρισης εισφέρουν τα Εκκαθαριστικά Μέλη αποκλειστικά με μετρητά. Η Εταιρεία, παρακολουθεί και υπολογίζει σε ημερήσια βάση τον κίνδυνο αθέτησης υποχρεώσεων των Εκκαθαριστικών Μελών και δεσμεύει αντίστοιχες πρόσθετες εγγυήσεις με τη μορφή μετρητών ή/και εγγυητικών επιστολών. Βάσει των εγγυήσεων που έχουν δεσμευτεί, αναθεωρούνται σε καθημερινή βάση τα πιστωτικά όρια που αποδίδονται στα μέλη, η τήρηση των οποίων ελέγχεται σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Το ελάχιστο ύψος του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης επαναύπολογίζεται κατ' ελάχιστον σε μηνιαία βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού, έτσι ώστε το ύψος του να επαρκεί κατ' ελάχιστον για την κάλυψη κατά πάντα χρόνο της ζημιάς κάτω από ακραίες συνθήκες αγοράς που ήθελε προκύψει σε περίπτωση υπερημερίας του Εκκαθαριστικού Μέλους στο οποίο το σύστημα έχει τη μεγαλύτερη έκθεση κινδύνου.

Η συμμετοχή κάθε Εκκαθαριστικού Μέλους στο κεφάλαιο Εκκαθάρισης προσδιορίζεται με βάση την κάθε Μερίδα του σε αυτό. Η μερίδα αποτελείται από το σύνολο των εισφορών του Εκκαθαριστικού Μέλους που έχουν καταβληθεί στο Κεφάλαιο για το σχηματισμό της, προσαυξανόμενη με τις τυχόν προσόδους που προκύπτουν από τους κανόνες διαχείρισης και επένδυσης των διαθεσίμων του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης, καθώς και με το κόστος διαχείρισης κινδύνων και ασφαλειών, όπως προσδιορίζονται με τις διαδικασίες της ATHEXClear. Οι πρόσοδοι και τα έξοδα επιμερίζονται ως προς κάθε Μερίδα Εκκαθαριστικού Μέλους στο κεφάλαιο Εκκαθάρισης ανάλογα με το ύψος αυτής.

Το νέο ύψος Κεφαλαίου Εκκαθάρισης ανέρχεται σε €8.240.252,00 για την περίοδο από 01.03.2019 μέχρι την 31.03.2019.

Αγορά Παραγώγων

Το Δ.Σ. της ATHEXClear στην με υπ' αριθμό 109/17.11.2014 συνεδρίαση του ενέκρινε τη δημιουργία ενός συνόλου πολιτικών και μεθοδολογιών διαχείρισης κινδύνου λόγω της αλλαγής του μοντέλου εκκαθάρισης στην αγορά παραγώγων, του Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων αλλά και λόγω των προσαρμογών στις απαιτήσεις του Κανονισμού EMIR.

Σύμφωνα με το νέο Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και συγκεκριμένα το Μέρος 6 της Ενότητας II, συνιστάται Κεφάλαιο Εκκαθάρισης για την Αγορά Παραγώγων, το ύψος του οποίου για το χρονικό διάστημα 01.03.2019 έως 31.03.2019 ανέρχεται σε €7.591.490,00. Ο υπολογισμός γίνεται σε μηνιαία βάση.

Η διαχείριση του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης στην αγορά παραγώγων δεν διαφέρει από εκείνη στο Κεφάλαιο Εκκαθάρισης στην αγορά Αξιών (βλ. ανωτέρω).

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΧΕ)-HELLENIC ENERGY EXCHANGE (HEnEx)

Ξεκίνησε τη λειτουργία του το «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» (ΕΧΕ), ένας από τους βασικούς πυλώνες του μοντέλου-στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το οποίο επιδιώκεται η δημιουργία ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας.

Όπως σημειώνεται στο ενημερωτικό σημείωμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, το Χρηματιστήριο Ενέργειας αποτελεί προϋπόθεση για την αναδιοργάνωση της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, προς όφελος των συμμετεχόντων στην αγορά και των τελικών καταναλωτών, καθώς στοχεύει:

- στη σύζευξη της ελληνικής αγοράς με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές αγορές.
- στην ενίσχυση του ανταγωνισμού και της διαφάνειας, με άμεσα οφέλη στη μείωση του ενεργειακού κόστους και τη διασφάλιση καλύτερων τιμών για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.
- την εξασφάλιση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, τη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μίγμα, καθώς και την περαιτέρω αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ. Με το Ν. 4512/2018 τροποποιείται ο Ν. 4425/2016 για την αναδιοργάνωση της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σε εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Κανονισμών και Οδηγιών για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, το λεγόμενο «Μοντέλο Στόχου» (Target Model).

Εντός του 2019 αναμένεται να αρχίσει η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας με την έναρξη των τεσσάρων νέων αγορών ρεύματος, οι οποίες θα αντικαταστήσουν το μοντέλο υποχρεωτικής κοινοπραξίας (mandatory pool), που ισχύει σήμερα. Αυτό προβλέπει ο «οιδικός χάρτης» εφαρμογής του Μοντέλου Στόχου (Target Model) που έχουν θεσπίσει οι αρμόδιοι φορείς, ο οποίος μάλιστα πήρε το «πράσινο φως» και από τους εκπροσώπους των θεσμών κατά τις πρόσφατες διαπραγματεύσεις.

Την 18/06/2018 καταχωρίσθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1405724, η από 9828/18-18/06/2018 απόφαση της Αντιπεριφερειάρχου Κεντρικού Τομέα Αθηνών (ΑΔΑ 62Α27Λ7-ΤΣΒ) με την οποία:

1. Παρέχει άδεια σύστασης της Α.Ε. με την επωνυμία «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» και δ.τ. «ΕΧΕ Α.Ε.», στην οποία εισφέρθηκε και ο αποσχισθείς κλάδος της Α.Ε. «Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» και δ.τ. «ΛΑΓΗΕ Α.Ε.» και αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 44658007000, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20, του Ν. 2166/93 (κατά παρέκκλιση της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 1), του άρθρου 117Β του Ν. 4001/2011 όπως προστέθηκε με το άρθρο 96 του Ν. 4512/2018 και την από 30/04/2018 Έκθεση

Διαπίστωσης της Λογιστικής Αξίας των περιουσιακών στοιχείων του αποσχιζόμενου κλάδου που συνέταξε ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ΝΙΚΟΛΑΟΣ Σ. ΤΣΑΡΔΟΥΛΙΑΣ.

2. Εγκρίνει το καταστατικό της εταιρείας όπως αυτό καταρτίστηκε με την με αριθμό 4874/15-06-2018 συμβολαιογραφική πράξη της συμβολαιογράφου Αθηνών ΕΛΕΝΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΔΡΑΓΙΟΥ.

Το ΑΦΜ της Εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε. είναι: 801001623 και τα γραφεία του βρίσκονται στη διεύθυνση Λ. Αθηνών 110, Τ.Κ.10442, Αθήνα τα οποία μισθώνει από την ATHEXCSD.

Το Μετοχικό Κεφάλαιο του ΕΧΕ ύψους €5.000.000 το οποίο αποτελείται από 50.000 μετοχές των €100 εκάστη καταβλήθηκε ολοσχερώς, από τους μετόχους μέχρι την 9.7.2018.

Η Εταιρεία (Χρηματιστήριο Αθηνών –ATHEX) κατέβαλε τη συμμετοχή της ύψους €1.550.000 την 27.6.2018.

Οι μέτοχοι με τα ποσοστά συμμετοχής τους στο Μετοχικό Κεφάλαιο του ΕΧΕ κατά την 31.12.2018 αναφέρονται παρακάτω:

	ΑΞΙΑ σε €	ΜΕΤΟΧΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΛΑΓΗΕ	1.100.000	11.000	22%
ΑΔΜΗΕ	1.000.000	10.000	20%
ΔΕΣΦΑ	350.000	3.500	7%
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	1.050.000	10.500	21%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (EBRD)	1.000.000	10.000	20%
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ *	500.000	5.000	10%
Σύνολο	5.000.000	50.000	100%

* Το ATHEX μεταβίβασε το 10% του μετοχικού κεφαλαίου (από το 31% που κατείχε κατά την ίδρυση της Εταιρείας) ήτοι 5.000 μετοχές ονομαστικής αξίας €500.000 στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου την 18.12.2018.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (ΕΣΕΔ)

Το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) λειτουργεί με τη μορφή της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρίας, ως εξειδικευμένος φορέας για τη διάδοση των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης και επιδιώκει την ανάπτυξη κουλτούρας καλής διακυβέρνησης στην ελληνική οικονομία και κοινωνία. Το γενικό πλάνο δράσης του περιλαμβάνει: τη διαμόρφωση θέσεων επί του θεσμικού πλαισίου, την υποβολή προτάσεων, τη συμμετοχή σε διαβούλευσεις και ομάδες εργασίας, τη διοργάνωση εκπαιδευτικών και ενημερωτικών δράσεων, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης και εφαρμογής των κωδίκων εταιρικής διακυβέρνησης, την παροχή εργαλείων συνδρομής και βαθμολόγησης των επιδόσεων των ελληνικών επιχειρήσεων.

Έχοντας κλείσει τον πρώτο κύκλο λειτουργίας του, το ΕΣΕΔ έχει εισέλθει εντός του 2018 σε φάση συμμετοχικής και διοικητικής διεύρυνσης, περαιτέρω ανάπτυξης των εργασιών του και ενίσχυσης του ρόλου του. Στο πλαίσιο αυτό, συμμετέχει στο ΕΣΕΔ πέραν των Ιδρυτικών Μελών του (XA και SEB) ως Τακτικό Μέλος και η Ελληνική Ένωση Τραπεζών. Στο ίδιο πλαίσιο έχει εκλεγεί νέο Συμβούλιο Διοίκησης και έχουν ανανεωθεί τα λοιπά όργανα του ΕΣΕΔ (Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης, Γενική Διεύθυνση) ενώ έχει συσταθεί η Εκτελεστική Επιτροπή Υλοποίησης Δράσεων (Working Committee) με αρμοδιότητες την υλοποίηση του σχεδίου δράσης του ΕΣΕΔ, τη διοργάνωση επιμέρους δράσεων (συνέδρια, εκδηλώσεις, πρωθητικές ενέργειες), την ανεύρεση χορηγών και λουπών πόρων, καθώς και την εκπλήρωση και υλοποίηση επιμέρους σκοπών του ΕΣΕΔ.

Μεταξύ των δραστηριοτήτων του ΕΣΕΔ για το 2018 περιλαμβάνεται η συνέχιση της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ) σε θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Συγκεκριμένα, το ΕΣΕΔ συνέταξε τη μερισματική πολιτική της ΕΕΣΥΠ, έργο που του ανατέθηκε από την «Expertise France» (γαλλικός δημόσιος οργανισμός διεθνούς τεχνικής συνεργασίας) στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας που παρέχει στην ελληνική κυβέρνηση. Επίσης το ΕΣΕΔ συμμετείχε στην Επιτροπή Περάκη

ATHEX

Χρηματιστήριο Αθηνών

ΕΤΗΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 2018

για την αναμόρφωση του εταιρικού νόμου κ.ν. 2190/1920 (ν. 4548/2018) και στην ομάδα εργασίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την τροποποίηση του ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η παρούσα δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης συντάσσεται σύμφωνα με τα άρθρα 152 και 153 του ν. 4548/2018 και περιέχει τα πληροφορικά στοιχεία που καθορίζουν οι άνω διατάξεις κατά την ημερομηνία της 31/12/2018.

Η Εταιρεία, ως εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, εφαρμόζει πλήρως την κείμενη νομοθεσία – της οποίας οι ρυθμίσεις υπερισχύουν σε κάθε περίπτωση – για την εταιρική διακυβέρνηση εισηγμένων εταιρειών που περιέχονται στους Νόμους 4548/2018, 3016/2002, 4449/2017, όπως ισχύουν και την υπ' αριθ. 5/2014-11-2000 απόφαση του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ως διαχειριστής αγοράς εφαρμόζει τις διατάξεις του Ν.4514/2018 και τις κατευθυντήριες γραμμές της ESMA 71-99-598 EBA/GL/2017/12/21.3.2018 σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας των μελών του διοικητικού οργάνου των διαχειριστών αγοράς και των παρόχων υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων.

Οι εφαρμοζόμενες από την Εταιρεία πολιτικές και διαδικασίες αποτυπώνονται στο Καταστατικό το οποίο αποτελεί τον ιεραρχικά υπέρτερο κανονισμό λειτουργίας της, τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας ο οποίος αποτελεί εσωτερικό έγγραφο της Εταιρείας και λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του Καταστατικού της και λοιπούς Κανονισμούς και πολιτικές που ρυθμίζουν τις επιμέρους λειτουργίες της και, τέλος τις αρχές και ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες που προβλέπει ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις εισηγμένες εταιρείες (ΕΚΕΔ), του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ), με τον οποίο συμμορφώνεται οικειοθελώς η Εταιρεία και είναι αναρτημένος στον ιστότοπο <http://www.athexgroup.gr/el/web/guest/esed-hellenic-cgc>.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46 του Ν.4514/2018 η αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Αμοιβών «Nomination and Compensation Committee», κατά τούτο η Εταιρεία αποκλίνει από την προβλεπόμενη στον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης ειδική πρακτική της παρ. 7.1 του Μέρους VII, σύμφωνα με την οποία στη διαδικασία αξιολόγησης του Δ.Σ. προϊσταται ο Προέδρος του Δ.Σ.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ – ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΟΧΩΝ

Τρόπος λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης - Εξουσίες

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας δικαιούμενη να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την Εταιρεία. Οι διαδικασίες και οι κανόνες σύγκλησης, συμμετοχής και λήψης αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση, καθώς και οι αρμοδιότητες αυτής ρυθμίζονται αναλυτικά από τις διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρείας και του Ν.4548/2018.

Στη Γενική Συνέλευση, δικαιούνται να συμμετέχουν οι μέτοχοι, είτε αυτοπροσώπως είτε δια νομίμως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, σύμφωνα με την εκάστοτε προβλεπόμενη νόμιμη διαδικασία.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι ενημερώνονται για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Αναλυτικότερα σχετικά με την προετοιμασία της Γ.Σ σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 4548/2018, η Εταιρεία αναρτά στον ιστότοπό της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα, πληροφορίες σχετικά με:

- την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων,
- τους βασικούς κανόνες και τις πρακτικές συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και των προθεσμιών εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν,
- τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου,
- την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφιση, αλλά και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων,

- τον προτεινόμενο κατάλογο υποψήφιων μελών του Δ.Σ. και τα βιογραφικά τους (εφόσον υπάρχει θέμα εκλογής μελών), και
- το συνολικό αριθμό των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, ο Διευθύνων Σύμβουλος, και οι Πρόεδροι των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Επιπλέον, στην Γενική Συνέλευση των μετόχων παρίσταται και ο Υπεύθυνος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και οι ορκωτοί ελεγκτές.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή, αν αυτός κωλύεται ή απουσιάζει, ο αναπληρωτής του, προεδρεύει προσωρινά στη Γενική Συνέλευση, εκλέγοντας έναν ή δύο γραμματείς, από τους μετόχους που είναι παρόντες ή/και από μη μετόχους μέχρι να επικυρωθεί ο πίνακας αυτών που δικαιούνται να συμμετάσχουν στη Συνέλευση και να εκλεγεί το τακτικό προεδρείο της Γενικής Συνέλευσης. Το προεδρείο αυτό αποτελείται από τον Πρόεδρο και έναν ή δύο γραμματείς που εκτελούν και χρέη ψηφοφορετών.

Μετά την επικύρωση του πίνακα των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου, η Γενική Συνέλευση εκλέγει αμέσως το οριστικό Προεδρείο, το οποίο συγκροτείται από τον Πρόεδρο και έναν ή δύο γραμματείς που εκτελούν και χρέη ψηφοφορετών. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και τις προβλέψεις του Καταστατικού της Εταιρείας.

Τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας δημοσιεύονται στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας εντός πέντε (5) ημερών από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων, μεταφρασμένα στην αγγλική.

Συμμετοχή Μετόχων στη Γενική Συνέλευση

Στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας μπορεί να συμμετάσχει το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της 5ης ημέρας από τη ημέρα της αρχικής συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης (ημερομηνία καταγραφής). Η ως άνω ημερομηνία καταγραφής ισχύει και στην περίπτωση εξ αναβολής ή επαναληπτικής συνεδρίασης, με την προϋπόθεση ότι η εξ αναβολής ή η επαναληπτική συνεδρίαση δεν απέχει περισσότερες από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία καταγραφής. Αν αυτό δεν συμβαίνει ή αν για την περίπτωση της επαναληπτικής γενικής συνέλευσης δημοσιεύεται νέα πρόσκληση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 130 του ν. 4548/2018, συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση το πρόσωπο που έχει τη μετοχική ιδιότητα κατά την έναρξη της 3ης ημέρας πριν από την ημέρα της εξ αναβολής ή της επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης.

Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται βάσει ενημέρωσης που λαμβάνει η Εταιρεία από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία» η οποία είναι το κεντρικό αποθετήριο τίτλων που παρέχει υπηρεσίες μητρώου κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθ. 40 του ν. 4548/2018 και στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Εταιρείας.

Αντιπροσώπευση στη Γενική Συνέλευση

Ο μέτοχος μπορεί να συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση αυτοπροσώπως ή μέσω αντιπροσώπου.

Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει το μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με ορισμένη Γενική Συνέλευση. Η παροχή πληρεξουσιότητας είναι ελεύθερα ανακλητή.

Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσοτέρους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο.

Ο διορισμός και η ανάκληση ή αντικατάσταση του εκπροσώπου ή αντιπροσώπου γίνονται εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα και υποβάλλονται στην Εταιρεία σαράντα οκτώ (48) τουλάχιστον ώρες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης. Η κοινοποίηση του διορισμού και της ανάκλησης ή της αντικατάστασης αντιπροσώπου με ηλεκτρονικά μέσα γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που αναφέρεται στην Πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης.

Ο μέτοχος μπορεί να διορίσει αντιπρόσωπο για μία ή περισσότερες Γενικές Συνελεύσεις και για ορισμένο χρόνο. Ο αντιπρόσωπος ψηφίζει, σύμφωνα με τις οδηγίες του μετόχου, αν υφίστανται. Τυχόν μη συμμόρφωση του αντιπροσώπου με τις οδηγίες που έχει λάβει, δεν επηρεάζει το κύρος των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης, ακόμη και αν η ψήφος του αντιπροσώπου ήταν αποφασιστική για την επίτευξη της πλειοψηφίας.

Έντυπο πληρεξουσιότητας για το διορισμό αντιπροσώπου είναι διαθέσιμο στους μετόχους σε έγχαρτη μορφή στο Τμήμα Σχέσεων με Επενδυτές (IR) της Εταιρείας και σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.athexgroup.gr).

Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του μετόχου.

Σύγκρουση συμφερόντων είναι δυνατόν να προκύπτει ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος:

- α) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα που ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν,
- β) είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,
- γ) είναι υπάλληλος ή ελεγκτής της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχό της, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,
- δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως γ'.

Στο καταστατικό της Εταιρείας έχει προβλεφθεί, χωρίς ωστόσο να έχει υλοποιηθεί τεχνικά, η δυνατότητα συμμετοχής των μετόχων στη Γενική Συνέλευση από απόσταση με ηλεκτρονικά μέσα, χωρίς τη φυσική παρουσία των μετόχων στον τόπο διεξαγωγής της και της συμμετοχής στην ψηφοφορία δι` αλληλογραφίας ή με ηλεκτρονικά μέσα υπό τους όρους του ν. 4548/2018.

Συλλογικά και ατομικά δικαιώματα μειοψηφίας των μετόχων

1. Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης. Αν δεν συγκληθεί Γενική Συνέλευση από το Διοικητικό Συμβούλιο μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση της σχετικής αίτησης, η σύγκληση διενεργείται από τους αιτούντες μετόχους με δαπάνες της Εταιρείας, με απόφαση του δικαστηρίου, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Στην απόφαση αυτή ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, καθώς και η ημερήσια διάταξη. Η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις ή κάνει χρήση της διαδικασίας του άρθρου 135 του ν. 4548/2018, εκτός αν οι αιτούντες μέτοχοι απέκλεισαν την τελευταία αυτή δυνατότητα.
2. Με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εγγράψει στην ημερήσια διάταξη Γενικής Συνέλευσης, που έχει ήδη συγκληθεί, πρόσθετα θέματα, αν η σχετική αίτηση περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο δεκαπέντε (15) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Τα πρόσθετα θέματα πρέπει να δημοσιεύονται ή να γνωστοποιούνται, με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά το άρθρο 122 του ν. 4548/2018, επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση. Η αίτηση για την εγγραφή πρόσθετων θεμάτων στην ημερήσια διάταξη συνοδεύεται από αιτιολόγηση ή από σχέδιο απόφασης προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση και η αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη δημοσιοποιείται κατά τον ίδιο τρόπο όπως η προηγούμενη ημερήσια διάταξη, δεκατρείς (13) ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης και ταυτόχρονα τίθεται στη διάθεση των μετόχων στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας, μαζί με την αιτιολόγηση ή το σχέδιο απόφασης που έχει υποβληθεί από τους μετόχους κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 123 του ν. 4548/2018. Αν τα θέματα αυτά δεν δημοσιευθούν, οι αιτούντες μέτοχοι δικαιούνται να ζητήσουν την αναβολή της Γενικής Συνέλευσης, σύμφωνα με την παράγραφο 5 και να προβούν οι ίδιοι στη δημοσίευση, κατά τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, με δαπάνη της Εταιρείας.
3. Μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν σχέδια αποφάσεων για θέματα που περιλαμβάνονται στην αρχική ή την τυχόν αναθεωρημένη ημερήσια διάταξη Γενικής Συνέλευσης. Η σχετική αίτηση πρέπει να περιέλθει στο Διοικητικό Συμβούλιο επτά (7) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης, τα σχέδια δε αποφάσεων τίθενται

στη διάθεση των μετόχων κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 123 του ν. 4548/2018, έξι (6) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.

4. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν είναι υποχρεωμένο να προβαίνει στην εγγραφή θεμάτων στην ημερήσια διάταξη ούτε στη δημοσίευση ή γνωστοποίηση αυτών μαζί με αιτιολόγηση και με σχέδια αποφάσεων που υποβάλλονται από τους μετόχους, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, αντίστοιχα, αν το περιεχόμενο αυτών έρχεται προφανώς σε αντίθεση με το νόμο ή τα χρηστά ήθη.
5. Με αίτηση μετόχου ή μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, ο πρόεδρος της Συνέλευσης υποχρεούται να αναβάλει μία μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων από τη Γενική Συνέλευση, τακτική ή έκτακτη, για όλα ή ορισμένα θέματα, ορίζοντας ημέρα συνέχισης της συνεδρίασης, αυτήν που ορίζεται στην αίτηση των μετόχων, η οποία όμως δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από είκοσι (20) ημέρες από τη χρονολογία της αναβολής. Η ύστερα από αναβολή Γενική Συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των μετόχων. Στη συνέλευση αυτή μπορούν να μετέχουν και νέοι μέτοχοι, τηρουμένων των σχετικών διατυπώσεων συμμετοχής και ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 124 του ν. 4548/2018.
6. Ύστερα από αίτηση οποιουδήποτε μετόχου, που υποβάλλεται στην Εταιρεία πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι σχετικές με τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δεν υφίσταται, όταν οι σχετικές πληροφορίες διατίθενται ήδη στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας, ιδίως με τη μορφή ερωτήσεων και απαντήσεων. Επίσης, με αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να ανακοινώνει στη Γενική Συνέλευση, εφόσον είναι τακτική, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους διευθυντές της Εταιρείας, καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Εταιρείας με αυτούς. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80 του ν. 4548/2018. Στις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να απαντήσει ενιαία σε αιτήσεις μετόχων με το ίδιο περιεχόμενο.
7. Ύστερα από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα δέκατο (1/10) του καταβεβλημένου κεφαλαίου η οποία υποβάλλεται στην Εταιρεία μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 6, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων μετόχων στο Διοικητικό Συμβούλιο σύμφωνα με τα άρθρα 79 ή 80, εφόσον τα αντίστοιχα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν λάβει τη σχετική πληροφόρηση κατά τρόπο επαρκή.
8. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 6 και 7 του παρόντος, τυχόν αμφισβήτηση ως προς το βάσιμο ή μη της αιτιολογίας άρνησης εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου παροχής των πληροφοριών, επιλύεται από το δικαστήριο με απόφασή του, που εκδίδεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Με την ίδια απόφαση το δικαστήριο υποχρεώνει και την εταιρεία να παράσχει τις πληροφορίες που αρνήθηκε. Η απόφαση δεν προσβάλλεται με ένδικα μέσα.
9. Ύστερα από αίτηση μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, η ψηφοφορία σε κάποιο θέμα ή θέματα της ημερήσιας διάταξης ενεργείται με φανερή ψηφοφορία.

Σε όλες τις ανωτέρω αναφερόμενες περιπτώσεις οι αιτούντες μέτοχοι οφείλουν να αποδεικνύουν τη μετοχική τους ιδιότητα και εκτός από τις περιπτώσεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 6, τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος.

Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται βάσει ενημέρωσης που λαμβάνει η Εταιρεία από την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία» η οποία διαχειρίζεται το Σύστημα Άυλων Τίτλων που είναι το μητρώο κεντρικού αποθετηρίου τίτλων κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθ.40 του ν. 4548/2018. Οι ανωτέρω πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα μειοψηφίας και τους όρους άσκησής τους είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.athexgroup.gr).

Διαθέσιμα έγγραφα και πληροφορίες

Οι πληροφορίες του άρθρου 123 παρ. 3, 4 και 5 του ν. 4548/2018 συμπεριλαμβανομένης της Πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης, των εντύπων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την άσκηση δικαιώματος ψήφου μέσω εκπροσώπου ή αντιπροσώπου, των εγγράφων που πρόκειται να υποβληθούν στη Γενική Συνέλευση, των σχεδίων αποφάσεων για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, καθώς και οι πληροφορίες σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας του άρθρου 141 του ν. 4548/2018 είναι διαθέσιμα σε έντυπη μορφή στο Τμήμα Σχέσεων με Επενδυτές της Εταιρείας (Λ. Αθηνών 110, 1^{ος} όροφος, τηλ. 210-33.66.616), από όπου οι μέτοχοι μπορούν να λαμβάνουν αντίγραφα χωρίς χρέωση. Επίσης, όλα τα ανωτέρω έγγραφα, ο συνολικός αριθμός των υφιστάμενων μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου (συνολικά και ανά κατηγορία μετοχών) είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή στο διαδικτυακό τόπο της Εταιρείας (www.athexgroup.gr).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το Διοικητικό Συμβούλιο που εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων διοικεί την Εταιρεία και την εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδικως. Πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος. Περαιτέρω, δεδομένου ότι οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά καθήκον του Διοικητικού Συμβουλίου συνιστά η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της μετοχής (shareholders' value). Απαγορεύεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου να επιδιώκουν ίδια συμφέροντα, σε βάρος των συμφερόντων της Εταιρείας. Αυτή η απαγόρευση ισχύει και για τα πρόσωπα στα οποία το Διοικητικό Συμβούλιο έχει αναθέσει αρμοδιότητες διοίκησης της Εταιρείας (υποκατάστατοι του Διοικητικού Συμβουλίου).

Στο τέλος κάθε χρήσης το Διοικητικό Συμβούλιο συντάσσει έκθεση, για τις συναλλαγές της Εταιρείας με τις συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις (κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014). Η έκθεση γνωστοποιείται στις εποπτικές αρχές και τίθεται υπόψη της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αναθέτει με απόφασή του την άσκηση όλων ή μερικών από τα δικαιώματα και τις εξουσίες του που σχετίζονται με τη διοίκηση, διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, ανεξάρτητα αν τα πρόσωπα αυτά είναι ή δεν είναι μέλη του. Ο τίτλος και η αρμοδιότητα καθενός από τα πρόσωπα αυτά καθορίζονται πάντοτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για το διορισμό τους.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της, αρμόδιος για κάθε θέμα που αφορά τη λειτουργία της και έχει τη γενική εποπτεία των εργασιών της.

Εξουσία – Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργώντας συλλογικά έχει τη διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Αποφασίζει γενικά για κάθε θέμα που αφορά την Εταιρεία και ενεργεί κάθε πράξη εκτός από εκείνες για τις οποίες είτε από το Νόμο, είτε από το Καταστατικό, έχει αρμοδιότητα η Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας διαθέτει, ως σύνολο, επαρκείς γνώσεις και εμπειρία τουλάχιστον για τις σημαντικότερες των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, ώστε να έχει τη δυνατότητα άσκησης εποπτείας επί του συνόλου των λειτουργιών της, είτε άμεσα είτε μέσω των αρμοδίων επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου. Για την αποφυγή περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων, η Εταιρεία υιοθετεί βέλτιστες πρακτικές και αρχές εταιρικής διακυβέρνησης που αφορούν, ιδίως, το διαχωρισμό των εκτελεστικών και εποπτικών αρμοδιοτήτων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Δ.Σ. αποτελείται από εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Τα εκτελεστικά μέλη ασχολούνται με τα καθημερινά θέματα διοίκησης της Εταιρείας, ενώ τα μη εκτελεστικά μέλη είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων.

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί την Εταιρεία και αναπτύσσει το στρατηγικό προσανατολισμό της, έχοντας ως πρώτιστη υποχρέωση και καθήκον τη διαρκή επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και την προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.
2. Το Διοικητικό Συμβούλιο, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του, λαμβάνει πρώτιστα υπόψη του το συμφέρον των μετόχων, των εργαζόμενων στην Εταιρεία, των λοιπών

ενδιαφερομένων και την κοινωνική αφελιμότητα των ενεργειών του. Το Δ.Σ. αποφασίζει κατά δίκαιη επιχειρηματική κρίση.

3. Το Δ.Σ. τηρεί και επιμελείται για την τήρηση των διατάξεων του Νόμου στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της Εταιρείας και των συνδεόμενων με αυτήν επιχειρήσεων.
4. Κρίσμες για την Εταιρεία αποφάσεις, ιδίως η εξειδίκευση των σκοπών της και ο προσδιορισμός της στρατηγικής της λαμβάνονται μόνο από το Δ.Σ. Ειδικότερα, το Δ.Σ.:
  - Διαμορφώνει την γενική επιχειρηματική στρατηγική της Εταιρείας και των θυγατρικών της.
  - Καταρτίζει το επιχειρησιακό σχέδιο (business plan) για το χρονικό διάστημα που θεωρεί απαραίτητο.
  - Εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό της Εταιρείας και παρακολουθεί την εκτέλεσή του ανά τρίμηνο.
  - Ελέγχει και αποφασίζει για τις επενδύσεις (κεφαλαιακές δαπάνες) της Εταιρείας.
  - Ελέγχει τις οικονομικές καταστάσεις.
  - Καθορίζει τους επιδιώξιμους στόχους και τους τρόπους εκπλήρωσής τους.
  - Αποφασίζει για εξαγορές, συγχωνεύσεις και αποσχίσεις.
  - Αποφασίζει το πρώτο επίπεδο της οργανωτικής δομής της Εταιρείας και τη στελέχωσή της.
  - Εγκρίνει τις Γενικές Αρχές Διακυβέρνησης (ΓΑΔ) της Εταιρείας και των θυγατρικών της και αποφασίζει τη στελέχωση των οργάνων που απαιτούνται για τη λειτουργία των ρυθμιζόμενων (regulated) δράσεων του Ομίλου.
  - Ορίζει και στελεχώνει τις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου που προβλέπονται από τον εκάστοτε εφαρμοζόμενο Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ομίλου.
  - Ελέγχει την αποτελεσματικότητα των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης της Εταιρείας και προβαίνει στις αναγκαίες τροποποιήσεις τους.
  - Επιλέγει, επιτηρεί και αντικαθιστά εκτελεστικά μέλη του, σε περίπτωση παραίτησης ή έκπτωσης και καταγράφει σχεδιασμό διαδοχής τους.
  - Καθορίζει τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών και των άλλων μελών του Δ.Σ., βάσει των μακροπρόθεσμων συμφερόντων της Εταιρείας και των μετόχων της.
  - Διασφαλίζει την τήρηση διαφανούς διαδικασίας για πρόταση εκλογής νέων μελών του Δ.Σ.
  - Επιτηρεί και επιλύει ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων μελών της Διοίκησης και μετόχων, συμπεριλαμβανομένης της κακής διαχείρισης στοιχείων της εταιρικής περιουσίας και της κατάχρησης σε σχέση με μεταβιβάσεις προς πρόσωπα συνδεόμενα με στενούς δεσμούς με μέλη του Δ.Σ.
  - Εξασφαλίζει την ακεραιότητα των συστημάτων οικονομικών εκθέσεων και ανεξάρτητου ελέγχου καθώς και την άριστη λειτουργία κατάλληλων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, ιδίως οικονομικού και λειτουργικού ελέγχου, διαχείρισης κινδύνων και συμμόρφωσης προς το ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο.
  - 5. Προς το σκοπό εκπλήρωσης των υποχρεώσεών τους, τα μέλη του Δ.Σ., έχουν δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης σε ορθή, ουσιώδη και έγκαιρη πληροφόρηση.
  - 6. Το Δ.Σ. συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά κάθε μήνα, κατά προτίμηση σε προκαθορισμένες από την αρχή του ημερολογιακού έτους ημερομηνίες. Το Δ.Σ. έχει την ευελιξία συνεδριάσεων όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Οι αρμοδιότητες των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. είναι:

- Η διαρκής επιδιώξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.
- Η διαμόρφωση οράματος, στρατηγικής κατεύθυνσης, εταιρικών στόχων και επιχειρηματικών σχεδίων για το σύνολο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας σύμφωνα με τις αποφάσεις του Δ.Σ.
- Η ανάπτυξη, εφαρμογή και επικοινωνία των πολιτικών και προγραμμάτων δράσης σε συμφωνία με τις αποφάσεις του Δ.Σ.

- Η διασφάλιση ότι τα ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποτελεσματική διαχείριση της Εταιρείας.
- Η εξασφάλιση συστηματικής και διαρκούς επικοινωνίας με πελάτες, επενδυτές, υπαλλήλους, εποπτικές αρχές, κοινό και άλλους φορείς.
- Ο καθορισμός σαφών επιχειρησιακών στόχων και πολιτικών στα ανώτατα Διευθυντικά Στελέχη στους επιχειρησιακούς τομείς ευθύνης τους.
- Ο απολογισμός του έργου του επιχειρησιακού τομέα ευθύνης τους και η ενημέρωση του Δ.Σ.
- Η συνεπής υλοποίηση της επιχειρησιακής στρατηγικής της Εταιρείας, με αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων.
- Η εξασφάλιση της πληρότητας και της αξιοπιστίας των στοιχείων και πληροφοριών που απαιτούνται για τον ακριβή και έγκαιρο προσδιορισμό της οικονομικής κατάστασης της Εταιρείας.
- Η συμμόρφωση με το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της Εταιρείας.
- Η εκπροσώπηση της Εταιρείας.
- Η ευθύνη υλοποίησης αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας.
- Τα μη εκτελεστικά μέλη είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων της Εταιρείας που συνδέονται με την εποπτεία της διαχείρισης των εταιρικών θεμάτων και με την επινόηση κατευθύνσεων για το σύνολο των υποθέσεων της Εταιρείας, όπως ενδεικτικά:
- Η διαρκής επιδίωξη της ενίσχυσης της μακροχρόνιας οικονομικής αξίας της Εταιρείας και η προάσπιση του γενικού εταιρικού συμφέροντος.
- Η παρακολούθηση της συνεπούς υλοποίησης της επιχειρησιακής στρατηγικής της Εταιρείας με αποτελεσματική χρήση των διαθέσιμων πόρων.
- Η παρακολούθηση ότι ο επιχειρηματικός σχεδιασμός για την επίτευξη των εταιρικών στόχων είναι σύμφωνος με τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας.
- Τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ασχολούνται με την προαγωγή του συνόλου των εταιρικών ζητημάτων.

Σύνθεση - Θητεία Διοικητικού Συμβουλίου

Η Εταιρεία, σύμφωνα με το Καταστατικό της διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από εννέα (9) έως δεκατρία (13) μέλη.

Η διάρκεια της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας είναι τετραετής, παρατεινόμενη αυτοδικαίως μέχρι την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, που θα συνέλθει ή θα συγκληθεί μετά τη λήξη της θητείας του.

Η εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου γίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018. Οι συντελούμενες μεταβολές στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου που λαμβάνουν χώρα εντός της χρήσεως ανακοινώνονται σύμφωνα με το Νόμο στην αμέσως επόμενη Τακτική Γενική Συνέλευση.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και ελεύθερα ανακλητά.

Η σημερινή σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, το οποίο εξελέγη με τετραετή θητεία από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων του 2015 και η θητεία του λήγει την 20.5.2019, παρατεινόμενη μέχρι την Γενική Συνέλευση που θα συνέλθει μετά τη λήξη της θητείας του αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη. Δώδεκα (12) μέλη του έχουν εκλεγεί από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 20.5.2015 και ένα (1) μέλος εξελέγη από το Διοικητικό Συμβούλιο της 27.12.2017 σε αντικατάσταση παραιτηθέντος. Η σύνθεσή του έχει σήμερα ως εξής:

Ονοματεπώνυμο	
1. Γεώργιος Χαντζηνικολάου	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
2. Σωκράτης Λαζαρίδης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
3. Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
4. Κωνσταντίνος Βασιλείου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
5. Ιωάννης Εμίρης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
6. Δημήτριος Καραϊσκάκης	Εκτελεστικό Μέλος
7. Σοφία Κουνενάκη – Εφραίμογλου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
8. Ιωάννης Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
9. Αδαμαντίνη Λάζαρη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
10. Νικόλαος Μυλωνάς	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
11. Αλέξιος Πιλάβιος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
12. Διονύσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
13. Νικόλαος Χρυσοχοΐδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος

Τα βιογραφικά σημειώματα των μελών του εν ενεργεία Διοικητικού Συμβουλίου παρατίθενται στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.athexgroup.gr).

Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου έχει οριστεί η κα Μαρία Σαζώνη, Δικηγόρος, Επικεφαλής της Μονάδας Υποστήριξης Δ.Σ. & Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Εκλογή – Αντικατάσταση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία από την Γενική Συνέλευση των μετόχων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι μέτοχοι ή τρίτοι και είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και ελεύθερα ανακλητά.

Σε περίπτωση που κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτηθεί, πεθάνει ή εκπέσει από το αξίωμα του με οποιοδήποτε τρόπο, ή κηρυχθεί έκπτωτο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τις συνεδριάσεις επί τρεις συνεχείς μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να συνεχίσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9).

Σε περίπτωση που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθούν κάτω από εννέα (9) και εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον τρία (3), το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εκλέξει αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας των μελών που αντικαθίστανται τουλάχιστον μέχρι του αριθμού των εννέα (9). Η απόφαση της εκλογής υποβάλλεται στη δημοσιότητα του άρθρου 13 του ν. 4548/2018, όπως εκάστοτε ισχύει, και ανακοινώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προσεχή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμα κι αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη. Πάντως, όλες οι πράξεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που έχουν εκλεγεί με τον τρόπο αυτό θεωρούνται έγκυρες ακόμη και αν τα μέλη αντικατασταθούν από τη Γενική Συνέλευση.

Συγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει μεταξύ των μελών του με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων μελών, τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο που αντικαθιστά τον Πρόεδρο όταν απουσιάζει ή κωλύεται, ενώ τον Αντιπρόεδρο απόντα ή κωλυόμενο αντικαθιστά άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου οριζόμενο από αυτό καθώς και ενίστε από το Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας. Επίσης, το Διοικητικό Συμβούλιο με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων ή αντιπροσωπευόμενων μελών του διορίζει το Γραμματέα του, ο οποίος μπορεί και να μην είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι αρχαιρεσίες αυτές ενεργούνται πάντα κατά την πρώτη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου μετά από τη Γενική Συνέλευση που αποφάσισε

την εκλογή του νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος καθώς και ο Διευθύνων Σύμβουλος είναι πάντοτε επανεκλέξιμοι.

Σύγκληση Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο που τον αναπληρώνει και συνεδριάζει στην έδρα της Εταιρείας ή με τηλεδιάσκεψη, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του ν. 4548/2018, τουλάχιστον μία φορά το μήνα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκύρως συνεδριάζει και εκτός της έδρας του σε άλλο τόπο, είτε στην ημεδαπή είτε στην αλλοδαπή, εφόσον στη συνεδρίαση αυτή παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανένα δεν αντιλέγει στην πραγματοποίηση της συνεδρίασης και τη λήψη αποφάσεων.

Εντός της χρήσης 2018 πραγματοποιήθηκαν δεκατέσσερις (14) συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι παρουσίες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στις συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη χρήση 2018 εμφανίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Όνοματεπώνυμο	Συνεδριάσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης 2018	Συνεδριάσεις που παρέστη δι' αντιπροσώπου	Συνεδριάσεις που παρέστη αυτοπροσώπως
Γεώργιος Χαντζηνικολάου	14	-	14
Σωκράτης Λαζαρίδης	14	-	14
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	14	1	13
Κωνσταντίνος Βασιλείου	14	-	9
Ιωάννης Εμίρης	14	-	13
Δημήτριος Καραϊσκάκης	14	1	13
Ζοφία Κουνενάκη – Εφραίμογλου	14	2	12
Ιωάννης Κυριακόπουλος	14	3	11
Αδαμαντίνη Λάζαρη	14	-	14
Νικόλαος Μυλωνάς	14	-	14
Αλέξιος Πιλάβιος	14	-	13
Διονύσιος Χριστόπουλος	14	1	13
Νικόλαος Χρυσοχοΐδης	14	1	13

Απαρτία – Πλειοψηφία – Αντιπροσώπευση μελών – Πρακτικά Συνεδριάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα όταν είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτό τουλάχιστον τα μισά συν ένα από τα μέλη του, ποτέ όμως δεν επιτρέπεται ο αριθμός των μελών που είναι παρόντα να είναι μικρότερος από τρία (3). Για να ευρεθεί ο αριθμός απαρτίας παραλείπεται το τυχόν κλάσμα.

Όταν το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει με τηλεδιάσκεψη τα μέλη που συμμετέχουν στην τηλεδιάσκεψη θεωρούνται φυσικά παρόντες.

Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών εκτός εάν ο νόμος ή το Καταστατικό ορίζει διαφορετικά.

Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να αντιπροσωπεύεται στις συνεδριάσεις μόνο από άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, εξουσιοδοτημένο με επιστολή (συμπεριλαμβανομένης και της αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλεγράφημα, ή τηλεομοιοτυπία (TELEFAX) απευθυνόμενη στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Η κατάρτιση και υπογραφή πρακτικού από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Οι συζητήσεις και αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου καταχωρούνται περιληπτικά σε ειδικό βιβλίο που μπορεί να τηρείται και κατά το μηχανογραφικό σύστημα. Ύστερα από αίτηση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος υποχρεούται να καταχωρήσει στα πρακτικά ακριβή περίληψη της γνώμης του. Στο βιβλίο αυτό καταχωρείται επίσης κατάλογος των παραστάντων ή αντιπροσωπευομένων κατά τη συνεδρίαση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ανάθεση αρμοδιοτήτων Διοικητικού Συμβουλίου σε συμβούλους ή τρίτους

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με απόφαση που λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία των μελών του που είναι παρόντα ή/και εκπροσωπούνται, να αναθέτει την άσκηση όλων ή μερικών από τα δικαιώματα του και τις εξουσίες του που σχετίζονται με τη διοίκηση, διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, ανεξάρτητα αν τα πρόσωπα αυτά είναι ή δεν είναι μέλη του. Ο τίτλος και η αρμοδιότητα καθενός από τα πρόσωπα αυτά καθορίζεται πάντοτε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για το διορισμό τους.

Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου – Πολιτική αμοιβών

Μία από τις βασικές προϋποθέσεις για τη συνεχή και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη αλλά και τη διασφάλιση της σταθερής παρουσίας και βιωσιμότητας της επιχείρησης στην αγορά, είναι η εναρμόνιση των στόχων και των κινήτρων των μελών του Δ.Σ., των διευθυντικών στελεχών και γενικά όλων των εργαζομένων της επιχείρησης με τους στόχους των μετόχων καθώς και με τη γενικότερη κατάσταση της αγοράς.

Η Εταιρεία, αναγνωρίζοντας αυτή την προϋπόθεση και σεβόμενη τις νομικές και κανονιστικές υποχρεώσεις της, έχει θεσπίσει, διατηρεί και εφαρμόζει βασικές αρχές και κανόνες σχετικά με τις αποδοχές των εργαζομένων της συμπεριλαμβανομένων μελών Δ.Σ. και διευθυντικών στελεχών, που προωθούν την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου και δεν δημιουργούν κίνητρα χαλάρωσης των προτύπων κινδύνου.

Στο πλαίσιο της αδειοδότησης της θυγατρικής εταιρείας του Ομίλου Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. και συμμόρφωσης προς τον ευρωπαϊκό κανονισμό EMIR (European Market Infrastructure Regulation) σχετικά με υποχρεώσεις των κεντρικών αντισυμβαλλομένων (CCPs) καθώς και το ισχύον θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο στην Ελλάδα υιοθετήθηκε συγκεκριμένη πολιτική αμοιβών η οποία αξιολογήθηκε επιτυχώς σύμφωνα με τον άνω Κανονισμό. Κατόπιν τούτου και για λόγους άμεσης συνάφειας και ενιαίας ρύθμισης η πολιτική αυτή θα υιοθετηθεί και από την Εταιρεία προς συμπλήρωση των ακόλουθων βασικών αρχών που εφαρμόζονται.

Η αμοιβή των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται με ειδική απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4548/2018 και είναι ανάλογη με το χρόνο που διαθέτουν για τις συνεδρίασεις του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μη εκτελεστικών μελών και το εύρος των καθηκόντων τους.

Δεν προβλέπεται η χορήγηση πρόσθετων αμοιβών (bonus), δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών ή αποζημιώσεων συναρτώμενων με την απόδοση.

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων του 2018 είχε προεγκρίνει την καταβολή στα μη εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του αποζημιώσεων σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 2 του προϊσχύοντος κ.ν. 2190/1920, για τη χρήση 2018. Οι σχετικές αποζημιώσεις κατόπιν σχετικής εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου, παρέμειναν ίδιες με αυτές της χρήσης 2017 και έχουν ως ακολούθως:

1. Ποσό €160,00 ανά συνεδρίαση για έξιδα παραστάσεως εκάστου μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, πλην των εκτελεστικών μελών του.
2. Ποσό €140,00 μηνιαίως, για έξιδα παραστάσεως εκάστου μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου που συμμετέχει στη Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων.
3. Ποσό €160,00 ανά συνεδρίαση, για έξιδα παραστάσεως εκάστου μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου που συμμετέχει στην Επιτροπή Ελέγχου.

Όλα τα ποσά που αναφέρονται ως άνω είναι μικτά μετά φόρων και λοιπών τελών και δικαιωμάτων τρίτων.

Ειδικότερα οι αμοιβές των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου που προεγκρίθηκαν για τη συμμετοχή τους στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές του το 2018 ανέρχεται σε €30.960,00 (καθαρές αμοιβές €26.650,37) και αναλυτικά:

- μικτές αμοιβές συνολικού ποσού €21.280,00 για έξιδα παραστάσεως στο Δ.Σ. για τα 10 μη εκτελεστικά μέλη (1 μέλος έχει παραιτηθεί της αμοιβής) καθαρές αμοιβές € 18.317,82.

- μικτές αμοιβές συνολικού ποσού €4.640,00 για τα δύο εκ των τριών μελών της Επιτροπής Ελέγχου (1 μέλος έχει παραιτηθεί της αμοιβής), καθαρή αμοιβή €3.994,11.
- μικτές αμοιβές συνολικού ποσού €5.040,00 για τα τρία μέλη της Στρατηγικής Επιτροπής Επενδύσεων, καθαρή αμοιβή €4.338,43.

Οι αμοιβές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (Διευθύνων Σύμβουλος & Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργιών) εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σχετικά με τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου εφαρμόζονται:

- οι πολιτικές αμοιβών και παροχών της Εταιρείας για αντίστοιχου επιπέδου θέσεις με αυτές που κατέχουν τα εν λόγω μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, και
- οι όροι των ατομικών τους συμβάσεων (οι οποίες έχουν εγκριθεί από τη ΓΣ των μετόχων της Εταιρείας).

Η δομή των αμοιβών για τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους στα Διοικητικά Συμβούλια των εταιρειών του Ομίλου, περιλαμβάνει σταθερό και επικουρικό μέρος, ως εξής:

- Ετήσιος βασικός μισθός και έξοδα παραστάσεως
- Επικουρικές παροχές (με τη μορφή πρόσθετων παροχών), σύμφωνα πάντα με το επίπεδο της θέσης τους στην οργάνωση της Εταιρείας, τις αντίστοιχες εταιρικές πολιτικές και σύμφωνα με τους όρους των ατομικών τους συμβάσεων αορίστου διαρκείας.

Ειδικότερα:

Ο ετήσιος βασικός μισθός είναι το σταθερό μέρος των αμοιβών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος καθορίζεται στις ατομικές τους συμβάσεις κατόπιν εγκρίσεως της Γενικής Συνέλευσης μετόχων της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο της θέσης τους στην οργάνωση, τη βαρύτητα της θέσης τους, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους και τα στοιχεία της αγοράς για συγκρίσιμες θέσεις αντίστοιχου επιπέδου.

Όσον αφορά λοιπές πρόσθετες παροχές, τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνουν επικουρικές παροχές οι οποίες αποδίδονται χωρίς διακρίσεις στο σύνολο του προσωπικού του Ομίλου, αποτελούν μέρος της γενικής πολιτικής της Εταιρείας και δεν παρέχουν κίνητρα για την ανάληψη κινδύνων. Αυτές οι παροχές είναι π.χ. η ασφάλιση υγείας.

Σημειώνεται ότι η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας της 29.5.2014 ενέκρινε την παράταση ισχύος του όρου των ατομικών συμβάσεων εργασίας του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Επιτελικού Διευθυντή Λειτουργιών που αφορά τον περιορισμό των ετησίων αποδοχών τους, οι οποίες για τη χρήση 2018 ανέρχονται στο ποσό των €184.369,89 για το Διευθύνοντα Σύμβουλο και €104.893,29 για τον Επιτελικό Διευθυντή Λειτουργιών, έχουν προεγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση της 20.5.2018 και θα υποβληθούν προς έγκριση από την προσεχή γενική συνέλευση.

Οι κατά τα άνω καταβαλλόμενη αμοιβή των εκτελεστικών μελών καλύπτει τις υπηρεσίες τους προς όλες τις εταιρείες του Ομίλου. Δεν έχουν χορηγηθεί πρόσθετες αμοιβές (bonus), δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών ή αποζημιώσεις συναρτώμενες με την απόδοση.

Αξιολόγηση Διοικητικού Συμβουλίου

Η Εταιρεία αξιολογεί τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων και της λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο εντοπισμός και η αξιολόγηση των δυνατών σημείων και των αδυναμιών αποτελεί προϋπόθεση για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ΔΣ.

Για την αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 4514/2018 «Αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις» και οι κατευθυντήριες γραμμές ESMA71-99-598 EBA/GL/2017/12/21.3.2018 σχετικά με την αξιολόγηση της καταληλότητας των μελών του Διοικητικού οργάνου και των προσώπων που κατέχουν καίριες θέσεις από την Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Αμοιβών «Nomination and Compensation Committee» («η Επιτροπή») και συμπληρωματικά, ο Ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τον οποίο προβλέπεται ως Γενική Αρχή η τακτική αυτό-αξιολόγηση από το Διοικητικό Συμβούλιο της αποτελεσματικότητάς του στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και εκείνη του Προέδρου και των επιτροπών του.

Η αξιολόγηση διενεργείται εντός του πρώτου τριμήνου κάθε έτους και αφορά το προηγούμενο έτος. Στη διαδικασία αξιολόγησης προϊσταται η Επιτροπή, η οποία, σχεδιάζει και συντονίζει την εφαρμογή της διαδικασίας τακτικής αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των Μελών του, των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου, του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, διασφαλίζοντας ότι αυτή εφαρμόζεται με επάρκεια. Η Επιτροπή:

- (α) εκτιμά περιοδικά και τουλάχιστον ετησίως την καταλληλότητα της δομής, του μεγέθους, της σύνθεσης και της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του και υποβάλει εισηγήσεις προς αυτό σε σχέση με τυχόν απαιτούμενες μεταβολές
- (β) εκτιμά περιοδικά και τουλάχιστον ετησίως τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την πείρα σε ατομικό επίπεδο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και αυτού ως συνόλου και υποβάλει σχετικές αναφορές στο Διοικητικό Συμβούλιο
- (γ) εκτιμά περιοδικά και τουλάχιστον ετησίως την απόδοση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του
- (δ) εκτιμά περιοδικά και τουλάχιστον ετησίως την απόδοση του Διευθύνοντος Συμβούλου κατά την εκάστοτε τρέχουσα οικονομική χρήση, σε συνάρτηση πάντοτε με τους στόχους του εγκεκριμένου Προϋπολογισμού και τις κρατούσες συνθήκες στην αγορά.

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας γίνεται μέσω της συμπλήρωσης ερωτηματολογίων/εντύπων αξιολόγησης τα οποία προετοιμάζει η Επιτροπή και τα οποία καλύπτουν τις γενικές απαιτήσεις/προσδοκίες στο πλαίσιο των προβλέψεων του Νόμου και του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Η Επιτροπή ορίζει ένα εκ των ανεξαρτήτων μελών της, ή έναν ανεξάρτητο εξωτερικό συνεργάτη ως Υπεύθυνο αξιολόγησης.

Ο Υπεύθυνος αξιολόγησης:

- i. Διαθέτει τα ερωτηματολόγια/έντυπα στα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και παρέχει διευκρινίσεις για τη διαδικασία και την προθεσμία συμπλήρωσής τους. Τα ερωτηματολόγια/έντυπα μπορεί να διαβιβάζονται στα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και να συμπληρώνονται από αυτά ηλεκτρονικά.
- ii. Συλλέγει τα δεδομένα από τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, διασφαλίζοντας την εμπιστευτικότητα των δεδομένων.
- iii. Ετοιμάζει τη σχετική «Έκθεση Αξιολόγησης», συγκεντρώνοντας τα πορίσματα της διαδικασίας αξιολόγησης, την οποία υποβάλει στην Επιτροπή.

Παράλληλα, η Επιτροπή συμπληρώνει το Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης των γνώσεων, των δεξιοτήτων και πείρας σε ατομικό επίπεδο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και αυτού ως συνόλου.

Πλέον του ερωτηματολογίου, η Επιτροπή μπορεί να συγκεντρώσει οποιοδήποτε επιπλέον υλικό θεωρεί χρήσιμο στη διαδικασία, να πραγματοποιήσει προσωπικές συνεντεύξεις με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή/και ανώτατα στελέχη του Ομίλου που δεν συμμετέχουν σε αυτό αλλά έχουν επικοινωνία με τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κ.α.

Η Επιτροπή συνοψίζει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης τα οποία, αφού συζητηθούν μεταξύ των Μελών της, παρουσιάζονται και συζητούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας όπου προτείνονται και αποφασίζονται τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση πιθανών διαπιστωμένων αδυναμιών.

Η Διοίκηση της Εταιρείας διαθέτει όλα τα απαραίτητα μέσα και ανθρώπινους πόρους στην Επιτροπή και στον Υπεύθυνο αξιολόγησης για την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

Λοιπές επαγγελματικές δεσμεύσεις μελών ΔΣ

Τα μέλη του εν ενεργείᾳ Διοικητικού Συμβουλίου έχουν γνωστοποιήσει στην Εταιρεία τις εξής λοιπές επαγγελματικές δεσμεύσεις τους (συμπεριλαμβανομένων σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα):

Μέλος ΔΣ	Επαγγελματική δέσμευση
Γεώργιος Χαντζηνικολάου	<ul style="list-style-type: none"> • Μη εκτελεστικός Πρόεδρος του Δ.Σ. της θυγατρικής εταιρείας Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.

	<ul style="list-style-type: none"> • Μη εκτελεστικός Πρόεδρος του Δ.Σ. της Τράπεζας Πειραιώς Α.Ε. και Πρόεδρος της Επιτροπής Στρατηγικού Σχεδιασμού • Μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. της Εταιρείας Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Ενέργειας Α.Ε. • Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών • Πρόεδρος Δ.Σ. Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς • Etolian Capital, LLC, Εταίρος • George & Judith Handjinicolaou Foundation, Έφορος (Trustee)
Σωκράτης Λαζαρίδης	<ul style="list-style-type: none"> • Διευθύνων Σύμβουλος και εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. των θυγατρικών εταιρειών Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. & Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε. • Πρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών • Μέλος Δ.Σ. Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς • Μέλος Δ.Σ. Ελληνο-αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου • Μέλος Δ.Σ. Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας της Ελλάδος • Αντιπρόεδρος της Ομοσπονδίας Ευρω-Ασιατικών Χρηματιστηρίων (FEAS)
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόεδρος Δ.Σ. της εταιρείας MUREX RE Α.Ε. • Μέλος της Συνοδικής Επιτροπής επί των Οικονομικών της Εκκλησίας της Ελλάδος
Κωνσταντίνος Βασιλείου	<ul style="list-style-type: none"> • Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος Τράπεζας Eurobank Ergasias A.Ε. • Εκτελεστικός Πρόεδρος Δ.Σ. της Eurobank Factors A.Ε.Π.Ε.Α. • Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. της Eurobank Equities A.Ε.Π.Ε.Υ. • Stone Group S.A. Μη εκτελεστικό Μέλος Advisory Committee
Ιωάννης Εμίρης	<ul style="list-style-type: none"> • Εντεταλμένος Γενικός Διευθυντής Τομέα Private and Investment Banking της Alpha Bank • Μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. της Alpha Finance ΑΕΠΕΥ • Μη εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Alpha Bank London Ltd
Δημήτριος Καραϊσκάκης	<ul style="list-style-type: none"> • Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργιών του Ομίλου • Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. της Εταιρείας Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε. • Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. της Εταιρείας Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Ενέργειας Α.Ε.
Σοφία Κουνενάκη Εφραίμογλου	<ul style="list-style-type: none"> - • Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού • Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνουσα Σύμβουλος της εταιρείας Αρδητός Συμμετοχών Τεχνολογιών Αξιοποίησεων Α.Ε- εταιρεία του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού • Μέλος Δ.Σ. του Πελοποννησιακού Λαογραφικού Ιδρύματος (αδελφό Ίδρυμα με το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού) • Μέλος Δ.Σ. του Εμπορικού & Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών • Ταμίας Δ.Σ. ALBA (Athens Laboratory of Business Administration) • Μέλος στη Συμβουλευτική Επιτροπή του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης • Β' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Φορέα Β.Ε.Π.Ε. Τεχνόπολις - Ακρόπολις Α.Ε. • Πρόεδρος & Διευθύνουσα Σύμβουλος της «Βιομηχανία – Εμπόριο – Κατασκευαί Β.Ε.Κ. Ανώνυμος Εταιρεία Συμμετοχών» και της «Ladis Ανώνυμος Εμπορική Ξενοδοχειακή Τουριστική και Οικοδομική Εταιρεία - εταιρείες διαχείρισης ιδιωτικών οικονομικών συμφερόντων • Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Επιχειρηματικού Συμβουλίου Ελλάδος – Λατινικής Αμερικής • Γενική Γραμματέας Δ.Σ. του Ελληνο-Ασιατικού Επιχειρηματικού Συμβουλίου • Μέλος στο Business Advisory Council του MBA International Programme του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών • Μέλος Γενικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών

ATHEX
Χρηματιστήριο Αθηνών

Ιωάννης Κυριακόπουλος	<ul style="list-style-type: none"> • Γενικός Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών της Εθνικής Τράπεζας και του Ομίλου της Τράπεζας • Μη εκτελεστικός Αντιπρόεδρος Α' της Εθνικής Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.
Αδαμαντίνη Λάζαρη	<ul style="list-style-type: none"> • Μη εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. της εταιρείας Ιχθυοτροφεία Σελόντα Ανώνυμη Εταιρεία Γεωργικών Εκμεταλλεύσεων και μέλος της Επιτροπής Ελέγχου • Πρόεδρος Δ.Σ. της εταιρείας "ΒΙΛΛΑ ΠΡΕΣΙΕ (PRECIEUX) ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ" - Θυγατρική της Σελόντα • Πρόεδρος Δ.Σ. της εταιρείας Ανώνυμος Εταιρεία Υδατοκαλλιεργειών και Εμπορίας Ιχθύων, με δ.τ. ΣΠΑΡΦΙΣ Α.Ε.- Θυγατρική της Σελόντα • Μέλος Δ.Σ. της εταιρείας Πολεμάρχα Επίδαυρος, Ανώνυμη Τουριστική, Εμπορική, Βιομηχανική, Τεχνική και Γεωργική Εταιρεία Προϊόντα Ειδικής Διατροφής Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία - Θυγατρική της Σελόντα • Μέλος Δ.Σ. της εταιρείας Περσεύς Προϊόντα Ειδικής Διατροφής Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία και Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου – Θυγατρική της Σελόντα • Advisor to the Board - Domius Capital Advisors LLP (συμβουλευτική εταιρεία με έδρα Λονδίνο) • Μέλος Επενδυτικής Επιτροπής του Επαγγελματικού Ταμείου Οικονομολόγων
Νικόλαος Μυλωνάς	<ul style="list-style-type: none"> • Καθηγητής Χρηματοοικονομικής του Οικονομικού Τμήματος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών • Αναπληρωτής Πρύτανης Οικονομικών Υποθέσεων του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών • Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας Τσαγκάρης Α.Ε. (εταιρεία που ανήκει στο Πανεπιστήμιο) • Μέλος Δ.Σ. στο Ευγενίδειο Θεραπευτήριο Α.Ε. (εταιρεία που ανήκει στο Πανεπιστήμιο) • Πρόεδρος Δ.Σ. της εταιρείας ΕΤΒ Ενεργειακές Τεχνολογίες & Βιοκαύσμα Α.Ε.
Αλέξιος Πιλάβιος	<ul style="list-style-type: none"> • Μη εκτελεστικός Πρόεδρος του Δ.Σ της Θυγατρικής εταιρείας Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. • Μη εκτελεστικός Πρόεδρος Δ.Σ. της Alpha Asset Management ΑΕΔΑΚ • Μη εκτελεστικός Αντιπρόεδρος Δ.Σ. ABC Factors Α.Ε. • Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. της Μυτιληναίος Α.Ε. • Μέλος Δ.Σ. του Ελληνοαμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος
Διονύσιος Χριστόπουλος	<ul style="list-style-type: none"> • Υποδιευθυντής στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος • Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος των Θυγατρικών εταιρειών Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. και Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε.
Νικόλαος Χρυσοχοΐδης	<ul style="list-style-type: none"> • Διευθύνων Σύμβουλος της N. Χρυσοχοΐδης Α.Ε.Π.Ε.Υ. • Αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Συνδέσμου Μελών Χρηματιστηρίου Αθηνών • Μέλος Δ.Σ. της Compro Α.Ε. Πληροφορικής • Μέλος Δ.Σ. της U-Trade Πληροφορικής Α.Ε. Συμμετοχών • Μέλος Δ.Σ. NBG Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.

Σημειώνεται ότι κανένα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δεν συμμετέχει σε Διοικητικά Συμβούλια περισσότερων των πέντε (5) εισηγμένων εταιρειών.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης του οργανωτικού σχήματος της Εταιρείας και του Ομίλου, έχουν ανατεθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο εξειδικευμένα θέματα στις ακόλουθες, μεταξύ άλλων, κύριες ειδικές επιτροπές, οι οποίες συνέρχονται σε τακτική ή σε έκτακτη βάση.

Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee):

Η Επιτροπή Ελέγχου λειτουργεί ως εποπτική επιτροπή για την υποστήριξη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, με σκοπό την επίβλεψη της ποιότητας και της ακεραιότητας των λογιστικών και ελεγκτικών μηχανισμών, καθώς επίσης και των λειτουργών παραγωγής οικονομικών καταστάσεων.

Κατά την εκπλήρωση των εν λόγω αρμοδιοτήτων, η Επιτροπή Ελέγχου εποπτεύει (i) τη διαδικασία οικονομικής πληροφόρησης, (ii) τη διαδικασία εξωτερικού ελέγχου, (iii) την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και (iv) την αξιολόγηση της λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

Εκτός των αρμοδιοτήτων προς την Εταιρεία, η Επιτροπή Ελέγχου, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σε επίπεδο Ομίλου, ενημερώνεται σε τακτική βάση για θέματα σχετικά με τους εσωτερικούς και εξωτερικούς ελέγχους της θυγατρικής εταιρείας «Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων ΑΕ», με διακριτικό τίτλο «ATHEXCSD»

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από τουλάχιστον τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία δεν εμπλέκονται στη λειτουργία της Εταιρείας κατά οποιονδήποτε τρόπο, προκειμένου να υποβάλλουν αντικειμενικές και ανεξάρτητες από σύγκρουση συμφερόντων κρίσεις. Επιπλέον, η πλειοψηφία των μελών της Επιτροπής Ελέγχου, αποτελείται από ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη.

Βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

Εποπτεία της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου

- Εξετάζει και εγκρίνει τον Κανονισμό Εσωτερικού Ελέγχου, και τυχόν τροποποιήσεις του, προκειμένου να διασφαλίσει ότι είναι συμβατός με τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου.
- Προτείνει στο Διοικητικό Συμβούλιο το διορισμό και την ανάκληση του Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου με κριτήριο, μεταξύ άλλων, να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία και η αντικειμενικότητα της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου
- Αξιολογεί το Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου.
- Παρακολουθεί και επιθεωρεί τη λειτουργία της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής συμπεριφοράς των στελεχών της, σύμφωνα με τους ελληνικούς και ευρωπαϊκούς νόμους και κανονισμούς, καθώς επίσης και με τα Διεθνή Πρότυπα και τον Κώδικα Δεοντολογίας του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (IEE) και αξιολογεί το έργο, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητά της, χωρίς να επηρεάζει την ανεξαρτησία της

Συγκεκριμένα, αξιολογεί τη στελέχωση, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής επάρκειας των στελεχών, και την οργανωτική δομή της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και εντοπίζει τυχόν αδυναμίες της. Εφόσον το κρίνει σκόπιμο υποβάλλει προτάσεις προς το ΔΣ ώστε η Διεύθυνση να διαθέτει τα απαραίτητα μέσα, να είναι επαρκώς στελεχωμένη με δυναμικό με επαρκείς γνώσεις, εμπειρία και εκπαίδευση, να μην υπάρχουν περιορισμοί στο έργο της και να έχει την προβλεπόμενη ανεξαρτησία.

Ενημερώνεται επί του ετήσιου προγράμματος ελέγχων της Διεύθυνσης πριν την εφαρμογή του και προβαίνει σε αξιολόγησή του λαμβάνοντας υπόψη τους κύριους τομείς επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου καθώς και τα αποτελέσματα των προηγούμενων ελέγχων. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εξετάζει εάν το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων (σε συνδυασμό με τυχόν μεσοπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα αντίστοιχα προγράμματα) καλύπτει τα σημαντικότερα πεδία ελέγχου και συστήματα που άπτονται της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και εγκρίνει το βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο πλάνο της Διεύθυνσης και τυχόν τροποποιήσεις τους.

Έχει τακτικές συναντήσεις με το Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου για τη συζήτηση θεμάτων της αρμοδιότητάς του καθώς και προβλημάτων που ενδεχομένως προκύπτουν από τους εσωτερικούς ελέγχους. Η Επιτροπή λαμβάνει γνώση του έργου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και των τακτικών και εκτάκτων εκθέσεών της και ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με το περιεχόμενο αυτών όσον αφορά στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Εταιρείας. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζει και αξιολογεί τις ελεγκτικές εκθέσεις της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και τα σχόλια της Διοίκησης.

- Λαμβάνει βασικές εκθέσεις και πορίσματα ελέγχου τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση και εξετάζει εάν τα ανώτατα στελέχη της διοίκησης λαμβάνουν τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα εγκαίρως προκειμένου να

αντιμετωπιστούν αδυναμίες ελέγχου και άλλα σημαντικά ζητήματα που εντοπίζονται από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου και ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά.

- Αναθέτει στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου τη διεξαγωγή ελέγχου για κάθε δραστηριότητα της Εταιρείας για την οποία υπάρχουν υποψίες απάτης και ενημερώνει άμεσα το Διοικητικό Συμβούλιο για τις σημαντικές περιπτώσεις.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο για λοιπά θέματα Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες.

Εποπτεία των Εξωτερικών Ελεγκτών

- Εξετάζει και υποβάλλει σύσταση, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 537/2014 και τις διατάξεις του Ν. 4449/2017 και γενικά το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την υποβολή πρότασης στη Γενική Συνέλευση, σχετικά με το διορισμό, τον επαναδιορισμό και την ανάκληση των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, καθώς και τους όρους απασχόλησης και την αμοιβή τους.
- Προεγκρίνει την αμοιβή του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, σύμφωνα με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο για τον τακτικό έλεγχο των ετήσιων και εξαμηνιαίων οικονομικών καταστάσεων και υποβάλλει σχετική πρόταση στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Προβαίνει σε ετήσια αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή και εποπτεύει την περιοδική εναλλαγή τόσο του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή όσο και των βασικών συνεργατών του ελεγκτικού οίκου, που διενεργούν τον έλεγχο.
- Ενημερώνεται από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή επί του ετήσιου προγράμματος υποχρεωτικού ελέγχου πριν από την εφαρμογή του, προβαίνει σε αξιολόγησή του και βεβαιώνεται ότι το ετήσιο πρόγραμμα υποχρεωτικού ελέγχου θα καλύψει τα σημαντικότερα πεδία ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τους κύριους τομείς επιχειρηματικού και χρηματοοικονομικού κινδύνου της Εταιρείας. Περαιτέρω, η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις και για λοιπά σημαντικά θέματα, όταν το κρίνει σκόπιμο.
- Παρακολουθεί την υποβολή των εκθέσεων του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή για την Εταιρεία και ενημερώνεται επ' αυτών.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο για την ορθότητα και επάρκεια της εργασίας του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, σε ό,τι αφορά στο σκοπό και την ποιότητά της.
- Ζητεί από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή να αναφέρει εγγράφως (Επιστολή Ελέγχου) τα προβλήματα και τις αδυναμίες που εντόπισε στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) κατά τον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας καθώς και άλλες ουσιώδεις παρατηρήσεις του υποβάλλοντας σχετικές υποδείξεις του και έχει την ευθύνη και μεριμνά για όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την υποβολή της Επιστολής Ελέγχου στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συζητεί με τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή τις ουσιώδεις ελεγκτικές διαφορές που προέκυψαν κατά τη διάρκεια του ελέγχου του ανεξάρτητα εάν αυτές επιλύθηκαν.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με το αποτέλεσμα του οικονομικού ελέγχου και εξηγεί, μέσω της έκθεσης που υποβάλλεται από τον ορκωτό ελεγκτή-λογιστή, πώς ο οικονομικός έλεγχος συνεισέφερε στην ακεραιότητα της οικονομικής πληροφόρησης και το ρόλο της Επιτροπής σε αυτή τη διαδικασία.
- Υποβάλλει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τις ειδικές περιοχές όπου τυχόν επιβάλλεται η διενέργεια πρόσθιτων ελέγχων από τους ελεγκτές.
- Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο την περιοδική ανάθεση, τουλάχιστον ανά πενταετία της αξιολόγησης της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου (ΣΕΕ) της Εταιρείας σε τρίτους, πλην των τακτικών ορκωτών ελεγκτών-λογιστών οι οποίοι θα διαθέτουν την απαραίτητη προς τούτο εμπειρία. Η ελεγκτική εταιρεία που αναλαμβάνει την εργασία αυτή δεν θα αναλάβει περισσότερες από δύο διαδοχικές αξιολογήσεις.

Εποπτεία των Οικονομικών Καταστάσεων

- Παρακολουθεί τη διαδικασία και τη διενέργεια του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ιδίως την απόδοση και αποτελεσματικότητά του και συνεπικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας είναι αξιόπιστες και σύμφωνες με τα λογιστικά πρότυπα, τις φορολογικές αρχές και την κείμενη νομοθεσία
- Διασφαλίζει την ύπαρξη αποτελεσματικής διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης παρακολουθώντας, εξετάζοντας και αξιολογώντας τη διαδικασία αυτή, δηλαδή τους μηχανισμούς και τα συστήματα παραγωγής, τη ροή και τη διάχυση των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που παράγουν οι οργανωτικές μονάδες της Εταιρείας, λαμβάνοντας υπόψη και τη λοιπή δημοσιοποιηθείσα πληροφόρηση (χρηματιστηριακές ανακοινώσεις, δελτία τύπου κ.λπ.) σε σχέση με τις χρηματοοικονομικές πληροφορίες. Στο πλαίσιο αυτό υποβάλλει προς το Διοικητικό Συμβούλιο συστάσεις ή προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας αυτής και την εξασφάλιση της ακεραιότητάς της.
- Σε περίπτωση που προκύψουν σημαντικές διαφωνίες μεταξύ της Διοίκησης και του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες και συστάσεις ώστε να επιλύονται.
- Παρεμβαίνει για την επίλυση κρίσιμων θεμάτων που τυχόν προκύπτουν κατά τη διαδικασία του ελέγχου, όπως ενδεχόμενη διαφορά αντιλήψεων μεταξύ ελεγκτή και ελεγχόμενου.
- Ενημερώνεται για τις γραπτές διαβεβαιώσεις που απαιτεί ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής από την Διοίκηση, παραλαμβάνει την Επιστολή του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή προς τη Διοίκηση (Management Letter) και στη συνέχεια, την υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τα ζητήματα για τα οποία ο ορκωτός ελεγκτής-λογιστής εκφράζει έντονο προβληματισμό.
- Εξετάζει τις οικονομικές καταστάσεις, ως προς το περιεχόμενό τους, πριν υποβληθούν στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση, προκειμένου να αξιολογήσει την πληρότητα και τη συνέπεια αυτών σε σχέση με την πληροφόρηση που έχει τεθεί υπόψη της καθώς και με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζει η Εταιρεία και εκφράζει προς αυτό τις απόψεις της επί των οικονομικών καταστάσεων.

Εποπτεία των Ελεγκτικών Μηχανισμών

- Παρακολουθεί, εξετάζει και αξιολογεί την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των πολιτικών, διαδικασιών και δικλίδων ασφαλείας που συνιστούν το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, διασφάλισης της ποιότητας και διαχείρισης κινδύνου όσον αφορά στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της Εταιρείας χωρίς να παραβιάζεται η ανεξαρτησία της.
- Επισκοπεί τη δημοσιοποιηθείσα πληροφόρηση ως προς το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και τους κυριότερους κινδύνους και αβεβαιότητες σε σχέση με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.
- Στο πλαίσιο αυτό, αξιολογεί τις μεθόδους που χρησιμοποιεί η Εταιρεία για τον εντοπισμό και την παρακολούθηση των κινδύνων, την αντιμετώπιση των κυριότερων από αυτούς μέσω του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και τη γνωστοποίησή τους στις δημοσιοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες με ορθό τρόπο.
- Ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο με τις διαπιστώσεις της σχετικά με την επάρκεια και τη συστηματική επισκόπηση των ελεγκτικών μηχανισμών και των μηχανισμών διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας, οι οποίοι διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα, την επάρκεια, καθώς και την εξοικονόμηση πόρων σε ότι αφορά την εύρυθμη λειτουργία της Εταιρείας και των θυγατρικών της καθώς και σχετικά με τη συμμόρφωση της Εταιρείας με τους νόμους και κανονισμούς που αφορούν στην ακεραιότητας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και υποβάλλει προτάσεις βελτίωσης εφόσον κριθεί σκόπιμο.
- Συμμετέχει στη διαδικασία παρακολούθησης της υλοποίησης των συστάσεων του ελέγχου για βελτίωσεις στους ελεγκτικούς μηχανισμούς και στην παραγωγική διαδικασία, προκειμένου να εξετάζονται η πορεία της υλοποίησης των συστάσεων και τυχόν προβλήματα που προκύπτουν στα σχετικά σχέδια δράσης.

- Υποβάλλει προτάσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που έχουν διαπιστωθεί και παρακολουθεί την εφαρμογή των μέτρων που αποφασίζονται (follow up).
- Ενημερώνεται από τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου για όλα τα σημαντικά ευρήματα, για τα οποία η εκτελεστική διοίκηση προτείνει να αναληφθεί ο κίνδυνος από την Εταιρεία και να μη συμμορφωθεί, είτε λόγω κόστους είτε λόγω συγκεκριμένων συνθηκών. Στις περιπτώσεις αυτές ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο είναι υπεύθυνο για την λήψη αποφάσεων επί των θεμάτων αυτών.
- Υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο αναφορές για περιπτώσεις που της έχουν αναφερθεί σχετικά με συγκρούσεις συμφερόντων κατά τις συναλλαγές της Εταιρείας με συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα.
- Υποστηρίζει το Διοικητικό Συμβούλιο ως προς την απόκτηση επαρκούς πληροφόρησης για τη λήψη αποφάσεων σε θέματα συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων μερών.
- Διασφαλίζει την ύπαρξη διαδικασιών σύμφωνα με τις οποίες το προσωπικό της Εταιρείας μπορεί, υπό εχεμύθεια, να εκφράσει τις ανησυχίες του για ενδεχόμενες παραβάσεις και παρατυπίες στη διαδικασία συλλογής, επεξεργασίας και γνωστοποίησης οικονομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων και καταγγελιών που αφορούν θέματα λογιστικά, ελεγκτικής φύσεως ή σχετικά με τη λειτουργία των εσωτερικών οικονομικών ελέγχων ή για άλλα ζητήματα που άπτονται της λειτουργίας της επιχείρησης.
- Αναθέτει τη διεξαγωγή εσωτερικού ελέγχου σε κάθε δραστηριότητα της Εταιρείας και των θυγατρικών της, εφόσον το κρίνει αναγκαίο.
- Κατευθύνει τόσο τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές όσο και τους εσωτερικούς ελεγκτές προς ελεγκτικά έργα για τα οποία υπάρχουν υποψίες απάτης.
- Προσδιορίζει τους όρους για την επιλογή και ανάθεση σε ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές, πλην των τακτικών, της αξιολόγησης της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και υποβάλλει εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την επιλογή και το ύψος των αμοιβών των επιλεγόμενων ελεγκτικών οίκων προς αξιολόγηση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας σύμφωνα με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο. Η ανάθεση ενός τέτοιου έργου αξιολόγησης πρέπει να γίνεται περιοδικά και τουλάχιστον ανά πενταετία.

Η σύνθεση της Επιτροπής Ελέγχου, η οποία ορίστηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας της 20.5.2015, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, είναι η ακόλουθη:

Πρόεδρος	Νικόλαος Μυλωνάς, ανεξάρτητο Μέλος
Μέλη	Αδαμαντίνη Λάζαρη, ανεξάρτητο Μέλος
	Αλέξανδρος Αντωνόπουλος, ανεξάρτητο Μέλος

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει τακτικά κατ' ελάχιστο τέσσερις φορές το χρόνο, ήτοι ανά τρίμηνο ή και εκτάκτως αν παραστεί ανάγκη, μετά από πρόσκληση του Προέδρου. Ειδικότερα, η Επιτροπή έχει το ρητό δικαίωμα να συνέρχεται όσο συχνά κρίνει ότι είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση των καθηκόντων της.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής, δύναται να συμμετέχουν -χωρίς δικαίωμα ψήφου- πέραν των μελών της και άλλα άτομα που τυχόν κριθεί απαραίτητο, όπως ο Διευθύνων Σύμβουλος, οι Επιτελικοί Διευθυντές, ο Διευθυντής Οικονομικής Διαχείρισης, οι εξωτερικοί ελεγκτές κ.ο.κ. Όλα τα στελέχη της Εταιρείας και του Ομίλου έχουν υποχρέωση να παρουσιαστούν ενώπιον της Επιτροπής κατόπιν προσκλήσεώς της.

Τουλάχιστον δύο (2) φορές το χρόνο η Επιτροπή Ελέγχου πρέπει να ορίζει συναντήσεις με τους εξωτερικούς ελεγκτές χωρίς την παρουσία των μελών της Διοίκησης.

Η Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα αν παρίστανται σε αυτήν η πλειοψηφία των μελών της, είτε μέσω φυσικής παρουσίας, είτε μέσω έγγραφης εξουσιοδότησης σε άλλο μέλος της Επιτροπής. Η συμμετοχή μέλους της Επιτροπής σε συνεδρίαση μέσω οπτικής ή ακουστικής σύνδεσης θα θεωρείται έγκυρη για το σκοπό αυτό. Για την έγκυρη λήψη αποφάσεων της Επιτροπής απαιτείται η πλειοψηφία των παρόντων μελών της. Σε περίπτωση μη ομοφώνου αποφάσεως επί οιουδήποτε θέματος της Επιτροπής, θα καταγράφονται στα πρακτικά οι απόψεις της μειοψηφίας.

Η Επιτροπή αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο σχετικά με τις δραστηριότητές της, τουλάχιστον μία φορά το τρίμηνο, είτε μέσω των πρακτικών, είτε μέσω γραπτών αναφορών και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο ετήσια έκθεση πεπραγμένων για τη Γενική Συνέλευση των.

Κατά τη διάρκεια του 2018 η Επιτροπή Ελέγχου ασκώντας τις αρμοδιότητές της πραγματοποίησε 15 συνεδριάσεις. Οι παρουσίες του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής Ελέγχου στις συνεδριάσεις της κατά τη χρήση 2018 εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Όνοματεπώνυμο	Συνεδριάσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη χρήση 2017	Συνεδριάσεις που παρέστη δι' αντιπροσώπου	Συνεδριάσεις που παρέστη αυτοπροσώπως
Νικόλαος Μυλωνάς	14	-	14
Αδαμαντίνη Λάζαρη	15	-	15
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	15	-	15

Η Επιτροπή στις ανωτέρω συνεδριάσεις της ασχολήθηκε με όλα τα θέματα αρμοδιότητάς της όπως αυτά καθορίζονται από τις κείμενες διατάξεις, με κυριότερα των οποίων:

- την ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου, την εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο της έγκρισης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων σε ατομική και ενοποιημένη βάση πριν τη δημοσίευσή τους βάσει των ακολουθουμένων λογιστικών αρχών,
- την παρακολούθηση και αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας των πολιτικών, διαδικασιών και δικλείδων ασφάλειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, διασφάλισης ποιότητας και διαχείρισης κινδύνου όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της εταιρείας χωρίς να παραβιάζεται η ανεξαρτησία της,
- την υποβολή σύστασης για το διορισμό από τη Γενική Συνέλευση των ορκωτών ελεγκτών λογιστών καθώς και της αμοιβής τους και των όρων πρόσληψής τους χωρίς επηρεασμούς από τρίτους,
- την εξέταση και αξιολόγηση των ελεγκτικών εκθέσεων της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, καθώς και τα σχόλια της Διοίκησης,
- την παρακολούθηση της προόδου των ευρημάτων του Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και των ευρημάτων του ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων,
- την έγκριση του ετήσιου απολογισμού και των πεπραγμένων της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου για τη χρήση 2018,
- την ενημέρωση επί του ετήσιου προγράμματος ελέγχου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου,
- την έγκριση του προϋπολογισμού της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου προέβη σε τακτικές αναφορές προς το Διοικητικό Συμβούλιο για τον τρόπο με τον οποίο εκτέλεσε τα καθήκοντά της. Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2018, η Επιτροπή Ελέγχου πραγματοποίησε δύο (2) συναντήσεις με τους τακτικούς ορκωτούς ελεγκτές της Εταιρείας, χωρίς την παρουσία των μελών της διοίκησης της Εταιρείας. Κατά τις ανωτέρω συναντήσεις αλλά και κατά τη διάρκεια των συναντήσεών της με την παρουσία των αρμοδίων στελεχών της Εταιρεία, η Επιτροπή Ελέγχου διαπίστωσε την αποτελεσματικότητα της ελεγκτικής διαδικασίας.

Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Αμοιβών («Nomination and Compensation Committee»):

Η Επιτροπή Τοποθετήσεων Στελεχών, Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. και Αμοιβών («Nomination and Compensation Committee») απαρτίζεται από τρία μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο είναι ανεξάρτητα μέλη και προεδρεύει αυτής ανεξάρτητο μέλος. Βασικές αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι:

- Η εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο προσώπου ή προσώπων καταλλήλων να διαδεχθούν τον Πρόεδρο ή τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, σε περίπτωση παραίτησης ή διαρκούς αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων τους για οποιοδήποτε λόγο κατά τη διάρκεια της θητείας τους.
- Η εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο προσώπου ή προσώπων καταλλήλων να αντικαταστήσουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σε περίπτωση παραίτησης ή εκπτώσεως από το αξιωμά τους ή διαρκούς αδυναμίας εκτέλεσης των καθηκόντων τους για οποιοδήποτε λόγο κατά τη διάρκεια της θητείας τους.
- Η εισήγηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο καταλόγου με πρόσωπα κατάλληλα να εκλεγούν από τη Γενική Συνέλευση ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.
- Η εκτίμηση της καταλληλότητας της δομής, του μεγέθους, της σύνθεσης και της απόδοσης του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του και η υποβολή εισηγήσεων προς αυτό σε σχέση με τυχόν απαιτούμενες μεταβολές
- Η εκτίμηση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και της πείρας σε ατομικό επίπεδο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και αυτού ως συνόλου και η υποβολή σχετικών αναφορών στο Διοικητικό Συμβούλιο
- Η αξιολόγηση της απόδοσης των εκτελεστικών μελών της Διοίκησης κατά την εκάστοτε τρέχουσα οικονομική χρήση, σε συνάρτηση πάντοτε προς τους στόχους του εγκεκριμένου Προϋπολογισμού και τις κρατούσες συνθήκες στην αγορά.
- Ο σχεδιασμός και η περαιτέρω ανάπτυξη αρχών και κανόνων πολιτικής σχετικά με το σύστημα αποδοχών (π.χ. Πολιτική Αποδοχών) των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των διευθυντικών στελεχών με τρόπο που να εξασφαλίζει σεβασμό των αρχών της διαφάνειας και της εταιρικής διακυβέρνησης.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος   Αλέξανδρος Αντωνόπουλος, ανεξάρτητο μέλος Δ.Σ.

Μέλη   Γεώργιος Χαντζηνικολάου, μη εκτελεστικός Πρόεδρος Δ.Σ.

Σοφία Κουνενάκη – Εφραίμογλου, ανεξάρτητο μέλος Δ.Σ.

Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται, παύονται και αντικαθίστανται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η απώλεια της ιδιότητας του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου συνεπάγεται αυτοδίκαια και την απώλεια της ιδιότητος του μέλους της Επιτροπής. Η Επιτροπή συνεδριάζει με πρόσκληση του Προέδρου της όσες φορές κρίνει απαραίτητο για επιτέλεση της αποστολής της, αλλά πάντως όχι λιγότερο από μια φορά σε κάθε ημερολογιακό έτος. Κάθε μέλος της Επιτροπής έχει το δικαίωμα να ζητήσει γραπτώς τη σύγκληση της Επιτροπής για συζήτηση συγκεκριμένων θεμάτων.

Προκειμένου να ληφθεί απόφαση από την Επιτροπή απαιτείται απαρτία τουλάχιστον δύο μελών. Δεν επιτρέπεται η παρουσία, συμμετοχή και ψηφοφορία μέλους της Επιτροπής κατά τη συζήτηση θέματος που το αφορά άμεσα και ατομικά ή έχει σύγκρουση συμφερόντων. Δεν εμπίπτουν στην παραπάνω απαγόρευση αποφάσεις για θέματα γενικής εφαρμογής.

Η Επιτροπή δικαιούται να προσκαλεί στις συνεδριάσεις της και όσους υπαλλήλους, στελέχη ή συμβούλους της Εταιρείας κρίνει σκόπιμο ή χρήσιμο.

Για την υποβοήθηση του έργου της, η Επιτροπή υποστηρίζεται από τις υπηρεσιακές μονάδες της Εταιρείας κα δικαιούται να προσλαμβάνει εξωτερικούς συμβούλους και να καθορίζει τους όρους συνεργασίας μαζί τους, η αμοιβή των οποίων θα βαρύνει τον προϋπολογισμό της Διοίκησης.

Η Επιτροπή, επανεκτιμά τους κανόνες λειτουργίας της και τους συμπληρώνει ή αναθεωρεί με τις τροποποιήσεις εκείνες που θεωρεί χρήσιμες.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων της για το 2018 η Επιτροπή πραγματοποίησε τέσσερις (4) συνεδριάσεις παρουσία όλων των μελών της προκειμένου να υποβάλλει εισηγήσεις προς το Διοικητικό Συμβούλιο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, για τη λήψη αποφάσεων σχετιζόμενων με μισθολογικά και λοιπά θέματα αποδοχών ανώτερων στελεχών. Επίσης συνεδρίασε προκειμένου να υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο της θυγατρικής εταιρείας της ATHEXCSD εισηγήσεις για την πρόσληψη ανώτερων διευθυντικών στελεχών.

Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων

Η Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων απαρτίζεται από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με κύριο σκοπό τον καθορισμό επενδυτικής στρατηγικής. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής παρευρίσκεται και ο Επιτελικός Διευθυντής Χρηματοοικονομικών ο οποίος έχει οριστεί ως διαχειριστής των διαθεσίμων της Εταιρείας. Η Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο. Βασικές αρμοδιότητες είναι:

- Καθορισμός των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επενδυτικών στόχων.
- Παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των στόχων.
- Σύνταξη εκθέσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτά χρονικά διαστήματα, όπου αναλυτικά αναφέρονται τα αποτελέσματα της επενδυτικής πολιτικής και περιγράφονται οι πιθανές αποκλίσεις από τους στόχους και αποδόσεις.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος   Ιωάννης Κυριακόπουλος, μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

Μέλη   Αλέξιος Πιλάβιος, μη εκτελεστικό Μέλος ΔΣ

                        Αδαμαντίνη Λάζαρη, ανεξάρτητο Μέλος ΔΣ

Κατά το 2018 ακολουθήθηκε η εγκεκριμένη πολιτική επενδύσεων χωρίς αποκλίσεις.

Διοικούσα Επιτροπή Χρηματιστηριακών Αγορών

Η Επιτροπή συνεστήθη σύμφωνα με την παρ. 7.1.3 του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών για τις ανάγκες επιχειρησιακής λειτουργίας των Οργανωμένων Αγορών που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με τον Κανονισμό καθώς και την εφαρμογή του Κανονισμού.

Απαρτίζεται από κατ' ελάχιστο από εννέα (9) τακτικά και κατ' ανώτατο από δεκατρία (13) μέλη, εκ των οποίων τα τρία (3) επιλέγονται μεταξύ των στελεχών της Εταιρείας και των εταιρειών του Ομίλου της και τα οποία θεωρούνται εκτελεστικά και τα υπόλοιπα μεταξύ προσώπων που διαθέτουν εχέγγυα κύρους και εξειδίκευσης σε θέματα κεφαλαιαγοράς στην ημεδαπή ή στο εξωτερικό. Πέραν των παραπάνω τακτικών μελών η Επιτροπή δύναται να έχει και αναπληρωματικά μέλη. Τα Μέλη της Επιτροπής, τακτικά ή και αναπληρωματικά, ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα Μέλη της Επιτροπής ελέγχονται ως προς την καταλληλότητά τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 42 του ν.3606/2007. Η θητεία των Μελών της Επιτροπής λήγει την 30 Ιουνίου κάθε ημερολογιακού έτους και δύναται να ανανεωθεί. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή συνεδριάζει και αποφασίζει νόμιμα μέχρι την ανανέωση της θητείας των μελών της ή τον ορισμό νέων.

Η Επιτροπή κατά την 1η συνεδρίασή της μετά τον ορισμό των Μελών της συγκροτείται σε σώμα εκλέγοντας Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και ορίζοντας Γραμματέα, ο οποίος μπορεί και να μην είναι μέλος της Επιτροπής. Ο Πρόεδρος επιλέγεται υποχρεωτικά μεταξύ των εκτελεστικών μελών. Η Επιτροπή καταρτίζει Κανονισμό Λειτουργίας με τον οποίο εξειδικεύονται οι αρμοδιότητές της, περιγράφονται οι πολιτικές σύγκρουσης συμφερόντων, ρυθμίζεται ο τρόπος σύγκλησής της, απαρτίας και λήψης των αποφάσεών της, ορισμού μελών που εκπίπτουν, απουσιάζουν ή κωλύονται, αναπλήρωσης μελών, τήρησης πρακτικών, καθώς και άλλων διαδικαστικών λεπτομερειών της λειτουργίας της. Ο ως άνω Κανονισμός Λειτουργίας γνωστοποιείται στο Διοικητικό Συμβούλιο καθώς και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Σκοπός της Επιτροπής είναι ιδίως η λήψη αποφάσεων σε θέματα Πρόσβασης στις Αγορές, Διαπραγμάτευσης στις Αγορές, Εισαγωγής Χρηματοπιστωτικών Μέσων και ένταξης σε Κατηγορίες, Υποχρεώσεις Ενημέρωσης των εισηγμένων εταιριών, Επιβολής Μέτρων σύμφωνα με την ενότητα (6) του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, καθώς και λοιπών θεμάτων που άπτονται της λειτουργίας των αγορών και εφαρμογής του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, όπως αυτά εξειδικεύονται στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής. Περαιτέρω, η Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα για την τροποποίηση του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών καθώς και για την έκδοση αποφάσεων σε εκτέλεση του Κανονισμού, σύμφωνα με την παράγραφο 7.1.3.

Η Επιτροπή δύναται να συστήνει επιτροπές και να αναθέτει σε αυτές καθώς και σε άλλα όργανα της Εταιρείας αρμοδιότητες που σχετίζονται με την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Δεν ανατίθενται αρμοδιότητες οι οποίες αφορούν την τροποποίηση του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου

Αθηνών ή την έκδοση αποφάσεων σε εκτέλεσή του σύμφωνα με την παράγραφο 7.1.3 του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Όπου σε διατάξεις του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών γίνεται αναφορά σε Απόφαση ή άλλη ενέργεια της Εταιρείας, η απόφαση αυτή λαμβάνεται καταρχήν από την Διοικούσα Επιτροπή Χρηματιστηριακών Αγορών, έστω και αν αυτό δεν αναφέρεται ρητά. Η Διοικούσα Επιτροπή ενημερώνει ανά τρίμηνο το Διοικητικό Συμβούλιο για τα πεπραγμένα του παρελθόντος τριμήνου.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος Σωκράτης Λαζαρίδης, Διευθύνων Σύμβουλος

Αντιπρόεδρος Νικόλαος Πορφύρης, Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργίας και Ανάπτυξης Αγορών

Μέλη Κίμων Βολίκας, Πρόεδρος Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών

Απόστολος Γκουτζίνης, Partner, Milbank

Παναγιώτης Δράκος, Πρόεδρος Ένωσης Εισηγμένων Εταιρειών

Andre Kuusvek, Director for Local Currency and Capital Markets Development της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD)

Νικόλαος Πιμπλής, Νομικός Σύμβουλος Διοίκησης, εκτελεστικό μέλος της Επιτροπής

Γεώργιος Πολίτης, Διευθύνων Σύμβουλος της EUROXX Χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ

Αθανάσιος Σαββάκης, Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος

Γεώργιος Σεραφείμ, Associate Professor of Business Administration at Harvard Business School

Διονύσιος Χριστόπουλος, Υποδιευθυντής στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος

Κατά τη διάρκεια του 2018 η Επιτροπή πραγματοποίησε πέντε (5) συνεδριάσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αναφέρονται ανωτέρω.

Επίσης, με σχετική απόφασή της η Διοικούσα Επιτροπή Χρηματιστηριακών Αγορών, συνέστησε, σύμφωνα με την παρ. 7.1.3 (5) του Κανονισμού του Χρηματιστηρίου Αθηνών, το άρθρο 1 παρ. 10 των Κανόνων Λειτουργίας ΕΝ.Α. και την από 31.7.2017 απόφαση του ΔΣ του ΧΑ τις εξής υπό - Επιτροπές αυτής:

i. Επιτροπή Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών

Η υπό - Επιτροπή Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών είναι εννεαμελής και αποτελείται από τα τρία εκτελεστικά μέλη της Διοικούσας (Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και Εκτελεστικό Μέλος αυτής) και από έξι μη εκτελεστικά μέλη που προτείνονται από τον Πρόεδρό της.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Εισαγωγών & Λειτουργίας Αγορών είναι ιδίως:

α) Η λήψη αποφάσεων για την έγκριση:

- Νέας εισαγωγής/ένταξης σε διαπραγμάτευση μετοχών, ομολογιών, ETF, Παραστατικών Τίτλων, ΣΧΠ, Παραγώγων, προϊόντων δανεισμού και κάθε άλλου χρηματοπιστωτικού μέσου
  - Ένταξης /επανένταξης σε Αγορές και Κατηγορίες Διαπραγμάτευσης
  - Διαγραφής /παύσης χρηματοπιστωτικού μέσου
  - Επαναδιαπραγμάτευσης μετοχών που τελούν σε αναστολή >6 μηνών
  - Πληροφοριακού Δελτίου για την εισαγωγή/ ένταξη κινητών αξιών που διατίθενται με δημόσια προσφορά < €5 εκ.
  - Εισαγωγής/τροποποίησης χρηματοπιστωτικού μέσου λόγω εταιρικών πράξεων, ιδίως εισαγωγής νέων μετοχών από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένης εταιρείας με μετρητά και εισαγωγής Ομολογιών
- β) Τροποποίηση ή/και μεταβολή χαρακτηριστικών υφιστάμενων χρηματοπιστωτικών μέσων
- γ) Κάθε άλλη περίπτωση εισαγωγής/ένταξης σε διαπραγμάτευση, που ορίζεται με τροποποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Διοικούσας Επιτροπής.
- δ) Έλεγχος της τήρησης του Κανονισμού Χ.Α. ή των Κανόνων Λειτουργίας της ΕΝ.Α., λήψη μέτρων, επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του ΧΑ και τους Κανόνες Λειτουργίας της ΕΝ.Α

- ε) Αναγκαστική ακύρωση συναλλαγών σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 2579/1998, αρμοδιότητα που ανατέθηκε με την από 31.7.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου
- στ) Αναγκαστική ακύρωση συναλλαγών και εντολών σύμφωνα με τον Κανονισμό του ΧΑ και τους Κανόνες Λειτουργίας της ΕΝ.Α., αρμοδιότητα που ανατέθηκε με την από 31.7.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου
- ζ) Διακοπή συνεδρίασης άνω της μίας ημέρας
- η) Ορισμός αργιών διαπραγμάτευσης
- θ) Αποδοχή Συμβούλου Εναλλακτικής Αγοράς
- ι) Έγκριση, μεταβολή, παραίτηση Μέλους
- ια) Συγχώνευση/Απορρόφηση Μέλους
- ιβ) Έγκριση, παραίτηση άρση, μεταβολή των υποχρεώσεων Ειδικής Διαπραγμάτευσης σε Χρηματοπιστωτικά Μέσα
- ιγ) Εισαγωγή, τροποποίηση, κατάργηση κανόνων Ειδικής Διαπραγμάτευσης Χρεογράφων
- ιδ) Ετήσιος έλεγχος συμμόρφωσης Μελών
- ιε) Κάθε άλλη συναφής ή συνδεόμενη με τις παραπάνω απόφαση ή ενέργεια που προκύπτει από τον Κανονισμό του ΧΑ και τους Κανόνες Λειτουργίας της ΕΝ.Α.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Σωκράτης Λαζαρίδης, Διευθύνων Σύμβουλος
Μέλη	Νικόλαος Πορφύρης, Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργίας και Ανάπτυξης Αγορών Νικόλαος Πιμπλής, Νομικός Σύμβουλος Διοίκησης Κίμων Βολίκας, Πρόεδρος Ένωσης Θεσμικών Επενδυτών Απόστολος Γκουτζίνης, Partner, Milbank Παναγιώτης Δράκος, Πρόεδρος Ένωσης Εισηγμένων Εταιρειών Γεώργιος Πολίτης, Διευθύνων Σύμβουλος της EUROXX Χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ Αθανάσιος Σαββάκης, Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος Διονύσιος Χριστόπουλος, Υποδιευθυντής στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος

Κατά τη διάρκεια του 2018 η Επιτροπή πραγματοποίησε τριάντα πέντε (35) συνεδριάσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αναφέρονται ανωτέρω.

ii. Επιτροπή Εταιρικών Πράξεων

Η υπο - Επιτροπή Εταιρικών Πράξεων είναι πενταμελής και αποτελείται από τα τρία εκτελεστικά μέλη της Διοικούσας (Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο και Εκτελεστικό Μέλος αυτής) και από τους Επιτελικούς Διευθυντές του Ομίλου του ΧΑ.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Εταιρικών Πράξεων είναι:

- α) Η διαπίστωση της συνδρομής περίπτωσης έμμεσης εισαγωγής
- β) Η έγκριση εισαγωγής σύμφωνα με τους Κανονισμούς νέων κινητών αξιών συνεπεία των ακόλουθων εταιρικών πράξεων:
  - i. Εισαγωγή δωρεάν μετοχών λόγω αύξησης μετοχικού κεφαλαίου (κεφαλαιοποίηση αποθεματικών ή μη διανεμηθέντων κερδών)
  - ii. Εισαγωγή δωρεάν μετοχών (split, reverse split)
  - iii. Εισαγωγή μετοχών από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης
  - iv. Εισαγωγή μετοχών από stock option
  - v. Εισαγωγή μετοχών από μετατροπή ομολογιών
  - vi. Εισαγωγή μετοχών λόγω μετατροπής μετοχών άλλης κατηγορίας
  - vii. Εισαγωγή μετοχών από πρόγραμμα επανεπένδυσης
  - viii. Εισαγωγή τίτλων Ελληνικού Δημοσίου ή τραπεζικών ομολογιών
  - ix. Εισαγωγή δικαιωμάτων προτίμησης

- γ) Η ενημέρωση σύμφωνα με τους Κανονισμούς για τις ακόλουθες εταιρικές πράξεις:
- i. Μεταβολή ονομαστικής αξίας μετοχής λόγω επιστροφής κεφαλαίου, λόγω συμψηφισμού ζημιών, λόγω κεφαλαιοποίησεις αποθεματικών
  - ii. Άλλαγή επωνυμίας ή διακριτικού τίτλου
  - iii. Ακύρωση μετοχών και μείωση μετοχικού κεφαλαίου
  - iv. Ακύρωση ομολογιών
  - v. Έκτακτη μεταφορά σε χαμηλή διασπορά
  - vi. Κάθε άλλη συναφής ή συνδεόμενη με τις παραπάνω απόφαση ή ενέργεια που προκύπτει από τον Κανονισμό του ΧΑ

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Σωκράτης Λαζαρίδης, Πρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής
Μέλη	Νικόλαος Πορφύρης, Αντιπρόεδρος Διοικούσας Επιτροπής Νικόλαος Πιμπλής, εκτελεστικό μέλος Διοικούσας Επιτροπής Δημήτριος Καραϊσκάκης, Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργιών Βασίλειος Γκόβαρης, Επιτελικός Διευθυντής Χρηματοοικονομικών

Κατά τη διάρκεια του 2018 η Επιτροπή πραγματοποίησε είκοσι τρεις (23) συνεδριάσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αναφέρονται ανωτέρω.

Επιτροπή Λειτουργίας Xnet

Αρμοδιότητα της Επιτροπής είναι η ρύθμιση κάθε θέματος και αναγκαίας λεπτομέρειας που αφορούν στην εφαρμογή των όρων του Ρυθμιστικού Πλαισίου αναφορικά με τη λειτουργία των υπηρεσιών Xnet, ιδίως σε σχέση με το Δίκτυο Xnet, την εξέταση αιτήσεων και τη συμμετοχή των Εντολέων και των Μελών Εκπλήρωσης, τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τη διαχείριση κινδύνου και τον καθορισμό όλων των πάσης φύσεως παραμέτρων, μεθοδολογιών και διαδικασιών που αφορούν στη διαχείριση αυτή, τις διαδικασίες διευθέτησης των Συναλλαγών Xnet και διακανονισμού, περιλαμβανομένου του καθορισμού Φορέων χρηματικού διακανονισμού και των ειδικότερων διαδικασιών που διεξάγονται με την Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων για το διακανονισμό, την αντιμετώπιση υπερημεριών ως και τη λήψη συναφών μέτρων.

Σύνθεση της Επιτροπής:

Πρόεδρος	Νικόλαος Πορφύρης, Επιτελικός Διευθυντής Λειτουργίας & Ανάπτυξης Αγορών
	Ανδρέας Δασκαλάκης, Διευθυντής Λειτουργίας & Ανάπτυξης Αγορών,
	Χρήστος Νικολαΐδης, Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης,
	Κωνσταντίνος Καρανάσιος, Διευθυντής Κεντρικού Μητρώου
	Δημήτριος Γαρδέλης, Διευθυντής Ανάπτυξης Συστημάτων

Η Επιτροπή κατά τη διάρκεια του 2018 πραγματοποίησε πέντε (5) συνεδριάσεις στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της που αναφέρονται ανωτέρω.

Πολιτική ίσων ευκαιριών και πολυμορφίας που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Εταιρείας

Ο Όμιλος του Χρηματιστηρίου τηρεί σε όλα τα επίπεδα το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και έχει δεσμευτεί να παρέχει ίσες ευκαιρίες για όλους τους εργαζόμενους και τους υποψηφίους, σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας, και να λειτουργεί κάτω από δίκαιες και νόμιμες διαδικασίες διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, ανεξάρτητα από το φύλο, την ηλικία, την καταγωγή, τις ειδικές ανάγκες, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τη θρησκεία, τη συμμετοχή σε σωματεία, τις πολιτικές πεποιθήσεις, ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό προστατεύεται από το νόμο. Όλες οι αποφάσεις που σχετίζονται με την απασχόληση που περιλαμβάνουν αλλά δεν περιορίζονται σε εκείνες που αφορούν την πρόσληψη, την προώθηση, την κατάρτιση, τις αμοιβές και τις παροχές, βασίζονται στα ατομικά προσόντα, την απόδοση και τη συμπεριφορά και γίνεται προσπάθεια να είναι απαλλαγμένες από όποια παράνομη διάκριση.

Το εύρος των δραστηριοτήτων του Ομίλου απαιτεί τη συμβολή και συνδυασμό των ικανοτήτων, δεξιοτήτων, επαγγελματικών – γνωσιακών εμπειριών και προσωπικοτήτων πολλών και με διαφορετικά χαρακτηριστικά ανθρώπων, σε όλα τα επίπεδα, ως εκ τούτου, η πολυμορφία στον Όμιλο εφαρμόζεται στην πράξη και όχι μόνο θεωρητικά.

Οι τοποθετήσεις στα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα και τις ανώτερες θέσεις ευθύνης, βασίζονται σε αξιοκρατικά κριτήρια και οι υποψήφιοι εξετάζονται κατ' αντικειμενική κρίση, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα οφέλη της διαφορετικότητας που περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται, το φύλο, την ηλικία, το εκπαιδευτικό υπόβαθρο, την επαγγελματική εμπειρία, τις ατομικές δεξιότητες, τις γνώσεις και το χρόνο προϋπηρεσίας.

Ειδικότερα, για την ανάδειξη των υποψηφίων μελών του Δ.Σ. της Εταιρείας προτεραιότητα της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων Μελών Δ.Σ. & Αμοιβών είναι η διασφάλιση ότι το Διοικητικό Συμβούλιο συνεχίζει να διαθέτει ισχυρή ηγεσία και τον απαραίτητο συνδυασμό δεξιοτήτων, προκειμένου να υλοποιεί αποτελεσματικά την επιχειρηματική στρατηγική του Ομίλου.

Επίσης, διασφαλίζεται ότι τα μέλη διαθέτουν ισχυρές αξίες και τα εχέγγυα εντιμότητας και πείρας, ώστε να επιτυγχάνεται η χρηστή και συνετή διαχείριση της Εταιρείας. Τα πρόσωπα που προτείνονται προς εκλογή είναι πρόσωπα τα οποία, ως σύνολο, πρέπει να διαθέτουν ποικιλία απόψεων, γνώσεων, κρίσης και επαγγελματικής εμπειρίας, δέσμευση για πλήρη συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο και τις επιτροπές του, στοιχεία που απαιτούνται για την ορθή άσκηση των καθηκόντων τους και για τη διατήρηση στους κόλπους του Διοικητικού Συμβουλίου ενός ισορροπημένου μίγματος προσόντων που ανταποκρίνεται στους εταιρικούς στόχους.

Επιπλέον, λαμβάνεται υπόψη η δομή, οι εξειδικευμένες δραστηριότητες και το περιβάλλον δραστηριοποίησεως του Ομίλου, η πολυπλοκότητα των λειτουργιών του και ο ιδιαίτερος θεσμικός του ρόλος και χαρακτήρας, η ανάγκη σύνθεσης και ισορροπίας παλαιών και νέων μελών, η ισορροπία των φύλων, οι ατομικές δεξιότητες και η αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα χρηματοοικονομικά, λογιστικά, ελεγκτικά, θέματα διαχείρισης κινδύνων και κεφαλαίων και θέματα νέας τεχνολογίας και νέας ψηφιακής εποχής, καθώς και η βασική κατανόηση των σχετικών νομικών και κανονιστικών πτυχών που υποστηρίζουν τις απαιτήσεις του Ομίλου.

Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας το ποσοστό συμμετοχής γυναικών είναι 18,2% των μη εκτελεστικών μελών και στις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου, το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών ανέρχεται σε 33%. Η ηλικία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κυμαίνεται από τα 45 έως τα 66 έτη, με μέσο όρο ηλικίας των μελών τα 57 έτη.

Όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατέχουν ακαδημαϊκούς τίτλους σπουδών πανεπιστημιακού επιπέδου ελληνικών ή/και αλλοδαπών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οι περισσότεροι είναι επίσης κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών ή/και διδακτορικών, με σπουδές σε διάφορους τομείς, κυρίως χρηματοοικονομικών και διοίκησης επιχειρήσεων, καθώς επίσης και πολιτικών επιστημών, τεχνολογίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφορικής, φιλοσοφίας, ψυχολογίας.

Τέλος, διαθέτουν διακεκριμένη επαγγελματική πορεία και επιχειρηματική εμπειρία, με μακρόχρονη δραστηριοποίηση στη διοίκηση ομίλων και εταιρειών του τραπεζικού και εν γένει χρηματοοικονομικού τομέα, στη διοίκηση επιχειρήσεων, στην ελεγκτική και τη διαχείριση κεφαλαίων και κινδύνων, στην οικονομική διαχείριση και στην εταιρική διακυβέρνηση.

Στις ανώτερες βαθμίδες της διοίκησης όλα τα ανώτερα και ανώτατα στελέχη έχουν ακαδημαϊκή κατάρτιση πανεπιστημιακού επιπέδου, με σπουδές σε διαφορετικούς επιμέρους τομείς οργάνωσης και διοίκησης επιχειρήσεων, τεχνολογίας ηλεκτρονικών υπολογιστών και πληροφορικής, οικονομικών, νομικών, λογιστικής, μαθηματικών, πολιτικών επιστημών και δημόσιας διοίκησης και διαθέτουν πολυετή εμπειρία στο αντικείμενο τους. Το μεγαλύτερο ποσοστό των ανώτερων και ανώτατων στελεχών είναι στελέχη που εξελίχθηκαν εντός του Ομίλου ενώ υπάρχει και ένα μικρότερο ποσοστό που προέρχεται από την αγορά.

Στις ανώτερες βαθμίδες της διοίκησης το 28% καλύπτεται από γυναίκες, ενώ το σύνολο των τεσσάρων ανώτατων στελεχών είναι άνδρες. Η ηλικία των στελεχών των ανώτερων βαθμίδων κυμαίνεται από 42 ως 64 έτη (με μέσο όρο τα 52 έτη) και αντίστοιχα, για τα ανώτατα στελέχη κυμαίνεται από 54 ως 61 έτη (με μέσο όρο τα 56 έτη).

Με στόχο την επίτευξη μιας βιώσιμης και ισόρροπης ανάπτυξης και με βασική αρχή ότι για τις θέσεις των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων και τις θέσεις ευθύνης, ουσιαστικά κριτήρια αποτελούν τα αντικειμενικά προσόντα και οι ικανότητες και ότι δεν υπάρχει άνευ όρων αυτόματη προώθηση, ο Όμιλος θεωρεί ότι η εφαρμοζόμενη πολυμορφία, συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων, που όμως δεν

προσεγγίζεται με βάση την αρχή της υποχρεωτικής ποσόστωσης, αλλά με βάση την αντικειμενικότητα και χωρίς να είναι αυτοσκοπός, αποτελεί βασικό στοιχείο για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων και τη διατήρηση της ανάπτυξής του, προσθέτει αξία, αυξάνει τη δεξιμενή ικανοτήτων, εμπειρίας και οπτικής που ο Όμιλος διαθέτει για τις υψηλότερες θέσεις του, καθώς και την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα και την καινοτομία του, ώστε σε ένα δομικά μεταβαλλόμενο περιβάλλον, να βελτιώνει αποτελεσματικά και αξιόπιστα την παροχή των κεντρικών υπηρεσιών για τη λειτουργία των αγορών και να προσθέτει αξία τόσο στις διαδικασίες άντλησης κεφαλαίων για τις επιχειρήσεις όσο και στους μηχανισμούς διαχείρισης κεφαλαίων των επενδυτών.

Θέματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία αναφορών

Πρωταρχικό μέλημα της Εταιρείας, αποτελεί η ανάπτυξη και η διαρκής βελτίωση και αναβάθμιση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο αποτελεί το σύνολο των καταγεγραμμένων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτουν όλο το φάσμα των καθημερινών λειτουργιών και διαδικασιών της Εταιρείας.

Ειδικότερα αναφορικά με τις οικονομικές λειτουργίες της Εταιρείας, εφαρμόζεται ένα σύστημα δικλείδων ασφαλείας που αποσκοπεί στην πρόληψη ή και έγκαιρη ανίχνευση ουσιωδών σφαλμάτων με σκοπό να διασφαλίσει την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων, την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών και τη συμμόρφωση με το κείμενο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο. Με βάση συγκεκριμένα κριτήρια σημαντικότητας (ποσοτικά και ποιοτικά) εντοπίζονται οι σημαντικοί λογαριασμοί, καταγράφονται οι διαδικασίες, ορίζονται οι αρμοδιότητες και οι πολιτικές και σχεδιάζονται σημεία ελέγχου που εφαρμόζονται σε συνεχή βάση από τη Διοίκηση και το προσωπικό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι εκείνο που έχει την τελική ευθύνη για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Υπεύθυνοι για τον έλεγχο της τήρησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι: α) η Επιτροπή Ελέγχου και β) η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας έχει συσταθεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και λειτουργεί με βάση τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, το ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση και το ν. 4449/2017.

Βασικός σκοπός της Επιτροπής Ελέγχου είναι να συνεπικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στην επίβλεψη της ποιότητας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της ποιότητας εργασιακής απόδοσης της Εταιρείας.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργεί με τον τρόπο που ορίζεται από τον Κώδικα Δεοντολογίας και το Διεθνές Πλαίσιο για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου (IPPF) του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000 και από το ν.3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, από την οποία και εποπτεύεται.

Η βασική ευθύνη της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου είναι η έκφραση γνώμης σχετικά με την τήρηση ή μη των εσωτερικών διαδικασιών της κάθε ελεγχόμενης περιοχής καθώς και την εφαρμογή των δικλείδων ασφάλειας που έχουν υιοθετηθεί από τη Διοίκηση, με σκοπό την πρόληψη και αποφυγή κινδύνων.

Επίσης, μέσω της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου και της Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Εταιρείας Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) οι οποίες λειτουργούν ανεξάρτητα από τις άλλες υπηρεσίες του Ομίλου, με γραμμές αναφοράς σαφείς και χωριστές από εκείνες των άλλων δραστηριοτήτων του, διασφαλίζεται η συμμόρφωση με το γράμμα και κυρίως το πνεύμα των νόμων, των θεσμικών και εποπτικών κανόνων και αρχών, των κωδίκων δεοντολογίας, τις βέλτιστες πρακτικές της αγοράς σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος και η ATHEXClear, με σκοπό να ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι θεσμικών και εποπτικών κυρώσεων, οικονομικής ζημίας ή ζημίας στη φήμη που μπορεί να υποστεί ο Όμιλος ή η ATHEXClear ως αποτέλεσμα της αποτυχίας να συμμορφωθεί με κάποιο κανόνα.

Επιπλέον, βασική μέριμνα του Ομίλου αποτελεί η διαχείριση του κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Ο Όμιλος, ως διοργανωτής της χρηματιστηριακής αγοράς, έχει αναπτύξει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη του καθώς και συμβάλλοντας στη σταθερότητα και ασφάλεια της χρηματιστηριακής αγοράς.

Στον Όμιλο ανήκει και η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί αυστηρές απαιτήσεις σχετικά με τη διαχείριση κινδύνου.

Συγκεκριμένα, το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών γνωστός ως EMIR (European Market Infrastructure Regulation).

Υπό το πρίσμα αυτών των κανονιστικών απαιτήσεων, ο Όμιλος ακολουθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την διαχείριση κινδύνου ώστε να συνεχίσει να παρέχει υπηρεσίες υψηλού επιπέδου.

Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Η στρατηγική κινδύνου του Ομίλου είναι ευθυγραμμισμένη με την επιχειρηματική στρατηγική του για την παροχή των κατάλληλων υποδομών για αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

Ενιαία διαχείριση κινδύνων

Οι υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος ενέχουν διάφορους τύπους και επίπεδα κινδύνων και αναγνωρίζεται ότι η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων συνίσταται από τα ακόλουθα:

Αναγνώριση & Εκτίμηση Κινδύνων: Αναλύοντας τις παρούσες και μελλοντικές δραστηριότητες του Ομίλου, αναγνωρίζονται περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους. Οι αναγνωριζόμενοι κίνδυνοι αξιολογούνται ως προς την πιθανή έκθεση σε ζημιά. Αυτό περιλαμβάνει γενικά την εκτίμηση τόσο της πιθανότητας επέλευσης της ζημίας όσο και των δυνητικών επιπτώσεων.

Έλεγχος Κινδύνων: Οι ρυθμίσεις διαχείρισης του εκάστοτε κινδύνου αποτελούν το κλειδί για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και είναι σημαντικό να κατανοούνται από όλο το προσωπικό. Επιπλέον, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής του ενιαίου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και των επιμέρους πολιτικών/πλαισίων.

Περιορισμός των Κινδύνων: Η Διοίκηση προσδιορίζει την καλύτερη μέθοδο για τον περιορισμό των κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τα κόστη και τα οφέλη. Ως γενική αρχή, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει κινδύνους που ενέχουν πιθανότητα καταστροφικών ή σημαντικών ζημιών. Ομοίως, αποφεύγεται η ασφάλιση έναντι πιθανών ζημιών που είναι σχετικά προβλέψιμες και χωρίς ουσιαστικό αντίκτυπο. Οι εναλλακτικές περιορισμού των κινδύνων εξαρτώνται από το επίπεδο ανοχής του Ομίλου έναντι των διαφόρων μορφών κινδύνου.

Παρακολούθηση & Αναφορά Κινδύνων: Ο Όμιλος διαθέτει ένα πλήρες σύστημα αναφοράς και παρακολούθησης των κινδύνων. Συγκεκριμένα, το αρμόδιο Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου παρακολουθεί τα επίπεδα κινδύνου της εταιρείας σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Κατηγορίες κινδύνου

Ο Όμιλος μεριμνά για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων εσωτερικών ή εξωτερικών, παρόντων ή μελλοντικών και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντικοί. Αναγνωρίζεται ότι κάθε υπηρεσία που προσφέρεται από τον Όμιλο μπορεί να τον εκθέσει σε οποιονδήποτε συνδυασμό των παρακάτω κινδύνων.

Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους λόγω της φύσης των εργασιών του μπορεί να εκτίθεται ο Όμιλος, είναι:

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος:

Κίνδυνος αγοράς (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, τιμών αγοράς, εμπορευμάτων και μεταβλητότητας).

Πιστωτικός κίνδυνος (κυρίως πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου και από επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων).

Κίνδυνος ρευστότητας (κυρίως κίνδυνος ταμειακών ροών).

Λειτουργικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, από ανθρώπινο παράγοντα ή από εξωτερικά γεγονότα όπου περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος.

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω νέων ανταγωνιστών, πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, επιδείνωσης της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κατάστασης κ.λπ.

Στο οικείο σημείο της Ετήσιας Έκθεσης γίνεται εκτενής αναφορά στην εφαρμοζόμενη διαδικασία αντιμετώπισης των χρηματοοικονομικών, επιχειρηματικών και λοιπών ανωτέρω αναφερόμενων κατηγοριών κινδύνου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενημερώνεται τακτικά για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο Όμιλος και εξετάζει εάν οι κίνδυνοι αυτοί είναι σαφώς προσδιορισμένοι, εάν έχουν εκτιμηθεί επαρκώς και εάν ο τρόπος διαχείρισής τους είναι αποτελεσματικός.

Πληροφοριακά στοιχεία του άρθρου 10 παρ.1 γ, δ, στ, η και θ της Οδηγίας 2004/25/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004 σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς

- Οι απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (γ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/EK εμπεριέχονται ήδη σε άλλο τμήμα της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης που αναφέρεται στις πρόσθετες πληροφορίες του άρθρου 4 παρ. 7 του ν.3556/2007.
- Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (δ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/EK, δεν υφίστανται κανενός είδους τίτλοι της Εταιρείας οι οποίοι να παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου στους κατόχους.
- Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (στ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/EK, δεν υφίστανται κανενός είδους περιορισμός στα δικαιώματα ψήφου.
- Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (η) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/EK, οι διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρείας για τον ορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση του Καταστατικού της δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον ν. 4548/2018.

Ειδικότερα, κατά τις διατάξεις του Καταστατικού, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να είναι από εννέα (9) έως δεκατρία (13), εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση, με απόφαση της οποίας ορίζεται και ο αριθμός τους. Η θητεία τους είναι τετραετής, αρχίζει την ημέρα της εκλογής τους από την Γενική Συνέλευση και λήγει κατά την τακτική Γενική Συνέλευση του έτους κατά το οποίο έχει ήδη συμπληρωθεί η τετραετία από την εκλογή.

Σε περίπτωση που κάποιο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου παραιτηθεί, αποβιώσει ή εκπέσει από το αξίωμα του με οποιοδήποτε τρόπο, ή κηρυχθεί έκπτωτο με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου λόγω αδικαιολόγητης απουσίας από τις συνεδριάσεις επί τρεις συνεχείς μήνες, το Διοικητικό Συμβούλιο δύναται να συνεχίσει τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας χωρίς την αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9).

Σε περίπτωση που τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μειωθούν κάτω από εννέα (9) και εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον τρία (3), το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να εκλέξει αντικαταστάτες για το υπόλοιπο της θητείας των μελών που αντικαθίστανται τουλάχιστον μέχρι του

αριθμού των εννέα (9). Αν εκλεγεί από το Διοικητικό Συμβούλιο προσωρινό μέλος σε αναπλήρωση άλλου η εκλογή αυτή ανακοινώνεται στην αμέσως επόμενη Γενική Συνέλευση (τακτική ή έκτακτη), η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμη και αν δεν έχει περιληφθεί σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη της εν λόγω Γενικής Συνέλευσεως. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δεκατρία (13).

Ήδη με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δεκατρία (13).

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πάντοτε επανεκλέξιμα και μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

- Οι απαιτούμενες πληροφορίες του στοιχείου (θ) της παρ. 1 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2004/25/EK, εμπεριέχονται ήδη σε άλλο τμήμα της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης που αναφέρεται στις πρόσθετες πληροφορίες του άρθρου 4 παρ. 7 του ν.3556/2007.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ –ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ 18ης ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΠΟ 1/1/2018 ΩΣ 31/12/2018

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.3016/2002 περί «Εταιρικής Διακυβέρνησης, θεμάτων μισθολογίου και άλλων διατάξεων», συντάσσεται έκθεση συναλλαγών με συνδεδεμένες επιχειρήσεις του Ομίλου Ελληνικά Χρηματιστήρια - Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών για τη Διαχειριστική χρήση 1/1/2018 ως 31/12/2018.

Οι συναλλαγές με συνδεδεμένες Επιχειρήσεις του Ομίλου αφορούν τις παρακάτω κατηγορίες χρεώσεων:

Μερίσματα

Είναι τα μερίσματα που εισπράττονται από την Εταιρεία Χρηματιστηρίου Αθηνών από τις θυγατρικές, σύμφωνα με τα ποσοστά συμμετοχής.

Τιμολόγηση Υπηρεσιών

Είναι οι υπηρεσίες που αφορούν την παραχώρηση της άδειας χρήσης του Συστήματος ΟΑΣΗΣ, την παρακολούθηση και συντήρηση του δικτυακού, υπολογιστικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού των Εταιρειών του Ομίλου και την παραχώρηση πληροφοριών σε παρόχους πληροφόρησης (data endors).

Διεταιρικές συμβάσεις Ομίλου

Λόγω του λειτουργικού ανασχεδιασμού του Ομίλου, βάσει της από 25.4.2005 σχετικής σύμβασης παρέχονται υπηρεσίες υποστηρικτικής και διοικητικής φύσης από το Χρηματιστήριο Αθηνών στις λοιπές Εταιρείες του Ομίλου. Επίσης, βάσει σχετικών συμβάσεων το Χρηματιστήριο Αθηνών παρέχει υπηρεσίες χρηστών και πληροφορικής στις λουπές Εταιρείες του Ομίλου, οι οποίες (υπηρεσίες) εξειδικεύονται σε κάθε επιμέρους σύμβαση.

Ενοίκια

Η ATHEX με τη μετεγκατάσταση των υπηρεσιών του Ομίλου στο νέο κτήριο εισέπραττε μέχρι την 19.12.2013 ενοίκιο από το Χρηματιστήριο Αθηνών και την ATHEXClear. Ο κλάδος κεντρικού μητρώου και αποθετηρίου της ATHEX, που συμπεριλαμβάνει το κτίριο της Λ. Αθηνών 110, μεταφέρθηκε την 19.12.2013 στο ΧΚΘ, με ταυτόχρονη μεταφορά της έδρας του στην Αθήνα και αλλαγή επωνυμίας σε ATHEXCSD. Από 1.1.2014 ενοίκια πλέον εισπράττει το ATHEXCSD από τις λοιπές Εταιρείες του Ομίλου.

Χρηματοδότηση

Το πρώην Χρηματιστήριο Αθηνών είχε συνάψει δανειακή σύμβαση με την πρώην ΕΧΑΕ προκειμένου να της παράσχει βραχυχρόνια ταμιακή διευκόλυνση για τις ανάγκες διασυνοριακού διακανονισμού συναλλαγών στο πλαίσιο λειτουργίας του Δικτύου XNET.

Η αξία των συναλλαγών & τα υπόλοιπα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών με συνδεδεμένα μέρη κατά την 31.12.2018 αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών & εκτελεστικών μελών της διοίκησης	1.490	1.412	1.015	1.025

Στον Όμιλο Ελληνικά Χρηματιστήρια - Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών (μετά την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης) συμπεριλαμβάνονται οι διεταιρικές συναλλαγές μεταξύ των ακόλουθων συνδεδεμένων επιχειρήσεων:

- Ελληνικά Χρηματιστήρια –Χρηματιστήριο Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Συμμετοχών (ATHEX)
- Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία (ATHEXCSD)
- Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία (ATHEXCLEAR)

Στη συνέχεια αναλύονται τα ενδοομιλικά υπόλοιπα, καθώς και οι διεταιρικές συναλλαγές των Εταιρειών του Ομίλου, κατά την 31.12.2018:

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2018				
	ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR	
ATHEX	Απαιτήσεις	0	404.920	0
	Υποχρεώσεις	0	3.069	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	3.069	0	20.047
	Υποχρεώσεις	404.920	0	1.611
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.611	0
	Υποχρεώσεις	0	20.047	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2017				
	ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR	
ATHEX	Απαιτήσεις	0	569.926	68.090
	Υποχρεώσεις	0	0	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	(0)	0	1.261.736
	Υποχρεώσεις	569.926	0	6.637
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	6.637	0
	Υποχρεώσεις	68.090	1.261.736	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 31-12-2018				
	ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR	
ATHEX	Εσοδα	0	402.376	109.822
	Έξοδα	0	308.833	0
	Έσοδα από μερίσματα	0	802.600	0
ATHEXCSD	Εσοδα	308.833	0	5.085.351
	Έξοδα	402.376	0	16.258
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	16.258	0
	Έξοδα	109.822	5.085.351	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 31-12-2017				
	ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR	
ATHEX	Εσοδα	0	431.605	105.115
	Έξοδα	0	306.567	0

	Έσοδα από μερίσματα	0	802.600	0
ATHEXCSD	Έσοδα	306.567	0	5.258.875
	Έξοδα	431.605	0	14.893
ATHEXCLEAR	Έσοδα	0	14.893	0
	Έξοδα	105.115	5.258.875	0

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές αφορούν, πάγια χρέωση διακανονισμού εντολών, (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων της ATHEX), εντολές διακανονισμού (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων της ATHEX), υποστηρικτικές υπηρεσίες (λογιστήριο, ασφάλεια, διοικητικές υπηρεσίες, κλπ.), μηχανογραφικές υπηρεσίες, υπηρεσίες υποστήριξης χρηστών Η/Υ, καθώς και χρηματοδοτικές παροχές που τιμολογούνται σε τιμές παρόμοιες με αυτές που διενεργούνται μεταξύ τρίτων.

Για την συγγενή εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ ακολουθεί πίνακας με τις απαιτήσεις και τα έσοδα για το έτος 2018 ενώ δεν υπάρχουν αντίστοιχα ποσά για το έτος 2017:

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (σε €)	2018
ATHEX	112.223
ATHEXCSD	263.725

ΕΣΟΔΑ (σε €)	2018
ATHEX	69.441
ATHEXCSD	110.142

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ Ν.3556/2007

Η παρόύσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιέχει τις προβλεπόμενες σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 πληροφορίες, και θα υποβληθεί προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του Ν.3556/2007. Όπου οι άνω διατάξεις παραπέμπουν σε διατάξεις του κ. ν. 2190/1920, οι οποίες καταργούνται δυνάμει του άρθρου 189 του ν. 4548/2018, η παραπομπή αυτή νοείται ότι αναφέρεται στις αντίστοιχες διατάξεις του ν. 4548/2018 (άρθρο 188 του ν. 4548/2018).

Διάρθρωση του μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε €41.640.120,00 και διαιρείται σε 60.348.000 μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,69 έκαστη. Οι μετοχές είναι στο σύνολό τους εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Κύρια Αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου.

Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται περιορισμοί στη μεταβίβαση από το Καταστατικό της.

Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του Ν.3556/2007

Οι κάτωθι μέτοχοι κατείχαν, άμεσα και έμμεσα, στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ποσοστό άνω του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας:

Μέτοχος	Ποσοστό του μ.κ. της Εταιρείας
FRANKLIN TEMPLETON INSTITUTIONAL LLC (έμμεση συμμετοχή - % με βάση γνωστοποίηση του μετόχου στις 9/2/2016)	5,56%
THE LONDON AND AMSTERDAM TRUST COMPANY LTD (άμεση συμμετοχή - % με βάση γνωστοποίηση του μετόχου στις 6/12/2013)	5,41%
SCHRODERS PLC (έμμεση συμμετοχή - % με βάση γνωστοποίηση του μετόχου στις 19/12/2018)	5,07%

Κανένα άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν κατέχει ποσοστό μεγαλύτερο του 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται από το Καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

Συμφωνίες μεταξύ των μετόχων της Εταιρείας

Δεν έχει καταστεί γνωστή στην Εταιρεία η ύπαρξη συμφωνιών μεταξύ των μετόχων της, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών της ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης του καταστατικού, εφόσον διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στο ν.4548/2018 (που κατάργησε τον κ. ν. 2190/1920)

Πέραν της ειδικής προβλέψεως περί συνέχισης της εκπροσώπησης και διαχείρισης της Εταιρείας σε περίπτωση παραίτησης, θανάτου ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο απώλειας της ιδιότητας του μέλους του Δ.Σ. εφόσον τα εναπομείναντα μέλη είναι τουλάχιστον εννέα (9), οι διατάξεις του Καταστατικού περί διορισμού και αντικατάστασης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και περί τροποποίησης των διατάξεών του δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στο ν. 4548/2018 που κατάργησε τον κ. ν. 2190/1920.

Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, για την έκδοση νέων μετοχών ή για την αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν.2190/1920 (και ήδη άρθρο 49 του ν. 4548/2018)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 113 του ν. 4548/2018 το Διοικητικό Συμβούλιο αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας, εκδίδοντας νέες μετοχές στο πλαίσιο υλοποίησης εγκεκριμένων από τη Γενική Συνέλευση Προγραμμάτων Παροχής Δικαιωμάτων Προσάρτεσης (Stock Option Plans), για την απόκτηση μετοχών της Εταιρείας από τους δικαιούχους με τους ειδικότερους όρους και διαδικασίες που προβλέπονται από τις άνω διατάξεις. Δεν υπάρχει αντίθετη διάταξη στο Καταστατικό της Εταιρείας.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 49 του ν. 4548/2018 (προηγούμενο άρθρο 16 του καταργηθέντος κ.ν. 2190/1920) η Εταιρεία δύναται να αποκτήσει δικές της μετοχές, μόνο μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, μέχρι του 1/10 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, με τους ειδικότερους όρους και διαδικασίες που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 49 του ν. 4548/2018. Δεν υπάρχει αντίθετη διάταξη στο Καταστατικό της Εταιρείας.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες κατά το χρόνο λήψεως και υλοποίησης της σχετικής απόφασης διατάξεις του καταργηθέντος άρθρου 16 του κ.ν. 2190/1920 (και ήδη άρθρου 49 του ν. 4548/2018), η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας στις 20/05/2015 ενέκρινε πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών μέχρι το 10% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου για χρονικό διάστημα 24 μηνών, με κατώτατη τιμή €1,50 και ανώτατη €7,00, με στόχο την ακύρωση τουλάχιστον του 95% των αποκτηθέντων μετοχών (το υπόλοιπο 5% μπορούσε να διανεμηθεί στο προσωπικό).

Έως την 21 Απριλίου 2017, ημερομηνία ολοκλήρωσης του προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών η Εταιρεία απέκτησε συνολικά 5.020.563 μετοχές που αντιστοιχούσαν στο 7,68% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου με μέση τιμή κτήσης τα €4,63.

Στις 26 Ιουλίου 2017 η Εταιρεία ακύρωσε 4.769.563 ίδιες μετοχές με αποτέλεσμα στις 31 Δεκεμβρίου 2017 να κατέχει 251.000 ίδιες μετοχές που αντιστοιχούσαν στο 0,41% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Εν συνεχεία, στις 8 Αυγούστου 2018 η Εταιρεία ακύρωσε τις εναπομείνασες 251.000 ίδιες μετοχές με αποτέλεσμα στις 31 Δεκεμβρίου 2018 να μην κατέχει πλέον ίδιες μετοχές.

Σημαντική συμφωνία που έχει συνάψει η Εταιρεία και η οποία τίθεται σε ισχύ, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής

Δεν υφίσταται τέτοια συμφωνία.

Κάθε συμφωνία που η Εταιρεία έχει συνάψει με τα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησης τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες της Εταιρείας με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA /2015/1415el)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA / 2015/1415el) δημοσίευσε τις τελικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους «Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης» (ΕΔΜΑ) ή Alternative Performance Measures (APMs) που εφαρμόζονται από την 3η Ιουλίου 2016 στις εταιρείες με κινητές αξίες που διατραγματεύονται σε οργανωμένα χρηματιστήρια. Οι ΕΔΜΑ γνωστοποιούνται από τους εκδότες κατά τη δημοσίευση ρυθμιζόμενων πληροφοριών και έχουν ως στόχο να ενισχύσουν τη διαφάνεια και να προάγουν τη χρησιμότητα καθώς και την ορθή και πλήρη πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

Ο Εναλλακτικός Δείκτης Μέτρησης Απόδοσης «ΕΔΜΑ» είναι μια προσαρμοσμένη οικονομική μέτρηση της ιστορικής ή μελλοντικής οικονομικής απόδοσης, της οικονομικής κατάστασης ή των ταμειακών ροών, διαφορετικής από την οικονομική μέτρηση που ορίζεται στο εφαρμοστέο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών αναφορών. Δηλαδή ο ΕΔΜΑ αφενός δεν βασίζεται αποκλειστικά στα πρότυπα των οικονομικών καταστάσεων, αφετέρου παρέχει ουσιαστική συμπληρωματική πληροφορία, εξαιρώντας στοιχεία που ενδεχομένως να διαφοροποιούνται από το λειτουργικό αποτέλεσμα ή τις ταμιακές ροές.

Οι ΕΔΜΑ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί με βάση τα ΔΠΧΑ και σε καμιά περίπτωση πρέπει να θεωρηθούν ότι αντικαθιστούν αυτά. Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών χρησιμοποίησε για πρώτη φορά τους προσαρμοσμένους δείκτες (ΕΔΜΑ) στη χρήση 2016, προκειμένου να αποτυπωθούν καλύτερα οι χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις που σχετίζονται με την καθαυτή δραστηριότητα του Ομίλου στη χρήση αναφοράς καθώς και την αντίστοιχη προηγούμενη συγκρίσιμη περίοδο.

Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2018, τα στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών που χρησιμοποιεί ο Όμιλος προκειμένου να εξαχθούν οι ΕΔΜΑ είναι η αποτίμηση των μετοχών εισηγμένης στο Χρηματιστήριο τράπεζας που διατηρεί στην κατοχή του, η μεταβολή της αξίας των ακινήτων λόγω εκτίμησης, καθώς και οι προβλέψεις επισφάλειας όπως εμφανίζονται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα:

σε χιλ. €	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος		
Προβλέψεις επισφάλειας	(78)	(600)
Ζημιά εκτίμησης οικοπέδου	(300)	0
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	123	32
Σύνολο	(255)	(568)
Λουπά Συνολικά Εισοδήματα		
Υπεραξία από εκτίμηση ακινήτων	1.949	0
Αποτίμηση μετοχών	(1.117)	(527)
Σύνολο	832	(527)
Γενικό Σύνολο	577	(1.095)

Με βάση τον ανωτέρω πίνακα στοιχείων προσαρμογής, οι ΕΔΜΑ που χρησιμοποιεί ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών διαμορφώνονται ως εξής:

Προσαρμοσμένοι Δείκτες χρήσης 2018 σε σχέση με τη χρήση 2017

- **EBITDA:** εμφανίζει επιδείνωση κατά 1%
- **EBIT:** εμφανίζει επιδείνωση 1%
- **EBT:** εμφανίζει βελτίωση κατά 6%

- **EAT:** εμφανίζει βελτίωση κατά 8%
- **Ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις:** εμφανίζει βελτίωση 29%
- **Απόδοση της επένδυσης (ROI):** εμφανίζει βελτίωση 5%
- **Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE):** εμφανίζει βελτίωση 8%
- **Βαθμός Οικονομικής Αυτάρκειας:** εμφανίζει επιδείνωση 2%
- **Προσαρμοσμένο EPS:** εμφανίζει επιδείνωση 15%

Μεγαλύτερη ανάλυση όσον αφορά τον ορισμό και τη βάση υπολογισμού των ΕΔΜΑ περιέχεται στη σημ. 5.53 της παρούσας ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

Τα εν ενεργείᾳ Μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Εταιρειών του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών αναφέρονται στους πίνακες που ακολουθούν:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	
Όνομα	Θέση
Γεώργιος Χαντζηνικολάου	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βασιλείου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Εμίρης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Δημήτριος Καραϊσκάκης	Εκτελεστικό μέλος
Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αδαμαντίνη Λάζαρη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Μυλωνάς	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αλέξιος Πιλάβιος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Χρυσοχοϊδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Όνομα	Θέση
Αλέξιος Πιλάβιος	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γκίκας Μάναλης	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Ανδρέας Μηταφίδης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πιμπλής	Εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Όνομα	Θέση
Γεώργιος Χαντζηνικολάου	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
Νικόλαος Πιμπλής	Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πορφύρης	Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ 31/12/2018

Συμμετοχή στο Χρηματιστήριο του Κουβέιτ

Το Χρηματιστήριο Αθηνών αποφάσισε να συμμετάσχει ως πάροχος τεχνικών, επιχειρησιακών και επιχειρηματικών υπηρεσιών προς το Χρηματιστήριο του Κουβέιτ μέσω της δημιουργίας μιας κοινοπραξίας με την μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή προκριθέντων τοπικών εταιρειών για να προχωρήσει στην τελική διαδικασία υποβολής προσφορών στο διαγωνισμό, που διοργάνωσε η Αρχή Κεφαλαιαγοράς του Κουβέιτ (CMA) και αφορά τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης του Χρηματιστηρίου του Κουβέιτ.

Στις 14 Φεβρουαρίου 2019, η Κοινοπραξία που αποτελείται από το Χρηματιστήριο Αθηνών (ATHEX) ως διεθνής λειτουργός χρηματιστηριακών αγορών, και ένα ευρύ αριθμό από κορυφαίους, εισηγμένους ομίλους στο Κουβέιτ, συγκεκριμένα τις Arzan Financial Group (ARZAN), First Investment Company (FIC) και National Investments Company (NIC), κέρδισαν τον διαγωνισμό, μέσω της διαδικασίας κλειστών προσφορών που διοργάνωσε η CMA, για την απόκτηση του 44% του μετοχικού κεφαλαίου του Χρηματιστηρίου του Κουβέιτ, του μοναδικού λειτουργού αγοράς, και ενός από τα κορυφαία χρηματιστήρια στην περιοχή του Κόλπου.

Η Κοινοπραξία προσέφερε 0,237 δηνάρια Κουβέιτ (EUR 0,69) ανά μετοχή για την απόκτηση του ανωτέρω ποσοστού. Ένα μερίδιο 6% ανήκει στο Public Institution For Social Security (PIFSS), ενώ το υπόλοιπο 50% θα διατεθεί στο κοινό μέσω εισαγωγής στο χρηματιστήριο (IPO). Η προκύπτουσα συμμετοχή του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο Χρηματιστήριο του Κουβέιτ είναι 0,779% που αντιστοιχεί σε επένδυση ύψους €1,03 εκ., όπως εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Συμμετοχή	Μετοχές	14/2/2019 winning financial bid (0.237 KWD / μτχ)	Υψος επένδυσης (€)
ATHEX	0,779%	1.490.000	353.130,00	1.030.254,41
National Investment Co	14,407%	27.548.200	6.528.923,40	19.048.090,21
First Investment Co	14,407%	27.548.200	6.528.923,40	19.048.090,21
Arzan Financial Group	14,407%	27.548.200	6.528.923,40	19.048.090,21
Σύνολο (Κοινοπραξία)	44,000%	84.134.600	19.939.900,20	58.174.525,03
Υπόλοιπο	6,000%	11.472.900	2.719.077,30	7.932.889,78
Capital Markets Authority	50,000%	95.607.500	22.658.977,50	66.107.414,81
Σύνολο	100,000%	191.215.000	45.317.955,00	132.214.829,62

Η ενεργή συμμετοχή του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο Χρηματιστήριο του Κουβέιτ είναι μέρος της στρατηγικής του Ομίλου να αξιοποιήσει την τεχνογνωσία του σε συστήματα και υπηρεσίες διαπραγμάτευσης και μετασυναλλακτικής δραστηριότητας που χρησιμοποιούνται με επιτυχία στη λειτουργία της Κοινής Πλατφόρμας, με το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (XAK) από το 2006, στην παροχή συστημάτων και υπηρεσιών προς τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ), στον σχεδιασμό και στην υποστήριξη λύσεων προς τρίτους στο χρηματοοικονομικό τομέα, καθώς και στην εγκατάσταση και παροχή συστημάτων και υπηρεσιών προς το Χρηματιστήριο Ενέργειας (EXE).

Ως επόμενο βήμα, το Χρηματιστήριο Αθηνών μαζί με τους εταίρους της Κοινοπραξίας θα συνεργαστεί στενά με την CMA και το Χρηματιστήριο του Κουβέιτ για την υλοποίηση των κοινών στρατηγικών στόχων. Η Κοινοπραξία σκοπεύει να υποστηρίξει την επέκταση και ανάπτυξη του Χρηματιστηρίου του Κουβέιτ μέσω της εισαγωγής νέων προϊόντων, υπηρεσιών και συστημάτων που θα υποστηρίξουν τη ροή κεφαλαίων από εγχώριους και διεθνείς επενδυτές σε εισηγμένες εταιρείες του Χρηματιστηρίου του Κουβέιτ.

Δεν υπάρχει άλλο γεγονός με σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου, που έλαβε χώρα ή ολοκληρώθηκε μετά την 31.12.2018, ημερομηνία των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του 2018 και μέχρι την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου την 18.03.2019.

Αθήνα, 18 Μαρτίου 2019

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

3. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ»

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» (η «Εταιρεία») και των θυγατρικών της (ο «Όμιλος»), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη ετήσια κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες καταστάσεις συνολικών εισοδημάτων, μεταβολής ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, την εταιρική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις εταιρικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), δύο ως αυτά έχουν νιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

ΠΡΑΙΣΓΟΥΟΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι οι μη ελεγκτικές μας υπηρεσίες προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της παρασχέθηκαν σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας και ότι δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 5 παρ.(1) του Κανονισμού ΕΕ 537/2014.

Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 5.21 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κύριο Θέμα ελέγχου

Το κύριο θέμα ελέγχου είναι εκείνο το θέμα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Το θέμα αυτό αντιμετωπίστηκε στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για το θέμα αυτό.

Κύριο Θέμα Ελέγχου	Ελεγκτικές Διαδικασίες αναφορικά με το Κύριο Θέμα Ελέγχου
Ανακτησιμότητα απαιτήσεων από πελάτες (Σημείωση 5.32 των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων οικονομικών καταστάσεων) <p>Επικεντρωθήκαμε σε αυτή την περιοχή λόγω της σημαντικότητας των εκτιμήσεων και των παραδοχών στις οποίες βασίστηκε ο υπολογισμός της Διοίκησης αναφορικά με την πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις.</p> <p>Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ο Όμιλος και η Εταιρεία εμφάνιζαν απαιτήσεις από πελάτες ύψους € 6,8 εκατ. και € 3,4 εκατ., αντίστοιχα, μειωμένες με πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις ύψους € 3,6 εκατ. για τον Όμιλο και € 1,6 εκατ. για την Εταιρεία.</p> <p>Από 1 Ιανουαρίου 2018, η Διοίκηση εφάρμοσε το νέο πρότυπο ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» σχετικά με τις απαιτήσεις από πελάτες και υπολόγισε τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων προκειμένου να σχηματίσει την απαιτούμενη πρόβλεψη. Για τον προσδιορισμό του ύψους της πρόβλεψης, απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με τον</p>	<p>Οι ελεγκτικές μας διαδικασίες σε σχέση με την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση των διαδικασιών πιστωτικού ελέγχου του Ομίλου και της Εταιρείας και της μεθοδολογίας για την αξιολόγηση της ανακτησιμότητας των απαιτήσεων από πελάτες. • Εξέταση της μεθοδολογίας και των υπολογισμών της Διοίκησης σχετικά με τη επίδραση από την νιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9. • Έλεγχο της ακρίβειας και της πληρότητας των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της πρόβλεψης επισφάλειας με βάση το ΔΠΧΑ 9 σε δειγματοληπτική βάση. • Αξιολόγηση των βασικών εκτιμήσεων της Διοίκησης και των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν στο πλαίσιο του υπολογισμού της πρόβλεψης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές. <p>Με βάση τις διαδικασίες ελέγχου που διενεργήσαμε, διαπιστώσαμε ότι οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές που</p>

ΠΡΑΙΣΓΟΥΟΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487

υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών ο οποίος βασίζεται σε ιστορικά στοιχεία, στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς καθώς και σε μελλοντικές εκτιμήσεις στο τέλος της κάθε περιόδου αναφοράς.

Σχετικές Σημειώσεις επί των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων οικονομικών καταστάσεων: Σημείωση 5.2 Βάση παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και Σημείωση 5.32 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις.

χρησιμοποιήθηκαν από τη διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την αξιολόγηση και κατά τον υπολογισμό της πρόβλεψης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές υποστηρίζονται από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία και οι γνωστοποιήσεις στη Σημείωση 5.32 είναι επαρκείς.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Κωδ. Ν. 2190/1920, και ότι έχει συνταχθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 43ββ του Κωδ.2190/1920 Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2018 αντιστοιχούν στις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις,
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Ατου Κωδ. Ν. 2190/1920,
- Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 43ββ του Κωδ. Ν. 2190/1920.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου και στις Άλλες

ΠΡΑΙΣΓΟΥΟΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487

Πληροφορίες τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν νιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Κωδ. N. 2190/1920, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχίζομενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχίζομενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

ΠΡΑΙΣΓΟΥΟΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487

- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και των ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

ΠΡΑΙΣΓΟΥΟΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 25/05/2017 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 2 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 18 Μαρτίου 2019

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

ΠράισγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Λεωφ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113

Δέσποινα Μαρίνου
ΑΜ ΣΟΕΛ 17681

Φώτης Σμυρνής
ΑΜ ΣΟΕΛ 52861

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Κόδρου, 15232 Χαλάνδρι, Τ: +30 210 6874400, Φ: +30 210 6874444
Εθνικής Αντίστασης 17, 55134 Θεσσαλονίκη, Τ: +30 2310 488880, Φ: +30 2310 459487

4. ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 2018

**Για την χρήση 1η Ιανουαρίου 2018 έως 31η Δεκεμβρίου
2018**

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

4.1. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01	01.01	01.01	01.01
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Έσοδα					
Διαπραγμάτευση Συναλλαγών (Trading)	5.8	4.299	4.435	4.299	4.435
Εκκαθάριση Συναλλαγών (Clearing)	5.9	7.914	8.171	0	0
Διακανονισμός Συναλλαγών (Settlement)	5.10	1.378	1.493	0	0
Υπηρεσίες Χρηματιστηρίου	5.11	2.975	3.148	2.975	3.148
Υπηρεσίες Αποθετηρίου	5.12	2.443	2.580	0	0
Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	5.13	126	172	0	0
Διάχυση Πληροφόρησης (Market Data)	5.14	2.891	3.204	3.115	3.482
Υπηρεσίες Πληροφορικής	5.15	468	309	427	263
Έσοδα επαναπιλογούμενων δαπανών	5.16	1.114	1.133	990	1.032
Παρεπόμενες Υπηρεσίες (XNET, Colocation, LEI)	5.17	2.336	2.170	1.123	989
Λοιπές Υπηρεσίες	5.18	642	597	708	675
Κύκλος κύριων εργασιών		26.586	27.412	13.637	14.024
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	5.19	(1.019)	(1.063)	(369)	(399)
Σύνολο εσόδων		25.567	26.349	13.268	13.625
Κόστος εργασιών και δαπανών					
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	5.20	9.860	9.458	5.328	5.387
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	5.21	633	810	382	439
Υπηρεσίες κοινής αφέλειας	5.22	692	671	74	90
Συντηρήσεις/μηχανογραφική υποστήριξη	5.23	1.386	1.270	975	924
Λοιποί Φόροι	5.24	1.154	1.200	597	623
Διαχείριση κτηρίων/εξοπλισμού	5.25	491	514	110	112
Λοιπά λειτουργικά έξοδα	5.26	1.885	2.374	1.499	1.945
Σύνολο λειτουργικών εργασιών και δαπανών προ παρεπόμενων υπηρεσιών και αποσβέσεων		16.101	16.297	8.965	9.520
Δαπάνες επαναπιλογούμενες	5.27	962	977	748	821
Δαπάνες παρεπόμενων υπηρεσιών (XNET, LEI, Πληρ.)	5.28	1.122	1.092	199	247
Σύνολο κόστους λειτουργικών εργασιών με παρεπόμενες υπηρεσίες προ αποσβέσεων		18.185	18.366	9.912	10.588
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)		7.382	7.983	3.356	3.037
Αποσβέσεις	5.29 & 5.30	(3.504)	(3.060)	(1.732)	(1.571)
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT)		3.878	4.923	1.624	1.466
Έσοδα κεφαλαίων	5.34	565	321	321	180
Έσοδα από μερίσματα	5.31	0	0	803	803
Απομείωση αξιας ακινήτου	5.30	(300)	0	(300)	0
Χρηματοοικονομικά έξοδα	5.34	(135)	(166)	(10)	(49)
Κέρδη προ φόρων (EBT)		4.008	5.078	2.438	2.400
Φόρος εισοδήματος	5.41	(981)	(2.002)	(669)	(814)
Κέρδη μετά από φόρους		3.027	3.076	1.769	1.586

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 88 μέχρι 163 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2018.

ATHEX
Χρηματιστήριο Αθηνών

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01.01	01.01	01.01	01.01
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κέρδη μετά από φόρους (Α)		3.027	3.076	1.769	1.586
Λουπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες)					
Στοιχεία που ενδέχεται να ταξινομηθούν στην κατάσταση αποτελεσμάτων μεταγενέστερα:					
Λουπά συνολικά εισοδήματα που μεταφέρονται στα αποτελέσματα στις επόμενες χρήσεις					
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία Κέρδη/(ζημίες) αποτίμησης κατά την περίοδο Φόρος εισοδήματος που περιλαμβάνεται στα λουπά Συνολικά Εισοδήματα/ (ζημίες)	5.33	0 0	(742) 215	0 0	(742) 215
Λουπά συνολικά εισοδήματα που δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα στις επόμενες χρήσεις					
Απομείωση αξίας ακινήτων Φόρος εισοδήματος που περιλαμβάνεται στα λουπά Συνολικά Εισοδήματα/ (ζημίες) Χρηματοοικονομικά στοιχεία εύλογης αξίας μέσω λουπών εισοδημάτων Κέρδη/(ζημίες) αποτίμησης κατά την περίοδο Φόρος εισοδήματος που περιλαμβάνεται στα λουπά Συνολικά Εισοδήματα/ (ζημίες) Αναλογιστικά Κέρδη/(ζημίες) από πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού Επιδραση φόρου εισοδήματος	5.30 5.33	2.599 (1.490) 373 8 (2)	0 0 0 (38) 11	0 (1.490) 0 (38) (2)	0 0 373 6 6
Λουπά Συνολικά εισοδήματα / (ζημίες) μετά από φόρους (Β)		838	(554)	(1.113)	(543)
Καθαρά λουπά συνολικά εισοδήματα (Α) + (Β)		3.865	2.522	656	1.043

Κατανέμονται σε:			
Ιδιοκτήτες μητρικής			
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή (βασικά & απομειωμένα) (σε €)	5.41	3.865 0,064 60.348.000	2.522 0,042 60.348.000
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών			

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 88 μέχρι 163 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2018.

4.2. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό						
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	5.29	23.551	21.465	931	784	
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5.29	6.549	6.084	4.174	4.075	
Επενδύσεις σε ακίνητα	5.30	2.287	2.791	2.287	2.791	
Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	5.31	1.118	68	59.168	58.118	
Χρηματοοικονομικά στοιχεία εύλογης αξίας μέσω λοιπών εισοδημάτων	5.33	561	2.052	561	2.052	
Αναβαλλόμενη φορολογία	5.36	1.467	1.241	1.419	1.173	
		35.533	33.701	68.540	68.993	
Κυκλοφορούν ενεργητικό						
Πελάτες	5.32	3.118	3.850	1.818	2.274	
Λοιπές απαιτήσεις	5.32	9.081	9.231	7.031	6.654	
Φόρος Εισοδήματος απαιτητός	5.32	374	168	295	464	
Διαθέσιμα τρίτων σε Τραπεζικούς Λογαριασμούς Ομίλου	5.35	153.358	157.598	1.398	1.565	
Ταμειακά διαθέσιμα και Ισοδύναμα	5.34	74.608	85.851	22.746	33.970	
		240.539	256.698	33.288	44.927	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ						
		276.072	290.399	101.828	113.920	
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Ίδια Κεφάλαια						
Μετοχικό Κεφάλαιο	5.37	41.640	50.903	41.640	50.903	
Ίδιες Μετοχές	5.37	0	(1.162)	0	(1.162)	
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	5.37	157	157	157	157	
Αποθεματικά	5.37	50.201	51.819	44.922	48.603	
Αποτελέσματα εις νέο	5.37	18.740	17.277	8.055	7.736	
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		110.738	118.994	94.774	106.237	
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις						
Επιχορηγήσεις & λοιπές μακρήμερες υποχρεώσεις		50	50	50	50	
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	5.38	1.794	2.190	1.118	1.375	
Λοιπές προβλέψεις	5.38	1.360	1.360	1.300	1.300	
Αναβαλλόμενη φορολογία	5.36	1.483	1.568	0	0	
		4.687	5.168	2.468	2.725	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις						
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.39	6.305	7.697	2.408	2.647	
Διαθέσιμα τρίτων σε Τραπεζικούς Λογαριασμούς Ομίλου	5.35	153.358	157.598	1.398	1.565	
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	5.40	984	942	780	746	
		160.647	166.237	4.586	4.958	
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ						
		165.334	171.405	7.054	7.683	
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ						
		276.072	290.399	101.828	113.920	

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 88 μέχρι 163 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2018.

ATHEX

Χρηματιστήριο Αθηνών

4.3. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

4.3.1. ΟΜΙΛΟΣ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά Κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01/01/2017	70.598	(18.634)	157	70.119	18.452	140.692
Κέρδη περιόδου	0	0	0	0	3.076	3.076
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	0	0	0	0	(27)	(27)
Κέρδη/(ζημές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών διαθεσίμων προς πώληση	0	0	0	(527)	0	(527)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	(527)	3.049	2.522
Διανομή κερδών σε αποθεματικά				302	(302)	0
Ακύρωση ιδίων μετοχών	(4.006)	22.081		(18.075)		0
Αγορά ιδίων μετοχών	0	(4.609)				(4.609)
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	(15.689)				0	(15.689)
Μερίσματα πληρωθέντα					(3.922)	(3.922)
Υπόλοιπα 31/12/2017	50.903	(1.162)	157	51.819	17.277	118.994
Αναπροσαρμογή λόγω υιοθέτησης IFRS9 (σημ. 5.37)				(1.575)	1.575	0
Υπόλοιπα 1/1/2018	50.903	(1.162)	157	50.244	18.852	118.994
Κέρδη περιόδου	0	0	0	0	3.027	3.027
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημές) από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών				0	6	6
Κέρδη/(ζημές) από αποτίμηση χρηματοοικονομικών διαθεσίμων προς πώληση				(1.117)		(1.117)
Ζημίες από αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων διαθέσιμων προς πώληση	0	0	0	0	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	(1.117)	3.033	1.916
Διανομή κερδών σε αποθεματικά	0	0	0	114	(114)	0
Ακύρωση ιδίων μετοχών	(173)	1.162		(989)	0	0
Σχηματισμός αποθεματικών επανεκτίμησης ακινήτων				1.949		1.949
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου (σημ.5.37)	(9.090)	0	0	0	0	(9.090)
Μερίσματα πληρωθέντα (σημ.5.44)	0	0	0	0	(3.029)	(3.029)
Υπόλοιπα 31/12/2018	41.640	0	157	50.201	18.740	110.738

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 88 μέχρι 163 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2018.

Χρηματιστήριο Αθηνών

ΕΤΗΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 2018 (Εταιρικές & ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

4.3.2. ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά Κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01/01/2017	70.598	(18.634)	157	66.958	10.336	129.415
Κέρδη περιόδου	0	0	0	0	1.586	1.586
Αναλογιστικά κέρδη//ζημιές από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών	0	0	0	0	(16)	(16)
Κέρδη//ζημιές από αποτίμηση χρηματοοικονομικών διαθεσίμων προς πώληση	0	0	0	(527)	0	(527)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	(527)	1.570	1.043
Διανομή κερδών σε αποθεματικά				248	(248)	0
Αγορά ιδίων μετοχών			(4.609)			(4.609)
Ακύρωση ιδίων μετοχών	(4.006)	22.081		(18.075)		
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου	(15.689)					(15.689)
Μερίσματα πληρωθέντα					(3.922)	(3.922)
Υπόλοιπα 31/12/2017	50.903	(1.162)	157	48.603	7.736	106.238
Αναπροσαρμογή λόγω υιοθέτησης IFRS9 (σημ. 5.37)				(1.575)	1.575	
Υπόλοιπα 1/1/2018	50.903	(1.162)	157	47.028	9.311	106.237
Κέρδη περιόδου	0	0	0	0	1.769	1.769
Αναλογιστικά κέρδη//ζημιές από συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών				0	4	4
Κέρδη//ζημιές από αποτίμηση χρηματοοικονομικών διαθεσίμων προς πώληση				(1.117)		(1.117)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	0	(1.117)	1.773	656
Ακύρωση ιδίων μετοχών	(173)	1.162		(989)	0	0
Επιστροφή Μετοχικού Κεφαλαίου (σημ.5.37)	(9.090)	0	0	0	0	(9.090)
Μερίσματα πληρωθέντα (σημ.5.44)					(3.029)	(3.029)
Υπόλοιπα 31/12/2018	41.640	0	157	44.922	8.055	94.774

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποίησεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 88 μέχρι 163 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2018.

ATHEX
Χρηματοπιρίου Αθηνών

4.4. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	Σημ.	Όμιλος		Εταιρεία	
		1.1-31.12.2018	1.1-31.12.2017	1.1-31.12.2018	1.1-31.12.2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη προ φόρων	5.28	4.008	5.078	2.438	2.400
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις	5.29& 5.30	3.504	3.060	1.732	1.571
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων		0	(13)	0	
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	5.37	(388)	162	(251)	230
Καθαρές προβλέψεις	5.37	290	600	(97)	200
Αναπροσαρμογή Αξίας Ακινήτων		300	0	300	0
Έσοδα τόκων	5.34	(565)	(322)	(321)	(180)
Μερίσματα εισπραχθέντα		0	0	(803)	(803)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	5.33	135	166	10	49
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών λογ/σμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτ/κές δραστ/τες					
Μείωση/(Αύξηση) απαιτήσεων		592	1.785	174	938
(Μείωση)/Αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		(1.350)	650	(205)	753
Σύνολο προσαρμογών για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης		6.526	11.166	2.977	5.158
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	5.33	(135)	(166)	(10)	(49)
Καταβεβλημένοι φόροι		(1.777)	990	(373)	(263)
Σύνολο εισροών/εκροών από λειτ/κές δραστ/τες (α)		4.614	11.990	2.594	4.846
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορά ενσώματων και άյλων στοιχείων	5.28 & 5.29	(3.253)	(2.256)	(1.773)	(1.184)
Καταβολή συμμετοχής σε ΕΧΕ		(1.050)	0	(1.050)	0
Εισπραχθέντες τόκοι	5.33	565	322	321	180
Εισπραχθέντα μερίσματα		0	0	803	803
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδ/κές δραστ/τες (β)		(3.738)	(1.934)	(1.699)	(201)
Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες					
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου	5.39	(9.090)	(15.689)	(9.090)	(15.689)
Αγορά ιδίων μετοχών	5.36	0	(4.611)		(4.611)
Πληρωμές μερισμάτων	5.49	(3.029)	(3.922)	(3.029)	(3.922)
Σύνολο εκροών από χρημ/κές δραστ/τες (γ)		(12.119)	(24.222)	(12.119)	(24.222)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου (α) + (β) + (γ)		(11.243)	(14.166)	(11.224)	(19.577)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	5.33	85.851	100.017	33.970	53.547
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	5.33	74.608	85.851	22.746	33.970

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 88 μέχρι 163 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2018.

5. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ 2018

5.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΤΗΣ

Η Εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ - ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» με διακριτικό τίτλο «ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ» ιδρύθηκε το 2000 (ΦΕΚ 2424/31-3-2000) και έχει αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. 3719101000 (πρώην Αρ. ΜΑΕ 45688/06/Β/00/30). Έδρα της Εταιρείας έχει ορισθεί ο Δήμος Αθηναίων και τα γραφεία της βρίσκονται στην Αθήνα, οδός Λ. Αθηνών 110, ΤΚ 10442. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες στην κατηγορία Κύριας Αγοράς αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η Εταιρεία, μετά την ολοκλήρωση της συγχώνευσης με απορρόφηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών, σύμφωνα με την απόφαση Κ2-7391/19.12.2013 του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας έχει ως καταστατικό σκοπό:

- τη συμμετοχή της σε εταιρείες και επιχειρήσεις οποιαδήποτε νομικής μορφής που αναπτύσσουν δραστηριότητες σχετικές με την υποστήριξη και λειτουργία οργανωμένων αγορών κεφαλαίου, καθώς και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων και παροχή υπηρεσιών, συναφών με την υποστήριξη και λειτουργία των οργανωμένων αγορών κεφαλαίου, στις εταιρείες που συμμετέχει και σε τρίτους που συμμετέχουν σε οργανωμένες αγορές κεφαλαίου ή που υποστηρίζουν την λειτουργία τους
- την οργάνωση και υποστήριξη της λειτουργίας αγοράς αξιών, αγορά παραγώγων καθώς και άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων (συμπεριλαμβανομένων των πάσης φύσεως προϊόντων με οποιαδήποτε αξίες αναφοράς) στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Στο τέλος του 2013 ολοκληρώθηκαν οι παρακάτω εταιρικές πράξεις: α) Με την εγκριτική απόφαση Κ2-7391/19.12.2013 του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας η ATHEX απορρόφησε το Χρηματιστήριο Αθηνών με αποτέλεσμα να διενεργεί πλέον η ίδια τη διαπραγμάτευση των συναλλαγών (οργάνωση και λειτουργία αγορών αξιών και παραγώγων καθώς και άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων) στο Χρηματιστήριο Αθηνών και β) με την εγκριτική απόφαση 39079/19.12.2013 του προέδρου Ε.Β.Ε.Θ. εγκρίθηκε η απόσχιση του κλάδου του κεντρικού Αποθετήριου Αξιών και των παρεχόμενων υπηρεσιών Μητρώου και Διακανονισμού καθώς και της δραστηριότητας διαχείρισης του Συστήματος Άυλων Τίτλων από την ATHEX και εισφορά του στο ATHEXCSD σύμφωνα με τον ν.2166/1993, με αποτέλεσμα οι ως άνω δραστηριότητες να εκτελούνται πλέον στο Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Α.Ε. (ATHEXCSD).

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του 2018 του Ομίλου και της Εταιρείας έχουν εγκριθεί στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 18.03.2019. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.athexgroup.gr. Οι εξαμηνιαίες και ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών του Ομίλου, ATHEXCSD και ATHEXClear, αν και δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, δημοσιεύονται στη διεύθυνση www.athexgroup.gr.

Οι Εταιρείες στις οποίες συμμετέχει η μητρική Εταιρεία με τις αντίστοιχες δραστηριότητές τους και ποσοστά συμμετοχής και περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης) είναι:

Εταιρεία	Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων Ανώνυμη Εταιρεία Με διακριτικό τίτλο ATHEX CSD
Έδρα	Αθήνα
Δραστηριότητα	Ο διακανονισμός των εξωχρηματιστηριών μεταβιβάσεων επί των κινητών αξιών. Η παροχή υπηρεσιών καταγραφής και διακανονισμού επί των άυλων τίτλων εισηγμένων ή μη στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή σε άλλα χρηματιστήρια ή οργανωμένες αγορές αξιών. Η παροχή υπηρεσιών σε θέματα: διανομής μερισμάτων, εξόφλησης τοκομεριδίων, διανομής αξιογράφων, μεσολάβησης στη μεταβίβαση δικαιωμάτων προτιμήσεως ή δικαιωμάτων σε λήψη μετοχών χωρίς αντάλλαγμα και η άσκηση κάθε συναφούς με τα πιο πάνω δραστηριότητας. Η ανάπτυξη, διαχείριση και εκμετάλλευση του μηχανογραφικού και λειτουργικού συστήματος καταχώρησης των άυλων αξιών. Η άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων για την πρώθηση και παροχή υπηρεσιών λογισμικού και χρήσης/αναμετάδοσης Πληροφορίας Χρηματοοικονομικών Αγορών (Market Data) της Ελλάδας και του εξωτερικού, ως Αναμετάδοτης Πληροφορίας (Data Vendor), καθώς και την εν γένει προβολή, διάθεση, υποστήριξη, παρακολούθηση λειτουργία και εμπορική εκμετάλλευση προϊόντων, συστημάτων και εφαρμογών εξειδικευμένου σχετικού

λογισμικού, βάσει αντίστοιχων συμβάσεων άδειας με μεταπώλησης και εμπορικής εκμετάλλευσης τους από την Εταιρεία.

% άμεσης συμμετοχής	31.12.2018	31.12.2017
ATHEX	100%	100%
ATHEX GROUP	100%	100%

Εταιρεία	Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Ανώνυμη Εταιρεία Με διακριτικό τίτλο ATHEXClear	
Έδρα	Αθήνα	
Δραστηριότητα	Η Διαχέιριση συστημάτων εκκαθάρισης ή και κεντρικού αντισυμβαλλόμενου, ως και παρεμφερών μηχανισμών με ομοειδή χαρακτηριστικά ή και συνδυασμών αυτών των συστημάτων για την άσκηση, στην Ελλάδα ή και στο εξωτερικό, δραστηριοτήτων οριστικοποίησης ή διευθέτησης ή τακτοποίησης της οριστικοποίησης των συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα και εν γένει η λειτουργία της ως διαχειριστή Συστήματος σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 72 επ. του ν.3606/2007 (ΦΕΚ Α/195/17.8.2007), όπως εκάστοτε ισχύουν.	
% άμεσης συμμετοχής	31.12.2018	31.12.2017
ATHEX	100%	100%
ATHEX GROUP	100%	100%

Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών, μολονότι είναι ο φορέας της αγοράς των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων και είναι ο κάτοχος των συστημάτων (ΟΑΣΗΣ, ΣΑΤ) μέσω των οποίων διενεργούνται οι συναλλαγές στα παράγωγα προϊόντα, δεν χρησιμοποιεί για ίδιο λογαριασμό τέτοια προϊόντα. Μετά την εγκριτική απόφαση της Νομαρχίας (20153/15.7.2010) για την απόσχιση της εκκαθάρισης των συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών από την ATHEX και την εισφορά του στην ATHEXClear, σύμφωνα με τον ν.2166/1993, από την 16/7/2010 η εκκαθάριση των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αθηνών διενεργείται από την ATHEXClear. Η ATHEXClear, θυγατρική της Εταιρείας, είναι κεντρικός αντισυμβαλλόμενος και διενεργεί την εκκαθάριση για κάθε συναλλαγή, ενώ δεν λογιστικοποιεί τις συναλλαγές αυτές. Το περιθώριο ασφάλισης που καταβάλλεται σε λογαριασμό που ανήκει στους επενδυτές, του οποίου η διαχείριση γίνεται από το Μέλος και δεσμεύεται υπέρ ATHEXClear, δεν καταχωρείται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι διαφόρων τύπων εγγυήσεις που λαμβάνουν η ATHEXClear και το Χρηματιστήριο Αθηνών από τα Μέλη τους, για την απόκτηση και διατήρηση της ιδιότητάς τους στις αγορές Αξιών και Παραγώγων λογιστικοποιούνται.

5.2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι εταιρικές και ενοποιημένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) καθώς και σύμφωνα με τις σχετικές Διερμηνείες τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών Προτύπων του ΣΔΛΠ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόζονται υποχρεωτικά για τις χρήσεις που λήγουν την 31 Δεκεμβρίου 2018. Δεν υπάρχουν πρότυπα και διερμηνείες προτύπων που να έχουν εφαρμοστεί πριν την ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής τους.

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, (εκτός από τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια καθώς και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία μέσω λοιπών εισοδημάτων τα οποία αποτιμώνται στην εύλογη αξία) και την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας «going concern».

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απαιτεί όπως η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε σημαντικές παραδοχές και λογιστικές εκτιμήσεις που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών Ενεργητικού και Παθητικού, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καθώς και τα παρουσιαζόμενα έσοδα και έξοδα κατά την υπό εξέταση χρήση. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι

υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις περιστάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα υπό εύλογες συνθήκες.

Οι τομείς όπου απαιτούν υψηλότερους βαθμούς κρίση και όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρατίθενται κατωτέρω:

Φόρος εισοδήματος

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις τόσο για την τρέχουσα όσο και για τις προηγούμενες χρήσεις υπολογίζονται με βάση τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν στις φορολογικές αρχές, χρησιμοποιώντας τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Ο φόρος εισοδήματος στην κατάσταση αποτελεσμάτων περιλαμβάνει τον φόρο του τρέχοντος έτους, όπως εκτιμάται ότι θα αναφέρεται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, καθώς και τους εκτιμώμενους πρόσθετους φόρους που ενδέχεται να επιβληθούν από τις φορολογικές αρχές κατά την εκκαθάριση των ανέλεγκτων χρήσεων. Οι παραδοχές αυτές λαμβάνουν υπόψη την εμπειρία του παρελθόντος και την ανάλυση των σημερινών γεγονότων και των περιστάσεων. Ως εκ τούτου, η τελική εκκαθάριση του φόρου εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από το φόρο εισοδήματος που έχει καταχωρηθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τα αρχικά αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει το φόρο εισοδήματος στη χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών θα λάβει χώρα (σημ. 5.41).

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Η Διοίκηση εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach) του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς απομείωσης υπολογίζεται με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων από πελάτες (σημείωση 5.32 & 5.3.25)

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις προκειμένου να καλύψουν επαρκώς τη ζημιά που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα και προέρχεται από αυτές τις απαιτήσεις

Εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των πελατών, δεν είναι πρακτικό να εξετάζεται η εισπραξμότητα του κάθε λογαριασμού ξεχωριστά, και ως εκ τούτου, σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων όλες οι απαιτήσεις εκτιμώνται με βάση ιστορικές τάσεις, καθώς και εκτιμήσεις αναφορικά με τις τρέχουσες και μελλοντικές συνθήκες της αγοράς.

Ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων καθώς και των άυλων περιουσιακών στοιχείων- Αποτίμηση

Η Διοίκηση προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις αναφορικά με την ωφέλιμη ζωή των αποσβεστών παγίων. Αυτές οι υπολειπόμενες ωφέλιμες ζωές επανεκτιμώνται περιοδικά για να εκτιμηθεί κατά πόσο συνεχίζουν να είναι κατάλληλες. Επίσης η Διοίκηση αξιολογεί τις συνθήκες της αγοράς των ακίνητων και προβαίνει σε εκτιμήσεις αναφορικά με την αποτίμηση τους (σημ. 5.29 & 5.30).

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, το ρυθμό αύξησης των μισθών και τα ποσοστά θνησιμότητας. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα και επαναξιολογούνται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

Η Διοίκηση προσπαθεί, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όπου η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρείται, να εκτιμά με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο τις παραμέτρους αυτές (σημ. 5.20).

Έλεγχος απομείωσης συμμετοχών

Η Εταιρεία διενεργεί τον σχετικό έλεγχο απομείωσης των συμμετοχών της όταν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης. Προκειμένου να γίνει ο έλεγχος απομείωσης γίνεται προσδιορισμός της αξίας χρήσης («value in use») των θυγατρικών. Ο εν λόγω προσδιορισμός της αξίας χρήσης απαιτεί να γίνει μία εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών της κάθε θυγατρικής και να επιλεγεί το κατάλληλο επιτόκιο προεξόφλησης, με βάση το οποίο θα καθοριστεί η παρούσα αξία των ανωτέρω μελλοντικών ροών (σημείωση 5.31).

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις εκπυπτόμενες προσωρινές διαφορές και μεταφερόμενες φορολογικές ζημίες στο βαθμό που είναι πιθανό ότι φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα στο μέλλον για να χρησιμοποιηθούν έναντι των εκπυπτόμενων προσωρινών διαφορών και μεταφερόμενων αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών. Σημαντικές εκτιμήσεις της Διοίκησης απαιτούνται για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί, με βάση τον πιθανό χρόνο και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το φορολογικό προγραμματισμό της οντότητας βλέπε (σημ. 5.36).

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων απαιτεί από τη Διοίκηση τη συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μη συμβούν καθώς και της επίδρασης που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στη δραστηριότητα του Ομίλου (σημ. 5.38).

Πηγές αβεβαιότητας εκτιμήσεων

Δεν υπάρχουν σημαντικές παραδοχές οι οποίες να έγιναν σχετικά με το μέλλον ή άλλες πηγές αβεβαιότητας των εκτιμήσεων και που να μπορούν να προκαλέσουν σημαντικό κίνδυνο για ουσιώδη προσαρμογή στη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος.

Η οικονομική κρίση της χώρας εντείνει την αβεβαιότητα και την ανησυχία, όμως μετά τη συμφωνία με τους δανειστές εντός ΕΕ και εντός της Ευρωζώνης και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του προγράμματος από τους θεσμούς, η Ελλάδα σταδιακά αναμένεται να ξεπεράσει την οικονομική κρίση και υποστηριζόμενη από τις σημαντικές και απαραίτητες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, να εισέλθει σε τροχιά ανάπτυξης.

Δρώσα οικονομική μονάδα (going concern)

Η Διοίκηση εξετάζει τα βασικά χρηματοοικονομικά στοιχεία και, κατά περίπτωση, την τήρηση των μεσοπρόθεσμων προϋπολογισμών, μαζί με τους υφιστάμενους δανειακούς όρους αν υπάρχουν, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η υπόθεση της δρώσας οικονομικής μονάδας (going concern) είναι κατάλληλη να χρησιμοποιηθεί για την κατάρτιση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Εκτιμάται ότι μετά τη συμφωνία με τους θεσμούς, την υπογραφή του τρίτου μνημονίου και την υλοποίηση των δεσμεύσεων, σταδιακά θα ξεπεραστεί η κρίση που αντιμετωπίζει η Ελληνική Οικονομία. Η θετική αξιολόγηση του προγράμματος από τους θεσμούς και η πλήρης άρση των capital controls θα βοηθήσει την επαναφορά του υγιούς οικονομικού κλίματος και περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Οι Εταιρείες του Ομίλου είναι πολύ καλά τοποθετημένες στην εγχώρια και διεθνή Χρηματιστηριακή αγορά και άρτια οργανωμένες ώστε να ξεπερνούν επιτυχώς τις όποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουν.

Τροποποιήσεις στα δημοσιευμένα στοιχεία του Ομίλου και της Εταιρείας της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος

Στο πλαίσιο της παροχής μεγαλύτερης διαφάνειας και ουσιαστικότερης πληροφόρησης των επενδυτών έγινε ανακατάταξη των κονδυλίων της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος. Αποτέλεσμα των αλλαγών είναι να

απαιτείται να προσαρμοστούν ανάλογα και τα δεδομένα της αντίστοιχης περσινής χρήσης τα οποία έχουν δημοσιευτεί, ώστε να είναι δυνατή η μεταξύ τους σύγκριση.

Ο παρακάτω πίνακας εμφανίζει την ταξινόμηση της δημοσιευμένης Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος του Ομίλου και της Εταιρείας, με βάση τις αλλαγές στην παρουσίαση των λογαριασμών που αποφάσισε να εφαρμόσει ο Όμιλος από τη χρήση 2017.

Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01	01.01	01.01	01.01
	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017
	Τροποποιημένα	Δημοσιευμένα	Τροποποιημένα	Δημοσιευμένα
Έσοδα				
Διαπραγμάτευση Συναλλαγών (Trading)	5.7	4.435	4.435	4.435
Εκκαθάριση Συναλλαγών (Clearing)	5.8	8.171	8.171	0
Διακανονισμός Συναλλαγών (Settlement)	5.9	1.493	1.493	0
Υπηρεσίες Χρηματιστηρίου	5.10	3.148	3.148	3.148
Υπηρεσίες Αποθετηρίου	5.11	2.580	2.580	0
Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	5.12	172	172	0
Διάχυση Πληροφόρησης (Data Feed)	5.13	3.204	3.204	3.482
Υπηρεσίες Πληροφορικής	5.14	309	309	263
Έσοδα επανατιμολογούμενων δαπανών	5.15	1.133	1.133	1.032
Νέες Υπηρεσίες (XNET, ΚΠ ΧΑΚ-Sibex, Πληρ.)	5.16	2.170	2.170	989
Λουπές Υπηρεσίες	5.17	597	597	675
Κύκλος κύριων εργασιών		27.412	27.412	14.024
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	5.18	(1.063)	(1.063)	(399)
Σύνολο εσόδων		26.349	26.349	13.625
Κόστος εργασιών και δαπανών				
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	5.19	9.458	9.458	5.387
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	5.20	810	810	439
Υπηρεσίες κοινής αφέλειας	5.21	671	671	90
Συντηρήσεις/μηχανογραφική υποστήριξη	5.22	1.270	1.270	924
Λουποί Φόροι	5.23	1.200	1.200	623
Διαχείριση κτηρίων/εξοπλισμού	5.24	514	514	112
Έξοδα μάρκετινγκ και διαφήμισης		0	278	0
Έξοδα συμμετοχής σε φορείς		0	315	0
Ασφάλιστρα		0	403	0
Έξοδα λειτουργίας		0	1.317	0
TtE - χρηματικός διακανονισμός		0	61	0
Λουπά λειτουργικά έξοδα	5.25	2.374	0	1.945
Σύνολο λειτουργικών εργασιών και δαπανών προ νέων δραστηριοτήτων και αποσβέσεων		16.297	16.297	9.520
Δαπάνες επανατιμολογούμενες	5.26	977	977	821
Δαπάνες νέων υπηρεσιών (XNET, ΚΠ ΧΑΚ-Sibex, Πληρ.)	5.27	1.092	1.092	247
Σύνολο κόστους λειτουργικών εργασιών με νέες δραστηριότητες		18.366	18.366	10.588
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)		7.983	7.983	3.037
Αποσβέσεις	5.28 & 5.29	(3.060)	(3.060)	(1.571)
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT)		4.923	4.923	1.466
Έσοδα κεφαλαίων	5.33	321	321	180
Έσοδα από μερίσματα	5.37	0	0	803
Χρηματοοικονομικά έξοδα	5.33	(166)	(166)	(49)
Κέρδη προ φόρων (EBT)		5.078	5.078	2.400
Φόρος εισοδήματος	5.39	(2.002)	(2.002)	(814)
Κέρδη μετά από φόρους		3.076	3.076	1.586

5.3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι βασικές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά τη σύνταξη των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων έχουν ως εξής:

5.3.1. Βάση ενοποίησης

(α) Θυγατρικές Εταιρείες

Οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Όμιλου και των θυγατρικών του Εταιρειών. Θυγατρικές είναι όλες οι Εταιρείες (συμπεριλαμβανομένου και των εταιρειών ειδικού σκοπού) στις οποίες ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της λειτουργίας τους. Ο Όμιλος ελέγχει μία εταιρεία όταν εκτίθεται σε, ή έχει δικαιώματα σε, διάφορες αποδόσεις της εταιρείας λόγω της συμμετοχής του και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει αυτές τις αποδόσεις μέσω της εξουσίας του στην εταιρεία αυτή.

Οι θυγατρικές Εταιρείες ενοποιούνται πλήρως από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος μεταφέρεται στον Όμιλο και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία ο έλεγχος παύει να υφίσταται.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τη μέθοδο της εξαγοράς για τη λογιστικοποίηση της συνένωσης επιχειρήσεων. Το τίμημα της εξαγοράς για την απόκτηση μιας θυγατρικής Εταιρείας υπολογίζεται ως το σύνολο των εύλογων αξιών των περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρθηκαν, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν και των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν από τον Όμιλο. Το αντίτιμο της συναλλαγής περιλαμβάνει επίσης την εύλογη αξία (fair value) των περιουσιακών στοιχείων ή των υποχρεώσεων που προκύπτουν από μια συμφωνία ενδεχόμενου ανταλλάγματος.

Σε μια συνένωση επιχειρήσεων οι συναφείς με την εξαγορά δαπάνες εξοδοποιούνται. Το αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία που αποκτούνται, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις επικετρούνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Σε περίπτωση ύπαρξης μη ελέγχουσας συμμετοχής, ο Όμιλος την αναγνωρίζει είτε στην εύλογη αξία, είτε στην αξία του μεριδίου της καθαρής θέσης της αποκτηθείσας εταιρείας.

Στη περίπτωση που μία απόκτηση πραγματοποιείται σε επιμέρους στάδια, η λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας που αποκτάται και κατείχε ο Όμιλος την ημερομηνία της εξαγοράς, επαναπροσδιορίζεται στην εύλογη αξία της. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από τον επαναπροσδιορισμό της εύλογης αξίας αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

Κάθε ενδεχόμενο τίμημα, που δίνεται από τον Όμιλο, αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του την ημερομηνία της εξαγοράς. Μεταγενέστερες αλλαγές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος, που θεωρήθηκε στοιχείο του ενεργητικού ή υποχρέωση, αναγνωρίζεται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39 είτε στην κατάσταση των αποτελεσμάτων, είτε ως αλλαγή των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Το ενδεχόμενο τίμημα που χαρακτηρίστηκε ως κεφάλαιο δεν επαναϋπολογίζεται και οι ακόλουθοι διακανονισμοί του γίνονται εντός των ιδίων κεφαλαίων.

Η υπεραξία που αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος κτήσης, είναι το υπερβάλλον ποσό του συνόλου του τιμήματος που καταβλήθηκε και του ποσού που αναγνωρίστηκε ως μη ελέγχουσα συμμετοχή, έναντι των καθαρών περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εφόσον η εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων είναι μεγαλύτερη του συνόλου του τιμήματος, το κέρδος από τη συναλλαγή αναγνωρίζεται στην κατάσταση του Συνολικού Εισοδήματος.

Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία επιμετράται στο κόστος μείον τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης. Για τους σκοπούς του ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία που δημιουργείται από την απόκτηση εταιρειών, κατανέμεται μετά την ημερομηνία εξαγοράς σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών του Όμιλου που αναμένεται να ωφεληθεί από την απόκτηση, ανεξαρτήτως αν τα στοιχεία του ενεργητικού ή οι υποχρεώσεις της αποκτηθείσας εταιρείας αποδίδονται στη μονάδα αυτή.

Στην περίπτωση που η υπεραξία κατανέμεται σε μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών και μέρος της δραστηριότητας αυτής της μονάδας εκποιηθεί, η υπεραξία που σχετίζεται με το μέρος της δραστηριότητας που εκποιήθηκε συμπεριλαμβάνεται στη λογιστική αξία αυτής, όταν καθορίζεται το κέρδος ή η ζημία από την

πώληση. Στην περίπτωση αυτή, η υπεραξία που εκποιήθηκε υπολογίζεται με βάση τις σχετικές αξίες της εκποιούμενης δραστηριότητας και του μέρους της μονάδας ταμειακών ροών που διατηρήθηκε.

Οι τυχόν ζημίες μερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και αν το υπόλοιπο καταστεί αρνητικό.

Στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε θυγατρικές εμφανίζονται στην αξία κτήσης μείον τις ζημίες απομείωσης, εφόσον υπάρχουν. Η αξία κτήσης προσαρμόζεται έτσι ώστε να ενσωματώνει τις αλλαγές στο τίμημα από τροποποιήσεις του ενδεχόμενου τιμήματος.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών Εταιρειών συντάσσονται την ίδια ημερομηνία και χρησιμοποιούνται τις ίδιες λογιστικές αρχές με τη Μητρική Εταιρεία. Οι ενδοεταιρικές συναλλαγές, τα υπόλοιπα και τα δεδουλευμένα κέρδη/ζημίες στις συναλλαγές μεταξύ των Εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται.

(β) Αλλαγές του ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές Εταιρείες χωρίς μεταβολή στο καθεστώς ελέγχου

Οι συναλλαγές με τις μη ελέγχουσες συμμετοχές που έχουν ως αποτέλεσμα την διατήρηση του ελέγχου μιας θυγατρικής από τον Όμιλο θεωρούνται συναλλαγές των ιδίων κεφαλαίων, δηλαδή συναλλαγές μεταξύ των ιδιοκτητών. Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας του καταβληθέντος τιμήματος και του μέρους της λογιστικής αξίας των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής Εταιρείας που αποκτήθηκε αναγνωρίζεται επίσης, στα ίδια κεφάλαια.

(γ) Πώληση θυγατρικών Εταιρειών

Όταν ο Όμιλος παύει να έχει τον έλεγχο, το εναπομένον ποσοστό συμμετοχής επιμετράται εκ νέου στην εύλογη αξία του, ενώ τυχόν διαφορές που προκύπτουν σε σχέση με την τρέχουσα αξία καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Κατόπιν, το περιουσιακό αυτό στοιχείο αναγνωρίζεται ως συγγενής επιχείρηση, κοινοπραξία ή χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ενεργητικού στην εύλογη αυτή αξία.

Επιπροσθέτως, σχετικά ποσά που είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο που θα ακολουθούνταν σε περίπτωση πώλησης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, δηλαδή μπορεί να μεταφερθούν στα αποτελέσματα.

(δ) Συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες

Συγγενείς είναι οι εταιρείες, στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιφροή, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΛΠ 28, αλλά δεν ασκεί έλεγχο. Γενικά, ουσιώδης επιφροή προκύπτει όταν ο Ομίλος κατέχει μεταξύ του 20% και του 50% επί των δικαιωμάτων ψήφου. Η ύπαρξη και η επιφροή δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου, που είναι άμεσα εξασκήσιμα ή μετατρέψιμα, λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση της άσκησης ουσιώδους επιφροής από τον Όμιλο.

Οι συμμετοχές σε συγγενείς εταιρίες αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η επένδυση σε συγγενείς εταιρείες αρχικά καταχωρείται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης στο κόστος, το οποίο αυξάνεται ή μειώνεται με την αναλογία του Ομίλου στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρείας μετά την ημερομηνία εξαγοράς. Ο Όμιλος ελέγχει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εάν υπάρχει ένδειξη, ότι μια επένδυση σε συγγενή εταιρεία έχει υποστεί απομείωση. Εάν υπάρχει τέτοια ένδειξη, διενεργείται έλεγχος απομείωσης (impairment test), συγκρίνοντας το ανακτήσιμο ποσό της επένδυσης με την λογιστική αξία της επένδυσης. Στην περίπτωση που η λογιστική αξία της επένδυσης υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία, απομειώνεται η λογιστική αξία στην ανακτήσιμη.

Η ζημία απομείωσης, που έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενες χρήσεις, μπορεί να αντιστραφεί μόνο σε περίπτωση κατά την οποία υπάρχει μεταβολή στις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού της επένδυσης, από την τελευταία φορά που είχε αναγνωριστεί ζημία απομείωσης. Στην περίπτωση αυτή, η λογιστική αξία της επένδυσης αυξάνεται μέχρι το ανακτήσιμο ποσό και η εν λόγω αύξηση αποτελεί αντιστροφή της ζημίας απομείωσης.

Το μερίδιο του Ομίλου στα αποτελέσματα της συγγενούς εταιρείας καταχωρείται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων και το μερίδιο στα αποθεματικά καταχωρείται στα αποθεματικά του Ομίλου. Οι σωρευτικές μεταβολές των αποθεματικών / αποτελεσμάτων προσαρμόζονται την λογιστική αξία της επένδυσης στη συγγενή εταιρεία. Όταν το μερίδιο του Ομίλου στις ζημίες μιας συγγενούς εταιρείας ισούται ή υπερβαίνει το ποσό της

συμμετοχής του σε αυτήν, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν έχει αναλάβει σχετικές υποχρεώσεις ή έχει κάνει πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς εταιρείας.

Τα σημαντικά κέρδη και οι ζημίες από συναλλαγές μεταξύ της συγγενούς εταιρείας με τον Όμιλο απαλείφονται κατά το ποσοστό, που κατέχει ο Όμιλος σε αυτή.

Κέρδη ή ζημίες από πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής σε συγγενείς εταιρείες αναγνωρίζονται στην Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης. Στην περίπτωση απώλειας της ουσιώδους επιρροής σε συγγενή εταιρεία, ο Όμιλος επιμετρά στην εύλογη αξία όποια διακρατούμενη επένδυση από συγγενή εταιρεία. Η διαφορά μεταξύ λογιστικής αξίας της επένδυσης και της εύλογης αξίας της κατά την ημερομηνία απώλειας της ουσιώδους επιρροής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Ως εύλογη αξία της εταιρείας που παύει να είναι συγγενής, θεωρείται η εύλογη αξία η οποία προσδιορίστηκε κατά την αναγνώριση της επένδυσης ως χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού.

5.3.2. Μετατροπή ξένου νομίσματος

Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων των Εταιρειών του Ομίλου επιμετρούνται στο νόμισμα του οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο κάθε Εταιρεία λειτουργεί (λειτουργικό νόμισμα). Οι Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Μητρικής Εταιρείας.

Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που υφίστανται κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τον διακανονισμό συναλλαγών σε ξένο νόμισμα καθώς και από την αποτίμηση, στο τέλος της χρήσης, των νομισματικών στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων που είναι εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

5.3.3. Πάγια περιουσιακά στοιχεία

Επενδύσεις σε Ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται τα ακίνητα τα οποία κατέχονται είτε για απόδοση ενοικίων είτε για κεφαλαιουχικό κέρδος είτε και για τα δύο. Ως επενδύσεις σε ακίνητα θεωρούνται μόνο οι εδαφικές εκτάσεις και τα κτίρια.

Επενδύσεις σε ακίνητα αρχικώς επιμετρούνται στο κόστος. Στο αρχικό κόστος περιλαμβάνονται και τα έξοδα συναλλαγών: επαγγελματικές και νομικές δαπάνες, φόροι μεταβίβασης και άλλα άμεσα κόστη.

Μετά την αρχική επιμέτρηση οι Επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις της αξίας τους.

Μεταφορές σε Επενδύσεις από ακίνητα γίνονται μόνο όταν μεταβληθεί ο σκοπός της χρήσης τους, που καταδεικνύεται με το πέρας της χρήσης τους, στην έναρξη μακροχρόνιας χρηματοδοτικής μίσθωσης σε τρίτους ή την ολοκλήρωση της κατασκευής ή ανάπτυξής τους. Μεταφορές από Επενδύσεις σε Ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή στο σκοπό της χρήσης τους, όπως καταδεικνύεται από την έναρξη της χρήσης τους από τον Όμιλο ή την έναρξη της ανάπτυξής τους με σκοπό την πώληση.

Για μεταφορά από Επενδύσεις σε ακίνητα που απεικονίζεται στην εύλογη αξία σε ιδιοχρησιμοποιούμενο από ιδιοκτήτη ακίνητο, το κόστος του ακινήτου για τη μετέπειτα λογιστική του αντιμετώπιση (σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 16), είναι το κόστος κτήσεως μείον οι συσσωρευμένες αποσβέσεις.

Οι αποσβέσεις των Επενδύσεων σε Ακίνητα (πλην των εδαφικών εκτάσεων, τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία εκτιμάται σε 25 έτη.

Η ωφέλιμη ζωή των Επενδύσεων σε Ακίνητα και η υπολειμματική τους αξία αναθεωρούνται ετησίως. Όταν οι λογιστικές αξίες των Επενδύσεων σε Ακίνητα υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια

Τα ακίνητα (οικόπεδα - κτίρια) που ανήκουν στα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις αναπροσαρμοσμένες αξίες τους με την πρώτη εφαρμογή των ΔΠΧΑ και στη συνέχεια σε εύλογη αξία που βασίζεται σε αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται από ανεξάρτητους εκτιμητές, μείον τις μεταγενέστερες αποσβέσεις των κτιρίων. Οι αποτιμήσεις διεξάγονται τακτικά ούτως ώστε ή εύλογη αξία του αναπροσαρμοσμένου περιουσιακού στοιχείου να μη διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική του αξία.

Τα υπόλοιπα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία απεικονίζονται στο κόστος κτήσεως στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρρυπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο αν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον όμιλο και εφόσον το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, όταν πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην των εδαφικών εκτάσεων, τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους.

Οι ωφέλιμες ζωές των παγίων εμφανίζονται κατωτέρω:

	Ωφέλιμη Ζωή μετά την 1/1/2014
Κτίρια και τεχνικά έργα	25 χρόνια ή 4%
Μηχανολογικός εξοπλισμός	5 χρόνια ή 20%
Μεταφορικά μέσα	6,25 χρόνια ή 16%
Λοιπός εξοπλισμός	5-10 χρόνια ή 20-10%

Η ωφέλιμη ζωή των ενσωμάτων παγίων και οι υπολειμματικές αξίες αναθεωρούνται ετησίως. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Κατά την απόσυρση ή πώληση κάποιου περιουσιακού στοιχείου, το σχετικό κόστος και οι σωρευμένες αποσβέσεις διαγράφονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη χρονική περίοδο της απόσυρσης ή της πώλησης και τα σχετικά κέρδη ή ζημίες αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

5.3.4. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται άδειες λογισμικού, που αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, που προϋπολογίζεται σε 5 έτη.

Τονίζεται ότι οι συντελεστές απόσβεσης που εφαρμόζονται από τον Όμιλο για τις δαπάνες ανάπτυξης - αναβάθμισης των βασικών συστημάτων που κεφαλαιοποιούνται ανέρχονται σε 20% για όσες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται από 1.1.2018 και 10% για τις προγενέστερες.

5.3.5. Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία χρηματοοικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Οι καταχωριμένες αξίες των

περιουσιακών στοιχείων αναθεωρούνται για τυχόν απομείωση όποτε τα γεγονότα ή οι αλλαγές περιστάσεων υποδεικνύουν ότι η καταχωρημένη αξία ίσως να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η καταχωρημένη αξία ενός στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος. Το ανακτήσιμο ποσό υπολογίζεται ως το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξοδα πώλησης και της αξίας σε χρήση.

Η εύλογη αξία μείον έξοδα πώλησης είναι το ποσό που προκύπτει από την πώληση ενός στοιχείου σε ανεξάρτητη συναλλαγή μεταξύ ενήμερων και πρόθυμων μερών, μετά την αφαίρεση όλων των άμεσων επιπρόσθετων εξόδων πώλησης, ενώ η αξία σε χρήση είναι η τρέχουσα αξία της εκτιμώμενης μελλοντικής ταμειακής ροής που αναμένεται να προκύψει από τη συνεχιζόμενη χρήση του στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του. Για την αξιολόγηση της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο κατώτατο επίπεδο για το οποίο υπάρχουν ξεχωριστές αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές.

5.3.6. Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για μια οικονομική οντότητα και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο για μια άλλη οικονομική οντότητα.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται, κατά την αρχική αναγνώριση, και μεταγενέστερα επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (εξαιρουμένων των μετοχικών τίτλων) στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως SPPI (“solely payments of principal and interest”) κριτήριο και γίνεται σε επίπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- στο αποσβεσμένο κόστος
- στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία που να αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος μπορεί να επιλέξει να ταξινομήσει αμετάκλητα τις συμμετοχικές επενδύσεις του ως συμμετοχικούς τίτλους που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων όταν πληρούν τον ορισμό της καθαρής θέσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση, και δεν κατέχονται προς εμπορία. Η ταξινόμηση καθορίζεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο.

Τα κέρδη και οι ζημίες από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα κέρδη ή τις ζημίες. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως άλλα έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν έχει αποδειχθεί το δικαιώμα πληρωμής, εκτός εάν ο Όμιλος επωφελείται από τα έσοδα αυτά ως ανάκτηση μέρους του κόστους του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, οπότε τα κέρδη αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης.

Ο Όμιλος επέλεξε να ταξινομήσει τις εισηγμένες μετοχές που κατέχει στην κατηγορία αυτή.

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος και η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία διατηρεί το δικαιώμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- ο Όμιλος ή η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαιώμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν ο Όμιλος ή η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν ο Όμιλος ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, ο Όμιλος αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει ο Όμιλος ή η Εταιρεία.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέεται. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Ομίλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

5.3.7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις δύναται να περιλαμβάνουν εγγυήσεις μισθωμάτων, εγγυήσεις προς οργανισμούς κοινής αφέλειας (ΟΤΕ, ΔΕΗ κλπ.) και λοιπά ποσά μακροπρόθεσμης διάρκειας. Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

5.3.8. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμούνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία οικονομικών καταστάσεων όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμούνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος οικονομικών καταστάσεων ώστε να αντανακλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους.

Αποτελεί πολιτική του Ομίλου να μη διαγράφεται σχεδόν καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές νομικές ενέργειες για την είσπραξή της. Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες και χρεώστες συνήθως διακανονίζονται μέχρι 60 ημέρες για τον Όμιλο και την Εταιρεία, ενώ σε περιπτώσεις μη έγκαιρης είσπραξης δεν καταλογίζονται τόκοι υπερημερίας στους πελάτες.

5.3.9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις, υψηλής ρευστοποιησιμότητας και χαμηλού ρίσκου.

Για τη σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

5.3.10. Διαθέσιμα τρίτων σε τραπεζικούς λογαριασμούς ATHEXClear

Η Εταιρεία προκειμένου να εναρμονισθεί με το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που καθορίζεται από τον κανονισμό 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβούλιου (Κανονισμός EMIR) τηρεί όλες τις εξασφαλίσεις σε μετρητά που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης από την Εταιρεία και σχετίζονται με την αγορά αξιών και την αγορά παραγώγων, καθώς επίσης και τα ίδια ταμειακά διαθέσιμα σε λογαριασμό της που τηρεί ως άμεσος συμμετέχων μέσω διαδικτύου στο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίου και Διακανονισμού σε συνεχή χρόνο (TARGET2-GR), στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Συνεπώς τα ίδια διαθέσιμα και τα διαθέσιμα τρίτων (ασφάλειες) κατατίθενται στον ίδιο λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear, στην Τράπεζα της Ελλάδος, με αποτέλεσμα να είναι απαραίτητος ο διαχωρισμός τους ώστε οι

εξασφαλίσεις που εισπράττει η ATHEXClear να απεικονίζονται ξεχωριστά στο κυκλοφορούν ενεργητικό της 31.12.2018 και 31.12.2017. Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31.12.2018 και 31.12.2017 απεικονίζονται ισόποσα και στο κυκλοφορούν ενεργητικό και στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ως «διαθέσιμα τρίτων σε τραπεζικό λογαριασμό Εταιρείας» και αφορούν ασφάλειες στην αγορά αξιών και παραγώγων που ήταν κατατεθειμένα στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear στην ΤτΕ την 31.12.2018 και την 31.12.2017 αντίστοιχα.

5.3.11. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία.

Ίδιες μετοχές είναι οι μετοχές EXAE που αγοράζονται, μέσω Χρηματιστηρίου, από την Εταιρεία ή θυγατρική του Ομίλου μετά από απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Η αξία κτήσης καθώς και τα έξοδα απόκτησης των ιδίων μετόχων απεικονίζονται βάσει ΔΠΧΑ στην καθαρή θέση αφαιρετικά του μετοχικού κεφαλαίου.

Το κόστος κτήσης ιδίων μετόχων εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας, έως ότου οι ίδιες μετοχές πουληθούν ή ακυρωθούν.

5.3.12. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζονται βάσει των Οικονομικών Καταστάσεων, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Ο φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τα κέρδη της κάθε Εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις, τους πρόσθετους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από τους φορολογικούς ελέγχους των φορολογικών αρχών και από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος βάσει των θεσμοθετημένων φορολογικών συντελεστών.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης και προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται όταν προκύπτει κατά την αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή μίας υποχρέωσης από συναλλαγή η οποία δεν συνιστά σε ενοποίηση επιχειρήσεων και κατά το χρόνο της συναλλαγής, αυτή δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογητέο αποτέλεσμα (κέρδος / ζημία).

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και αναμένεται να εφαρμοστούν όταν το σχετικό στοιχείο Ενεργητικού θα ανακτηθεί ή η υποχρέωση θα διακανονιστεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση κατά την οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από τον Όμιλο και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νόμιμα εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίζονται οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή είτε στην ίδια επιχείρηση που είναι υπόχρεη φόρου είτε σε διαφορετικές επιχειρήσεις που είναι υπόχρεες φόρου, όταν υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιηθούν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση.

5.3.13. Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές (συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περιθαλψη, κτλ.).

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών του Ομίλου αφορά στη νομική υποχρέωσή του για καταβολή στο προσωπικό εφάπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για το πρόγραμμα αυτό είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή, ανάλογα με το δεδουλευμένο δικαίωμα των εργαζομένων και σε σχέση με τη χρονική στιγμή που αναμένεται να καταβληθεί η παροχή αυτή.

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπρόθεσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα καταχωρούνται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα (σημ.5.20).

5.3.14. Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με την επιδότηση ενσώματων παγίων στοιχείων αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη εξασφάλιση ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ότι η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί για την καταβολή τους. Όταν οι κρατικές επιχορηγήσεις σχετίζονται με ένα περιουσιακό στοιχείο, η εύλογη αξία πιστώνεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με ετήσιες ισόποσες δόσεις με βάση την αναμενόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου που επιχορηγήθηκε. Όταν η επιχορήγηση σχετίζεται με τη δαπάνη, αναγνωρίζεται ως έσοδο στη διάρκεια της χρήσεως που απαιτείται για την αντιστοίχιση της επιχορήγησης σε συστηματική βάση στις δαπάνες τις οποίες προορίζεται να αποζημιώσει. Οι αποσβέσεις των επιχορηγήσεων εμφανίζονται στα «Λοιπά Έσοδα» στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

5.3.15. Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

- η Εταιρεία έχει μια παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα γεγονότος του παρελθόντος,

- πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της δέσμευσης και είναι δυνατό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της δέσμευσης.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις.

Αν η επίπτωση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική οι προβλέψεις αναγνωρίζονται σε προεξοφλημένη βάση με την χρήση ενός προ φόρου επιτοκίου που αντανακλά τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για την διαχρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, εκτός και αν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικού οφέλους είναι πιθανή.

5.3.16. Αναγνώριση Εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των συναλλαγών, καθαρά από τους ανακτώμενους φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα ενδοομιλικά έσοδα μέσα στον Όμιλο διαγράφονται πλήρως. Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν έσοδα, εξαιρουμένων των εσόδων από τόκους, μερίσματα καθώς και από οποιαδήποτε άλλη πηγή που προέρχεται από χρηματοοικονομικά μέσα (τα οποία αναγνωρίζονται με βάση το ΔΠΧΑ 9), στο βαθμό που αντικατοπτρίζουν το τίμημα το οποίο η Εταιρεία δικαιούται από τη μεταβίβαση των αγαθών και των υπηρεσιών με βάση μια προσέγγιση πέντε βημάτων:

- Αναγνώριση των συμβάσεων με τους πελάτες
- Αναγνώριση των όρων εκτέλεσης των συμβάσεων
- Προσδιορισμός του τιμήματος της συναλλαγής
- Επιμερισμός του τιμήματος της συναλλαγής ανάλογα με τους όρους εκτέλεσης των συμβάσεων
- Αναγνώριση του εσόδου όταν η Εταιρεία εκπληρώνει τους όρους εκτέλεσης των συμβάσεων.

Τα παρακάτω συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται κατά την αναγνώριση του εσόδου:

Έσοδα από μετοχικές αξίες, ομόλογα, ETF's (Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση & Διακανονισμός)

Αφορούν συνδρομές Μελών βάσει χρηματιστηριακών συναλλαγών στην αγορά αξιών.

Τα έσοδα από συναλλαγές μετοχών, ομολόγων κλπ. αναγνωρίζονται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της συναλλαγής και τη σχετική διενέργεια της εκκαθάρισης και του διακανονισμού της στο Χρηματιστήριο.

Η είσπραξη των συναλλαγών για την αγορά αξιών γίνεται την επόμενη ημέρα του διακανονισμού ή την Τρίτη εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα, εφόσον το Μέλος υποβάλλει σχετικό αίτημα.

Έσοδα από παράγωγα προϊόντα

Αφορούν συνδρομές Μελών βάσει χρηματιστηριακών συναλλαγών στην αγορά παραγώγων.

Τα έσοδα από αγορά παραγώγων αναγνωρίζονται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης της συναλλαγής στο Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της ATHEXClear, που αποτελεί τον βραχίονα εκκαθάρισης συναλλαγών.

Η είσπραξη των συναλλαγών για την αγορά παραγώγων γίνεται την επόμενη ημέρα του διακανονισμού.

Έσοδα από Μέλη (δικαιώματα)

Αφορά λοιπές συνδρομές Μελών και υπηρεσίες πληροφορικής προς Μέλη.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται με την έκδοση των τιμολογίων στα Μέλη κάθε τέλος του μήνα ή του τριμήνου που αφορούν.

Έσοδα από εισηγμένες εταιρείες

Τα έσοδα αναφέρονται σε εφάπαξ δικαιώματα, εισαγωγές εταιρειών, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και υπηρεσίες συστήματος ΕΡΜΗΣ και αναγνωρίζονται κατά το χρόνο έκδοσης των αντίστοιχων τιμολογίων, όταν ολοκληρώνεται η εταιρική πράξη. Επιπλέον περιλαμβάνονται συνδρομές οι οποίες αναγνωρίζονται ως έσοδα στην αρχή κάθε τριμήνου.

Έσοδα από παροχείς πληροφόρησης (Vendors)

Τα έσοδα από την πηγή αυτή αναγνωρίζονται με την έκδοση τιμολογίων, ταυτόχρονα με την ολοκλήρωση της προσφερόμενης υπηρεσίας.

Υπηρεσίες πληροφορικής

Τα έσοδα από υπηρεσίες πληροφορικής καταχωρούνται με βάση το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας. Αφορούν δίκτυα χρηματιστηριακών συναλλαγών και άδειες χρήσης τερματικών ΣΑΤ.

Λοιπές υπηρεσίες

Τα έσοδα από λοιπές υπηρεσίες αφορούν εκπαίδευση, ενοίκια και παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών και καταχωρούνται με βάση το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας.

Έσοδα από Τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει ένδειξη για απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους, το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

Μερίσματα

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν θεμελιώνεται το δικαίωμα είσπραξης από τους μετόχους, δηλαδή μετά την έγκρισή τους από τη Γενική Συνέλευση.

5.3.17. Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται στο κόστος που ταυτίζεται με την εύλογη αξία της μελλοντικής πληρωμής για τις αγορές των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν. Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόροι λογαριασμοί και συνήθως διακανονίζονται μέχρι 60 ημέρες για τον Όμιλο και την Εταιρεία.

5.3.18. Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ("Κατάσταση Αποτελεσμάτων"), σε δεδουλευμένη βάση.

Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στα ίδια Κεφάλαια, καθαρή από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος (μέχρι την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων), ενώ καταχωρείται ως υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

5.3.19. Κέρδη / (Ζημίες) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη/(ζημίες) που αναλογούν στους μετόχους της Μητρικής Εταιρείας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας το μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο ως ίδιες μετοχές.

Τα απομειωμένα κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους της Μητρικής (αφού αυτό προσαρμοστεί με τις επιδράσεις όλων των δυνητικών τίτλων μετοχών που απομειώνουν τη συμμετοχή) με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους (προσαρμοσμένο για την επίδραση όλων των δυνητικών τίτλων μετοχών που απομειώνουν τη συμμετοχή), εξαιρώντας το μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν από τον Όμιλο ως κοινές μετοχές).

5.3.20. Έρευνα και ανάπτυξη

Οι δαπάνες για ερευνητικές δραστηριότητες, που πραγματοποιούνται με την προοπτική να αποκτήσει η Εταιρεία νέες τεχνικές γνώσεις και αντιλήψεις, αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Οι αναπτυξιακές δραστηριότητες προϋποθέτουν την εκπόνηση μελέτης ή προγράμματος για την παραγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών. Τα έξοδα ανάπτυξης κεφαλαιοποιούνται μόνο αν το κόστος ανάπτυξης μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, το προϊόν ή η διαδικασία είναι παραγωγικά, τεχνικά και εμπορικά υλοποιήσιμη, αναμένονται στο μέλλον οικονομικά οφέλη, και ο Όμιλος έχει την πρόθεση, έχοντας ταυτόχρονα στη διάθεση του επαρκείς πόρους, να ολοκληρώσει την ανάπτυξη και να χρησιμοποιήσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Η κεφαλαιοποίηση των δαπανών περιλαμβάνει το κόστος των άμεσων εξόδων συμβουλευτικών υπηρεσιών, την άμεση εργασία και κατάλληλη αναλογία των γενικών εξόδων. Λοιπές δαπάνες ανάπτυξης αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Οι δαπάνες ανάπτυξης που έχουν κεφαλαιοποιηθεί αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης και δεν τίθεται ένδεικη απομείωσης.

Μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα αναμενόμενα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο στο οποίο αναφέρονται. Όλες οι άλλες δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για εσωτερικώς δημιουργούμενη υπεραξία και εμπορικά σήματα, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Η απόσβεση αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των άυλων περιουσιακών στοιχείων από την ημερομηνία που είναι διαθέσιμα για χρήση. Η ωφέλιμη ζωή για την τρέχουσα και συγκριτική περίοδο στην κεφαλαιοποίηση κόστους Ανάπτυξης είναι 10 χρόνια για τις κεφαλαιοποιηθείσες δαπάνες μέχρι την 31.12.2017, ενώ για την κεφαλαιοποίηση του κόστους ανάπτυξης από 1.1.2018 και εφεξής χρησιμοποιείται η πενταετία (5χρόνια).

Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από τη διαγραφή ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης, αν υπάρχει, και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου. Αυτό το κέρδος ή η ζημιά αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος όταν το περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται.

5.3.21. Μισθώσεις

Ο καθορισμός του κατά πόσο μία συναλλαγή εμπεριέχει μίσθωση ή όχι βασίζεται στην ουσία της συναλλαγής κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής σύμβασης, δηλαδή κατά πόσο η εκπλήρωση της συναλλαγής εξαρτάται από τη χρησιμοποίηση ενός ή περισσοτέρων περιουσιακών στοιχείων ή κατά πόσο η συναλλαγή εκχωρεί δικαιώματα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου.

Ο Όμιλος ως μισθωτής:

Περιπτώσεις μισθώσεων περιουσιακών στοιχείων από τρίτους όπου ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του περιουσιακού στοιχείου αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές και τα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Όλες οι μισθώσεις του Ομίλου αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Αναφέρονται σε μισθώσεις χώρων γραφείων κτλ.

Ο Όμιλος ως εκμισθωτής:

Περιπτώσεις εκμισθώσεων περιουσιακών στοιχείων σε τρίτους όπου ο Όμιλος δεν μεταβιβάζει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ενός περιουσιακού στοιχείου αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές και τα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έσοδο στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα αρχικά άμεσα κόστη που επιβαρύνουν τους εκμισθωτές κατά τη διαπραγμάτευση μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης στην ίδια βάση με το έσοδο της μίσθωσης.

Ο Όμιλος εκμισθώνει χώρους γραφείων. Οι μισθώσεις αυτές αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις.

5.3.22. Προσδιορισμός εύλογων αξιών

Η εύλογη αξία ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου είναι η τιμή που θα λάμβανε κάποιος για την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου ή που θα κατέβαλε κάποιος για τη μεταβίβαση μιας υποχρέωσης σε μια κανονική συναλλαγή μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά κατά την ημερομηνία επιμέτρησης. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2018 προσδιορίστηκε με την καλύτερη δυνατή εκτίμηση από τη Διοίκηση. Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα ή είναι αυτά περιορισμένα από ενεργές χρηματαγορές οι αποτιμήσεις των εύλογων αξιών έχουν προκύψει από την εκτίμηση της Διοίκησης σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες που υπάρχουν.

Ο Όμιλος παρέχει τις απαραίτητες γνωστοποιήσεις σχετικά με την επιμέτρηση της εύλογης αξίας μέσω μίας ιεράρχησης τριών επιπέδων:

Επίπεδο 1: Διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις,

Επίπεδο 2: Λοιπές τεχνικές για τις οποίες όλες οι εισροές που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία είναι παρατηρήσιμες, είτε άμεσα είτε έμμεσα,

Επίπεδο 3: Τεχνικές που χρησιμοποιούν δεδομένα που έχουν σημαντική επίδραση στην καταγεγραμμένη εύλογη αξία και δεν βασίζονται σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρούνται στην εύλογη αξία, κατηγοριοποιημένα στα διάφορα επίπεδα της ιεραρχίας εύλογων αξιών.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 έχουν ως εξής:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Στοιχεία Ενεργητικού			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια (Οικόπεδα – κτήρια)			21.975
Χρηματοοικονομικά στοιχεία εύλογης αξίας μέσω λοιπών εισοδημάτων	561		

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που επιμετρούνται στην εύλογη αξία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 έχουν ως εξής:

	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Στοιχεία Ενεργητικού			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια (Οικόπεδα – κτήρια)			20.420
Χρηματοοικονομικά στοιχεία εύλογης αξίας μέσω λοιπών εισοδημάτων	2.052		

Όπως αναφέρεται λεπτομερώς στη σημείωση 5.29 ο Όμιλος προχώρησε την 31.12.2018 σε ανεξάρτητη εκτίμηση των ακινήτων από ανεξάρτητους αναγνωρισμένους εκτιμητές.

Στη σημείωση 5.29 περιγράφεται αναλυτικά η μεθοδολογία αποτίμησης, η διαδικασία εκτίμησης που πραγματοποιήθηκε καθώς και οι σχετικές πληροφορίες αναφορικά με τα μη παρατηρήσιμα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν στις εκτιμήσεις των εν λόγω ακινήτων.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης δεν υπήρξαν μεταφορές μεταξύ των επιπέδων 1 και 2 ούτε μεταφορές εντός και εκτός του επιπέδου 3 κατά την επιμέτρηση της εύλογης αξίας. Επίσης, κατά τη διάρκεια της ίδια περιόδου δεν υπήρξε μεταβολή στο σκοπό κάποιου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που θα οδηγούσε σε διαφορετική ταξινόμηση αυτού του στοιχείου.

Τα ποσά με τα οποία εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, τα διαθέσιμα, οι απαιτήσεις και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, προσεγγίζουν τις αντίστοιχες εύλογες τους αξίες λόγω της βραχυπρόθεσμης λήξης τους. Κατά συνέπεια δεν υφίστανται διαφορές μεταξύ των εύλογων αξιών και των αντίστοιχων λογιστικών αξιών των χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού. Η Εταιρεία δεν χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία κατείχαν:

- γήπεδα και κτήρια που αποτιμώνται σε εύλογη αξία ύψους €19,5 εκ και €5,2 αντίστοιχα ο "Όμιλος και €2 εκ. και €700 χιλ. η Εταιρεία, που ταξινομούνται στο επίπεδο 3,
- συμμετοχικούς τίτλους σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων εισηγμένους στο χρηματιστήριο ύψους €561 χιλ. που ταξινομούνται στο επίπεδο 1.

5.3.23. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1.1.2018 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών που εφαρμοζόταν βάσει του ΔΛΠ 39. Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 καθιερώνει μία προσέγγιση της λογιστικής αντιστάθμισης βασιζόμενη σε αρχές και αντιμετωπίζει ασυνέπειες και αδυναμίες στο προηγούμενο μοντέλο του ΔΛΠ 39. Η επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου στον Όμιλο περιγράφεται στις σημειώσεις 5.32 & 5.3.25

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβόλαια με Πελάτες»

Το ΔΠΧΑ 15 εκδόθηκε τον Μάιο του 2014. Σκοπός του προτύπου είναι να παρέχει ένα ενιαίο, κατανοητό μοντέλο αναγνώρισης των εσόδων από όλα τα συμβόλαια με πελάτες ώστε να βελτιώσει τη συγκριτικότητα μεταξύ εταιρειών του ίδιου κλάδου, διαφορετικών κλάδων και διαφορετικών κεφαλαιαγορών. Περιλαμβάνει τις αρχές

που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα αναγνωρίζει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Δεν υπάρχει επίδραση από την υιοθέτηση αυτού του προτύπου στον Όμιλο και στην Εταιρεία.

ΔΠΧΑ 4 (Τροποποιήσεις) “Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα στο ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια”

Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και όχι στην κατάσταση αποτελεσμάτων τις τυχόν αποκλίσεις που πρόκεινται λόγω της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021. Οι οντότητες οι οποίες έχουν επιλέξει να αναβάλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, συνεχίζουν να εφαρμόζουν το ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα. Δεν υπάρχει επίδραση από την υιοθέτηση αυτού του προτύπου στον Όμιλο και στην Εταιρεία.

ΔΠΧΑ 2 (Τροποποιήσεις) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών”

Η τροποποίηση παρέχει διευκρινήσεις σχετικά με την βάση επιμέτρησης όσον αφορά παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται σε μετρητά και τον λογιστικό χειρισμό σχετικά με τροποποιήσεις σε όρους που μεταβάλλουν μία παροχή που διακανονίζεται σε μετρητά σε παροχή που διακανονίζεται σε συμμετοχικούς τίτλους. Επιπλέον εισάγουν μία εξαίρεση όσον αφορά τις αρχές του ΔΠΧΑ 2 με βάση την οποία μία παροχή θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν να επρόκειτο να διακανονιστεί εξ ολοκλήρου σε συμμετοχικούς τίτλους, στις περιπτώσεις όπου ο εργοδότης υποχρεούται να παρακρατά ένα ποσό προς κάλυψη των φορολογικών υποχρεώσεων των εργαζομένων που προκύπτουν από παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και να το αποδίδει στις φορολογικές αρχές. Δεν υπάρχει επίδραση από την υιοθέτηση αυτού του προτύπου στον Όμιλο και στην Εταιρεία.

ΔΛΠ 40 (Τροποποιήσεις) “Μεταφορές επενδυτικών ακινήτων”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιηθεί μεταφορά προς ή από τα επενδυτικά ακίνητα θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί αλλαγή στη χρήση. Προκειμένου να θεωρηθεί ότι έχει επέλθει αλλαγή στην χρήση ενός ακινήτου, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσο το ακίνητο πληροί τον ορισμό και η αλλαγή στη χρήση να μπορεί να τεκμηριωθεί. Δεν υπάρχει επίδραση από την υιοθέτηση αυτού του προτύπου στον Όμιλο και στην Εταιρεία.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 22 “Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές”

Η Διερμηνεία παρέχει καθοδήγηση σχετικά με πως προσδιορίζεται η ημερομηνία της συναλλαγής όταν εφαρμόζεται το πρότυπο που αφορά τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, ΔΛΠ 21. Η Διερμηνεία έχει εφαρμογή όταν μία οντότητα είτε καταβάλει, είτε εισπράττει προκαταβολικά τίμημα για συμβάσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα. Δεν υπάρχει επίδραση από την υιοθέτηση αυτού του προτύπου στον Όμιλο και στην Εταιρεία.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ 2014 (Κύκλος 2014 – 2016)

ΔΛΠ 28 “Συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες”

Οι τροποποιήσεις παρέχουν διευκρινήσεις ως προς το ότι όταν οι οργανισμοί διαχείρισης επενδύσεων κεφαλαίων, τα αμοιβαία κεφάλαια, και οντότητες με παρόμοιες δραστηριότητες εφαρμόζουν την επιλογή να επιμετρούν τις συμμετοχές σε συγγενείς ή κοινοπραξίες σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων, αυτή η επιλογή θα πρέπει να γίνει ξεχωριστά για κάθε συγγενή ή κοινοπραξία κατά την αρχική αναγνώριση.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) "Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης"
(εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος η στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρέώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 16 κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Βάσει αυτής της προσέγγισης, ο Όμιλος α) θα αναγνωρίσει μια υποχρέωση την οποία θα επιμετρά στην παρούσα αξία όπως προκύπτει από την προεξόφληση των μισθωμάτων που απομένουν να πληρωθούν με το επιπλέον επιτόκιο δανεισμού που ίσχυε κατά την ημέρα της αρχικής εφαρμογής και β) θα αναγνωρίσει ένα δικαίωμα χρήσης παγίου επιμετρώντας το δικαίωμα αυτό σε ένα ποσό το οποίο θα ισούται με την αντίστοιχη υποχρέωση που θα αναγνωριστεί. Μετά την αρχική αναγνώριση, ο Όμιλος θα α) επιμετρά τα δικαιώματα χρήσης παγίων και θα τα αποσβένει με σταθερό ρυθμό καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης και β) θα επιμετρά την αντίστοιχη υποχρέωση, αυξάνοντας και μειώνοντας το ανοιχτό υπόλοιπο με τρόπο που να αντικατοπτρίζει τον τόκο και τις πληρωμές μισθωμάτων αντίστοιχα. Τυχόν επίδραση της εφαρμογής του προτύπου θα καταχωρηθεί σαν προσαρμογή στα αποτελέσματα εις νέον κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, χωρίς να υπάρξει τροποποίηση στη συγκριτική πληροφόρηση. Ο Όμιλος επιπλέον θα χρησιμοποιήσει την εξαίρεση που παρέχεται από το πρότυπο αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως θα εφαρμοστούν τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 σε όλες τις συμβάσεις που ήταν σε ισχύ κατά την 1 Ιανουαρίου 2019 και είχαν αναγνωρισθεί ως μισθώσεις με βάσει το ΔΛΠ 17 και την ΕΔΔΠΧΑ 4. Επιπλέον ο Όμιλος θα χρησιμοποιήσει τις εξαιρέσεις του προτύπου αναφορικά με τις μισθώσεις με εναπομένουσα διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής του προτύπου και για τις μισθώσεις παγίων χαμηλής αξίας.

Με βάση την εκτίμηση της Διοίκησης, η επίδραση του προτύπου σε επίπεδο Ομίλου δεν αναμένεται σημαντική καθώς οι λειτουργικές μισθώσεις αφορούν κατά κύριο λόγο μισθώσεις αυτοκινήτων. Όσον αφορά την επίδραση του προτύπου σε επίπεδο Εταιρείας, και καθώς οι λειτουργικές μισθώσεις αφορούν κατά κύριο λόγο την μίσθωση του ακινήτου στην Λ. Αθηνών, στο οποίο συστεγάζονται όλες οι Εταιρείες του Ομίλου και εκμισθώτρια είναι το Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων, η Εταιρεία θα αναγνωρίσει επιπλέον υποχρεώσεις από μισθώσεις και αντίστοιχα δικαιώματα χρήσης. Η εκτιμώμενη επίδραση στα Αποτελέσματα της Εταιρείας δεν αναμένεται να είναι σημαντική.

ΔΠΧΑ 17 “Ασφαλιστήρια συμβόλαια” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021)

Το ΔΠΧΑ 17 εκδόθηκε τον Μάιο του 2017 και αντικαθιστά το ΔΠΧΑ 4. Το ΔΠΧΑ 17 καθιερώνει τις αρχές για την αναγνώριση, επιμέτρηση και παρουσίαση των ασφαλιστήριων συμβολαίων που βρίσκονται στο πεδίο εφαρμογής του προτύπου καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις. Σκοπός του προτύπου είναι να διασφαλίσει ότι μία οντότητα παρέχει σχετικές πληροφορίες οι οποίες να παρουσιάζουν την εύλογη εικόνα σχετικά με αυτά τα συμβόλαια. Το νέο πρότυπο επιλύει τα προβλήματα συγκρισμότητας που είχε δημιουργήσει το ΔΠΧΑ 4 καθώς απαιτεί όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια να λογιστικοποιούνται με τρόπο συνεπή. Οι ασφαλιστικές

υποχρεώσεις θα επιμετρώνται σε τρέχουσες αξίες και όχι σε ιστορικό κόστος. Το πρότυπο δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) “Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 “Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Η Διερμηνεία παρέχει επειγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) “Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποιήσεις) “Ορισμός συνένωσης επιχειρήσεων” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Ο νέος ορισμός εστιάζει στην έννοια της απόδοσης μιας επιχείρησης με τη μορφή παροχής αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες σε αντίθεση με τον προηγούμενο ορισμό ο οποίος εστιάζει στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους σε επενδυτές και λοιπά μέρη. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) “Ορισμός του ουσιώδους” (εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με σημαντικές οι οποίες παρέχονται έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017) (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε τέσσερα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 3 “Συνενώσεις επιχειρήσεων”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά τον έλεγχο της επιχείρησης αυτής.

ΔΠΧΑ 11 “Από κοινού συμφωνίες”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα δεν επαναμετρά το ποσοστό που κατείχε προηγουμένως σε μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα όταν αποκτά από κοινού έλεγχο στην επιχείρηση αυτή.

ΔΛΠ 12 “Φόροι εισοδήματος”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

IAS 23 “Κόστος δανεισμού”

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα χειρίζεται ως μέρος του γενικού δανεισμού οποιοδήποτε δάνειο αναλήφθηκε ειδικά για την ανάπτυξη ενός περιουσιακού στοιχείου όταν το στοιχείο αυτό είναι έτοιμο για τη χρήση την οποία προορίζεται ή την πώλησή του.

5.3.24. Στρογγυλοποιήσεις

Τυχόν διαφορές σε ποσά των οικονομικών καταστάσεων και αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

5.3.25. Επίδραση από την υιοθέτηση των νέων ΔΠΧΑ

Ο Όμιλος εφάρμοσε, για πρώτη φορά, το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» και το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» με τη μέθοδο της σωρευτικής επίδρασης (δηλαδή την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση), με την επίδραση της υιοθέτησης αυτών των Προτύπων να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής (δηλαδή την 1 Ιανουαρίου 2018). Αντίστοιχα, οι πληροφορίες που αφορούν στη χρήση 2017 δεν έχουν επαναδιατυπωθεί, δηλαδή αποτυπώνονται σύμφωνα με τα προηγούμενα πρότυπα, το ΔΛΠ 18, και το ΔΛΠ 39 και τις σχετικές διερμηνείες.

ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με πελάτες

Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικά Συμβόλαια», το ΔΛΠ 18 «Έσοδα» και τις συναφείς διερμηνείες και εφαρμόζεται σε όλα τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, εκτός εάν οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων. Το νέο πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο πέντε σταδίων για να επιμετρήσει τα έσοδα που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, ως εξής:

1. Προσδιορισμός της (των) σύμβασης (συμβάσεων) με τον πελάτη.
2. Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης.
3. Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
4. Επιμερισμός της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
5. Αναγνώριση εσόδων όταν (ή ενόσω) μια οικονομική οντότητα εκπληρώνει μια υποχρέωση εκτέλεσης.

Η βασική αρχή είναι ότι μία οικονομική οντότητα θα αναγνωρίσει τα έσοδα με τρόπο που να απεικονίζει τη μεταβίβαση των αγαθών ή υπηρεσιών στους πελάτες στο ποσό το οποίο αναμένει να δικαιούται σε αντάλλαγμα για αυτά τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές που πρέπει να εφαρμόσει μία οικονομική οντότητα για να προσδιορίσει την επιμέτρηση των εσόδων και τη χρονική στιγμή της αναγνώρισής τους. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης απόκτα τον έλεγχο των αγαθών ή υπηρεσιών, προσδιορίζοντας τον χρόνο της μεταβίβασης του ελέγχου - είτε σε δεδομένη χρονική στιγμή είτε σε βάθος χρόνου.

Από 1 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος υιοθέτησε το νέο πρότυπο εφαρμόζοντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση χωρίς να υπάρξει κάποια αναπροσαρμογή στη συγκριτική πληροφόρηση. Το νέο πρότυπο δεν είχε σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις κατά την εφαρμογή του, αφού δεν υπήρχαν σημαντικές διαφορές κατά την εφαρμογή των νέων λογιστικών πολιτικών. Συνεπώς η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 δεν είχε αντίκτυπο στα αποτελέσματα εις νέον ούτε χρειάστηκαν προσαρμογές για τη μετάβαση σε αυτό.

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις πρόνοιες του ΔΛΠ 39 που αφορούν στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και συμπεριλαμβάνει επίσης ένα μοντέλο αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών το οποίο αντικαθιστά το μοντέλο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών.

Οι νέες πρόνοιες για τις ζημιές απομείωσης, έχουν ως αποτέλεσμα σε ορισμένες περιπτώσεις οι αναμενόμενες ζημιές να αναγνωριστούν νωρίτερα.

(α) Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Το ΔΠΧΑ 9 διατηρεί σε μεγάλο βαθμό τις υπάρχουσες απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 για την ταξινόμηση και τη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Ωστόσο, εξαλείφει τις προηγούμενες κατηγορίες του ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: διακρατούμενα ως τη λήξη, δάνεια και απαιτήσεις και διαθέσιμα προς πώληση.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 δεν είχε επίδραση στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου που αφορούν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στοιχεία μετά την αρχική αναγνώριση θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η ταξινόμηση βασίζεται στα εξής δύο κριτήρια: το επιχειρηματικό μοντέλο που ακολουθεί ο Όμιλος για τη διαχείριση των συγκεκριμένων στοιχείων και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών τους ροών.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους) τα οποία ο Όμιλος είχε χαρακτηρίσει ως διαθέσιμα προς πώληση με βάσει το ΔΛΠ 39, πλέον ταξινομούνται ως επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους και θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Οι μεταβολές από την αποτίμηση των συμμετοχικών τίτλων περιλαμβάνονται στα "στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων". Το ΔΠΧΑ 9, επιτρέπει στις εταιρίες την αμετάκλητη επιλογή να επιμετρούν μια επένδυση σε συμμετοχικό τίτλο ο οποίος δεν διακρατείται για διαπραγμάτευση στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Ως επακόλουθο της εφαρμογής του νέου προτύπου, ο Όμιλος μετέφερε ποσό ύψους € 1,57 εκατ. από τα αποτελέσματα εις νέον στα αποθεματικά.

(β) Απομείωση

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής του Ομίλου για την αντιμετώπιση των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς αντικατέστησε το χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση πραγματοποιηθέντων ζημιών με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Αναφορικά με τους 'Πελάτες', ο Όμιλος εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach) του προτύπου και υπολόγισε τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκε πίνακας με τον οποίο υπολογίζονται οι σχετικές προβλέψεις με τρόπο που αντανακλά την εμπειρία από παρελθόντα γεγονότα, καθώς και προβλέψεις της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης των πελατών και του οικονομικού περιβάλλοντος.

Ως επακόλουθο της εφαρμογής του νέου προτύπου, ήταν η επιβάρυνση των αποτελεσμάτων μέσω πρόσθετης πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων ύψους €78 χιλ. για τον Όμιλο και €57 χιλ. για την Εταιρεία.

5.4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Γενικά – Περιβάλλον Διαχείρισης Κινδύνου

Βασική μέριμνα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών (Όμιλος) αποτελεί η διαχείριση του κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Στον Όμιλο ανήκει και η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των

αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί τις αυστηρές απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου EMIR (European Market Infrastructure Regulation) σχετικά με την διαχείριση κινδύνου, σύμφωνα με τον οποίο έχει αδειοδοτηθεί από το 2015. Αν και η διαχείριση κινδύνου του Ομίλου αφορά το σύνολο των εταιρειών και των κατηγοριών κινδύνου, αναγνωρίζεται ότι λόγω του ρόλου της στην αγορά η ATHEXClear αντιμετωπίζει και πρέπει να διαχειριστεί το σημαντικότερο κίνδυνο.

Το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών γνωστός ως EMIR.

Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να συνάδει με την κεφαλαιακή επάρκεια της ATHEXClear, να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

Οργανωτική δομή

Πέρα από συνολικά μέτρα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των συστημάτων του Ομίλου, κάθε οργανωτική μονάδα του Ομίλου είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται τους πιθανούς κινδύνους με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε περίπτωση εμφάνισης γεγονότων κινδύνου.

Συνεχίζοντας την προσπάθεια των τελευταίων χρόνων και κατά το 2018 γίνονται προσπάθειες ενδυνάμωσης της λειτουργίας της διαχείρισης κινδύνου για την ATHEXClear, ώστε να παραμείνει εναρμονισμένη με τον κανονισμό EMIR και να ακολουθεί τις διεθνείς καλές πρακτικές.

Ειδικότερα, όσον αφορά στην ATHEXClear, η οργανωτική δομή που υποστηρίζει τη διαχείριση κινδύνου περιλαμβάνει τις παρακάτω μονάδες:

- **Διοικητικό Συμβούλιο**, το οποίο έχει την τελική ευθύνη και τη λογοδοσία αναφορικά με τη διαχείριση της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου της εταιρείας. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει, καθορίζει και τεκμηριώνει ενδεδειγμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου και ικανότητας ανάληψης κινδύνου της εταιρείας. Επίσης, το Συμβούλιο και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη μεριμνούν ώστε οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι της εταιρείας να συνάδουν με το επίπεδο ανοχής κινδύνου και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου της εταιρείας, και να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο η εταιρεία αναγνωρίζει, αναφέρει, παρακολουθεί και διαχειρίζεται κινδύνους.
- **Επιτροπή Κινδύνου**, η οποία συμβούλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα διαχείρισης κινδύνου.
- **Επιτροπή Επενδύσεων**, η οποία λαμβάνει αποφάσεις για τον καθορισμό των ορίων και παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας, καθορίζει πολιτικές και πρότυπα για την επενδυτική στρατηγική, τις αρχές χρηματοδότησης, τη διαχείριση της ρευστότητας, τον κίνδυνο επιτοκίων και τη διαχείρισή του.
- **Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου** της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης της ATHEXClear, το οποίο είναι επαρκώς ανεξάρτητο από τις άλλες υπηρεσίες της εταιρείας και κύριο καθήκον του είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η ATHEXClear με στόχο την αναγνώριση τους, τον υπολογισμό τους και τέλος τη διαχείριση τους. Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου διαθέτει την απαραίτητη δικαιοδοσία, τους απαραίτητους πόρους, εμπειρογνωμοσύνη και πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες.
- **Υπεύθυνος Κινδύνου (Chief Risk Officer)**, προϊστάμενος του Τμήματος Διαχείρισης Κινδύνου, ο οποίος για θέματα διαχείρισης κινδύνων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω του Προέδρου της Επιτροπής Κινδύνου και εφαρμόζει το πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου μέσω των πολιτικών και των διαδικασιών που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

- **Οργανωτικές Μονάδες**, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την αναγνώριση και διαχείριση των κινδύνων οι οποίες εμπίπτουν στο αντικείμενό τους και συμμετέχουν στη διαχείριση κινδύνων συνολικά του Ομίλου.

Ειδικότερα, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου παρακολουθεί τα επίπεδα κινδύνου της εταιρείας σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Κατηγορίες κινδύνου

Ο Όμιλος μεριμνά για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων εσωτερικών, ή εξωτερικών, παρόντων ή μελλοντικών και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντικοί. Αναγνωρίζεται ότι κάθε υπηρεσία που προσφέρεται από τον Όμιλο μπορεί να τον εκθέσει σε οποιονδήποτε συνδυασμό των παρακάτω κινδύνων.

Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους λόγω της φύσης των εργασιών του μπορεί να εκτίθεται ο Όμιλος, είναι:

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος

- Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου (πιστωτικός κίνδυνος από την αθέτηση υποχρεώσεων εκκαθάρισης ενός ή περισσοτέρων αντισυμβαλλόμενων εκκαθαριστικών μελών).
- Κίνδυνος αγοράς (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, τιμών αγοράς, εμπορευμάτων και μεταβλητότητας), κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.
- Πιστωτικός κίνδυνος (κυρίως από επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων).
- Κίνδυνος ρευστότητας (κυρίως κίνδυνος ταμειακών ροών) κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.

Λειτουργικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, από ανθρώπινο παράγοντα, ή από εξωτερικά γεγονότα όπου περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων, όπως και για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, αναδεικνύεται πλέον ως πολύ σημαντικός και λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα περιορισμού του.

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω νέων ανταγωνιστών, πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, επιδείνωσης της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κατάστασης κ.λπ.

Περιγραφή κατηγοριών και κυρίων παραγόντων κινδύνου

Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε περιορισμένο βαθμό σε κίνδυνο αγοράς που απορρέει από τις δραστηριότητές του. Πιθανή ζημία από κίνδυνο αγοράς ενδέχεται να εκδηλωθεί σε περίπτωση που εκδηλωθεί υπερημερία εκκαθαριστικού μέλους (κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου) καθώς η ATHEXClear είναι υποχρεωμένη να προβεί σε συναλλαγές κάλυψης των χαρτοφυλακίων του υπερήμερου μέλους. Σε κάθε περίπτωση, ο Όμιλος παρακολουθεί την πιθανή έκθεση που μπορεί να φέρει σε κίνδυνο αγοράς και υπολογίζει τυχόν κεφάλαια που πρέπει να τηρεί έναντι του κινδύνου αγοράς σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων που εφαρμόζει.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Ο κίνδυνος αυτός δεν επηρεάζει ουσιαστικά τη λειτουργία του Ομίλου, δεδομένου ότι οι συναλλαγές με τους πελάτες & τους προμηθευτές σε ξένο νόμισμα είναι περιορισμένες.

Κίνδυνος Αντισυμβαλλόμενου και Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου του Ομίλου αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος.

Η ATHEXClear έχει λάβει βάσει των αποφάσεων 5, 6 και 7/556/8.7.2010 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, άδειες διαχειριστή και λειτουργίας για τα συστήματα εκκαθάρισης συναλλαγών επί άυλων αξιών (Σύστημα Αξιών) και επί παραγώγων (Σύστημα Παραγώγων). Βάσει των ιδιοτήτων αυτών, η ATHEXClear φέρει τον κίνδυνο αθέτησης από τα Εκκαθαριστικά Μέλη των υποχρεώσεων εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών όπως αυτές περιγράφονται στους Κανονισμούς (πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου ή «credit counterparty risk»). Επιπλέον, η ATHEXClear από τις 22 Ιανουαρίου 2015 έχει αδειοδοτηθεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος υπό τον Κανονισμό EMIR και έχει ένα πολύ αυστηρό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου.

Η ATHEXClear έχει θεσπίσει και εφαρμόζει σειρά μηχανισμών και χρηματοπιστωτικών πόρων για την κάλυψη των κινδύνων που αναλαμβάνει και την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος γενικότερα σε σχέση με το εύρος και την κλίμακα των συναλλαγών των οποίων έχει αναλάβει την εκκαθάριση. Οι μηχανισμοί που εφαρμόζει η ATHEXClear περιγράφονται στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή», στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων», στο «Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου» καθώς και στις σχετικές Αποφάσεις του Δ.Σ. της ATHEXClear.

Για την απόκτηση της ιδιότητας του Εκκαθαριστικού Μέλους, η Ε.Π.Ε.Υ. ή το Πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να πληροί συγκεκριμένες ελάχιστες προϋποθέσεις χρηματοοικονομικής και λειτουργικής επάρκειας που ορίζονται στους Κανονισμούς Εκκαθάρισης και οι οποίες πρέπει να πληρούνται σε συνεχή βάση καθ' όλη της διάρκεια λειτουργίας του.

Τόσο για την Αγορά Αξιών όσο και για την Αγορά Παραγώγων, η ATHEXClear εκκαθαρίζει τις συναλλαγές αναλαμβάνοντας το ρόλο του Κεντρικού Αντισυμβαλλόμενου. Για την κάλυψη του κινδύνου έναντι των εκκαθαριστικών μελών της η ATHEXClear παρακολουθεί και υπολογίζει σε ημερήσια βάση (τέλος ημέρας αλλά και ενδομερήσιως σε σχεδόν πραγματικό χρόνο) περιθώριο ασφάλισης για κάθε λογαριασμό εκκαθάρισης των Εκκαθαριστικών Μελών και δεσμεύει τις αντίστοιχες πρόσθετες εγγυήσεις με τη μορφή μετρητών ή/και κινητών αξιών.

Επίσης διαχειρίζεται τα Κεφάλαια Εκκαθάρισης των δύο αγορών τα οποία λειτουργούν ως κεφάλαια αλληλοασφαλιστικού χαρακτήρα («risk sharing fund») και στο οποίο εισφέρουν τα Εκκαθαριστικά Μέλη αποκλειστικά με μετρητά. Βάσει των περιθωρίων που έχουν δεσμευτεί, αναθεωρούνται σε συνεχή βάση τα πιστωτικά όρια που αποδίδονται στα μέλη, η τήρηση των οποίων ελέγχεται σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Το ελάχιστο ύψος των Κεφαλαίων Εκκαθάρισης επανυπολογίζεται κατ' ελάχιστον σε μηνιαία βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού, έτσι ώστε το ύψος του να επαρκεί κατ' ελάχιστον για την κάλυψη κατά πάντα χρόνο των απαιτήσεων που θέτει ο EMIR, δηλαδή την απορρόφηση ζημιών πέραν των περιθωρίων ασφάλισης σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων τουλάχιστον από τις δύο (2) ομάδες εκκαθαριστικών μελών έναντι των οποίων η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη ζημιά από το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα) υπό ακραίες συνθήκες αγοράς.

Τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου και οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται εξετάζονται ως προς την αποτελεσματικότητά τους σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά πιθανά σενάρια (Margin/Haircut Back-Testing, Default Fund Coverage under Stress), ενώ επικυρώνονται σε ετήσια βάση από εξωτερικό ανεξάρτητο εξειδικευμένο σύμβουλο.

Πέραν του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου που αντιμετωπίζει η ATHEXClear, ο Όμιλος αντιμετωπίζει πιστωτικό κίνδυνο που προέρχεται από την επένδυση των ιδίων κεφαλαίων. Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πολιτικής, ορίζονται συγκεκριμένες αρχές για τις ρυθμίσεις τοποθέτησης των ταμειακών διαθεσίμων. Ειδικά για την ATHEXClear οι τοποθετήσεις κεφαλαίων γίνονται κατά κανόνα στην Τράπεζα της Ελλάδος, γεγονός που περιορίζει στο ελάχιστο την έκθεσή της σε κίνδυνο.

Στις υπόλοιπες Εταιρείες του Ομίλου οι τοποθετήσεις των διαθεσίμων για βραχυχρόνιες περιόδους που δεν ξεπερνούν το τρίμηνο γίνονται στα Ελληνικά Συστηματικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα σύμφωνα με την Επενδυτική Πολιτική που έχει χαράξει η Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων του Ομίλου ATHEX.

Η αξιολόγηση των Ελληνικών Συστηματικών Τραπεζών από Διεθνή Οίκο Αξιολόγησης αναφέρεται παρακάτω:

BANK RATING VALUES

STANDARD & POOR'S				
Outlook	Long Term Local Issuer Credit	Short Term Local Issuer Credit	Long Term Foreign Issuer Credit	Short Term Foreign Issuer Credit
STABLE	B-	B	B-	B
STABLE	B-	B	B-	B
STABLE	B-	B	B-	B
STABLE	B-	B	B-	B
#N/A	NR	NR	NR	NR
STABLE	A	A-1	A	A-1

Από το συνολικό ποσό των ταμειακών διαθέσιμων του Ομίλου ύψους €74,6 εκ ποσό περίπου €45 εκ είναι κατατεθειμένο στα Ελληνικά συστημικά πιστωτικά ιδρύματα, ενώ το υπόλοιπο περίπου €29,6 εκ στην Τράπεζα Ελλάδος.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνολικά για τον Όμιλο διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα με τη διατήρηση επαρκών διαθεσίμων.

Ο κυριότερος κίνδυνος ρευστότητας του Ομίλου αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος.

Ειδικότερα για την ATHEXClear, στόχος είναι η διατήρηση επαρκούς επιπέδου ρευστότητας ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά σε πληρωμές και διακανονισμούς σε όλα τα σχετικά νομίσματα που καθίστανται πληρωτέα, στο τέλος κάθε ημέρας ή και, εφόσον απαιτείται, σε ενδοημερήσια βάση. Η εκτίμηση του ύψους των υποχρεώσεων της ATHEXClear γίνεται τόσο βάσει του επιχειρηματικού της σχεδίου, όσο και βάσει πιθανών, αλλά απρόβλεπτων, γεγονότων.

Η διαθέσιμη ρευστότητα της ATHEXClear εξετάζεται ως προς τα κριτήρια που θέτει ο EMIR. Σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά εύλογα σενάρια, ακραίων συνθηκών αγοράς εξετάζεται αν επαρκούν τα ρευστά διαθέσιμα που θα απαιτηθούν μετά την αθέτηση των υποχρεώσεων από δύο (2) ομάδες εκκαθαριστικών μελών στα οποία η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη απαίτηση ρευστότητας για το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα). Επίσης παρακολουθούνται οι ανάγκες ρευστότητας στο σύνολο της ATHEXClear με ανάλυση ληκτοτήτων ρευστότητας (liquidity gap analysis) σε καθημερινή βάση.

5.5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου του Ομίλου είναι να εξασφαλιστεί η διατήρηση της υψηλής πιστοληπτικής του διαβάθμισης καθώς και των υγειών δεικτών κεφαλαίου, ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες του Ομίλου και να μεγιστοποιείται η αξία των Μετόχων.

Δεν υπήρξαν αλλαγές στην προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου κατά τη διάρκεια της χρήσης του 2018.

5.6. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

Σύμφωνα, με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 8, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στην «διοικητική προσέγγιση». Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, η πληροφόρηση που θα γνωστοποιείται για τους λειτουργικούς τομείς πρέπει να είναι αυτή που βασίζεται στις εσωτερικές οργανωτικές και διοικητικές δομές

του Ομίλου και της Εταιρείας και στα κυριότερα κονδύλια των εσωτερικών οικονομικών αναφορών που δίνονται στους επικεφαλείς λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων». Ο επικεφαλής λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος (Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ)

Ως **λειτουργικός τομέας** ορίζεται μια ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών, αξιοποιούμενων στην παροχή προϊόντων και υπηρεσιών, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Στον Όμιλο, το κύριο ενδιαφέρον χρηματοοικονομικής πληροφόρησης επικεντρώνεται στους λειτουργικούς τομείς, εφόσον τα ηλεκτρονικά συστήματα της Εταιρείας - διευθύνονται από την έδρα της- βρίσκονται στη διάθεση των επενδυτών, ανεξάρτητα από την απόσταση που είναι εγκατεστημένοι.

Κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τα μεγέθη των κύριων δραστηριοτήτων του Ομίλου αναλύονταν στους παρακάτω λειτουργικούς τομέας:

ΟΜΙΛΟΣ	Ανάλυση ανά τομέα την 31.12.2018						
	Trading	Clearing-Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	Settlement-Υπηρεσίες Αποθετηρίου	Data feed	IT-Λουπά	Υπηρεσίες Χρημ/ρίου	Σύνολο
Έσοδα	4.299	8.040	3.821	2.891	4.560	2.975	26.586
Έσοδα κεφαλαίων	91	171	81	61	97	64	565
Δαπάνες	(3.176)	(5.939)	(2.823)	(2.136)	(3.368)	(2.197)	(19.639)
Αποσβέσεις	(567)	(1.060)	(504)	(381)	(601)	(391)	(3.504)
Φόροι	(159)	(297)	(141)	(107)	(168)	(109)	(981)
Κέρδη μετά από φόρους	488	915	434	328	520	342	3.027
Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	5.238	9.796	4.656	3.522	5.556	3.625	32.393
Ταμιακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	12.064	22.563	10.723	8.113	12.797	8.348	74.608
Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	27.340	51.131	24.300	18.386	29.000	18.919	169.076
Σύνολο Ενεργητικού	44.642	83.490	39.679	30.021	47.353	30.892	276.077
Σύνολο Υποχρεώσεων	26.736	50.001	23.763	17.979	28.359	18.501	165.339

ΟΜΙΛΟΣ	Ανάλυση ανά τομέα την 31.12.2017						
	Trading	Clearing-Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	Settlement-Υπηρεσίες Αποθετηρίου	Data feed	IT-Λουπά	Υπηρεσίες Χρημ/ρίου	Σύνολο
Έσοδα	4.435	8.343	4.073	3.204	4.209	3.148	27.412
Έσοδα κεφαλαίων	52	98	48	38	49	36	321
Δαπάνες	(3.170)	(5.964)	(2.912)	(2.290)	(3.009)	(2.250)	(19.595)
Αποσβέσεις	(495)	(931)	(455)	(358)	(470)	(351)	(3.060)
Φόροι	(324)	(609)	(297)	(234)	(307)	(231)	(2.002)
Κέρδη μετά από φόρους	498	937	457	360	472	352	3.076
Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία	4.909	9.234	4.508	3.546	4.659	3.484	30.340
Ταμιακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	13.890	26.129	12.756	10.035	13.182	9.859	85.851
Λοιπά Στοιχεία Ενεργητικού	28.185	53.021	25.885	20.362	26.749	20.006	174.208
Σύνολο Ενεργητικού	46.984	88.384	43.149	33.943	44.590	33.349	290.399
Σύνολο Υποχρεώσεων	27.732	52.168	25.468	20.034	26.319	19.684	171.405

Ο μερισμός των δαπανών έγινε με βάση πάγια ποσοστά μερισμού μεταξύ των τομέων δραστηριότητας.

* Στο σκέλος των εσόδων περιλαμβάνει έσοδα επανατιμολογούμενων δαπανών, έσοδα X-NET και λοιπές υπηρεσίες.

5.7. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έκλεισε την 31.12.2018 στις 613,30 μονάδες, μειωμένος κατά 23,6% από τις 802,37 μονάδες στο τέλος του 2017. Η μέση κεφαλαιοποίηση της αγοράς διαμορφώθηκε στα €52,2 δις, αυξημένη κατά 4,0% σε σχέση με το 2017 (€50,2 δις).

Η συνολική αξία συναλλαγών το 2018 (€13,9 δις) παρουσιάζει μείωση 6,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περισινή περίοδο (€14,8 δις), ενώ η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών ανήλθε σε €55,7 εκ. έναντι €58,8 εκ. το 2017, εμφανίζοντας μείωση 5,3%. Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 48,7% και διαμορφώθηκε στα 37,3 εκ. μετοχές έναντι 72,7 εκ. μετοχές.

Στην αγορά παραγώγων, η συνολική συναλλακτική δραστηριότητα μειώθηκε κατά 28,8% (2018: 14,1 εκ. συμβόλαια, 2017: 19,8 εκ.), ενώ ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 28,0% (56,7 χλ. συμβόλαια έναντι 78,7 χλ. συμβόλαια).

5.8. ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ('TRADING')

Τα έσοδα από διαπραγμάτευση συναλλαγών του έτους 2018 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μετοχών	3.690	3.850	3.690	3.850
Παραγώγων	590	573	590	573
ETFs	3	(2)	3	(2)
Ομολόγων	16	14	16	14
Σύνολο	4.299	4.435	4.299	4.435

Τα έσοδα από τη διαπραγμάτευση των μετοχών ανήλθαν στα €3,7 εκ., έναντι €3,85 εκ. της αντίστοιχης περισινής χρήσης, εμφανίζοντας μείωση 4,2%. Η μείωση οφείλεται στην μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας του έτους του 2018.

Τα έσοδα από τη διαπραγμάτευση στην αγορά παραγώγων εμφανίζουν αύξηση κατά 3,0% σε σχέση με το 2017, καθώς αυξήθηκαν οι τιμές των υποκείμενων μετοχών (η μέση κεφαλαιοποίηση σημείωσε άνοδο 4,0% το 2018 σε σχέση με το 2017). Το μέσο έσοδο ανά συμβόλαιο παρουσίασε άνοδο 46,4% (2018: €0,142 ανά συμβόλαιο, 2017: €0,097 ανά συμβόλαιο).

5.9. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ('CLEARING')

Τα έσοδα από εκκαθάριση συναλλαγών για το έτος του 2018 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μετοχών	5.443	5.775	0	0
Ομολόγων	16	14	0	0
Παραγώγων	1.405	1.340	0	0
ETFs	5	4	0	0
Μεταθέσεις - Διασπάσεις (Ειδικών οδηγιών Διακανονισμού)	327	306	0	0
Εντολών γνωστοποίησης συναλλαγών	718	732	0	0
Σύνολο	7.914	8.171	0	0

Τα έσοδα από εκκαθάριση μετοχών τα οποία αποτελούνται από αυτά της οργανωμένης αγοράς και της κοινής πλατφόρμας, ανήλθαν στα €5,4 εκ. εμφανίζοντας μείωση 5,7% σε σχέση με το αντίστοιχο έτος του 2017.

Τα έσοδα από μεταθέσεις – διασπάσεις ανέρχονται σε €327 χιλ. αυξημένα κατά 6,9% σε σχέση με το αντίστοιχο περισνό διάστημα, ενώ οι εντολές γνωστοποίησης συναλλαγών ανήλθαν σε €718 χιλ. εμφανίζοντας μείωση κατά 1,9%.

Τα έσοδα από την εκκαθάριση των συναλλαγών στην αγορά παραγώγων εμφανίζουν αύξηση κατά 4,85% σε σχέση με το 2017, καθώς αυξήθηκαν οι τιμές των υποκείμενων μετοχών (η μέση κεφαλαιοποίηση σημείωσε άνοδο 4,0% το 2018 σε σχέση με το 2017). Το μέσο έσοδο ανά συμβόλαιο παρουσίασε άνοδο 46,4% (2018: €0,142 ανά συμβόλαιο, 2017: €0,097 ανά συμβόλαιο).

5.10. ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ('SETTLEMENT')

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εξωχρηματιστηριακών μεταβιβάσεων OTC (1)	1.166	1.096	0	0
Εξωχρηματιστηριακών μεταβιβάσεων (2)	207	394	0	0
Πακέτα αποκατάστασης	5	3	0	0
Σύνολο	1.378	1.493	0	0

- (1) Συναλλαγές μέσω χειριστών.
- (2) Μεταβιβάσεις, δημόσιες προτάσεις, δωρεές.

5.11. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνουν τα έσοδα από τριμηνιαίες συνδρομές και από εταιρικές πράξεις όπως αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των εισηγμένων εταιρειών στο Χρηματιστήριο καθώς επίσης και τις τριμηνιαίες συνδρομές των μελών του Χρηματιστηρίου στις αγορές αξιών και παραγώγων. Αναλύονται δε στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εταιρικές πράξεις εισηγμένων εταιρειών (ΑΜΚ κλπ) (1)	330	194	335	194
Τριμηνιαίες συνδρομές εισηγμένων εταιρειών (2)	2.007	2.107	2.007	2.107
Συνδρομές μελών (3)	519	448	519	448
Εφάπαξ δικαιώματα εισαγωγής στο ΧΑ (IPO) (6)	5	198	0	198
Ομόλογα /τίτλους ελληνικού δημοσίου	6	9	6	9
Συνδρομές συμβούλων εταιρειών EN.A	11	10	11	10
Έσοδα από Δείκτες (4)	(34)	110	(34)	110
Λοιπές υπηρεσίες εκδοτριών (5)	131	72	131	72
Σύνολο	2.975	3.148	2.975	3.148

- (1) Τα δικαιώματα από εταιρικές πράξεις των εισηγμένων εταιρειών (συμπεριλαμβάνονται οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου εταιρειών και εισαγωγή εταιρικών ομολόγων) ανήλθαν σε €330 χιλ. (€208 χιλ. ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ, €35 χιλ. ATTICA BANK, €22 χιλ. ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, €21 χιλ. ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, €18 χιλ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ & ΕΙΚΟΝΑΣ, κ.λπ.) έναντι €194 χιλ. (€56 χιλ. FRIGOGALSS, €50 χιλ. ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, €15 χιλ. ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ, €12 χιλ. ΝΙΚΑΣ, κ.λ.π.).
- (2) Τα έσοδα από τις συνδρομές εισηγμένων εταιρειών, ανήλθαν στα €2,0 εκ. για το έτος του 2018 έναντι €2,1 εκ. της αντίστοιχης χρήσης του 2017, μειωμένα κατά 4,7%.
- (3) Τα έσοδα από συνδρομές μελών στην αγορά αξιών, που σχετίζονται με το ύψος των ετήσιων συναλλαγών τους, ανήλθαν σε €456 χιλ. για το έτος του 2018 έναντι €414 χιλ. της αντίστοιχης χρήσης του 2017, αυξημένα κατά 10,1%. Τα έσοδα από συνδρομές των μελών στην αγορά παραγώγων ανήλθαν στα €63 χιλ. για το έτος του 2018 έναντι €34 χιλ. της αντίστοιχης χρήσης του 2017, αυξημένα κατά 85,3%. Η αύξηση των συνδρομών οφείλεται στη μη χορήγηση εκπτώσεων στα μέλη για το έτος 2018
- (4) Τα έσοδα από δείκτες εμφανίζουν αρνητικό αποτέλεσμα λόγω επανυπολογισμού χρεώσεων που αφορούσαν προηγούμενες χρήσεις, με αποτέλεσμα να εκδοθούν πιστωτικά σημειώματα.
- (5) Τα έσοδα από λοιπές υπηρεσίες εκδοτριών είναι αυξημένα κατά 81,94%. Η αύξηση οφείλεται στις νέες υπηρεσίες κωδικοποίησης αξιών και Ηλεκτρονικού βιβλίου προσφορών που για το 2018 ανήλθαν σε €80 χιλ., ενώ δεν υπήρξε αντίστοιχο ποσό για το 2017. Στα λοιπά έσοδα συμπεριλαμβάνονται οι υπηρεσίες ψυχαγωγίας πιστοποίησης και οι υπηρεσίες "ΕΡΜΗΣ" προς τις εισηγμένες (€41 χιλ. το έτος 2018 έναντι €47 χιλ. το 2017).
- (6) Τα έσοδα από εφάπαξ δικαιώματα εισαγωγής στο ΧΑ ανήλθαν σε €5 χιλ. και αφορούν την εισαγωγή της CNL CAPITAL στο ΧΑ Για το έτος του 2017, το αντίστοιχο ποσό ήταν €198 χιλ. και αφορούσε: €192 χιλ. την εισαγωγή της ΑΔΜΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και €6 χιλ. την εισαγωγή της BRIQ PROPERTIES.

5.12. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟΥ

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έσοδα από Α.Μ.Κ. εκδοτριών, τριμηνιαίες συνδρομές χειριστών καθώς και τα έσοδα από κληρονομιές κλπ. Αναλύονται δε στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εταιρικές πράξεις Εκδοτριών (Α.Μ.Κ.-AXIA LINE,κλπ) (1)	867	811	0	0
Ομόλογα - τίτλους ελληνικού δημοσίου	82	136	0	0
Επενδυτών	107	95	0	0
Εφάπαξ δικαιώματα εισαγωγής στο ΧΑ (IPO) (3)	19	213	0	0
Χειριστών (2)	1.368	1.325	0	0
Σύνολο	2.443	2.580	0	0

- (1) Τα δικαιώματα από εταιρικές πράξεις εκδοτριών (συμπεριλαμβάνονται οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των εταιρειών) στο έτος του 2018 ανήλθαν σε €419 χιλ. (73 χιλ. ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ, €65 χιλ. ATTICA BANK, €41 χιλ. ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, €40 χιλ. ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ, €38 χιλ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ & ΕΙΚΟΝΑΣ ,€27 χιλ. ΙΑΣΩ, €24 χιλ. ΝΙΚΑΣ, €24 χιλ. INTPAKOM, κ.λ.π), έναντι €445 χιλ. (€101 χιλ. FRIGOGLASS, €95 χιλ. ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ, €33 χιλ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, 35 χιλ. ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ, €31 χιλ. INTPAKAT, €31 χιλ. ΝΙΚΑΣ, €30 χιλ. TRASTOR, κλπ.) ήτοι μειωμένα κατά 8,5% καθώς και εισαγωγή εταιρικών ομολόγων €26 χιλ. (€10 χιλ. ΓΕΚΤΕΡΝΑ, €10 χιλ. CORAL, €6 χιλ. B&F κλπ.), έναντι €40 χιλ. το 2017 (€10 χιλ. ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, €10 χιλ. SUNLIGHT, €10 χιλ. ΟΠΑΠ, €10 χιλ. ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ). Τα έσοδα από ηλεκτρονική ενημέρωση εισηγμένων εταιρειών ανήλθαν σε €204 χιλ. στο έτος του 2018 έναντι €202 χιλ. το περσινό διάστημα. Τα έσοδα από γνωστοποίηση δικαιούχων χρηματικής καταβολής ανήλθαν σε €98 χιλ. έναντι €94 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα. Επίσης στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται έσοδα υπηρεσιών εκπροσώπων ομολογιούχων €45 χιλ. (€26 χιλ. το 2017) και

έσοδα από Ηλεκτρονικό βιβλίο προσφορών €72 χιλ. για το έτος του 2018 ενώ δεν υπήρξε αντίστοιχο ποσό για το 2017.

- (2) Στα έσοδα χειριστών περιλαμβάνονται έσοδα από μηνιαίες συνδρομές ποσού €1.028 χιλ. έναντι €993 χιλ. της αντίστοιχης χρήσης του 2017, που υπολογίζονται με βάση την αξία του Χαρτοφυλακίου των χειριστών, έσοδα από αριθμό εξουσιοδότησης χρήσης ποσού €135 χιλ. έναντι €121 χιλ., έσοδα από άνοιγμα μερίδας επενδυτή €66 χιλ. έναντι €89 χιλ. της αντίστοιχης χρήσης του 2017 και λοιπά έσοδα χειριστών.
- (3) Τα έσοδα από εφάπαξ δικαιώματα εισαγωγής στο Χρηματιστήριο Αθηνών ανήλθαν σε €19 χιλ. και αφορούν την εισαγωγή της CNL CAPITAL. Το 2017 τα έσοδα από εφάπαξ δικαιώματα εισαγωγής στο Χρηματιστήριο Αθηνών ανήλθαν σε €213 χιλ. και αφορούν €180 χιλ. την εισαγωγή της ΑΔΜΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και €33 χιλ. την εισαγωγή της BRIQ PROPERTIES.

5.13. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής αναλύονται στο παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Συνδρομές εκκαθαριστικών μελών παραγώγων	126	172	0	0
Σύνολο	126	172	0	0

5.14. ΔΙΑΧΥΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (MARKET DATA)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα έσοδα αναμετάδοσης της χρηματιστηριακής πληροφορίας της αγοράς Χρηματιστηρίου Αθηνών, της αγοράς ΧΑΚ καθώς και έσοδα από την πώληση στατιστικών στοιχείων. Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Έσοδα από Market Data	2.849	3.177	3.072	3.453
Έσοδα από πωλήσεις εντύπων	42	27	43	29
Σύνολο	2.891	3.204	3.115	3.482

5.15. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Άδειες χρήσης τερματικών ΣΑΤ (1)	161	167	120	121
Υπηρεσίες σε μέλη (2)	307	142	307	142
Σύνολο	468	309	427	263

- (1) Τα έσοδα από άδειες χρήσης τερματικών ΣΑΤ ανήλθαν στα €161 χιλ. εμφανίζοντας μείωση 3,6% σε σχέση με το αντίστοιχο περιουσινό διάστημα.
- (2) Τα έσοδα από υπηρεσίες στα Μέλη εμφανίζουν αύξηση 116,2% και συμπεριλαμβάνουν έσοδα υπηρεσιών ARM-APA €223 χιλ. (δεν υπήρχε αντίστοιχο έσοδο το 2017), έσοδα από χρήση FIX PROTOCOL €40 χιλ., τα οποία παρέμειναν στα ίδια επίπεδα με το 2017, καθώς και έσοδα από χρήση πρόσθετων τερματικών ύψους €41 χιλ. (έναντι €42 χιλ. το 2017).

5.16. ΕΣΟΔΑ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Τα έσοδα των επανατιμολογούμενων δαπανών αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Δίκτυο Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Δ.Χ.Σ)	478	495	479	495
Υπηρεσίες γενικής συνέλευσης σε εισηγμένες (SODALI)	64	74	64	74
Έσοδα από χορηγίες-Roadshows N.Y.-London-WFE	366	415	366	415
Έσοδα ταξιδίων	4	4	4	3
Έσοδα από ηλεκτρικό ρεύμα colocation	202	145	77	45
Σύνολο	1.114	1.133	990	1.032

Τα έσοδα από ΔΧΣ ύψους €478 χιλ. αφορούν επανατιμολόγηση των δαπανών του Ομίλου για τη χρήση του Δικτύου Χρηματιστηριακών Συναλλαγών στα Μέλη. Οι αντίστοιχες δαπάνες εμφανίζονται στις επανατιμολογούμενες δαπάνες (βλ. σημ. 5.27).

Στα έσοδα από χορηγίες στο έτος 2017 συμπεριλαμβάνονταν ποσό €115 χιλ. που αφορούσε το Χρηματιστήριο Ενέργειας.

5.17. ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Colocation, XNET, LEI)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα έσοδα υποστήριξης άλλων αγορών καθώς και υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος που δεν συνδέονται άμεσα με τις κύριες δραστηριότητές του (core business) όπως colocation, υπηρεσίες που αναφέρονται στην παραχώρηση της χρήσης των εγκαταστάσεων και συστημάτων του Ομίλου, καθώς και παροχή υπηρεσιών λογισμικού σε τρίτους. Τα έσοδα αυτά αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Έσοδα από X-NET/InBroker (βλέπε πίνακα)	570	651	40	17
Υποστήριξη άλλων αγορών (XAK)	355	287	223	202
Υπηρεσίες Colocation (1)	750	726	722	612
Market Suite	138	151	21	40
Υπηρεσίες σε Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς	118	118	118	118
Υπηρ.χρήσης πλατφόρμας δημοπρασιών - ΔΕΣΦΑ	50	0	0	0
UNAVISTA LEI - EMIR TR (2)	356	237	0	0
Σύνολο	2.336	2.170	1.123	989

- (1) Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες co-location οι οποίες το έτος του 2018 διαμορφώθηκαν σε €750 χιλ. (BLOOMBERG, ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ ΧΡΗΜ. ΑΕΠΕΥ, AXIA VENTURES, FORTHNET, MEDNET, CITIGROUP GLOBAL MARKETS, UBS LIMITED, DEUTSCHE BANK A.G, OBRELA SECURITY INDUSTRIES, CREDIT SUISSE

SECURITIES, ΟΠΑΠ, SHARELINK, GLOBAL CAPITAL, GUARDIAN TRUST, EGR BROKING LTD, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ TP., CAPITAL AXE, MERRILL LYNCH INTERNATIONAL) έναντι €726 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

(2) Κατά την αναφορά των συναλλαγών τα υπόχρεα μέρη αναγνωρίζονται με βάση τον κωδικό Legal Entity Identifier (LEI), ένα μοναδικό κωδικό για κάθε νομική οντότητα που εκδίδεται σύμφωνα με το πρότυπο ISO17442 και εποπτεύονται από την εποπτική αρχή Regulatory Oversight Committee for the Global Entity Identifier System (LEIROC) που έχει οριστεί από το Financial Stability Board.

Inbroker/InBrokerPlus

Στο ATHEX ανήκει το σύστημα InBrokerPlus®, το οποίο διατίθεται εμπορικά στα Μέλη του ATHEX ως μία ολοκληρωμένη υπηρεσία παρακολούθησης χρηματιστηριακών τιμών σε πραγματικό χρόνο και όδευσης/διαχείρισης εντολών τελικών χρηστών (OMS), για τις υποστηριζόμενες Χρηματιστηριακές Αγορές (ATHEX, XAK και άλλες Ξένες Αγορές) στο πλαίσιο λειτουργίας του Δικτύου XNET από τον Όμιλο.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Έσοδα από X-NET	112	83	37	17
Έσοδα από Inbroker	458	569	3	0
Σύνολο	570	651	40	17

Για τις αντίστοιχες δαπάνες βλέπε σημ. 5.28.

5.18. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η ανάλυση των εσόδων αυτής της κατηγορίας παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα :

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εκπαίδευση (1)	137	135	135	132
Ενοικία (2)	324	274	197	197
Παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε εταιρείες	144	0	344	258
Καταπτώσεις εγγυήσεων - Ποινικών ρητρών	0	78	0	0
Έσοδα από αποστολή εντολών Swift	8	8	0	0
Επιχορηγήσεις παγίων	0	13	0	0
Λουπά (3)	29	89	32	88
Σύνολο	642	597	708	675

- (1) Έσοδα από σεμινάρια και πιστοποιήσεις.
- (2) Τα έσοδα ενοικίων του Ομίλου αφορούν κυρίως τη μίσθωση του καταστήματος της Θεσσαλονίκης (€5 χιλ. μηνιαίο μίσθωμα), κτιρίου της Μάγιερ (€16,4 χιλ. μηνιαίο μίσθωμα), δ' όροφος κτιρίου Λ. Αθηνών (μηνιαίο μίσθωμα €6,2 χιλ. από 15/6/2018) και μέρος του πρώτου ορόφου της Λ. Αθηνών (μηνιαίο μίσθωμα €860 από 15/10/2018).
- (3) Στα λουπά έσοδα της κατηγορίας αυτής για το έτος του 2017 συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους €23 χιλ. που αφορούσε συναλλαγματικές διαφορές από την παροχή ρευστότητας για διευκόλυνση διακανονισμού XNET.

5.19. ΠΟΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Στα λειτουργικά αποτελέσματα του έτους του 2018 περιλαμβάνεται ο πόρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο οποίος για το Όμιλο ανήλθε στα €1.019 χιλ. έναντι €1.063 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, αφού εισπράττεται για λογαριασμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στην οποία και αποδίδεται εντός δύο μηνών από τη λήξη κάθε εξαμήνου. Η μείωση προήλθε από την αντίστοιχη μείωση των εσόδων του Ομίλου από την διαπραγμάτευση, εκκαθάριση και διακανονισμό των συναλλαγών στις μετοχές και στα παράγωγα, επί των οποίων υπολογίζεται.

Για την Εταιρεία ο πόρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, για το έτος του 2018 ανήλθε στα €369 χιλ. έναντι €399 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

5.20. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η εξέλιξη του αριθμού των εργαζομένων στον Όμιλο και στην Εταιρεία, καθώς και η ανάλυση των δαπανών προσωπικού εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα: Σημειώνεται ότι έχει μετακινηθεί προσωπικό εντός των Εταιρειών του Ομίλου προκειμένου να ανταποκρίνονται οι Εταιρείες στην παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Ε.Ε. και τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μισθωτοί	227	221	113	112
Σύνολο Προσωπικού	227	221	113	112

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αποδοχές προσωπικού	6.631	6.695	3.651	3.762
Εργοδοτικές εισφορές	1.647	1.570	891	871
Αποζημιώσεις λόγω αποχώρησης προσωπικού	544	303	199	99
Καθαρή μεταβολή στην πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού (αναλογιστική μελέτη)	(38)	(48)	(19)	142
Λοιπές παροχές (ασφάλιστρα κλπ.)	1.076	938	606	513
Σύνολο	9.860	9.458	5.328	5.387

Η αύξηση των δαπανών προσωπικού οφείλεται κυρίως στις αυξημένες αποζημιώσεις λόγω αποχώρησης προσωπικού κατά 241 χιλ., στα αυξημένα ασφάλιστρα προσωπικού κατά €86 χιλ. και στις αυξημένες λοιπές παροχές κατά 73 χιλ. που καταβλήθηκαν στο 2018 σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2017.

Υποχρεώσεις προς εργαζομένους

Η κίνηση της υποχρέωσης καταβολής αποζημιώσεων για 2018 και το 2017 απεικονίζεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

Λογιστικές Απεικονίσεις σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19 (ποσά σε €) Περίοδος	Όμιλος	
	31.12.2018	31.12.2017
Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	1.793.512	1.839.832
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	1.793.512	1.839.832
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	26.808	30.127
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	29.990	32.935
Κανονικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	56.798	63.062
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	799.356	(25.217)
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	856.154	37.845
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	1.839.832	1.850.253
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	26.808	30.127
Κόστος τόκου	29.990	32.935
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(894.409)	(86.114)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	799.356	(25.217)
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	(29.421)	35.825
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - εμπειρία περιόδου	21.356	2.023
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου (Σημ. 5.38)	1.793.512	1.839.832
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	29.421	(35.825)
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(21.357)	(2.023)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	8.064	(37.848)
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	1.839.832	1.850.253
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(894.409)	(86.114)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων	856.153	37.845
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(8.064)	37.848
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους (Σημ. 5.38)	1.793.512	1.839.832

Λογιστικές Απεικονίσεις σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19 (ποσά σε €) Περίοδος	Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017
Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	1.117.744	1.143.171
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	1.117.744	1.143.171
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	12.885	11.092
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	18.634	17.426
Κανονικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	31.519	28.518
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	381.478	(68.369)
Άλλο έξοδο/(έσοδο)	(1.007)	181.772
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	411.990	141.921
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	1.143.171	978.992
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	12.885	11.092
Κόστος τόκου	18.634	17.426
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(431.369)	0
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	381.478	(68.369)
Άλλο έξοδο/(έσοδο)	(1.007)	181.772
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	(15.461)	20.247

Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - εμπειρία περιόδου	9.413	2.011
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου (Σημ. 5.38)	<u>1.117.744</u>	<u>1.143.171</u>
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	15.461	(20.247)
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(9.413)	(2.011)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	<u>6.048</u>	<u>(22.258)</u>
 Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	1.143.171	978.992
Εισφορά εργοδότη	(431.369)	0
Σύνολο δαπάνης που αναγνωριστήκε στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων	411.990	141.921
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(6.048)	22.258
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους (Σημ. 5.38)	<u>1.117.744</u>	<u>1.143.171</u>

Οι αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην αναλογιστική μελέτη σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 για τον Όμιλο είναι οι ακόλουθες:

Αναλογιστικές παραδοχές	Ημερομηνία αποτίμησης	
	31.12.2018	31.12.2017
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,77%	1,63%
Αύξηση αποδοχών (μακροχρ.)	1,00%	1,00%
Πληθωρισμός	1,00%	1,00%
Θηνοσιμότητα	Ε Β Κ 2000 (ελβετικός πίνακας)	Ε Β Κ 2000 (ελβετικός πίνακας)
Ποσοστό αποχωρήσεων (Turnover)	0,50%	0,50%
Ηλικίες κανονικής αποχώρησης	Οι όροι αποχώρησης του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης που ανήκει ο κάθε εργαζόμενος	Οι όροι αποχώρησης του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης που ανήκει ο κάθε εργαζόμενος
Διάρκεια υποχρεώσεων	16,20	17,03

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας τεστ ευαισθησίας για το επιτόκιο προεξόφλησης, του ετήσιου πληθωρισμού και της αύξησης αποδοχών για την εταιρεία.

Χρηματοροές Αναμενόμενες παροχές από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση	Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017
Σενάρια Ευαισθησίας Χρησιμοποιούμενων Οικονομικών και Δημογραφικών Υποθέσεων		
Ευαισθησία 1 - Επιτόκιο προεξόφλησης συν 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	(7,17)%	(7,60)%
Ευαισθησία 2 - Επιτόκιο προεξόφλησης μείον 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	7,84%	8,33%
Ευαισθησία 3 - Ετήσιος Πληθωρισμός συν 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	7,85%	8,34%
Ευαισθησία 4 - Ετήσιος Πληθωρισμός μείον 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	(7,26)%	(7,68)%
Ευαισθησία 5 - Υπόθεση Αύξησης Μισθού συν 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	6,73%	6,99%
Ευαισθησία 6 - Υπόθεση Αύξησης Μισθού μείον 0,5% - % Διαφορά στην Π.Α. Υποχρεώσεων	(6,53)%	(6,90)%

5.21. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ

Στις αμοιβές και έξοδα τρίτων περιλαμβάνονται οι αμοιβές των μελών των Δ.Σ όλων των Εταιρειών του Ομίλου.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αμοιβές μελών Δ.Σ. και Επιτροπών	61	58	52	48
Αμοιβές και έξοδα δικηγόρων	72	60	72	60
Αμοιβές ελεγκτών (1)	75	75	30	30
Αμοιβές συμβούλων (2)	273	435	102	144
Αμοιβές FTSE (XA)	102	132	102	132
Λουπές αμοιβές	26	25	0	0
Αμοιβές συμβούλων εκπαίδευσης	24	25	24	25
Σύνολο	633	810	382	439

- (1) Αφορά τις αμοιβές του τακτικού ελέγχου των νόμιμων ελεγκτών του Ομίλου και της έκθεσης φορολογικής συμμόρφωσης.
- (2) Στις αμοιβές συμβούλων συμπεριλαμβάνονται αμοιβές για αναλογιστική μελέτη, φορολογικές και νομικές υπηρεσίες.

Σημειώνεται ότι οι νόμιμοι ελεγκτές του Ομίλου έλαβαν συνολικά €75 χιλ. το 2018 σε αμοιβές σχετιζόμενες με τον τακτικό έλεγχο και το φορολογικό πιστοποιητικό. Για την Εταιρεία, η συνολική αμοιβή των νόμιμων ελεγκτών ανήλθε σε €30 χιλ. σε αμοιβές σχετιζόμενες με τον τακτικό έλεγχο και το φορολογικό πιστοποιητικό.

Δεν υπάρχουν άλλες αμοιβές πέραν των ανωτέρω που καταβλήθηκαν στη χρήση του 2018 στους νόμιμους ελεγκτές του Ομίλου και της Εταιρείας.

5.22. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Σταθερή - Κινητή τηλεφωνία-Internet	134	168	32	53
Μισθωμένα κυκλώματα - ΔΧΣ	96	78	30	25
ΔΕΗ	457	419	12	12
ΕΥΔΑΠ	5	6	0	0
Σύνολο	692	671	74	90

5.23. ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Ο λογαριασμός συντηρήσεις/μηχανογραφική υποστήριξη περιλαμβάνει τη συντήρηση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού του Ομίλου, καθώς και τη μηχανογραφική υποστήριξη των συστημάτων πληροφορικής (τεχνική υποστήριξη συστήματος συναλλαγών, βάσεων δεδομένων, Σ.Α.Τ. κλπ) και αποτελούν συμβατικές δεσμεύσεις.

5.24. ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ

Ο μη εκπιπτόμενος φόρος προστιθέμενης αξίας και οι λοιποί φόροι (φόροι ακινήτων) που επιβαρύνουν το κόστος εργασιών ανήλθαν σε €1.154 χιλ. έναντι €1.200 χιλ. στο έτος του 2017. Για την Εταιρεία οι λοιποί φόροι ανήλθαν σε €597 χιλ. έναντι €623 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

5.25. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έξοδα όπως: φυλάξεις και καθαρισμός εγκαταστάσεων, επισκευές και συντηρήσεις κτηρίων και εξοπλισμού.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υπηρεσίες καθαρισμού και φύλαξης	353	351	100	101
Επισκευές & συντηρήσεις κτιρίων-λοιπού εξοπλισμού	102	133	10	11
Καύσιμα και λοιπά υλικά γεννήτριας	18	13	0	0
Κοινόχρηστα	18	17	0	0
Σύνολο	491	514	110	112

5.26. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα του Ομίλου το έτος του 2018 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
ΤΤΕ - χρηματικός διακανονισμός	50	61	0	0
Υλικά άμεσης ανάλωσης	39	49	38	48
Έξοδα ταξιδίων (1)	157	133	105	101
Έξοδα μεταφορών	58	52	43	41
Υπηρεσίες υποστηρικτικής λειτουργίας	0	0	119	117
Μισθώματα αυτοκινήτων	20	18	20	18
Δαπάνες Ενοικίων	61	61	178	178
Λοιπά (2)	414	1.063	(38)	546
Ασφάλιστρα αστ ευθύνης μελών ΔΣ (D&O, DFL&PI)	324	358	348	358
Συνδρομές σε επαγγελματικές οργανώσεις και εισφορές	301	301	266	283
Έξοδα προβολής, υποδοχής και φιλοξενίας	213	212	198	204
Έξοδα εκδηλώσεων (3)	248	66	222	51
Σύνολο	1.885	2.374	1.499	1.945

- Τα έξοδα ταξιδίων για το έτος 2017 ανήλθαν σε €157 χιλ. αυξημένα κατά 18,0%.
- Τα λοιπά έξοδα εμφανίζουν σημαντική μείωση σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα του 2017 στο οποίο είχαν καταχωρηθεί προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις ποσού €600 χιλ., ενώ το αντίστοιχο ποσό για το 2018 είναι 78χιλ. Αυτή η κατηγορία των δαπανών συμπεριλαμβάνει επίσης έντυπα και γραφική ύλη, ταχυδρομικά έξοδα δημοσιεύσεων, αποθήκευτρα, ασφάλιστρα Η/Υ, ασφάλεια πυρός κτιρίων, ασφάλιστρα μεταφορικών μέσων καθώς και συνδρομή Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Επίσης περιλαμβάνει διαγραφές απαιτήσεων ύψους €217 χιλ. για το 2018 έναντι €254 χιλ. το 2017 και αντιλογισμό προβλέψεων ύψους €123 χιλ. για το 2018 έναντι €32 χιλ. το 2017.
- Τα έξοδα εκδηλώσεων για το 2018 παρουσιάζουν σημαντική αύξηση η οποία οφείλεται στην διοργάνωση του συνεδρίου WFE στην Αθήνα καθώς και των συνεδρίων small cap και midcap (βλέπε σελ.18 ενέργειες προώθησης).

5.27. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΠΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΕΣ

Τα έξοδα της κατηγορίας αυτής για το έτος του 2018 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μισθωμένα κυκλώματα (ΔΧΣ)	357	435	349	428
Δαπάνες Sodali (Γενικές συνελεύσεις)	30	57	30	57
ΦΠΑ Επανατιμολογούμενων Δαπανών	70	71	60	71
Έξοδα προβολής, υποδοχής και φιλοξενίας-Roadshows N.Y.-London	303	269	298	265
Κατανάλωση Ηλεκτρικού Ρεύματος Colocation	191	145	0	0
Λοιπές	11	0	11	0
Σύνολο	962	977	748	821

Τα αντίστοιχα έσοδα εμφανίζονται στη σημ. 5.16.

5.28. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι δαπάνες της συγκεκριμένης κατηγορίας αναλύονται στον παρακάτω πίνακα ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Δαπάνες από νέες δραστηριότητες	83	176	82	156
Δαπάνες X-NET (1)	542	543	60	34
Δαπάνες Υπηρεσιών Πληροφορικής προς τρίτους (2)	417	250	57	42
ΦΠΑ δαπανών παρεπόμενων υπηρεσιών	80	123	0	15
Σύνολο	1.122	1.092	199	247

- Τα έξοδα του InBroker Plus για το Xnet, (τα αντίστοιχα έσοδα περιγράφονται στη σημ. 5.17) αφορούν market data που αγοράζονται από τα ξένα χρηματιστήρια προκειμένου να γίνει ελκυστικότερο το προϊόν σε ευρύτερο φάσμα πελατών και vendors. Συγκεκριμένα αγοράζονται data feed από τα χρηματιστήρια του Λονδίνου, Euronext, Deutsche Borse και άλλα, στοχεύοντας στη διεύρυνση του επενδυτικού ορίζοντα των επενδυτών. Οι δαπάνες XNET αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Έξοδα που αφορούν σε αλλοδαπές αξίες	92	83	54	34
Έξοδα data feed για Inbroker Plus	450	460	6	0
Σύνολο	542	543	60	34

- Οι δαπάνες υπηρεσιών πληροφορικής ανήλθαν στα €417 χιλ. και περιλαμβάνουν κυρίως τις δαπάνες της υπηρεσίας LEI-EMIR TR €361 χιλ. έναντι €209 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα (τα αντίστοιχα έσοδα UNAVISTA LEI εμφανίζονται στο 5.16). Στο έτος του 2018 περιλαμβάνονται επίσης δαπάνες για υπηρεσίες ORACLE XAK ποσού €46 χιλ. (έναντι €41 χιλ. το 2017) καθώς επίσης δαπάνες TRS EK Κύπρου €10 χιλ. (δεν υπήρχε αντίστοιχο ποσό το 2017).

5.29. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΑΙ ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πολιτική του Ομίλου ΧΑ είναι η επανεκτίμηση της εμπορικής αξίας των ακινήτων κάθε τρία χρόνια. Η προηγούμενη εκτίμηση των ακινήτων έγινε αρχές Μαρτίου 2016, με αξία αναφοράς την 31.12.2015. Έτσι συνεπής με την πολιτική του ο Όμιλος ανέθεσε τη μελέτη προσδιορισμού της εμπορικής αξίας των ακινήτων του, σύμφωνα με τα IFRS, σε ανεξάρτητους αναγνωρισμένους εκτιμητές. Η μελέτη ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε τέλη Φεβρουαρίου 2019, ενώ ο Όμιλος προσάρμοσε την αξία των ακινήτων της 31.12.2018 σύμφωνα με το αποτέλεσμα της μελέτης, προκειμένου να εμφανίσει στον ισολογισμό της 31.12.2018 την εύλογη αξία (fair value) των ακινήτων.

Η μελέτη εκτίμησης ανέδειξε σημαντική διαφορά με τη λογιστική αξία των ακινήτων όπως εμφανιζόταν στα λογιστικά βιβλία, η οποία προέρχεται κυρίως από το κτήριο της Λεωφόρου Αθηνών, το οποίο είναι ιδιοκτησία του ATHEXCSD. Στα άλλα δύο κτήρια του Ομίλου οι αποκλίσεις είναι οριακές, ενώ υπάρχουν αποκλίσεις και στις αξίες των οικοπέδων. Ως συμπέρασμα μπορεί να σημειωθεί ότι η μελέτη εκτίμησης, σε επίπεδο Ομίλου, μειώνει συνολικά κατά €300 χιλ. την αξία των οικοπέδων, ενώ αυξάνει κατά €2,6 εκ. την αξία των κτισμάτων.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις της εμπορικής αξίας των ακινήτων του Ομίλου όπως εμφανίζονται στην έκθεση ανεξάρτητων εκτιμητών ακινήτων στις 31.12.2018.

	Αναπόσβεστη αξία	Εκτίμηση ανεξάρτητων εκτιμητών	Απόκλιση
ΚΤΗΡΙΟ ΛΕΩΦΟΡΟΥ ΑΘΗΝΩΝ			
Εδαφικές εκτάσεις	3.000	3.200	200
Κτηριακές εγκαταστάσεις	14.615	16.950	2.335
	17.615	20.150	2.535
ΚΤΗΡΙΟ ΚΑΤΟΥΝΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ			
Εδαφικές εκτάσεις	1.500	1.300	(200)
Κτηριακές εγκαταστάσεις	261	525	264
	1.761	1.825	64
ΚΤΗΡΙΟ ΜΑΓΕΡ - ΑΧΑΡΝΩΝ			
Εδαφικές εκτάσεις	1.000	700	(300)
Κτηριακές εγκαταστάσεις (*)	1.587	2.000	413
	2.587	2.700	113
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	21.963	24.675	2.712

(*)Το ποσό των €413 χιλ. αφορά υπεραξία επενδυτικού ακίνητου και δεν απεικονίζεται στα βιβλία της ATHEXCSD και του Ομίλου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 40.

A. Κτίριο Λεωφόρου Αθηνών

Οι παραδοχές και οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας του ακινήτου επί της Λ. Αθηνών σύμφωνα με τη μελέτη του ανεξάρτητου εκτιμητή περιλαμβάνουν:

Τεχνική Άμεσης Κεφαλαιοποίησης

Για την μέθοδο αυτή λήφθηκαν υπόψη οι προδιαγραφές της αγοράς και της χρήσης του ακινήτου με βάση τις επικρατούσες αποδόσεις για κάθε χώρο, εκτιμήθηκε το εύλογο μίσθωμα του ακινήτου και στη συνέχεια η εύλογη αξία του.

Στάθμη	Χρήση	Επιφάνεια (τμ)	Εύλογο μίσθωμα (€/τμ)	Εύλογο μίσθωμα (€/μήνα)	Μισθωτική Απόδοση	Εύλογη Αξία
Υπόγειο (-4)	56 Θέσεις Στάθμευσης	639,06	5	€ 3.195,30	7,50%	€ 511.248
Υπόγειο (-3)	53 Θέσεις Στάθμευσης	605,80	5	€ 3.029,00	7,50%	€ 484.640
Υπόγειο (-2)	53 Θέσεις Στάθμευσης	605,80	5	€ 3.029,00	7,50%	€ 484.640
Υπόγειο (-1)	Data Center	1.878,00	14	€ 26.292,00	7,50%	€ 4.206.720
Ισόγειο (0)	Γραφειακοί χώροι	1.126,00	14	€ 15.764,00	7,50%	€ 2.522.240
Α' όροφος (1)	Γραφειακοί χώροι	963,00	14	€ 13.482,00	7,50%	€ 2.157.120
Β' όροφος (2)	Γραφειακοί χώροι	963,00	14	€ 13.482,00	7,50%	€ 2.157.120
Γ' όροφος (3)	Γραφειακοί χώροι	963,00	14	€ 13.482,00	7,50%	€ 2.157.120
Δ' όροφος (4)	Γραφειακοί χώροι	963,00	14	€ 13.482,00	7,50%	€ 2.157.120
Ε' όροφος (5)	Γραφειακοί χώροι	963,00	14	€ 13.482,00	7,50%	€ 2.157.120
ΣΥΝΟΛΟ		9.669,66		€ 118.719,30		€ 18.995.088,00
						€ 19.000.000

Μέθοδος Αποσβεσμένου Κόστους Αντικατάστασης

Η επιφάνεια οικοπέδου που αναγράφεται στον ακόλουθο πίνακα αναφέρεται στο ποσοστό εξ' αδιαιρέτου του συνόλου των οριζόντιων ιδιοκτησιών του κτηρίου Α επί του συνολικού οικοπέδου, ενώ οι επιφάνειες του κτηρίου είναι αυτές που προκύπτουν από το διάγραμμα κάλυψης.

Περιγραφή	Επιφάνεια	Τιμή μονάδος	Κόστος αντικατάστασης	Απαξίωση	Αγοραία Αξία
Γη	2.687,12	1.250			€ 3.358.900
Χώροι ανωδομής		7.783,00	1.500	15%	€ 9.923.325
Υπόγειοι χώροι		5.692,00	750	15%	€ 3.628.650
Περιβάλλων χώρος					€ 400.000
Η/Μ πάγιος εξοπλισμός					€ 4.000.000
ΣΥΝΟΛΟ	2.687,12	13.475,00			€ 21.310.875
					€ 21.300.000

Στάθμιση Αξιών

Μετά την εφαρμογή της Μεθόδου Εισοδήματος (Τεχνική Άμεσης Κεφαλαιοποίησης) και της Μεθόδου Αποσβεσμένου Κόστους Αντικατάστασης, γίνεται στάθμιση των δυο μεθόδων, με βαρύτητα 50% στην κάθε μια:

Μέθοδος	Εύλογη Αξία	Βαρύτητα	Μερικό σύνολο	Σταθμισμένη εύλογη αξία
Εισοδήματος	€ 19.000.000	50%	€ 9.500.000	€ 20.150.000
Κόστους Αντικατάστασης	€ 21.300.000	50%	€ 10.650.000	
Επιμερισμός Αξιών	Εύλογη Αξία	€ 20.150.000,00		
	Αξία Κτηριακών Εγκαταστάσεων	€ 16.950.000,00		
	Αξία Αναλογούντος Γηπέδου	€ 3.200.000,00		

B. Κτίριο οδού Κατούνη/Θεσσαλονίκη

Οι παραδοχές και οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας του ακινήτου επί της οδού Κατούνη στη Θεσσαλονίκη περιλαμβάνουν α) τη συγκριτική μέθοδο που είναι η πιο βασική μέθοδος εκτίμησης της αξίας των ακινήτων και συνηθίζεται να εφαρμόζεται ως έλεγχος μετά από τις άλλες μεθόδους β) την τεχνική της άμεσης κεφαλαιοποίησης η οποία ουσιαστικά μετατρέπει την πρόσοδο που αποδίδεται από τη χρήση του ακινήτου σε μια ένδειξη αξίας / κεφαλαίου χρησιμοποιώντας έναν κατάλληλο συντελεστή κεφαλαιοποίησης και γ) την υπολειμματική μέθοδο που υπολογίζει το ποσό που θα ήταν διατεθειμένος να πληρώσει ένας επενδυτής για την αγορά του εν λόγω ακινήτου, προκειμένου να το κατασκευάσει και στη συνέχεια να το εκμεταλλευτεί ή να το χρησιμοποιήσει.

Τεχνική Άμεσης Κεφαλαιοποίησης

Για την μέθοδο αυτή λήφθηκαν υπόψη οι προδιαγραφές της αγοράς και της χρήσης του ακινήτου με βάση τις επικρατούσες αποδόσεις για κάθε χώρο, εκτιμήθηκε το εύλογο μίσθωμα του ακινήτου και στη συνέχεια η εύλογη αξία του.

Χρήση	Επιφάνεια (μ2)	ΕΥΛΟΓΟ ΜΙΣΘΩΜΑ (€/μ2/μήνα)	ΕΥΛΟΓΟ ΜΙΣΘΩΜΑ (€/μήνα)	ΜΙΣΘΩΤΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ (%)	ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ (€)
Κατάστημα	310,08	20,50	6.360	7,75%	985.000
Γραφειακοί χώροι	722,03	8,00	5.775	8,25%	840.000
Συνολικά (υπό μελέτη οριζόντια ιδιοκτησία):					1.825.000
		Εύλογη Αξία (€)	Αξία αναλογούντος γηπέδου (€)	Αξία Κτηριακών εγκαταστάσεων (€)	
		1.825.000	1.300.000	525.000	

Η αναπόσβεστη αξία των παγίων του Ομίλου ανά κτήριο κατά την 31.12.2018 παρουσιάζεται συνοπτικά στο παρακάτω πίνακα:

Ανάλυση παγίων Ομίλου ανά κατηγορία παρουσίασης στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31.12.2018			
	Ιδιοχρησιμοποιούμενα		
	Κτήριο Λ.Αθηνών	Κτήριο Κατούνη (Θεσ/νίκη)	Σύνολο
Εδαφικές εκτάσεις	3.200	1.300	4.500
Κτίρια-Τεχνικά έργα (*)	16.964	525	17.489
Μεταφορικά μέσα	7		7
Ηλεκτρονικά συστήματα	1.093		1.093
Τηλεπ/κος και λοιπός εξοπλισμός	462		462
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6.549		6.549
Σύνολο	28.275	1.825	30.100

(*) Στο ποσό συμπεριλαμβάνονται και €14 χιλ. που αφορούν επενδύσεις σε ακίνητα τρίτων (DR site)

Ανάλυση παγίων Ομίλου ανά κατηγορία παρουσίασης στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31.12.2017

	Ιδιοχρησιμοποιούμενα		
	Κτήριο Λ.Αθηνών	Κτήριο Κατούνη (Θεσ/νίκη)	Σύνολο
Εδαφικές εκτάσεις	3.000	1.500	4.500
Κτίρια-Τεχνικά έργα	15.562	358	15.920
Μεταφορικά μέσα	7		7
Ηλεκτρονικά συστήματα	799		799
Τηλεπ/κος και λοιπός εξοπλισμός	239		239
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6.084		6.084
Σύνολο	25.691	1.858	27.549

Ανάλυση παγίων Ομίλου ανά κατηγορία παρουσίασης στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31.12.2018

	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα					
	Λεωφόρος Αθηνών		Κατούνη (Θεσ/νίκη)		Σύνολο	
	Οικόπεδο	Κτήριο	Οικόπεδο	Κτήριο	Οικόπεδο	Κτήριο
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31/12/2018	3.000	14.615	1.500	261	4.500	14.876
Αναπροσαρμογή αξίας λόγω εκτίμησης ανεξάρτητου εκτιμητή	200	2.335	(200)	264	0	2.599
Αναπροσαρμοσμένη αξία ακινήτου κατά την 31/12/2018	3.200	16.950	1.300	525	4.500	17.475

Τα ενσώματα και τα ασώματα πάγια του Ομίλου κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017 αναλύονται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ ΑΤΗΕΧ	ΕΝΣΩΜΑΤΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ						
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λουπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λουπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια	Σύνολο
Αξία κτήσης και αποτίμησης κατά την 31.12.2016	4.500	26.874	127	168	7.715	8.471	47.855
Προσθήκες περιόδου 2017	0	5	0	0	225	2.031	2.261
Μείωσεις περιόδου 2017	0	0	0	0	(18)	0	(18)
Αξία κτήσης και αποτίμησης κατά την 31.12.2017	4.500	26.879	127	168	7.922	10.502	50.098
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2016	0	9.883	127	151	6.516	3.031	19.708
Αποσβέσεις περιόδου 2017	0	1.076	0	10	382	1.387	2.855
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2017	0	0	0	0	(14)	0	(14)
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2017	0	10.959	127	161	6.884	4.418	22.549
Αναπόσβεστη αξία							
κατά την 31.12.2016	4.500	16.991	0	17	1.199	5.440	28.147
κατά την 31.12.2017	4.500	15.920	0	7	1.038	6.084	27.549

ATHEX

Χρηματιστήριο Αθηνών

ΟΜΙΛΟΣ ATHEX	ΕΝΣΩΜΑΤΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΑ						
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λουπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λουπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια	Σύνολο
Αξία κτήσεως και αποτίμησεως κατά την 31.12.2017	4.500	26.879	127	168	7.922	10.502	50.098
Προσθήκες περιόδου 2018	0	49	0	0	1.026	2.177	3.252
Αξία κτήσης και αποτίμησης κατά την 31.12.2018	4.500	26.928	127	168	8.948	12.679	53.350
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2017	0	10.959	127	161	6.884	4.418	22.549
Αποσβέσεις περιόδου 2018	0	1.079	0	0	509	1.712	3.300
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2018	0	0	0	0	0	0	0
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2018	0	12.038	127	161	7.393	6.130	25.849
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31.12.2017	4.500	15.920	0	7	1.038	6.084	27.549
κατά την 31.12.2018	4.500	14.890	0	7	1.555	6.549	27.501
Αναπροσαρμογή αξίας λόγω εκτίμησης ανεξάρτητου ελεγκτή	0	2.599					2.599
Αναπόσβεστη αξία μετά την αναπροσαρμογή αξίας κατά την 31.12.2018	4.500	17.489	0	7	1.555	6.549	30.100

Τα ενσώματα και τα ασώματα πάγια της Εταιρείας κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017 αναλύονται ως εξής:

ATHEX	ΕΝΣΩΜΑΤΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΑ						
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λουπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λουπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια	Σύνολο
Αξία κτήσης και αποτίμησης κατά την 31.12.2016	0	15	103	159	5.770	6.580	12.627
Προσθήκες περιόδου 2017	0	0	0	0	148	1.036	1.184
Μειώσεις περιόδου 2017	0	0	0	0	0	0	0
Αξία κτήσης και αποτίμησης κατά την 31.12.2017	0	15	103	159	5.918	7.616	13.811
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2016	0	0	103	146	4.870	2.467	7.586
Αποσβέσεις περιόδου 2017	0	1	0	9	282	1.074	1.366
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2017	0	0	0	0	0	0	0
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2017	0	1	103	155	5.152	3.541	8.952
Αναπόσβεστη αξία κατά την 31.12.2016	0	15	0	13	900	4.113	5.041
κατά την 31.12.2017	0	14	0	4	766	4.075	4.859

ATHEX	ΕΝΣΩΜΑΤΑ & ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΑ						
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Μηχ/τα & Λουπός Εξοπλ.	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λουπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια	Σύνολο
Αξία κτήσης και αποτίμησης κατά την 31.12.2017	0	15	103	159	5.918	7.616	13.811
Προσθήκες περιόδου 2018	0	0	0	0	499	1.275	1.774
Μείωσεις περιόδου 2018	0	0	0	0	0	0	0
Αξία κτήσης και αποτίμησης κατά την 31.12.2018	0	15	103	159	6.417	8.891	15.585
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2017	0	1	103	155	5.152	3.541	8.952
Αποσβέσεις περιόδου 2018	0	0	0	0	352	1.176	1.528
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2018	0	0	0	0	0	0	0
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2018	0	1	103	155	5.504	4.717	10.480
Αναπόσβεστη αξία							
κατά την 31.12.2017	0	14	0	4	766	4.075	4.859
κατά την 31.12.2018	0	14	0	4	913	4.174	5.105

Στα ποσά των ασώματων παγίων συμπεριλαμβάνονται ποσά €643 χιλ. για τον Όμιλο και €216 χιλ. για την Εταιρεία που αφορούν κεφαλαιοποίηση δαπανών (δημιουργία CAPEX) για την ανάπτυξη συστημάτων του Ομίλου για το έτος του 2018. Από 1.1.2018 μεταβλήθηκαν οι συντελεστές απόσβεσης δαπανών για τις δαπάνες ανάπτυξης που κεφαλαιοποίηθηκαν μέσα στο 2017. Από εδώ και πέρα οι κεφαλαιοποιημένες δαπάνες ανάπτυξης θα αποσβένονται σε 5 χρόνια. Η ετήσια επιβάρυνση από αυτή την αλλαγή ανέρχεται σε €89 χιλ. Για τις δαπάνες προ 1.1.2017 παραμένει η απόσβεση σε 10ετή περίοδο

Η Διοικήση του Ομίλου εκτιμά ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τα ιδιοχρησιμοποιούμενα κτίρια και για τις επενδύσεις σε ακίνητα.

Κατά την 31.12.2018 δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη επί των παγίων στοιχείων των Εταιρειών του Ομίλου.

5.30. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Κτίριο (Αχαρνών και Μάγερ)

Η Εταιρεία προχώρησε σε έλεγχο απομείωσης του εν λόγω ακινήτου με βάση τα όσα ορίζονται στο ΔΛΠ 36. Με βάση τον έλεγχο απομείωσης που πραγματοποίηθηκε, προέκυψε ζημιά απομείωσης ποσού € 300 χιλ. η οποία αφορούσε την αξία του οικοπέδου. Για τον έλεγχο απομείωσης που πραγματοποίηθηκε η Εταιρεία χρησιμοποίησε ανεξάρτητους αναγνωρισμένους εκτιμητές.

Η μελέτη εκτίμησης της αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα δεν ανέδεικε σημαντική διαφορά με τη λογιστική αξία του ακινήτου όπως εμφανίζοταν στα λογιστικά βιβλία και είναι ιδιοκτησία της Εταιρείας. Η μελέτη εκτίμησης της αξίας του κτηρίου της οδού Αχαρνών εμφανίζει μείωση της αξίας του οικοπέδου κατά €300 χιλ. Σημειώνεται ότι η υπεραξία ύψους € 413 χιλ. που προκύπτει από τη μελέτη για το κτίριο δεν προσαυξάνει την λογιστική του αξία καθώς δεν υπήρχε προηγούμενη ζημιά αποτίμησης.

Η αξία εκτιμήθηκε ως ο μέσος όρος που προέκυψε από την εφαρμογή των μεθόδων προσόδου και συγκριτικών στοιχείων κατά την ημερομηνία μετάβασης. Ο υπολογισμός έλαβε υπόψη και την τρέχουσα μίσθωση δεδομένου ότι ο συμβατικός χρόνος λήγει το 2021. Το κτίριο αυτό είναι εκμισθωμένο με συνολικό ετήσιο μίσθωμα €196,8 χιλ. (€16.4 χιλ. το μήνα) (βλ. σημ. 5.18).

ATHEX
Χρηματιστήριο Αθηνών

Α/Α	Στάθμη	Χρήση / Περιγραφή	Επιφάνεια (τμ)	Εύλογο Μίσθωμα (€/μήνα) (€/τμ)	Απόδοση (%)	ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ (€)
1	Υπόγειο (-1)	Αποθηκευτικοί χώροι, χώροι Η/Μ εγκαταστάσεων	421,60	2	9,50%	106.509
2	Ισόγειο (0)	Χώρος υποδοχής, κυλικέιο, γραφειακοί χώροι, Υ/Σ ΔΕΗ	224,62	6	8,50%	190.266
3	Ημιώροφος	Control room, αποθηκευτικοί χώροι	45,00	2	8,50%	12.706
4	Α' όροφος (1)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	421,60	6	8,50%	357.120
5	Β' όροφος (2)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	421,60	6	8,50%	357.120
6	Γ' όροφος (3)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	421,60	6	8,50%	357.120
7	Δ' όροφος (4)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	421,60	6	8,50%	357.120
8	Ε' όροφος (5)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	421,60	6	8,50%	357.120
9	ΣΤ' όροφος (6)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	421,60	6	8,50%	357.120
10	Z' όροφος (7)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	280,90	6	8,50%	237.939
ΣΥΝΟΛΟ			3.526,72			2.690.141
				στρογγυλοποίηση		2.700.000

Η ως άνω εύλογη αξία αφορά ποσοστό 100% της πλήρους κυριότητας του συνόλου των ιδιοκτησιών, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι οριζόντιες ιδιοκτησίες.

Το συνολικό κόστος αντικατάστασης του ακινήτου προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα υπολογισμών:

Α/Α	Στάθμη	Χρήση / Περιγραφή	Επιφάνεια (τμ)	Κόστος	Κόστος (€)
				(€/τμ)	
1	Υπόγειο (-1)	Αποθηκευτικοί χώροι, χώροι Η/Μ εγκαταστάσεων	421,60	400,00	168.640
2	Ισόγειο (0)	Χώρος υποδοχής, κυλικέιο, γραφειακοί χώροι, Υ/Σ ΔΕΗ	224,62	825,00	185.312
3	Ημιώροφος	Control room, αποθηκευτικοί χώροι	45,00	825,00	37.125
4	Α' όροφος (1)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	421,60	825,00	347.820
5	Β' όροφος (2)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	421,60	825,00	347.820
6	Γ' όροφος (3)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	421,60	825,00	347.820
7	Δ' όροφος (4)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	421,60	825,00	347.820
8	Ε' όροφος (5)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	421,60	825,00	347.820
9	ΣΤ' όροφος (6)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	421,60	825,00	347.820
10	Z' όροφος (7)	Γραφειακοί χώροι, κουζίνα, WC, αποθηκευτικοί χώροι	280,90	825,00	231.743
11	Δώμα	Απόληξη κλιμακοστασίου, ανελκυστήρας, μηχανοστάσιο, ταράτσα	25,00	400,00	10.000
ΣΥΝΟΛΟ			3.501,72		2.719.739
Μέση παλαιότητα / έτος: 1,5% Παλαιότητα 18 έτη					0.73
					1.985.409
					2.000.000

Τελικά ο επιμερισμός της αξίας μεταξύ του αναλογούντος στην οριζόντια ιδιοκτησία γηπέδου και των κτηριακών εγκαταστάσεων καταλήγει ως εξής: οικόπεδο: €700 χιλ., κτίσμα: €2,0 εκ.

Η αναπόσβεστη αξία των Επενδύσεων σε ακίνητα για τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017 παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΜΙΛΟΣ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ		ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΑΚΙΝΗΤΟ			
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Επιτίλα και λοιπος εξοπλισμός	Σύνολο	
Αξία κτήσης κατά την 31.12.2016	1.000	5.110	88	6.198	
Προσθήκες περιόδου 2017	0	0	0	0	
Μειώσεις περιόδου 2017	0	0	0	0	
Αξία κτήσης κατά την 31.12.2017	1.000	5.110	88	6.198	

Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2016	0	3.114	88	3.202
Αποσβέσεις περιόδου 2017	0	205	0	205
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2017	0	3.319	88	3.407

Αναπόσβεστη αξία				
κατά την 31.12.2016	1.000	2.200	0	2.996
κατά την 31.12.2017	1.000	1.791	0	2.791

ΟΜΙΛΟΣ-ΕΤΑΙΡΕΙΑ		ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΑΚΙΝΗΤΟ			
	Εδαφικές Εκτάσεις	Κτίρια και τεχνικά έργα	Επιτίλα και λοιπος εξοπλισμός	Σύνολο	
Αξία κτήσης κατά την 31.12.2017	1.000	5.110	88	6.198	
Προσθήκες περιόδου 2018	0	0	0	0	
Μειώσεις περιόδου 2018	0	0	0	0	
Αξία κτήσης κατά την 31.12.2018	1.000	5.110	88	6.198	

Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2017	0	3.319	88	3.407
Αποσβέσεις περιόδου 2018	0	204	0	204
Μείωση συσσωρευμένων αποσβέσεων 2018	0	0	0	0

Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31.12.2018	0	3.523	88	3.611
---	----------	--------------	-----------	--------------

Αναπόσβεστη αξία				
κατά την 31.12.2017	1.000	1.791	0	2.791
κατά την 31.12.2018	1.000	1.587	0	2.587

Απομείωση αξίας ακινήτου	(300)		(300)
--------------------------	-------	--	-------

Αναπόσβεστη αξία μετά την αναπροσαρμογή αξίας κατά την 31.12.2018	700	1.587	0	2.287
--	------------	--------------	----------	--------------

Η εκτίμηση της αξίας του οικοπέδου εμφανίζεται χαμηλότερη της αξίας των λογιστικών βιβλίων και επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης, ενώ η υπεραξία του κτιρίου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 40 δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα ούτε αυξάνει την αξία του περιουσιακού στοιχείου.

Η αναπόσβεστη αξία των επενδυτικών ακινήτων προσεγγίζει την εύλογη αξία.

5.31. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Συμμετοχή σε A.N.N.A.	1	1	1	1
Συμμετοχή σε θυγατρικές	0	0	57.880	57.880
Συμμετοχή σε συγγενή εταιρεία (1)	1.050	0	1.050	0
Αποθεματικό διαχειριστικής επιτροπής	11	11	0	0
Απαίτηση από θυγατρικές λόγω stock options	0	0	227	227
Εγγυήσεις μισθώσεων	56	56	10	10
Σύνολο	1.118	68	59.168	58.118

1. Η Εταιρεία την 27.06.2018 κατέβαλε τη συμμετοχή της ύψους €1.550.000 για την ίδρυση του Ελληνικού Χρηματιστηρίου Ενέργειας (EXE) αποκτώντας το 31% του μετοχικού κεφαλαίου ύψους €5.000.000. Στις 18/12/2018 μεταβιβάστηκε το ποσοστό ύψους 10% της ως άνω συμμετοχής στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. (σημ. 5.45).

Το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στην EXE στις 31.12.2018 διαμορφώθηκε στο 21%, ήτοι €1.050.000. Η εν λόγω συμμετοχή λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (Σημείωση 5.3.1).

Η ανάλυση των συμμετοχών της μητρικής Εταιρείας σε θυγατρικές Εταιρείες του Ομίλου την 31.12.2018 εμφανίζεται παρακάτω:

	% άμεσης συμμετοχής	Αριθμός μετοχών επί του συνόλου	Κόστος 31.12.2018	Κόστος 31.12.2017
ATHEXCSD (πρώην XKΘ)	100	802.600 / 802.600	32.380	32.380
ATHEXClear	100	8.500.000 / 8.500.000	25.500	25.500
		ΣΥΝΟΛΟ	57.880	57.880

Η Εταιρεία εισέπραξε κατά τη διάρκεια του 2018 μέρισμα €1 ανά μετοχή από την θυγατρική της ATHEXCSD για τη χρήση 2017. Το συνολικό ύψος του μερίσματος ανήλθε σε €802.600.

5.32. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Όλες οι απαιτήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία της κατάστασης της οικονομικής θέσης. Η ανάλυση των πελατών και των λοιπών απαιτήσεων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Πελάτες	6.767	7.421	3.387	3.917
Πελάτες Ομιλικοί	0	0	16	251
Μείον: προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(3.649)	(3.571)	(1.585)	(1.894)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	3.118	3.850	1.818	2.274
Λουπές απαιτήσεις				

Παρακρατούμενος φόρος μερισμάτων προς συμψηφισμό (1)	4.721	4.721	4.421	4.421
Φόρος (0,2%) (2)	1.910	2.528	0	0
Απαίτηση Πόρου ΕΚ	453	453	453	453
Παρακρατηθέντες φόροι καταθέσεων	136	52	74	26
Δεδουλευμένα έσοδα-Προπληρωμένα μη δεδουλευμένα έξοδα (3)	736	351	622	310
Λουποί παρακρ/ντες φόροι	49	30	31	20
Προκαταβολή Διαφορών Φορολογικού Ελέγχου (σημ. 5.41) (4)	983	983	983	983
Χρεώστες διάφοροι (5)	89	113	447	441
Σύνολο λουπών απαιτήσεων	9.081	9.231	7.031	6.654
Απαίτηση Φόρου Εισοδήματος (6)	537	168	295	464

- (1) Αφορά τον παρακρατηθέντα φόρο μερίσματος που μεταφέρθηκε στην Εταιρεία από την πρώην θυγατρική του Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. Ο συμψηφισμός του φόρου σταμάτησε το 2014.
- (2) Ο φόρος πωλήσεων επί των συναλλαγών (0,2%) αποδίδεται από τα μέλη στο T+2, ενώ ορισμένα μέλη εκμεταλλεύονται το δικαίωμα να αποδίδουν το φόρο εφάπαξ στην ATHEXCSD την τρίτη εργάσιμη ημέρα από τη λήξη του μήνα που έγιναν οι συναλλαγές.
- (3) Αφορά τόκους τοποθετήσεων διαθεσίμων €49 χιλ., πρόβλεψη εσόδου υπηρεσίας market data ποσού €472 χιλ. για τον Όμιλο και €517 χιλ. για την Εταιρεία (τα αντίστοιχα ποσά για το 2017 €232 χιλ. για τον Όμιλο και €290 χιλ. για την Εταιρεία) πρόβλεψη εσόδου από παροχή υπηρεσιών για τον Όμιλο σε EXE €179 χιλ. και σε ENEXCLEAR €9 χιλ. (τα αντίστοιχα ποσά για την εταιρεία ανήλθαν σε €69 χιλ. και €3 χιλ. αντίστοιχα), ενώ για το έτος 2017 δεν υπήρχαν αντίστοιχα ποσά.
- (4) Το εναπομείναν υπόλοιπο, μετά τον συμψηφισμό με φόρους πληρωτέους, από την προκαταβολική πληρωμή του φόρου που καταλογίστηκε για τον φορολογικό έλεγχο της ΕΦΑΕ 2008-2010 (σημ. 5.41).
- (5) Στους λουπούς χρεώστες περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων απαιτήσεις από ΕΣΕΔ €35 χιλ. καθώς και €49 χιλ. από ενοίκιο κτηρίου Μάγερ. Για την Εταιρεία περιλαμβάνεται επιπλέον ποσό €338 χιλ. που αφορά απαίτηση χρηματικού διακανονισμού XNET από την ATHEXCSD.
- (6) Ο Όμιλος την 31.12.2018 εμφανίζει απαίτηση φόρου εισοδήματος €537 χιλ., ενώ η απαίτηση για την Εταιρεία ανέρχεται σε €400 χιλ., σημ. 5.41 για πληρέστερη ανάλυση.

Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	Όμιλος	Εταιρεία
Υπόλοιπο 31.12.2016	2.971	1.694
Πρόσθετη πρόβλεψη στο 2017	600	200
Υπόλοιπο 31.12.2017	3.571	1.894
Πρόσθετη πρόβλεψη στο 2018	78	(309)
Υπόλοιπο 31.12.2018	3.649	1.585

Οι λογιστικές αξίες των πελατών αντιπροσωπεύουν την εύλογη αξία τους.

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται το σύνολο των απαιτήσεων από πελάτες σε επίπεδο Ομίλου και Εταιρείας:

ΟΜΙΛΟΣ	31.12.2018	31.12.2017
Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	2.852	1.331
Ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	3.915	6.090
Προ προβλέψεων	6.767	7.422
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	3.649	3.571
Μετά προβλέψεων	3.118	3.850

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31.12.2018	31.12.2017
Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	1.675	993
Ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	1.727	3.175
Προ προβλέψεων	3.403	4.168
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	1.585	1.894
Μετά προβλέψεων	1.818	2.274

Η ανάλυση παλαιότητας των ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων, που ήταν ληξιπρόθεσμες, είναι ως ακολούθως

ΟΜΙΛΟΣ	31.12.2018	31.12.2017
Έως 120 ημέρες	218	1.917
121 -240 ημέρες	75	167
241 – 360 ημέρες	40	112
Πάνω από 360 ημέρες	3.581	3.894
Προ προβλέψεων	3.915	6.090

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31.12.2018	31.12.2017
Έως 120 ημέρες	97	1.138
121 -240 ημέρες	55	133
241 – 360 ημέρες	38	77
Πάνω από 360 ημέρες	1.537	1.826
Προ προβλέψεων	1.727	3.175

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 και υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθόλη την διάρκεια ζωής των απαιτήσεών του.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο απομείωσης των απαιτήσεων χρησιμοποιώντας πίνακα με βάση τον οποίο υπολογίζονται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημέρα του ισολογισμού είναι η λογιστική αξία κάθε κατηγορίας εισπρακτέων ως αναφέρεται παραπάνω.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η πληροφόρηση σχετικά με την έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο:

ΟΜΙΛΟΣ	Μη ληξιπρόθεσμες	Έως 120 ημέρες	121 – 240 ημέρες	241 – 360 ημέρες	Πάνω από 360 ημέρες
Αναμενόμενο ποσοστό ζημιάς	1,09%	1,90%	8,23%	36,98%	100,00%
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	2.862	215	75	40	3.581
Αναμενόμενη ζημιά	32	4	6	15	3.581

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Μη ληξιπρόθεσμες	Έως 120 ημέρες	121 – 240 ημέρες	241 – 360 ημέρες	Πάνω από 360 ημέρες
Αναμενόμενο ποσοστό ζημιάς	1,70%	3,05%	8,47%	39%	100%
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	1.675	97	55	38	1.537
Αναμενόμενη ζημιά	28	2	4	14	1.537

Στις παραπάνω απαιτήσεις από πελάτες ύψους €6,8 εκ. της 31.12.2018 συμπεριλαμβάνεται απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο ύψους €1.961.760 για την οποία έχει σχηματιστεί ισόποση πρόβλεψη απομείωσης.

Η λογιστική αξία των παραπάνω απαιτήσεων αντικατοπτρίζει την εύλογη αξία τους.

Το νέο ΔΠΧΑ 9, που αφορά στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προτρέπει τη χρήση ενός μοντέλου αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που αντικαθιστά το παλιό μοντέλο των πραγματοποιημένων λογιστικών ζημιών που εφαρμόζοταν προηγουμένως. Σύμφωνα με αυτό το μοντέλο και προκειμένου να εκτιμηθεί η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά στις εμπορικές απαιτήσεις στις 31.12.2018, ο Όμιλος κατένειμε τις απαιτήσεις από πελάτες σε χρονικές κλίμακες όπου εφάρμοσε συντελεστές απώλειας με βάση το ιστορικό σε κάθε χρονική κλίμακα. Η εργασία αυτή ανέδειξε ότι απαιτείται η διενέργεια πρόσθετης επισφάλειας κατά €78 χιλ. (ATHEXCSD €21 χιλ. ATHEX €57 χιλ.) σε επίπεδο Ομίλου.

5.33. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΛΟΙΠΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ

Στην κατηγορία χρηματοοικονομικών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εισοδημάτων ανήκουν οι μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς που αποκτήθηκαν σε αντικατάσταση των ομολόγων της ίδιας Τράπεζας που διατηρούσε στην κατοχή του ο Όμιλος. Συγκεκριμένα αποκτήθηκαν 13.365.316 μετοχές της Τράπεζας Πειραιώς με ονομαστική τιμή €0,30 ανά μετοχή και συνολική αξία €4.009.594,8.

Την 31.7.2017 η Τράπεζα Πειραιώς έκανε reverse split της μετοχής της αυξάνοντας αντίστοιχα και την ονομαστική της αξία παράλληλα με τη μείωση του αριθμού μετοχών. Έτσι την 3.8.2017 η Εταιρεία διέθετε 668.265 μετοχές με νέο κόστος κτήσης τα €6,00 ανά μετοχή.

Την 31.12.2017 η τιμή της μετοχής έκλεισε στα €3,07 και ως εκ τούτου το σύνολο της αποτίμησης των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς διαμορφώθηκε στα €2.051.573,55.

Την 31.12.2018 η τιμή της μετοχής έκλεισε στα €0,84 και ως εκ τούτου το σύνολο της αποτίμησης των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς διαμορφώθηκε στα €561.343,60, εμφανίζοντας ζημία €1.490.230,95 σε σχέση με την αποτίμηση της 31.12.2017 η οποία εμφανίζεται στον πίνακα λοιπών συνολικών εισοδημάτων (OCI), σύμφωνα με το IFRS 9 αυξάνοντας έτσι το σχετικό αποθεματικό που έχει σχηματιστεί (βλ. σημ. 5.37).

Η κίνηση της αξίας των μετοχών της Τράπεζας Πειραιώς αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο αρχής χρήσης	2.052	2.793	2.052	2.793
Κέρδη / (Ζημίες) από αποτίμηση της συμμετοχής αναγνωρισμένες στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος	(1.490)	(742)	(1.490)	(742)
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	562	2.052	562	2.052

5.34. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

Τα διαθέσιμα του Ομίλου τοποθετούνται σε βραχυχρόνιες τοκοφόρες επενδύσεις με σκοπό να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη, σύμφωνα πάντα με την πολιτική που χαράσσεται από την Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων της Εταιρείας και του Ομίλου. Από τις τοποθετήσεις των διαθεσίμων σε βραχύχρονες τοκοφόρες

επενδύσεις, ο Όμιλος είχε έσοδα €565 χιλ. για το 2018 (2017: €321 χιλ.), ενώ για την Εταιρεία τα αντίστοιχα έσοδα ήταν €321 χιλ. (2017: €180 χιλ.).

Σημαντικό μέρος (39,7%) των διαθεσίμων του Ομίλου την 31.12.2018 λόγω της προσαρμογής της ATHEXClear στον κανονισμό EMIR είναι τοποθετημένα στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Οι καταθέσεις του Ομίλου στην ΤτΕ έχουν αρνητικό επιτόκιο 0,4% από την 16/3/2016 και μετά.

Τα έξοδα και οι προμήθειες των τραπεζών για το ίδιο διάστημα ανήλθαν σε €135 χιλ. (2017: €166 χιλ.) για τον Όμιλο, ενώ για την Εταιρεία ήταν €10 χιλ. (2017: €49 χιλ.). Η ανάλυση των διαθεσίμων του Ομίλου έχει ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος	29.605	30.685	0	0
Καταθέσεις όψεως σε εμπορικές Τράπεζες	1.942	2.036	1.039	1.246
Προθεσμιακές Καταθέσεις < 3Μηνών	43.052	53.119	21.704	32.722
Ταμείο	9	11	3	2
Σύνολο	74.608	85.851	22.746	33.970

5.35. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΟΜΙΛΟΥ

Ουσιαστικά αποτελεί έναν λογαριασμό πληροφόρησης των ασφαλειών που λαμβάνει από τα Μέλη της η ATHEXClear για την αγορά των παραγώγων και από την 16.2.2015 και μετά και της αγοράς αξιών. Η ATHEXClear διαχειρίζεται τις ασφάλειες των Μελών οι οποίες σύμφωνα με την επενδυτική πολιτική καταθέσεων τοποθετούνται στην ΤτΕ.

Η εφαρμογή της επενδυτικής πολιτικής της ATHEXClear ξεκίνησε ταυτόχρονα με την εκκίνηση του νέου μοντέλου εκκαθάρισης και διαχείρισης κινδύνου της αγοράς παραγώγων, την 1.12.2014. Το ποσό των €153.358 χιλ. που εμφανίζεται κατωτέρω για την 31.12.2018 και €157.598 χιλ. για την 31.12.2017 απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31.12.2018 και της 31.12.2017 αντίστοιχα και αφορούν αποκλειστικά σε ασφάλειες της αγοράς αξιών και παραγώγων καθώς και X-NET.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μερίδες Κεφ. Εκκαθάρισης Αγοράς Αξιών	12.151	10.475	0	0
Πρόσθετες Ασφάλειες Κεφ. Εκκαθάρισης Αγοράς Αξιών	99.838	99.325	0	0
Μερίδες Κεφ. Εκκαθάρισης Αγοράς Παραγώγων	6.488	8.685	0	0
Πρόσθετες Ασφάλειες Κεφ. Εκκαθάρισης Αγοράς Παραγώγων	33.307	37.548	0	0
Εγγυοδοσία μελών σε μετρητά X-NET (1) και λοιπά	1.574	1.565	1.398	1.565
Διαθέσιμα Τρίτων	153.358	157.598	1.398	1.565

- (1) Οι ληφθείσες ασφάλειες στην Εταιρεία για την αγορά του XNET στις 31.12.2018 ανήλθαν σε €1,4 εκ. και τηρούνταν σε λογαριασμούς εμπορικών τραπεζών, όπως και τα υπόλοιπα αδρανών πελατών του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης ύψους €35 χιλ. Επίσης σε εμπορικούς λογαριασμούς τηρείται και ποσό €140 χιλ. για επιστροφή τοκομεριδίων εξαιρούμενων πελατών και πελατών ειδικού λογαριασμού.

5.36. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Οι λογαριασμοί των αναβαλλόμενων φόρων αναλύονται ως εξής:

Αναβαλλόμενη Φορολογία	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	1.467	1.241	1.419	1.173
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	(1.483)	(1.568)	0	0
Σύνολο	(16)	(327)	1.419	1.173

Οι αναβαλλόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις στον Όμιλο αναλύονται ως εξής:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ	ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΨΙΣ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΙΣ	ΖΗΜΙΕΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΧΡΕΩΓΡΑΦΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2017	60	97	537	829	136	1.659
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων	(9)	(31)	(6)	58	0	12
(Χρέωση) / πίστωση λοιπών συνολικών εσόδων	0	0	9	0	0	9
Υπόλοιπο 31/12/2017	51	66	540	887	136	1.680
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων	(6)	41	(92)	364	(136)	171
(Χρέωση) / πίστωση λοιπών συνολικών εσόδων	0	0	0		0	0
						0
Υπόλοιπο 31/12/2018	45	107	448	1.251	0	1.851

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2017	(2.096)	(291)	(2.387)
Χρέωση / (πίστωση) αποτελεσμάτων	165	0	165
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εσόδων	0	215	215
Υπόλοιπο 31/12/2017	(1.931)	(76)	(2.007)
Χρέωση / (πίστωση) αποτελεσμάτων	416	0	416
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εσόδων	(650)	373	(277)
Υπόλοιπο 31/12/2018	(2.165)	297	(1.868)

Οι αναβαλλόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις στην Εταιρεία αναλύονται ως εξής:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ	ΑΚΙΝΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΕΨΙΣ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΙΣ	ΖΗΜΙΕΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΧΡΕΩΓΡΑΦΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜ. ΧΡΗΣΕΩΝ	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2017	9	97	284	680	136	1.206
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων	3	(31)	41	24	0	37
(Χρέωση) / πίστωση λοιπών συνολικών εσόδων	0	0	6	0	0	6
Υπόλοιπο 31/12/2017	12	66	330	704	136	1.248
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων	2	41	(51)	17	(136)	(127)
(Χρέωση) / πίστωση λοιπών συνολικών εσόδων	0	0		0	0	0
Υπόλοιπο 31/12/2018	14	107	279	721	0	1.121

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2017	(291)	(291)
Χρέωση / (πίστωση) αποτελεσμάτων	0	0
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εσόδων	215	215
Υπόλοιπο 31/12/2017	(76)	(76)
Χρέωση / (πίστωση) αποτελεσμάτων	0	0
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εσόδων	373	373
Υπόλοιπο 31/12/2018	297	297

Τα λοιπά στοιχεία αφορούν στον αναλογούντα φόρο που προκύπτει από την αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων.

5.37. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

α) Μετοχικό κεφάλαιο

Η Α' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 13.06.2018 αποφάσισε την επιστροφή €0,15 στους μετόχους με ισόποση μείωση της ονομαστικής τιμής της μετοχής καθώς και ακύρωση των 251.000 ιδίων μετοχών της Εταιρείας. Έτσι, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαμορφώθηκε στα €41.640.120 διαιρούμενο σε 60.348.000 μετοχές ονομαστικής τιμής €0,69 ανά μετοχή.

	Αριθμός Μετοχών	Ονομαστική τιμή (€)	Μετοχικό Κεφάλαιο (€)	Υπέρ το άρτιο (€)
Σύνολο 31.12.2016	65.368.563	1,08	70.598.048,04	157.084,15
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου (Μαΐος 17)		(0,24)	(15.688.455,12)	
Σύνολο	65.368.563	0,84	54.909.592,92	
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου μέσω ακύρωσης ιδίων Μετοχών	(4.769.563)	0,84	(4.006.432,92)	
Σύνολο 31.12.2017	60.599.000	0,84	50.903.160,00	157.084,15
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου		(0,15)	(9.089.850,00)	
Σύνολο	60.599.000	0,69	41.813.310,00	
Μείωση Μετοχικού κεφαλαίου μέσω ακύρωσης ιδίων Μετοχών	(251.000)	0,69	(173.190,00)	
Σύνολο 31.12.2018	60.348.000	0,69	41.640.120,00	157.084,15

Σε συνέχεια της από 20.5.2015 απόφασης Γ.Σ. των μετόχων της Εταιρείας, ξεκίνησε και ολοκληρώθηκε πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών της Εταιρείας (βλ. παρακάτω σημ. γ).

β) Αποθεματικά

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Τακτικό αποθεματικό (1)	29.506	29.392	28.116	28.116
Αφορολόγητα και ειδικά φορολογηθέντα αποθεματικά (2)	10.736	10.736	10.281	10.281
Αποθεματικό ιδίων μετοχών (3)	(12.669)	(11.681)	(12.669)	(11.681)
Αποθεματικά αναπροσαρμογής αξίας ακινήτων	15.819	15.819	14.383	14.383
Αποθεματικό αναπροσαρμογής αξίας ακινήτων Ν.2065/1992	1.949	0	0	0
Λοιπά (4)	5.983	5.983	5.983	5.983
Ειδικό αποθεματικό αποτίμησης χρεογράφων (5)	(2.508)	185	(2.508)	185
Αποθεματικό από δικ. προαίρεσης επί μτχ. στο προσωπικό	1.385	1.385	1.336	1.336
Σύνολο	50.201	51.819	44.922	48.603

- (1) Τακτικό αποθεματικό της ATHEXClear €239 χλ. ενώ της ATHEXCSD €1.151 χλ.
- (2) Στα αποθεματικά της κατηγορίας αυτής περιλαμβάνονται αποθεματικά φορολογημένα ύψους €595 χλ. (ATHEX €141 χλ. και ATHEXCSD €454 χλ.)
- (3) Απεικονίζει την αξία των αγορασθέντων ιδίων μετοχών αφαιρουμένων όσων ακυρώθηκαν.

- (4) Αφορά το ειδικό αποθεματικό μερίσματος του 2015 €5.696 χιλ., αποθεματικό μερίσματος του 2017 ύψους €247 χιλ. και αποθεματικά φορολογημένα με ειδικό τρόπο ύψους €40 χιλ.
- (5) Ο Όμιλος έχει επενδύσει μέρος των διαθεσίμων του σε μετοχές εισηγμένης Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αθηνών τις οποίες έχει κατατάξει σύμφωνα ΔΠΧΑ9 στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών εισοδημάτων (σημ. 5.33). Την 31.12.2018 οι μετοχές εμφάνισαν ζημία αποτίμησης €1.490.230,95 η οποία λογιστικοποιήθηκε στο ειδικό αποθεματικό αποτίμησης χρεογράφων από το οποίο αφαιρέθηκε αναβαλλόμενος φόρος ύψους €372.557,74 (25% x €1.490.230,95). Επιπλέον, η σχετική ζημία απομείωσης που είχε αναγνωριστεί στη χρήση 2016 και ανερχόταν σε €1.575.236,15, την 1 Ιανουαρίου 2018 μεταφέρθηκε από το λογαριασμό «αποτελέσματα εις νέον» στο «ειδικό αποθεματικό αποτίμησης χρεογράφων». Έτσι το χρεωστικό υπόλοιπο του ειδικού αποθεματικού διαμορφώνεται την 31.12.2018 σε €2.507.868.

γ) Πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών

Η Εταιρεία ολοκλήρωσε στις 20.4.2017 την υλοποίηση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών (share buyback). Το προτεινόμενο πρόγραμμα είχε εγκριθεί από τους μετόχους κατά την 14η Τακτική Γενική Συνέλευση στις 20 Μαΐου 2015, με τους εξής όρους:

- Αγορά μετοχών μέχρι του 10% του μετοχικού κεφαλαίου
- Εύρος τιμών αγοράς ιδίων μετοχών: από €1,50 έως €7,00
- Διάρκεια προγράμματος: 2 έτη (έως τέλη Μαΐου 2017)
- Σκοπός προγράμματος: ακύρωση τουλάχιστον του 95% των μετοχών που θα αποκτηθούν – το υπόλοιπο 5% δύναται να διανεμηθεί στους εργαζόμενους του Ομίλου

Το πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών ξεκίνησε από 9.2.2016 και μέχρι την 20.4.2017 αγοράστηκαν 5.020.563 μετοχές ή 7,68 % του συνόλου των μετοχών της Εταιρείας με μέση τιμή κτήσης €4,63 και συνολικό κόστος €23.244.794.

Από τις παραπάνω ίδιες μετοχές το 95% ήτοι 4.769.563 μετοχές ακυρώθηκαν από την Α' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 9.6.2017. Μετά την ακύρωση των ανωτέρω μετοχών και την μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά €4.006.432,92 στην κατοχή της Εταιρείας παρέμειναν 251.000 ίδιες μετοχές, συνολικής αξίας €1.161.717,49. Τέλος η επαναληπτική γενική συνέλευση της 13.6.2018 αποφάσισε την ακύρωση και των υπολοίπων 251.000 ιδίων μετοχών αξίας €173.190 με αποτέλεσμα το μετοχικό κεφάλαιο να διαμορφωθεί σε €41.640.120,00, ενώ ο αριθμός των μετοχών σε 60.348.000.

δ) Αποτελέσματα σε νέο

Τα αποτελέσματα εις νέον ύψους €18.852 χιλ. της 31.12.2017 αυξήθηκαν κατά €3.027 χιλ. που είναι τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους του έτους του 2018 καθώς και αναλογιστικά κέρδη ύψους €4 χιλ., ενώ μειώθηκαν κατά €114 χιλ. με τη διανομή κερδών σε αποθεματικά και κατά €3.029 με τη διανομή μερίσματος της χρήσης 2017 και διαμορφώθηκαν στα € 18.740 στο τέλος της χρήσης 2018 (βλ. 4.3.1).

ε) Κεφαλαιακές απαιτήσεις

Σύμφωνα με τον Κανονισμό EMIR (άρθρο 45 του κανονισμού ΕΕ APIθ. 648/2012) ένας οίκος εκκαθάρισης πρέπει να διατηρεί γραμμές άμυνας σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης μέλους (default waterfall).

Σύμφωνα με το άρθρο 35 των τεχνικών προτύπων για τους οίκους εκκαθάρισης υπολογίζεται το ποσό των ιδίων πόρων των κεντρικών αντισυμβαλλομένων που χρησιμοποιούνται στις γραμμές άμυνας σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης, συγκεκριμένα:

- Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος διατηρεί και επισημαίνει χωριστά στον ισολογισμό του, ποσό ειδικών ιδίων πόρων για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.
- Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος υπολογίζει το ελάχιστο ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πολλαπλασιάζοντας το ελάχιστο κεφάλαιο, περιλαμβανομένων των αδιανέμητων κερδών και

αποθεματικών για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 και του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 152/2013 της Επιτροπής (1), με το 25%.

Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος αναθεωρεί το εν λόγω ελάχιστο ποσό σε ετήσια βάση.

Με βάση τα ανωτέρω η ATHEXClear ως αναγνωρισμένος οίκος εκκαθάρισης εκπόνησε έκθεση «Μεθοδολογία Υπολογισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων» σε συνεργασία με συμβούλους, όπου αναλύεται η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε προκειμένου να εκτιμήσουν οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αντισυμβαλλομένου, κίνδυνος αγοράς, κίνδυνο τερματισμού, λειτουργικό κίνδυνο και επιχειρηματικό κίνδυνο. Η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε βασίζεται στα εξής:

- Κανονισμός (ΕΕ) 648/2012 και (ΕΕ) 152/2013 και (ΕΕ) 153/2013
- Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013
- FSA: Prudential sourcebook for Banks, Building Societies and Investment Firms
  - BIRBU 13,4 CCR mark to market method
  - BIRBU 5,4 Financial collateral
  - BIRBU 3 Standardized credit risk

Η ATHEXClear με βάση τα ανωτέρω υπολογίζει τακτικά σε τριμηνιαία βάση και εμφανίζει στις οικονομικές της καταστάσεις τις κεφαλαιακές απαιτήσεις που είναι απαραίτητες προκειμένου να ανταποκρίνεται στις κανονιστικές υποχρεώσεις της.

Εάν το ποσόν των ιδίων κεφαλαίων της ATHEXClear είναι χαμηλότερο από το 110% των κεφαλαιακών απαιτήσεων, όπως προσδιορίζεται κατωτέρω, ή χαμηλότερο από το 110% των €7,5 εκ. «κατώφλι κοινοποίησης» (threshold notification) η ATHEXClear θα αποστέλλει αμέσως κοινοποίηση στην αρμόδια αρχή (Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς) και θα τηρεί ενήμερη τουλάχιστον σε εβδομαδιαία βάση, μέχρι ότου το ποσό του κεφαλαίου που κατέχει να υπερβεί πάλι το κατώφλι κοινοποίησης.

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις της ATHEXClear με ημερομηνία 31.12.2018 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Κεφαλαιακές Απαιτήσεις Είδος Κινδύνου	Κεφαλαιακές Απαιτήσεις της 31.12.2018
Πιστωτικός κίνδυνος (σύνολο)	131
Αγορά Παραγώγων	0
Αγορά Αξιών	0
Τοποθέτηση Ιδίων Κεφαλαίων	131
Κίνδυνος Αγοράς	0
Κίνδυνος Συναλλάγματος	0
Λειτουργικός Κίνδυνος	115
Τερματισμού Λειτουργίας	3.177
Επιχειρηματικός Κίνδυνος	1.588
Σύνολο Κεφαλαιακών Απαιτήσεων	5.011
Notification Threshold (110% των ανωτέρω Κεφαλαιακών Απαιτήσεων)	5.512
 Πρόσθετοι Ειδικοί Πόροι (25% των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων της 31.12.2018)	 1.253

Τα ίδια κεφάλαια της ATHEXClear ύψους €30,4 εκ. που εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης της ATHEXClear της 31.12.2018 υπερκαλύπτουν το ύψος των κεφαλαιακών απαιτήσεων όπως υπολογίζεται ανωτέρω.

Οι πρόσθετοι ειδικοί πόροι ύψους €1.253 χιλ. που υπολογίζονται ως 25% επί των κεφαλαιακών απαιτήσεων στις 31.12.2018 κατανέμονται σε €817 χιλ. στην αγορά αξιών και σε €435 χιλ. στην αγορά παραγώγων την 31.12.2018.

5.38. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (σημ. 5.20)		1.794	1.840	1.118	1.143
Προβλέψεις Αποζημίωσης		0	350	0	232
Σύνολο		1.794	2.190	1.118	1.375
Λοιπές προβλέψεις		1.360	1.360	1.300	1.300
Σύνολο		1.360	1.360	1.300	1.300

Για την κίνηση της αποζημίωσης προσωπικού στις χρήσεις 2018 και 2017 βλ. σημ. 5.20.

Η κίνηση των λοιπών προβλέψεων της 31.12.2018 και 31.12.2017 του Ομίλου και της Εταιρείας αντίστοιχα αναλύεται ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ	Προβλέψεις Αποζημίωσης	Προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους
Υπόλοιπο την 31.12.2016	150	1.360
Πρόσθετη πρόβλεψη στην περίοδο	200	0
Υπόλοιπο την 31.12.2017	350	1.360
Πρόσθετη πρόβλεψη στην περίοδο	0	0
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	(350)	
Υπόλοιπο την 31.12.2018	0	1.360

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Προβλέψεις Αποζημίωσης	Προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους
Υπόλοιπο την 31.12.2016	150	1.300
Πρόσθετη πρόβλεψη στην περίοδο	82	0
Υπόλοιπο την 31.12.2017	232	1.300
Πρόσθετη πρόβλεψη στην περίοδο	0	0
Χρησιμοποιηθείσα πρόβλεψη	(232)	
Υπόλοιπο την 31.12.2018	0	1.300

Ο Όμιλος και η Εταιρεία μέσω της διενέργειας των προβλέψεων προσπαθούν να διασφαλιστούν έναντι μελλοντικών κινδύνων.

5.39. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Όλες οι υποχρεώσεις είναι βραχυπρόθεσμες και ως εκ τούτου δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων. Η ανάλυση των προμηθευτών και των λοιπών υποχρεώσεων παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Προμηθευτές	2.425	2.017	1.503	1.502
Προμηθευτές Ομιλικοί	0	0	3	0
Επιταγές Πληρωτέες	77	0	5	0
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (1)	425	553	153	202
Φόρος επί των πωλήσεων μετοχών 0,2% (2)	2.124	3.535	0	0
Μερίσματα πληρωτέα	30	28	30	28
Δεδουλευμένες παροχές τρίτων (3)	507	490	260	295
Καταβλητέες αμοιβές	41	367	22	206
Απόδοση κεφαλαίου στους μετόχους (4)	101	88	101	88
Φόρος μισθωτών υπηρεσιών	262	238	146	143
Φόρος ελεύθερων επαγγελματιών	1	1	0	0
ΦΠΑ-Λοιποί φόροι	273	295	185	183
Πιστωτές διάφοροι	39	85	0	0
Σύνολο	6.305	7.697	2.409	2.647

- (1) Ο Πόρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ύψους €425 χιλ. (έναντι €553 χιλ. το 2017) υπολογίζεται επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών στην αγορά αξιών και παραγώγων και αποδίδεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εντός δύο μηνών από τη λήξη κάθε εξαμήνου. Το ποσό αφορά το δεύτερο εξάμηνο του 2018.
- (2) Η ATHEXCSD ως καθολικός διάδοχος το Κεντρικού Αποθετηρίου Αξιών με βάση την παρ.2 του άρθρου 9 του Ν2579/88 όπως τροποποιήθηκε από τον Ν2742/99 μεσολαβεί στην είσπραξη από τα Μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών και την απόδοση στο Ελληνικό Δημόσιο του Φόρου (0,20%) επί των πωλήσεων μετοχών που πραγματοποιούνται στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Το ποσό των €2,1 εκ. αντιπροσωπεύει τον φόρο (0,20%) επί των πωλήσεων μετοχών για τον μήνα Δεκέμβριο του 2018 και αποδόθηκε στο Δημόσιο εντός του Ιανουαρίου 2019.
- (3) Στις Δεδουλευμένες παροχές τρίτων συμπεριλαμβάνονται ποσά €248 χιλ. που αφορούν προβλέψεις συντηρήσεων κτιρίου και εξοπλισμού, ποσό €40 χιλ. που αφορούν έλεγχο συστημάτων της ATHEXCLEAR, ποσό €43 χιλ. που αφορούν προβλέψεις υπηρεσιών UNAVISTA LEI, ενώ το υπόλοιπο λοιπές προβλέψεις δαπανών (FTSE, data Vendors, Vodafone κλπ.)
- (4) Περιλαμβάνει την υποχρέωση καταβολής του εναπομείναντος υπολοίπου επιστροφής κεφαλαίου στους μετόχους.

5.40. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Οι υποχρεώσεις για ασφαλιστικούς οργανισμούς του Ομίλου περιλαμβάνουν εισφορές ΙΚΑ, οφειλόμενες εισφορές ΤΣΜΕΔΕ (νυν ΕΦΚΑ) και πρόβλεψη για το υπό δημιουργία Ταμείο Επαγγελματικής Ασφάλισης. Για το έτος του 2018 το ποσό αυτό ανήλθε σε €984 χιλ. έναντι €942 χιλ. στις 31.12.2017. Για την Εταιρεία τα αντίστοιχα ποσά ανήλθαν σε €780 χιλ. στο έτος του 2018 έναντι €746 χιλ. στις 31.12.2017.

5.41. ΤΡΕΧΩΝ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ

Οι μη εκπιπτόμενες δαπάνες περιλαμβάνουν, κυρίως προβλέψεις, διάφορα έξοδα, καθώς επίσης ποσά τα οποία θεωρούνται από την Εταιρεία ως μη δυνάμενα να δικαιολογηθούν ως παραγωγικές δαπάνες σε ενδεχόμενο φορολογικό έλεγχο και οι οποίες αναμορφώνονται από τη διοίκηση κατά τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος.

Υποχρεώσεις από φόρους	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Υποχρεώσεις 31.12.	(168)	(3.312)	(464)	(1.052)
Έξοδο φόρου εισοδήματος	1.572	2.177	543	851
Φόροι καταβληθέντες	(1.778)	967	(374)	(263)
Υποχρεώσεις / (απαιτήσεις) (σημ. 5.32)	(374)	(168)	(295)	(464)

Το ποσό €374 χιλ. που παρουσιάζεται στον Όμιλο ως απαίτηση φόρου εισοδήματος την 31.12.2018 προέρχεται από απαίτηση €87 χιλ. από την ATHEXClear, €295 χιλ από την μητρική Εταιρεία, και υποχρέωση €8 χιλ. από την ATHEXCSD

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Φόρος Εισοδήματος	1.572	2.177	543	851
Αναβαλλόμενος Φόρος (σημ.5.36)	(591)	(175)	125	(36)
Έξοδο φόρου εισοδήματος	981	2.002	669	814

Η συμφωνία του φόρου εισοδήματος με τα κέρδη προ φόρων, με βάση τους ισχύοντες συντελεστές και του εξόδου της φορολογίας, έχει ως εξής:

Φόρος Εισοδήματος	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κέρδη προ φόρων	4.008	5.078	2.438	2.400
Συντελεστής φόρου εισοδήματος	29%	29%	29%	29%
Αναμενόμενο έξοδο φόρου	1.162	1.473	707	696
Φορολογική επίδραση μη φορολογητέων εσόδων	(181)		(38)	
Φορολογική επίδραση μη εκπυπτόμενων δαπανών		529		118
Έξοδο φόρου εισοδήματος	981	2.002	669	814

Τα έσοδα που δεν φορολογούνται αναφέρονται κυρίως σε έσοδα από μερίσματα θυγατρικών που απαλείφονται σε ενοποιημένη βάση. Έτσι, ο συντελεστής φόρου - μετρούμενος επί των λογιστικών κερδών - γίνεται μεγαλύτερος, αφού τα αντίστοιχα φορολογητέα κέρδη είναι μεγαλύτερα. Επίσης, ο προκύπτων πραγματικός συντελεστής φόρου των ενοποιημένων κερδών είναι μεγαλύτερος του ονομαστικού συντελεστή που ισχύει, επειδή – στη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης – υπήρξαν ενδοεταιρικές τιμολογήσεις.

Οι ζημιές αποτίμησης των μετοχών αντιμετωπίζονται λογιστικά διαφορετικά στα ΔΠΧΑ από ότι στα φορολογικά βιβλία και αποτελούν το βασικό παράγοντα δημιουργίας αναβαλλόμενου φόρου.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011 έως 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρίες και οι Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ.5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην Εταιρία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στην συνέχεια την υποβάλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Από τη χρήση 2016 και μετά η έκδοση του «Ετήσιου Πιστοποιητικού» είναι προαιρετική. Η φορολογική αρχή διατηρεί το δικαίωμα να προχωρήσει σε φορολογικό έλεγχο εντός του θεσπισθέντος πλαισίου όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 36 του Ν.4174/2013.

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Η κατάσταση των Εταιρειών του Ομίλου από πλευράς φορολογικού ελέγχου έχει, κατά χρήση, ως ακολούθως:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ΧΑ μέχρι 30.06.2014	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ATHEX)		προσφυγή		x	x	x	x	x	x	x	+
ATHEXCSD (πρώην XKΩ)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	+
ATHEXClear	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	+

(x) Φορολογικά περαιωθείσες χρήσεις

(+) φορολογικός έλεγχος σε εξέλιξη

ATHEX: (βλ. κατωτέρω σχετικά με τον διενεργηθέντα φορολογικό έλεγχο των χρήσεων 2008-2010).

Για την χρήση 2011, οι Εταιρείες του Ομίλου έχουν ελεγχθεί από την PricewaterhouseCoopers A.E. και για τις χρήσεις 2012 – 2016 από την Ernst and Young AΕ και έχουν λάβει «Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης» χωρίς επιφύλαξη σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο 82 παραγρ.5 Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2011-2013 και άρθρο 65A του Ν.4174/2013 για τις χρήσεις 2014-2015).

Για τη χρήση 2017 ο φορολογικός έλεγχος διενεργήθηκε από την PricewaterhouseCoopers A.E. σύμφωνα με το άρθρο 65A του Ν.4174/2013 και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό χορηγήθηκε εντός του Οκτωβρίου του 2018. Για τη χρήση 2018 ο φορολογικός έλεγχος είναι σε εξέλιξη και το φορολογικό πιστοποιητικό αναμένεται να χορηγηθεί μετά την υποβολή της φορολογικής δήλωσης για το 2018.

Φορολογικός έλεγχος της Εταιρείας για τις χρήσεις 2008, 2009 και 2010

Εντός των προθεσμιών του νόμου η Εταιρεία την 30.09.2016 κατέθεσε ενδικοφανή προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 63 Ν. 4174/2013 ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών (ΔΕΔ) της ΓΓΔΕ έναντι του πορίσματος του φορολογικού ελέγχου, καταβάλλοντας ταυτόχρονα το 100% της οφειλής ήτοι συνολικό ποσό €1.562 χιλ., προκειμένου να αποφευχθεί η συσσώρευση, υπολογισμός και βεβαίωση τόκων για όσο διάστημα διαρκεί η αναστολή της οφειλής (άρθρο 53 παρ. 1 του ν.4174/2013).

Το πόρισμα της ΔΕΔ, το οποίο παρελήφθη την 15.2.2017, μειώνει τη συνολική οφειλή κατά €579 χιλ. στις €983 χιλ. Το ποσό της διαφοράς έχει ήδη συμψήφιστεί με ισόποσες υποχρεώσεις της Εταιρείας από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Η Εταιρεία έχει προσφύγει περαιτέρω (16.3.2017) στα Διοικητικά Δικαστήρια προκειμένου να περιορίσει το καταλογισθέν ποσό φόρου και προσαυξήσεων του φορολογικού ελέγχου. Η Εταιρεία έλαβε κλήση και παρέστη στο Διοικητικό Εφετείο για την εκδίκαση της υπόθεσης την 6.3.2018. Με την υπ' αριθμόν 3901/2018 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών η υπόθεση παραπέμπεται στο αρμόδιο Τριμελές Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών. Η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στο Πρωτοδικείο όπου έχει οριστεί δικάσμος την 24.9.2019.

5.42. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Η αξία των συναλλαγών & τα υπόλοιπα του Ομίλου με συνδεδεμένα μέρη αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών & εκτελεστικών μελών της διοίκησης	1.490	1.412	1.015	1.025

Στη συνέχεια αναλύονται τα ενδοομιλικά υπόλοιπα κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017, καθώς και οι διεταιρικές συναλλαγές των Εταιρειών του Ομίλου, κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2018				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Απαιτήσεις	0	404.920	0
	Υποχρεώσεις	0	3.069	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	3.069	0	20.047
	Υποχρεώσεις	404.920	0	1.611
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.611	0
	Υποχρεώσεις	0	20.047	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2017				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Απαιτήσεις	0	569.926	68.090
	Υποχρεώσεις	0	0	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	0	0	1.261.736
	Υποχρεώσεις	569.926	0	6.637
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	6.637	0
	Υποχρεώσεις	68.090	1.261.736	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 31-12-2018				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	402.376	109.822
	Έξοδα	0	308.833	0
	Έσοδα από μερίσματα	0	802.600	0
ATHEXCSD	Εσοδα	308.833	0	5.085.351
	Έξοδα	402.376	0	16.258
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	16.258	0
	Έξοδα	109.822	5.085.351	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 31-12-2017				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	431.605	105.115
	Έξοδα	0	306.567	0
	Έσοδα από μερίσματα	0	802.600	0
ATHEXCSD	Εσοδα	306.567	0	5.258.875
	Έξοδα	431.605	0	14.893
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	14.893	0
	Έξοδα	105.115	5.258.875	0

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές αφορούν, πάγια χρέωση διακανονισμού εντολών, (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων), εντολές διακανονισμού (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων), υποστηρικτικές υπηρεσίες (λογιστήριο, ασφάλεια, διοικητικές υπηρεσίες, κλπ), μηχανογραφικές υπηρεσίες, καθώς και υπηρεσίες υποστήριξης χρηστών Η/Υ, που τιμολογούνται σε τιμές παρόμοιες με αυτές που διενεργούνται μεταξύ τρίτων.

Για την συγγενή εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ ακολουθεί πίνακας με τις απαιτήσεις και τα έσοδα για το έτος 2018 ενώ δεν υπάρχουν αντίστοιχα ποσά για το έτος 2017:

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (σε €)	2018
ATHEX	112.223
ATHEXCSD	263.725

ΕΣΟΔΑ (σε €)	2018
ATHEX	69.441
ATHEXCSD	110.142

5.43. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (ΕΣΕΔ)

Το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) λειτουργεί με τη μορφή της Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρίας, ως εξειδικευμένος φορέας για τη διάδοση των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης και επιδιώκει την ανάπτυξη κουλτούρας καλής διακυβέρνησης στην ελληνική οικονομία και κοινωνία. Το γενικό πλάνο δράσης του περιλαμβάνει: τη διαμόρφωση θέσεων επί του θεσμικού πλαισίου, την υποβολή προτάσεων, τη συμμετοχή σε διαβουλεύσεις και ομάδες εργασίας, τη διοργάνωση εκπαιδευτικών και ενημερωτικών δράσεων, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης και εφαρμογής των κωδίκων εταιρικής διακυβέρνησης, την παροχή εργαλείων συνδρομής και βαθμολόγησης των επιδόσεων των ελληνικών επιχειρήσεων.

Έχοντας κλείσει τον πρώτο κύκλο λειτουργίας του, το ΕΣΕΔ έχει εισέλθει εντός του 2018 σε φάση συμμετοχικής και διοικητικής διεύρυνσης, περαιτέρω ανάπτυξης των εργασιών του και ενίσχυσης του ρόλου του. Στο πλαίσιο αυτό, συμμετέχει στο ΕΣΕΔ πέραν των Ιδρυτικών Μελών του (ΧΑ και ΣΕΒ) ως Τακτικό Μέλος και η Ελληνική Ένωση Τραπεζών. Στο ίδιο πλαίσιο έχει εκλεγεί νέο Συμβούλιο Διοίκησης και έχουν ανανεωθεί τα λοιπά όργανα του ΕΣΕΔ (Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης, Γενική Διεύθυνση) ενώ έχει συσταθεί η Εκτελεστική Επιτροπή Υλοποίησης Δράσεων (Working Committee) με αρμοδιότητες την υλοποίηση του σχεδίου δράσης του ΕΣΕΔ, τη διοργάνωση επιμέρους δράσεων (συνέδρια, εκδηλώσεις, πρωθητικές ενέργειες), την ανεύρεση χορηγών και λοιπών πόρων, καθώς και την εκπλήρωση και υλοποίηση επιμέρους σκοπών του ΕΣΕΔ.

Μεταξύ των δραστηριοτήτων του ΕΣΕΔ για το 2018 περιλαμβάνεται η συνέχιση της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ) σε θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Συγκεκριμένα, το ΕΣΕΔ συνέταξε τη μερισματική πολιτική της ΕΕΣΥΠ, έργο που του ανατέθηκε από την «Expertise France» (γαλλικός δημόσιος οργανισμός διεθνούς τεχνικής συνεργασίας) στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας που παρέχει στην ελληνική κυβέρνηση. Επίσης το ΕΣΕΔ συμμετείχε στην Επιτροπή Περάκη για την αναμόρφωση του εταιρικού νόμου κ.ν. 2190/1920 (v. 4548/2018) και στην ομάδα εργασίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την τροποποίηση του v. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση.

5.44. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗ

Το Δ.Σ του Χρηματιστηρίου Αθηνών πρότεινε τη διανομή μερίσματος €0,05 ανά μετοχή ήτοι ποσό €3.029.950 από τα κέρδη της χρήσης 2017 καθώς και την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους €0,15 ανά μετοχή ήτοι ποσό € 9.089.850. Τα ποσά ανά μετοχή διαμορφώθηκαν σε €0,050208 και €0,1506239 αντίστοιχα λόγω της ύπαρχης ιδίων μετοχών (οι οποίες εξαιρούνται από την είσπραξη χρηματικών διανομών). Οι προτάσεις του Δ.Σ. για τη διανομή μερίσματος και την επιστροφή κεφαλαίου εγκρίθηκαν από τους μετόχους στην 17η Τακτική Γενική Συνέλευση την 30.5.2018 και την Α' Επαναληπτική Γ.Σ. την 13.6.2018 αντίστοιχα.

Τα καθαρά κέρδη του Ομίλου για το έτος του 2018 ανήλθαν σε €3,0 εκ. ή €0,05 ανά μετοχή ενώ συμπεριλαμβανομένων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων διαμορφώνονται σε €3,9 εκ ή 0,06 ανά μετοχή. Μετά τη μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Εταιρείας λόγω ακύρωσης ιδίων μετοχών (σημ. 5.37) ο αριθμός των μετοχών της Εταιρείας διαμορφώθηκε σε 60.348.000.

5.45. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΧΕ)-HELLENIC ENERGY EXCHANGE (HEnEx)

Ξεκίνησε τη λειτουργία του το «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» (ΕΧΕ), ένας από τους βασικούς πυλώνες του μοντέλου-στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το οποίο επιδιώκεται η δημιουργία ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ενέργειας.

Όπως σημειώνεται στο ενημερωτικό σημείωμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, το Χρηματιστήριο Ενέργειας αποτελεί προϋπόθεση για την αναδιοργάνωση της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, προς όφελος των συμμετεχόντων στην αγορά και των τελικών καταναλωτών, καθώς στοχεύει:

- στη σύζευξη της ελληνικής αγοράς με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές αγορές.
- στην ενίσχυση του ανταγωνισμού και της διαφάνειας, με άμεσα οφέλη στη μείωση του ενεργειακού κόστους και τη διασφάλιση καλύτερων τιμών για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.
- την εξασφάλιση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού, τη διαφοροποίηση των πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μίγμα, καθώς και την περαιτέρω αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ. Με το Ν. 4512/2018 τροποποιείται ο Ν. 4425/2016 για την αναδιοργάνωση της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, σε εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Κανονισμών και Οδηγιών για την ολοκλήρωση της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, το λεγόμενο «Μοντέλο Στόχου» (Target Model).

Εντός του 2019 αναμένεται να αρχίσει η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας με την έναρξη των τεσσάρων νέων αγορών ρεύματος, οι οποίες θα αντικαταστήσουν το μοντέλο υποχρεωτικής κοινοπραξίας (mandatory pool), που ισχύει σήμερα. Αυτό προβλέπει ο «οιδικός χάρτης» εφαρμογής του Μοντέλου Στόχου (Target Model) που έχουν θεσπίσει οι αρμόδιοι φορείς, ο οποίος μάλιστα πήρε το «πράσινο φως» και από τους εκπροσώπους των θεσμών κατά τις πρόσφατες διαπραγματεύσεις.

Την 18/06/2018 καταχωρίσθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1405724, η από 9828/18-18/06/2018 απόφαση της Αντιπεριφερειάρχου Κεντρικού Τομέα Αθηνών (ΑΔΑ 62Α27Λ7-ΤΣΒ) με την οποία:

1. Παρέχει αδεια σύστασης της Α.Ε. με την επωνυμία «Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε.» και δτ. «ΕΧΕ Α.Ε.», στην οποία εισφέρθηκε και ο αποσχισθείς κλάδος της Α.Ε. «Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» και δ.τ. «ΛΑΓΗ Α.Ε.» και αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 44658007000, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/20, του Ν. 2166/93 (κατά παρέκκλιση της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 1), του άρθρου 117Β του Ν. 4001/2011 όπως προστέθηκε με το άρθρο 96 του Ν. 4512/2018 και την από 30/04/2018 Έκθεση Διαπίστωσης της Λογιστικής Αξίας των περιουσιακών στοιχείων του αποσχιζόμενου κλάδου που συνέταξε ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής ΝΙΚΟΛΑΟΣ Σ. ΤΣΑΡΔΟΥΛΙΑΣ.
2. Εγκρίνει το καταστατικό της εταιρείας όπως αυτό καταρτίστηκε με την με αριθμό 4874/15-06-2018 συμβολαιογραφική πράξη της συμβολαιογράφου Αθηνών ΕΛΕΝΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΔΡΑΓΙΟΥ.

Το ΑΦΜ της Εταιρείας ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε. είναι: 801001623 και τα γραφεία του βρίσκονται στη διεύθυνση Λ. Αθηνών 110, Τ.Κ.10442, Αθήνα τα οποία μισθώνει από την ATHEXCSD.

Το Μετοχικό Κεφάλαιο του ΕΧΕ ύψους €5.000.000 το οποίο αποτελείται από 50.000 μετοχές των €100 εκάστη καταβλήθηκε ολοσχερώς μέχρι την 9.7.2018.

Η Εταιρεία (Χρηματιστήριο Αθηνών –ATHEX) κατέβαλε τη συμμετοχή της ύψους €1.550.000 την 27.6.2018 αποκτώντας το 31% του μετοχικού κεφαλαίου, ενώ την 18.12.2018 μεταβίβασε το 10% του μετοχικού κεφαλαίου (ή 5.000 μετοχές) στο ΧΑΚ έναντι.€500.000.

Οι μέτοχοι με τα ποσοστά συμμετοχής τους στο Μετοχικό Κεφάλαιο του ΕΧΕ σύμφωνα με το καταστατικό αναφέρονται παρακάτω:

ATHEX

Χρηματιστήριο Αθηνών

	ΑΞΙΑ σε €	ΜΕΤΟΧΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΛΑΓΗΕ	1.100.000	11.000	22%
ΑΔΜΗΕ	1.000.000	10.000	20%
ΔΕΣΦΑ	350.000	3.500	7%
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	1.050.000	10.500	21%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (EBRD)	1.000.000	10.000	20%
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ *	500.000	5.000	10%
Σύνολο	5.000.000	50.000	100%

* Την 18.12.2018 το ATHEX μεταβίβασε το 10% του μετοχικού κεφαλαίου (από το 31% που κατείχε κατά τη σύσταση της Εταιρείας) ήτοι 5.000 μετοχές ονομαστικής αξίας €500.000 στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

5.46. ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

Τα εν ενεργεία Μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Εταιρειών του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών αναφέρονται στους πίνακες που ακολουθούν:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ – ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	
Όνομα	Θέση
Γεώργιος Χαντζηνικολάου	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
Αλέξανδρος Αντωνόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βασιλείου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Εμίρης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Δημήτριος Καραϊσκάκης	Εκτελεστικό μέλος
Σοφία Κουνενάκη-Εφραίμογλου	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Κυριακόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αδαμαντίνη Λάζαρη	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Μυλωνάς	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αλέξιος Πιλάβιος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Χρυσοχοϊδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Όνομα	Θέση
Αλέξιος Πιλάβιος	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γκίκας Μάναλης	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Ανδρέας Μηταφίδης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πιμπλής	Εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Όνομα	Θέση
Γεώργιος Χαντζηνικολάου	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος
Νικόλαος Πιμπλής	Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πορφύρης	Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος

5.47. ΕΠΙΔΙΚΕΣ Ή ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο Όμιλος έχει εμπλακεί σε δικαστικές υποθέσεις με εργαζόμενους, με μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών, με εισηγμένες εταιρείες, καθώς και με τρίτους. Η Διοίκηση του Ομίλου καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι εκτιμούν

ότι από την έκβαση των υποθέσεων αυτών ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση, τη χρηματοοικονομική θέση ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας του Ομίλου και της Εταιρείας.

Ο Όμιλος προκειμένου να μειώσει το ύψος των απαιτήσεων από τους πελάτες ασκεί όλες τις νόμιμες ενέργειες που του δίνει το δικαίωμα ο νόμος και οι Κανονισμοί. Στο πλαίσιο αυτό έχουν υποβληθεί εξώδικες διαμαρτυρίες και αγωγές οι οποίες θα κριθούν στα δικαστήρια. Ένα σημαντικό μέρος των απαιτήσεων εκτιμάται ότι θα ανακτηθεί από τις Εταιρείες του Ομίλου.

5.48. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ (APMs)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA / 2015/1415el) δημοσίευσε τις τελικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους «Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης» (ΕΔΜΑ) ή Alternative Performance Measures (APMs) που εφαρμόζονται από την 3η Ιουλίου 2016 στις εταιρείες με κινητές αξίες που διατραγματεύονται σε οργανωμένα χρηματιστήρια. Οι ΕΔΜΑ γνωστοποιούνται από τους εκδότες κατά τη δημοσίευση ρυθμιζόμενων πληροφοριών και έχουν ως στόχο να ενισχύσουν τη διαφάνεια και να προάγουν τη χρησιμότητα καθώς και την ορθή και πλήρη πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

Ο Εναλλακτικός Δείκτης Μέτρησης Απόδοσης «ΕΔΜΑ» είναι μια προσαρμοσμένη οικονομική μέτρηση της ιστορικής ή μελλοντικής οικονομικής απόδοσης, της οικονομικής κατάστασης ή των ταμειακών ροών, διαφορετικής από την οικονομική μέτρηση που ορίζεται στο εφαρμοστέο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών αναφορών. Δηλαδή ο ΕΔΜΑ αφενός δεν βασίζεται αποκλειστικά στα πρότυπα των οικονομικών καταστάσεων, αφετέρου παρέχει ουσιαστική συμπληρωματική πληροφορία, εξαιρώντας στοιχεία που ενδεχομένως να διαφοροποιούνται από το λειτουργικό αποτέλεσμα ή τις ταμιακές ροές.

Συναλλαγές με μη λειτουργική ή μη ταμιακή αποτίμηση με σημαντική επίδραση στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος θεωρούνται ως στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών σε ΕΔΜΑ. Αυτά τα μη επαναλαμβανόμενα, στις περισσότερες περιπτώσεις, κονδύλια θα μπορούσαν να προκύψουν μεταξύ άλλων από:

- απομειώσεις στοιχείων ενεργητικού
- μέτρα αναδιάρθρωσης
- μέτρα εξυγίανσης
- πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων ή εκχωρήσεις
- αλλαγές στη νομοθεσία, αποζημιώσεις για ζημίες ή νομικές διεκδικήσεις

Οι ΕΔΜΑ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί με βάση τα ΔΠΧΑ και σε καμιά περίπτωση πρέπει να θεωρηθούν ότι αντικαθιστούν αυτά. Ο Όμιλος Χρηματιστήριου Αθηνών ξεκίνησε να χρησιμοποιεί για πρώτη φορά τους προσαρμοσμένους δείκτες (ΕΔΜΑ) στη χρήση 2016, προκειμένου να αποτυπωθούν καλύτερα οι χρηματοοικονομικές και λειτουργικές επιδόσεις που σχετίζονται με την καθαυτή δραστηριότητα του Ομίλου στη χρήση αναφοράς καθώς και την αντίστοιχη περσινή συγκρίσιμη περίοδο. Ο ορισμός, η ανάλυση και η βάση υπολογισμού των ΕΔΜΑ που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο παρατίθεται παρακάτω.

Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2018, τα στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή των δεικτών που χρησιμοποιεί ο Όμιλος προκειμένου να εξαχθούν οι ΕΔΜΑ είναι η αποτίμηση των μετοχών εισηγμένης στο Χρηματιστήριο τράπεζας που διατηρεί στην κατοχή του, η μεταβολή της αξίας των ακινήτων λόγω εκτίμησης, καθώς και οι προβλέψεις επισφάλειας όπως εμφανίζονται αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα:

σε χιλ. €	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος		
Προβλέψεις επισφάλειας	(78)	(600)
Ζημιά εκτίμησης οικοπέδου	(300)	0
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	123	32
Σύνολο	(255)	(568)
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα		
Υπεραξία από εκτίμηση ακινήτων	1.949	0
Αποτίμηση μετοχών	(1.117)	(527)
Σύνολο	832	(527)
Γενικό Σύνολο	577	(1.095)

Οι δείκτες οι οποίοι δεν διαφοροποιούνται λόγω μη ύπαρξης στοιχείων προσαρμογής είναι:

1. EBITDA = Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

σε χιλ. €	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017	Απόκλιση %
EBITDA	7.382	7.983	(8)%
Προβλέψεις επισφάλειας	78	600	(87)%
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(123)	(32)	284%
EBITDA προσαρμοσμένο	7.337	8.551	(14)%
Απόκλιση %	(1)%	7%	

2. EBIT = Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

σε χιλ. €	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017	Απόκλιση %
EBIT	3.878	4.923	(21)%
Προβλέψεις επισφάλειας	78	600	(87)%
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(123)	(32)	284%
EBIT προσαρμοσμένο	3.833	5.491	(30)%
Απόκλιση %	(1)%	12%	

3. EBT = Κέρδη προ φόρων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

σε χιλ. €	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017	Απόκλιση %
EBT	4.008	5.078	(21)%
Προβλέψεις επισφάλειας	78	600	(87)%
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(123)	(32)	284%
Ζημιά εκτίμησης οικοπέδου	300	0	
EBT προσαρμοσμένο	4.263	5.646	(24)%
Απόκλιση %	6%	11%	

4. EAT = Κέρδη μετά από φόρους - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή

σε χιλ. €	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017	Απόκλιση %
EAT	3.027	3.076	(2)%
Προβλέψεις επισφάλειας	78	600	(87)%
Αντιστροφή αχρησιμοποίητων προβλέψεων	(123)	(32)	284%
Ζημιά εκτίμησης οικοπέδου	300	0	
EAT προσαρμοσμένο	3.282	3.644	(10)%
Απόκλιση %	8%	18%	

5. Ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις

(ταμειακές ροές πριν από χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών)

$$= \frac{\text{Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες}}{\text{Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες}} - \frac{\text{Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες}}{\text{Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}} - \frac{\text{Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}$$

σε χιλ. €	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017	Απόκλιση %
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	4.614	11.990	(62)%
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(3.738)	(1.934)	93%
Ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις	876	10.056	(91)%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	255	568	(55)%
Προσαρμοσμένες ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	1.131	10.624	(89)%
Απόκλιση	29%	6%	

6. Απόδοση της Επένδυσης (ROI)

$$= \frac{\text{Κέρδη προ φόρων + τόκοι και συναφή έξιδα} - \text{Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Σύνολο υποχρεώσεων (μειωμένος κατά τα διαθέσιμα τρίτων) + μέσες τοκοφόρες υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια του έτους}} \times 100$$

Σύνολο υποχρεώσεων (μειωμένος κατά τα διαθέσιμα τρίτων) + μέσες τοκοφόρες υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια του έτους

σε χιλ. €	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017	Απόκλιση %
Απόδοση επένδυσης (ROI)	35%	38%	(8)%
Κέρδη προ φόρων	4.008	5.078	(21)%
Τόκοι & συναφή έξιδα	135	166	(19)%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	255	568	(55)%
Σύνολο (α)	4.398	5.812	(24)%
Συνολο υποχρεώσεων-διαθέσιμα τρίτων (β)	11.976	13.807	(13)%
Προσαρμοσμένη απόδοση επένδυσεων (ROI) (α/β)	37%	42%	(13)%
Απόκλιση %	5%	11%	

7. Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)

$$= \frac{\text{Καθαρά κέρδη περιόδου - Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων (μέσο)}} \times 100$$

σε χιλ. €	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017	Απόκλιση %
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	2,70%	2,50%	8%
Καθαρά κέρδη περιόδου	3.027	3.076	(2)%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	255	568	(55)%
Σύνολο	3.282	3.644	(10)%
Μέσο Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων	112.209	123.053	(9)%
Προσαρμοσμένη απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	2,92%	2,96%	(1)%
Απόκλιση %	8%	18%	

8. **Βαθμός Οικονομικής Αυτάρκειας** = $\frac{\text{Το σύνολό των Ιδίων Κεφαλαίων - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Σύνολο του Ισολογισμού - τα διαθέσιμα τρίτων}} \times 100$

σε χιλ. €	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017	Απόκλιση %
Βαθμός οικονομικής αυτάρκειας	90%	90%	0%
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	108.604	118.994	(9)%
Στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή	255	568	(55)%
Αποτίμηση μετοχών	(832)	527	(258)%
Σύνολο (α)	108.027	120.089	(10)%
Σύνολο Ισολογισμού-Διαθέσιμα τρίτων (β)	122.714	132.801	(8)%
Προσαρμοσμένος βαθμός οικονομικής αυτάρκειας (α/β)	88%	90%	(2)%
Απόκλιση %	(2)%	0%	

9. **Προσαρμοσμένο EPS** = $\frac{\text{Καθαρό κέρδος που αναλογεί στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας - στοιχεία που επηρεάζουν την προσαρμογή}}{\text{Μέσος αριθμός μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου}} \times 100$

σε χιλ. €	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017	Απόκλιση %
EPS	0,064	0,042	52%
Λοιπά συνολικά εισοδήματα	3.865	2.522	53%
Στοιχεία προσαρμογής	(577)	1.095	(153)%
Καθαρά λοιπά συνολικά εισοδήματα προσαρμοσμένα	3.288	3.617	(9)%
Αριθμός μετοχών κατά τη διάρκεια της περιόδου	60.348.000	60.348.000	0%
EPS προσαρμοσμένο	0,054	0,060	(10)%
Απόκλιση	(15)%	43%	

5.49. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Συμμετοχή στο Χρηματιστήριο του Κουβέιτ

Το Χρηματιστήριο Αθηνών αποφάσισε να συμμετάσχει ως πάροχος τεχνικών, επιχειρησιακών και επιχειρηματικών υπηρεσιών προς το Χρηματιστήριο του Κουβέιτ μέσω της δημιουργίας μιας κοινοπραξίας με

την μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή προκριθέντων τοπικών εταιρειών για να προχωρήσει στην τελική διαδικασία υποβολής προσφορών στο διαγωνισμό, που διοργάνωσε η Αρχή Κεφαλαιαγοράς (CMA) του Κουβέιτ και αφορά τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης του Χρηματιστηρίου του Κουβέιτ.

Στις 14 Φεβρουαρίου 2019, η Κοινοπραξία που αποτελείται από το Χρηματιστήριο Αθηνών (ATHEX) ως διεθνής λειτουργός χρηματιστηριακών αγορών, και ένα ευρύ αριθμό από κορυφαίους, εισηγμένους ομίλους στο Κουβέιτ, και συγκεκριμένα τις Arzan Financial Group (ARZAN), First Investment Company (FIC) και National Investments Company (NIC), κέρδισαν τον διαγωνισμό, μέσω της διαδικασίας κλειστών προσφορών που διοργάνωσε η CMA, για την απόκτηση του 44% του μετοχικού κεφαλαίου του Χρηματιστηρίου του Κουβέιτ, του μοναδικού λειτουργού αγοράς, και ενός από τα κορυφαία χρηματιστήρια στην περιοχή του Κόλπου.

Η Κοινοπραξία προσέφερε 0,237 δηνάρια Κουβέιτ (EUR0,69) ανά μετοχή για την απόκτηση του ανωτέρω ποσοστού. Ένα μερίδιο 6% ανήκει στο Public Institution For Social Security (PIFSS), ενώ το υπόλοιπο 50% θα διατεθεί στο κοινό μέσω εισαγωγής στο χρηματιστήριο (IPO). Η προκύπτουσα συμμετοχή του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο Χρηματιστήριο του Κουβέιτ είναι 0,779% που αντιστοιχεί σε επένδυση ύψους € 1,03 εκ., όπως εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	Συμμετοχή	Μετοχές	14/2/2019 winning financial bid (0,237 KWD / μτχ)	Winning bid (€, €/KWD rate on inv. date)
ATHEX	0,779%	1.490.000	353.130,00	1.030.254,41
National Investment Co	14,407%	27.548.200	6.528.923,40	19.048.090,21
First Investment Co	14,407%	27.548.200	6.528.923,40	19.048.090,21
Arzan Financial Group	14,407%	27.548.200	6.528.923,40	19.048.090,21
Σύνολο (Κοινοπραξία)	44,000%	84.134.600	19.939.900,20	58.174.525,03
Υπόλοιπο	6,000%	11.472.900	2.719.077,30	7.932.889,78
Capital Markets Authority	50,000%	95.607.500	22.658.977,50	66.107.414,81
Σύνολο	100,000%	191.215.000	45.317.955,00	132.214.829,62

Η ενεργή συμμετοχή του Χρηματιστηρίου Αθηνών στο Χρηματιστήριο του Κουβέιτ είναι μέρος της στρατηγικής του Ομίλου να αξιοποιήσει την τεχνογνωσία του σε συστήματα και υπηρεσίες διαπραγμάτευσης και μετασυναλλακτικής δραστηριότητας που χρησιμοποιούνται με επιτυχία στη λειτουργία της Κοινής Πλατφόρμας, με το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (XAK) από το 2006, στην παροχή συστημάτων και υπηρεσιών προς τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ), στον σχεδιασμό και στην υποστήριξη λύσεων προς τρίτους στο χρηματοοικονομικό τομέα, καθώς και στην εγκατάσταση και παροχή συστημάτων και υπηρεσιών προς το Χρηματιστήριο Ενέργειας (EXE).

Ως επόμενο βήμα, το Χρηματιστήριο Αθηνών μαζί με τους εταίρους της Κοινοπραξίας θα συνεργαστεί στενά με την CMA και το Χρηματιστήριο του Κουβέιτ για την υλοποίηση των κοινών στρατηγικών στόχων. Η Κοινοπραξία σκοπεύει να υποστηρίξει την επέκταση και ανάπτυξη του Χρηματιστηρίου του Κουβέιτ μέσω της εισαγωγής νέων προϊόντων, υπηρεσιών και συστημάτων που θα υποστηρίξουν τη ροή κεφαλαίων από εγχώριους και διεθνείς επενδυτές σε εισηγμένες εταιρείες του Χρηματιστηρίου του Κουβέιτ.

Δεν υπάρχει άλλο γεγονός με σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της Εταιρείας και του Ομίλου, που έλαβε χώρα ή ολοκληρώθηκε μετά την 31.12.2018, ημερομηνία των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2018 και μέχρι την έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 18.03.2019.

Αθήνα, 18 Μαρτίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΝΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Ο ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΚΟΒΑΡΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΓΙΟΓΛΟΥ

Ο ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ, ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ & ΣΧΕΣΕΩΝ
ΜΕ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΝΤΩΝΑΤΟΣ
